Digitized by the Internet Archive
in 2009 with funding from
University of Toronto

http://www.archive.org/details/s1zbornikzaistor10srps

650136
28.1.57

СРПСКА КРАЉЕВСКА АКАДЕМИЈА

Zbornik za Istoriju, Jezik i
Književnost Srpskog Naroda

ЗБОРНИК

ЗА

ИСТОРИЈУ, ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ СРПСКОГ НАРОДА

I. odeljenje:

ПРВО ОДЕЉЕЊЕ

СПОМЕНИЦИ НА СРПСКОМ ЈЕЗИКУ

Spomenici na Srpskom Jeziku.

КЊИГА X

Knj. 10

СР. КАРЛОВЦИ
ШТАМПАНО У СРПСКОЈ МАНАСТИРСКОЈ ШТАМПАРИЈИ
1923.

СРПСКА КРАЉЕВСКА АКАДЕМИЈА

СТАРИ СРПСКИ ЗАПИСИ И НАТПИСИ

ПРИКУПИО ИХ И СРЕДИО

Љуб. Стојановић

КЊИГА ЧЕТВРТА

Ова је књига помогнута из фонда др-а Љубомира Радивојевића

СР. КАРЛОВЦИ

ШТАМПАНО У СРПСКОЈ МАНАСТИРСКОЈ ШТАМПАРИЈИ

1923.

I

Записи и натписи с означеном годином или којима се година приближно може одредити

(Испод кога броја стоји у загради други, значи да се запис поново штампа по бољем читању)

X ВЕК.

996.

5984 (4924) Ѣ лѣто ҂ѳ҃ф҃д҃ пѡч(и) Ѧндри єп(и)с(ко)пъ, фєвр. ѳ҃і҃.

Запис на стубу цркве св. Арханђела у Вароши (код Прилипа). — Бълг. Стар. 27.

XII ВЕК.

пре 1186.

5985 Ѣ дни кнєза вєлиєга Міхоіла вѣмрѣ жоупанъ Грѣдъ Трѣбъінскі, и ѣ то лѣто зіда ємоу ракоу братъ жоупанъ Радомиръ сѣ с(ы)нѣми єговѣкми і жена ємоу. Твара монстрѣ им(є)немъ Брѣк, Боже ти дан здравиє.

Запис на гробном камену у Полицама (код Требиња). — Гл. З. М. XXIII. 4. (1911) стр. 486.

пре 1197.[1])

5986 [Ѣ҃ имѣ оц҃а и сн҃а и с҃т҃аго дꙋха ѣ҃ ж=
[оупань . . . . . сѣздахъ ц҃рькꙑвь светаг=
[о . . . . . оу҃ с҃воихъ селѣхъ оу҃ д·
[ьни . . . . . сл҃авьнаго Немане.

Одломак натписа на плочи нађеној у католичком гробљу код Благаја, сада у Зем. Музеју у Сарајеву. — Јужсл. Филолог I 109.

[1]) Ако је за време Немањино, а не његова сина.

око 1200.

5987 ѣ҃кз҃ъ мои҃стрꙑ имен҃емъ Радонѣ [сѫ]здахъ сѫ҃ѣ врата [бо]га ради і да вѣд[ѧ]. . . . чес]никъ с҃ цр҃кв. . . . . цр҃кꙑ с҃т҃аго Иоана · кнезъ Бречъко вꙑложи се бꙑти [чѣ]стьникъ ѥи · і да земле ѧ ни. . . . . [к]онѣц҃ѧ.

Поваљски натпис с острова Брача. Сад у Сплетском музеју. — Јужсл. филолог I, 104.

5988 (5536) Сниж цр҃квь банъ Коулинъ зида єгд[а пл?]|ѣнии Коу=чевъско Загорие и наде на ноу҃ прон[ие] | оу҃ Подъгорѣ Сл҃ѣ=пичищъ · и постави свои образ[ъ надъ] | прагомъ. ѣ҃ъ дан баноу҃ Коулиноу҃ здравие и вани Коислави.

Натпис на каменој плочи у Мухашиновићима (Високо, сад у Сарајевском музеју). — Гл. З. М. 1898, 617; Годишњица XXXIV 27. — Горњи десни крај окрњен. Завршетак друге врсте Трухелка читао: гром[ъ и], а Ћоровић: прон[ие]. Нејасно је и једно и друго у вези са претходним: и чаде на ноу҃.

Испод натписа је урезан паралелограм подељен у шест квадрата у два реда; у сваком реду по три. У квадратима су изрезани кругови, а у круговима крстови. — У првом квадрату су урезана четири круга; други и четврти уплетени. У другом и у трећем квадрату су урезани у круговима крстови са крацима који се шире ка окрајцима и малим просторима између кракова. У четвртом и петом крстови су шири само у врху, и већи су простори између кракова. У шестом квадр. је кос крст састављен као од четири клина који се ужим крајевима састављају у среди.

У првом кругу нема натписа.

У горњем краку првог и другог и на оба попречна крака другог крста једнаким крупним словима пише:

5989 (5537) Писахъ | Кроле | жѧ | пань.

На левом и десном краку крста у другом кругу, ситнијим словима:

5990 (5538) Аз писа | хъ Деси | кои — [к]рижѣ | за · вана

На доњем краку и у десном међупростору:

пи | сахъ азъ пи | сахъ

На доњем краку другог крста, читкијим словима:

5991 (5539) сѣ пи | са Рад | охна кр | ъстићнимъ.

У десном и продужено у левом горњем међупростору четвртог крста натпис је јако оштећен; виде се слова:

5992 (5542) Д · ѣнь — ратъи | . . . . . —ди · ѣ на | . . . а.

У десном и левом горњем и десном горњем међупростору петог крста:

5993 (5542) Битъ — писа | богъ мѫ д—аи зьдра | вие а мь | иѣ животъ.

У левом међупростору шестог крста:

5994 (5540) Азъ писахъ Радѣ, а у десном: писа Обрадѣ.

У доњем међупростору истог крста:

5995 (5541) Многостъ писа.

Да није последњег записа (Многостъ место Милост) рекао бих да су сви записи савремени и да значе да су и лица која се у њима помињу били у ма ком виду учесници грађења цркве.

XIII ВЕК.

1218.

5996 У бр. 8 погрешно је у Старинару читано Бладо, а треба Бладо.

1234—1243.

5997 Бр. 14 Поправити годину 1233.—1242. на т. 1234.—1243.

5998 Бр. 53. пренети под ову годину, јер је из времена краља Владислава, сина Стевана Првовенчаног, а не Драгутинова — Камен се налази у *Полицама*. а не у *Пољицима*. — Избацити бр. 4725, јер је исто.

1259.

5999 Бр. 18. треба: к л҃кто ҂ѕ҃ѱ҃ѯ҃ѕ҃ и поправити годину 1255 на 1259.

1293., 1622., 1652., 1797.

6000 Бр. 29 и 30 исто је, избацити оба, јер су тачније издани под бр. 3808.

6001 Бр. 31 избацити; тачније издан овде под бр. 6615.

6002 Бр. 32 избацити; боље издан овде под бр. 6873.

6003 Бр. 33 избацити, биће исто што и бр. 3809.

1295., 1276—1282.

6004 Бр. 5543 Поправи: Изиде же на свѣт нашего языка божественое се писанне потыцанием и любовию многою и желанием из млада. . . .

6005 Г. Елезовић нашао је у Пећи још једну крмчију XV—XVI. века са оваквим истим записом, али није читав, недостаје лист на коме је био свршетак. Прекида се: писани же быше книгы сїе въ дьни благочьстиваго и благовѣр'наго и светород'наго господина крал(ꙗ) Стефана въсе србьскые земле и поморь. . . . .

Како се овде вели само: *краља Стефана*, а у Букурешком: *краља Стефана Уроша*. то је можда оригинал, с кога је ово преписано, био писан за владе краља Драгутина (1276—1282).

Упор. бр. 19, 38 и 1029.

XIV ВЕК.

1307.

6006 Стефанъ Урошь . . Христѣ бо . . благовѣрьнь краль србьскіхъ и поморскіхъ прѣвнзкь стго Симеѡна Немане и зетъ цра грьчкаго кіръ Андроника Палеѡлога поновихъ храмь сте вце Л҃квишке ѿ самого ѡснованиа, и ꙗ смѣрени пп҃ъ (епископь?) Призрѣнскы Даминанъ трзднх се, л҃кт(о) ҂ѕ҃ѱ҃(ѿ?)ѣ҃.

Натпис испупчено у циглама уписан у цркви у Призрену. — Преглед I, 95.

1316.

6007 [48] Добро ѥсть царьскоую тайноу таити, а чоудеса божиꙗ пропов҃кдати славно, многа бо на подьнебесн҃ки wд испрьва створише се, и до нынꙗ творет҃ се на похвалоу добро творещимь а на постыд҃кние нечьстивымь, вса же благыи чловѣ҃колюб҃ца бога промышлении и изволен҃ми, паче бо всеѥ твари видимыѥ и невидимыѥ своимь чловѣ҃колюбиѥмь вьзлюби и род чловѣ҃чь и своимь wбразомь божьствьнымь оукрасивь и, и именемь сыновьства почьть и. Ѣ҃ пръвыхь же избраа праѿца Авраама и ѿ нѣго многы доброплодныѥ ѿрасли расплодивь, рекоу же и прѣ҃краснаго Ишиꙗ и пророка и царя Давида и иныхь многь и до прѣ҃чьстыѥ. Я вь нынѣшн҃ихь родѣ҃хь избраа и вьздвиже господина светаго Симеѡна Неманю, и многоразлич҃ными знамени и чоудеси почьть и. Многы бо wбит҃кли оу тебе, спасе, соут по саномь вс҃кмь раздѣ҃лени по числоу добрыхь дѣ҃телии, и ѿ нѣго доброплодны ѿрасли многы процвьть рекѕ, же господина светаго кѵр Савоу и иныхь миоз҃кхь, вь них҃ же и господинь нашь Стефань краль Оурошь, сынь великаго кра(лꙗ) Оуроша, оуноукь пръвов҃кнычан҃наго крал(ꙗ) Стефана, праоуноукь же светаго Симеѡна Неманѥ, ѥже многыѥ поб҃кды створь ѿ бога дарованыѥ ѥмоу и кь иным҃ неизьч҃тен҃ным҃ ѥго доброд҃ктелиѥмь, ꙗже кь богоу и прав҃д҃к и кь светымь цр҃ькважь и кь нищимь. И сиѥ книгы повел҃к написати сь богомь бо самодрѣжьць вс҃кхь сръбьскыхь земьл(ь) и поморскихь Стефан҃ краль Оурошь. Написаше же се вь дьни благочьстиваго кралевства ѥго [при] архиепископ҃к wсмомь Сав҃к роукою гр҃кшнаго раба божиꙗ Гевргиꙗ диꙗка Радослава. Да аще что боуд(оу) вь них҃ и неисправиль скоудотою бо оума затеть (!) ѥсмь, да ѥгоже доидоу, молю вы исправлающе чт҃кте, и не клин҃кте, нь паче благословите и мене потроу҃, дивьнаго се, а вас богь да благослови и помилоуѥ вь вѣ҃кы аминь. Л҃кт(о) же в҃к ≠ѕ҃ѡ҃ѳ҃д҃ Свр҃кшише се богови на славоу нами.

(Једна и по страна празна, па:)

6008 [49] Сиѥ светыѥ и божьств҃ныѥ книгы приложи Стефань Оурошь крал кели светаго Савы поустьнѣжителꙗ (!) иже вь Кар҃кꙗхь, ѥже създа господинь родитель кралевства ми и оучитель ѿчьства нашего светы Сава прьвыи архиепископь ср҃к҃скыи троуды и поты своими светыими на своѥ спасениѥ и соущимь с нимь и по нѣмь даже и до нас и вс҃кмь хотещимь спасти се. Того рад(и) и азь гр҃кшны желаѥ молит-

камы іего да има ч'то полоучити шстакленіе многыхъ ми грѣховъ сіе малоіе приношеніе принесохъ цркви сіеи. Заключтоую же и заключтельствоую прѣдъ господомъ богомъ никымъ редомъ ѿданоу быти семоу тетроіугломоу ѿ кіелиіе сее ни оу коупк ни оу залогоу ни на коюи иноу потрѣбоу, тькъмо да се ч'те оу светѣи келии сеи, іегоже богъ сподоби жити въ иеи, некли кихъ и азъ недостоиныи паметь нѣкоюю имѣлъ по смр'ти моіеи. И прѣдахъ' га въ роуцѣ господиноу ми и ѡцоу попоу Θеѡд(оу)лоу, живоущоу тъгда соущоу въ келии сеи, іако и въ роуцѣ самомоу господиноу и ѡцоу моіемоу светомоу Савѣ. Да к'то г(о) дрѣзне ѿнети ѿ светыіе цркве іего, да моу іе мьст'никъ богъ и светыи Сава, аминь.

Запис у јеван. Карејске типикарице. — По фотогр. снимку г. Д. Анастасијевића и препису Ст. Димитријевића.

1312—1317.

6009 Бр. 50. — треба: вр. 1: давшоу. — вр. 2: пречьстыіе. — вр. 3—4: ѿца нашего Никодіма. игоумна.... ѿ области. — вр. 6. іегово по.... пькти, иеромонах. — вр. 8—9 рекомыіе праѯ. Доидеже ю написа, келикъ троудъ подыетъ іест. — вр. 12: ѿци. — вр. 15: смьрьтъ.

Сава, Каталог.

1332.

6010 Бр. 61 биће познији, и зато би га ваљало пренети у трећи одељак.

1333.

6011 [62] При дрьжавѣ г(осподи)на прѣвысокаго Стефана Дѹшана (?) крал(а) сьзыда сіи пиргъ г(оспо)д(и)нь протосева(ст) Хрел(а) съ трѹдомъ с(ве)т(о)мѹ ѡцѹ Иѡ(ан)ѹ Рылскомѹ и м(а)тери к(о)жіи нарыцаемѣи Ѳѣкновица к л(ѣто) ѯ·ѕ·ѡ·м̑·г̈·н·ѣ.

Натпис на Хрељиној кули у Рил. м. — Минало. II. 42. (Упор. бр. 62 са мало друкчијим читањем; ни једно није поуздано).

1335.

6012 Бр. 63 Попунити... братъ протомастерь ис....

Г. Елезовић.

око 1336. и позније. (?)

6013 Благоизволившоу господоу богоу на Исоусоу Христоу и вьсѣкыавшоу вь срдце прѣподобномоу wцоу Дамианоу и іеклисиархоу матере божиѣ хиландарскыѣ лаѵры сръпскомоу іезыкоу, и прочимь правовѣрнымь товѣмь дрьзновеннемь сьсъда се сиа книга роукою грѣшнаго Θеодоула іеромонаха.

Курзивом:

6014 Октоих Светаго Савы келие иже вь Карѣахь.

Записи у рук. (октоих на перг.) м. Хиландара бр. 32 (128). — Сава, Каталог.

1338.

Іѣ. Хѣ. Ни кѧ.

6015 Сии вожьствии храмь създа с(е) вь име светаго Геѡргиа вь wрѣховьнич(каго)[1] вѣ лѣт(о) ѧѕѡѡмѕ. Потроуди се рабь божи іеромонахь Исаакимь и іеромонах Симеѡнь. Язь Никола писахь сиѣ. Богь да прости потрѕдившихь се.

Натпис на плочи нађеној у селу Крчишту код Дебра сада у Нар. Музеју у Београду.

[1]) Данило каже да је овај храм подигао Милутин (Даничић, Животи 138).

1341.

6016 [71] Сьзд(а) се сїи свѣтлыи и чѣ(с)тны храмь великаго воиєводе вышнии(хь) силь архистратига Мїханла. Сьзда се и сьврьшн се вь дьни Стефан(а) крал(а) сь трѕдомь и подааниемь раба к(ож)ина Іоан(а) великаго воеводе Ѳливера, и подроужина его рабѕ к(о)жию Анноу Марѕ, и възлюбленнаго емѕ сына Кранка вѣ лѣт(о) ѧѕѡѡмѳ. — Се же села и метохїе: село конь црькве Лѣксоко сь заселкомь Лѕковѕ, и ѕ Баковѣ црькви с(ве)т(о)га Николе сь селомь ї на рѣцѣ засельк Глобица, и село Докрьево и ѕ Дрѣвено(м?) с(ве)тѣ Ілисеи и засель(къ) Пещник(ь) с(ве)ты Прокопие, и катѕнь Влах на Строи (?), и ѕ Шипѣ с(ве)ты Никола, поп Стѳфикь. и ѳ кѕкеи.

Натпис у м. Лесновском. — Бълг. Стар. изъ Македон. 245.

6017 [72] Язь рабь Христовь Исаиь Ѳливерь, по милости божи и господина ми крала Стефана кнѣ ѕ Сръблемь келикь начелникь, потомь келики слѕга, потом келикы воевода, потомь

великы . . . . . [1]) за в҃рное емѹ поракотание по милости божиен и великы деспотъ всем Србьскыс земле и поморьскис и ѹчестникъ Грькомь.

Натпис око слике у м. Лесновском. — Българ. Стар. изъ Макед. 246.

[1]) У Гл. XIII, 294: великы севастократа . . . за

1342.

6018 Бр. 78. — *Завршетак гласи:* . . . . 6850 ·ѳ· индикта. *Према томе шреба под ову, а не под 1344 годину да дође.*

Сава, Каталог.

6019 [77] [Гровь те съдрьжить нина] ѹмрьщвена кесароу иже вчера с нам[и] ѳ҃сно гл҃ющѹ: ѡ чюд(ѹ) стра[шнѹ. ѡ пр҃славномѹ вид҃книю, т]и великшимините. ꙗко н[ѣ]кое сл҃нце дшблестьви=[ыи] мѹжъ ꙗвивы се в҃ дшбротахъ ле[жиши оумрль въ гров҃к мал҃к. ѡх҃ ѡх҃ какш бе]зглаⷭнъ пр҃ккиваеши и везшбразнь без вид҃книга, без доухà в[ѣ]сма страждеть шбою[дѹ ѹмрьшве]=ниемь твоимь [кесарѹ пр҃кизред҃к; хвалнш]а кесарица твшта сѹпрѹжница рїдающи и двостраждоуши п[л]ачюши горко печ҃к=ли[ю вьседрьжима] тебе сладкыи [невид҃ки]и пр҃кд сшкою. Сна зрище, братие, въ шбраз҃к [оусрьдно вънимѣте ѡ ле]жещимъ [толикѹ велик]оу соущѹ въ окоиχ въ таковынмь оут҃ксник[ша се мал҃к гров҃к] и дов[р҃к жити сіе им]ь вса ѹстрашите Л҃кт(о) ≠·ѕ̄·ѿ·й·а̄. ендик[тїѡи ·аї· м҃ксеца декем. преста]ви се [славны кесарь] Стефань Хрела Драговола миишскымь шбразомь [Хаpї=тѡи, ктитѡр светаго храма сего].

Запис на гроб. камену у м. Рилу рестауриран према неком ранијем препису. — Минало. II. 20. (в. читање под бр. 77.) по другом препису. — Упор. бр. 3664.

пре 1346.

6020 Октоих, у Петр. публ. библиотеци (F. n. I. 62).

Лавров. Палеографија 217.

1346.

6021 Бр. 84 и 85 налазе се сад у Букурешком Нар. Музеју.

око 1346.

6022 † Китомиров[1]) прьстен.

6023 † Ходоровь пръстень.

Натписи на златним прстеновима (печатима) у Софиском музеју. — Софијск. цър. св. София стр. 89.

[1]) Упор. бр. 83.

око 1347.

6024 [91] Се же боуди вѣдомо хотещомоу чисти книгоу сию јако не дрьжит цркы вселенска ни на блажнаѫ, ни на литоургы чисти апостола, нобо евангелїа на всак дьнь светым, нь тьчию редовнїе рекше стыѧ прѣз все годины, и светым избраным иже имат тропар; аще ли хощет кто литоургию комоу светомоу творити ищи обще светомоу противоу светомоу, а еже чисти на всак дьнь светомоу ѿ свога изволенїа . . . (неколико речи истругано) . . . Си тетраевангель писа се вь лавръ светаго Ѳанасиа ѿ извода манастирска, и хотен прѣписовати да не дрьзнеши развраштати на свое хотѣние, нь пиши јакоже обрѣтаеши, понеже наш род развратили соу многе книгы, не вѣдоуще силоу езыкоу грьчькомоу.

Запис у рук. м. Хиландара. бр. 12. (15). — Сава, Каталог.

1348.

6025 [92] Изволенїемь божиемь и поспѣшенїемь светог доуха вь троици подписа се сїи храмь господа бога вседрьжителя вь паметь и вь помень господина богомь просвѣщен'наго и свѣтороднаго и самодрьжавнаго всеѩ србскыѩ и поморьскыѩ земѩ Стефана крал(ја) Ѵроша ·ѓ̈·го ѩмоу же боуди вѣчна паметь вь дьни сына ѩго благовѣрнаго и светаго и славнаго и прѣвысокаго господина ·ӓ·го цара Стефана всеѩ србскыѩ и грьчькиѩ и поморьскыѩ земѩ. и сына ѩго Стефана крал(ја) Оуроша вь лѣт(о) ·ѕ̈·ѳ̈·ї̈·ѕ̈· индикта аї. Богь да прости прваго игоумена Арсѣнија, троудившаго се ѡ мѣстѣ семь светѣмь

Натпис у глав. цркви изнад улаза у м. Дечанима. — Г. Елезовић.

1350.

6026 1. . . . . и . . . цке . . .
. . . зрѣлъ ѩси мѧрдше ѿца .
. . . горко слъзещи . т . . . .
. . . ем прикры . . . . . .

2⁰ . . . вера[1]) во дворѣхъ цр҃кы . . .
. . . ѣде мѣзандем . . . . . .
. . . ѕѕѡ оставим . . . . . .

† Къ а҃ѣ ѧ҃ѕ҃ѡ҃ї҃ї҃ . . . .
ы своими весе . . . .
свѣ . . ми . з
. . . ѡмр . . и . . . .

Натпис на гроб. камену (у два комада) у м. Осоговском. — Бълг. Стар. изъ Макед. 261.

[1]) можда: Оливера.

Пре 1351, 1351 и доцније.

6027 (100 и 5984) Ѡ҃ сиѫ вьсѣхъ слава Христоу Богоу давшомоу зачело и коиѫць, аминь.

Поменѣте грѣшнааго Мартимиана писавшаго книгы сие, а и васъ Богъ да прости.

6028 (100 и 5985) Къ лето ·ѕ҃· тї҃ѕѳ҃ѱиее и wсѣмъ сѫтно ·ї҃· и ·ѯ҃· вии грѣшни игѕман Ѳѕѳфиміе ѕ Банскѡи. (и)а нега (к)алѕгерїе злого в'ѣ=доим га (?) Богь въ веки, амин.

6029 (101 и 5985) Сии молабан светаго краля Ѵроша и светаго Стефана и светога монастира Баньске пкло(и?)е(и)ь.

Сї мѡлабан светаго крала Ѵроша и светаго Стефана пръвѡ=мѕченика и светаго намастира Банскѣ.

6030 (5985) Чьснеишемѕ въ свѣщѣнѡиноковѫ и нам ѡ Христе в(ог)ѡ=лю(ви)вѡмѕ игѕманѕ Сопоцкѡмѕ кѵр Ѩданасїю.

Господинѕ ми светомѕ владицѣ прѣкѡсвещеномѕ. . . .

Записи у рук. Берл. Библ. бр. 27. — Акс. Обрадовић. Он вели да их је све писала једна рука, али да нису савремени (1351), већ познији 14 или пре 15 века.

1353.

6031 Светаго и блаженаго wца нашего Ефрема наказанїа и пооученїа къ боголюбию вашемоу потроудиѫ' се списати ѥ, Никодимъ монахъ зовомии Крьпат'къ да ни ѥс(ть) на ползоу и не оутврьжение, ам(и)н. — Лѣт ѧ҃ѕ҃ѡ҃ѯ҃ѧ҃· ѥндиктиѡн ·ѕ҃·

Запис на рук. Слепченског ман. — Лавров. Палеогр. 213.

1355.

6032 Бр. 103. Почетак овог записа издан је под бр. 5544. и треба обоје саставити.

6033 [107] Сии ѥстъ поутъ истинны и нездлоудныи ѥгоже свети ѿци наши wбр'ктше по нѣмоу идоше, и достигоше вьноутрь царствыа божиа оудаленнѣмь мира и вещеи ѥго видимыхъ и разоумныхъ: нестежанiемь, вьздрьжанiе. вд'кнiе, молитва непр'кстанна, мльчанiе, безгн'квiе, см'креномоудрiе, любовыю. Сиѥ доброд'ктели матери наричют се, ѿ ниѫже раждают се и прочеѥ доброд'ктели вьводеще вь животъ в'ковни. Съврши се сиѥ книга м'кто ѯ̈ и wсмосьт. ·ѯ̈·г̈·.

Запис у рук. (Исак Сирин) м. Хиландар бр. 38 (454). — Сава. Каталог.

1346—55.

6034 (109) Божствны мѫ̈ промысломь, Христе, вса добра изволивше мьздовьздатель боуди благов'кр'номоу царю нашемоу Стефаноу и кралю нашьмоу Ѵрошоу, и троудив'шомѫ се игоуменѫ Хилан'дар'скомоу іеромонахоу Іѡаноу.

Запис на рук. (минеј август) у цр. св. Богородице у Охриду. — Извьст. Конст. IV, 3, 138; Българ. Стар. изъ Макед. 216.

1355—6.

6035 (110, 112) Ѥк троици ѿцоу и синоу и светомоу доухоу слава.

Изволѣнiемь ѿца, и съпосп'кшенiемь сина, и съвръшенiемь светаго доуха, и по изволѣнiю божию и светыхъ богоносныхъ ѿтць и апостолъ и евангелистъ и моученикъ ,страдавшихъ Христа ради, иже т'клеса своа непощед'кше, нь паче вышнаго Ѭрасолнма желающе, земльными вышнаа (!) коупише, ови вь кртнах, ови вь пещерах крыюще се, дроузи изгонимн из града вь град, и коупише т'кмь царство небесное, и мало пострадавше вь в'ккы, съ Христомь живоут; понеже бо ни злато, ни сребро, ни кисерскаа красота, ни wтець синоу, ни синь wтцоу. ни мати чедомь, ни сроднич ни любовни дроузи, ни крат кратоу, вь грозни и страшни час помощи не можетъ, ѥгда небеса свиют се, и звѣзды спадоутъ. и слньце помркнетъ. и силы небесныѣ двигноут се, и соудїи нелицем'крны с'кдетъ на пр'кстолъ, и въздастъ комоуждо по д'кломь, и речетъ о дес-

ноую сеѣ: придѣте, благословены ѿца моего, и наслѣдоуите оуготованноюс царство ѿ сложенна мира всего: и тьгда речеть и соуцимь о шоуюю: ѿидѣте ѿ мене, проклети, вь огнь вѣчны оуготованны дїаволоу и ангеломь ісго. — И всегда вь молитвах ваших поминаите троудившаго се монаха Дионисна, изволившомоу сицева, јако да сподобит ны Христос стати о десноую себе вь день, вь иже придеть хотен вьздати комоуждо по достоанию, јако томоу подобаеть всака слава, чьсть и покланаие ѿцоу и сноу и светомоу доухоу нина и присно и вь вѣкы вѣкомь, амин.

Исписа же се сїа книга в лѣто 6864 индиктиона 9.

6036 (111) Вь тѡ врѣме прѣстави се прѣвысокы господинь ·а· царь Србскын, синь светаго краля Оуроша ·ѓ·го, Стефань Доушана, јемоуже боуди вѣчна паметь.

Запис у рук. м. Хиландара, бр. 13 (10). — Сава, Каталог.

после 1355.

6037 Азъ Димитръ .... живѣ. Николѣ Марѣ .... по смрьти светороднаго цара Стефана.

Натпис над вратима развалене цркве у с. Дренову (Тиквеш) — Мнналo, II. 48.

1360.

6038 Бр. 116. Поправи: вр. 5: писана выше здѣ; — вр. 6., 7. и 11. треба као што је у загради: оврѣцюу, изкавителницоу, јеис.

6039 (117) .... починн ѕбогын Гаврїиле ѿ великаго трѕда. ... Ѡдъ тебѣ, ѕбогын Гаврїиле, доколѣ да починемъ ... Светїи ѡтци Никеїстїи, помозите ми и сїе ·з· и ·й· нед, кончити.

Д. Костић, по препису јеп. Порфирија (у Петр. Публ. Б. F. XVIII, 33).

око 1360.

6040 Бр. 118. — Поправи: вр. 4: да ми ни на. — вр. 10: господа бога.

1361.

6041 Бр. 121. Попуни: вь домоу божни и светагѡ ѡтца їѿ ...

Цонев. 30.

1362.

6042 Сїи апостолъ съписа се въ дьни благороднаго цара Оуроша кьда . . . . краль . . . ѵ . . . многогрѣшнїимь еромонахомь Карлаамомь въ лѣт(о) ѧ҃ѕ҃ѱ҃ѳ҃. Карламь.

Запис у рук. Соф. Бпбл. бр. 52. — Цонев, 68.

1364.

6043 Зборник поука светих отаца, писао монах Дионисије г. 6872, индикта 2. Тада пало благовештење на други дан ускрса.

Запис у рук. м. Св. Павла у Св. Гори. — Драг. Костић по белешци јепис. Порфирија (Петр. П. Б. F. XVIII. N. 34, л. 73 а).

1365.

6044 Бр. 124. Поправи: врста 2: да іесть на. — вр. 3. оузети или отдати камо любо да моу іест соупьрникь. — вр. 4: и ѿ мене. — вр. 5: да нѣст.

Сава, Каталог.

око 1366.

6045 Бр. 4179. Поправи у посл. врсти: троудолюбиемь мнїха. Књига је писана око 1366. године.

Сава, Каталог бр. 14.

1370.

6046 Бр. 128. Поправи у вр. 1: ѡ господине. — вр. 2. Радославь Скопчикь.

М. Сперански.

6047 Бр. 129. Поправи: Христоу цароу. — вр. 2. дньакъ . . . . въ лѣт(о).

Д. Костић.

око 1370.

6048 Владимирь.

6049 Драгомѫ ми и любовномѫ ми братѫ кѵр Никодимѫ и всечсвещеномѫ. прѣчсвещеномѫ митрополитѫ.

Записи у рук. (Требник) Хлуд. Б. бр. 118. — Д. Костић. Први пишчев у монограму на последњем листу, а други курсивом, и по мишљењу г. Костића познији, али пре ће бити да је савремен.

6050 Помози, господи Карлъ.

6051 Помози, господи, раб҃ своемъ Карлъ Тѣшпин, аминь.

6052 Ѳ злоу, кратше, много: нѣ поиди напрѣдь (пролива му хартија).

Записи пишчеви на л. 42а и 155а (Хамартол) Хлуд. Б. бр. 183. — Д. Костић.

6053 КѢ І҃С ѠѢС НМѠН ѤЛЄНСОН МЄ РОМѦНѠС КѦІ ТѦХѦ МОНѦХѠС.

Запис пишчев у рук. (минеј) Хлуд. Б. бр. 147. — Д. Костић.

пре 1371.

6054 По глаголъ господа нашего Іѣсоуса Христа, іакоже рече: азь іесмь зачело и конѣць, и томъ слава въ вѣкы вѣкомь, амин. — Писа се сиа книга многогрѣшиною рѫкою неромонаха Михаила попъ Мих҃ из Дебреше, Николинъ сынъ, та се писа многогрѣшиною рѫкою, іемѫже гроубь ѿчьство. Тѣмже аще кѫде и съгрѣшилъ, та простете, а не кльнете, нь благослов(є)те. тако и васъ богъ благослови. И паки писахъ зимѣ, а лѣтѣ іес(ть) всака работа болша. И паки да ви глаголю: не пише аггелъ с небесь, нь человѣкъ грѣшень ѿ земле. Азь ѡбрѣменени и ѡказаньни писахъ въ дьни Елькашина краля, къди дрьжаше Грьгѫрь Пологъ, а писавши беше из Лепнице. шереи миних'. Та простете и благословете, тако и васъ богъ въ си вѣкы и въ придѫщи, в' вѣкы, амин.

На другом месту са стране:

. . . . . господи и вси свети ѕбите (и)х кто ми зло чине и кон ме не. . . . .

Записи у рук. перг. (апост) у Петр. публ. Бпбл. (зб. Титотва бр. 44). — Д. Костић.

1371.

6055 Си пракосъ къди пойде краль Елькашинъ на Тѫрке приложихъ светои Петьце, да є въ и . . . . . .

Запис на рук. (апостол). Хлуд. Б. бр. 39. — Д. Костић.

1366—1371.

6056 Въ Христа бога благовѣрни царь Ѵрошъ.

6057 Крали Елькашин.

6058 Кнегыня Озра

6059 Кнезь Паскачь.

6060 Севастократорь все сръпьске земле Владкw.

6061 Севастократорица Владислава.

6062 . . . сев . . . . . .

6063 Сынь севасток[ратор]ов Угреша.

Натписи око слика у цркви села Псаче (пред Кривом Паланком).

6064 Бр. 139. — Исти такав колут са натписом био је и у бугарској Агенцији у Скопљу.

Бълг. Стар. 233.

1374.

6065 (143) Къ л҃к(то) ѯ҃ѕ҃ѡ҃ї҃ѳ҃ [м҃ѣсеца ꙗноуара] ѳ҃д҃ѳ҃ пр҃ставн се рава бож[ия] Ранча зовомь Китослава, дъщи Угреше Неда-дика и сестрична Оливера деспота, а жена Бранка Ієк҃плла[1]) и зде іеи іес(ть) г(р)обь, да кто прочте, рьци богь да проч(!)ти въ в҃ки амїи.

Натпис на гробном камену у м. Дечанима. — Ово по читању г. Елезовића, а у угласту заграду стављено је што су други прочитали, а он не.

[1]) По г. Елезовићеву снимку изгледа да ову реч ваља овако читати, али ипак упор. бр. 58, где се помиње Стефан Пекпал, епископ.

6066 Бр 144 и 5934 изгледа да је један исти запис, само други није у целини. — Ако су различни, онда други ваља ставити око ове године.

пре 1377.

6067 . . . . . к҃пине домѕ твоего и м҃ѣсто въсел(ен)ия славы твоеѧ . . . | . . . . источникы водыж сице желаетъ сластъ дша моя къ тебѣ . . . . | . . . . ихъ и призрѣвъ нижнѣя ск(о)имь промыслом и многож благостиж и въсѣкое т. . . . |

6068 . . . . деспотъ Деяна исписа сѧ сн храм сѣтго иѡа҃ кр҃ословца.

6069 . . . . † и подрѹжие его Дока и чѧди имь.

Натпис над сликом и око глава деспота и деспотице у Беловској цркви на Струми. — Минало, II, 192; Ј. Иванов, Извѣстия бълг. арх. друж. III. засеб. от. стр. 63.

1377.

6070 Мѣсеца сентевра ·ї· дьнь прѣстави се рабь божи Ефрем а зовомь Гюрг Остоша Пегпала[1]) нос[2]) гробь іего, вечна іемѹ память, лѣтѡ ≠·ѕ·ѡ·й·ѕ·

Натпис на гробном камену у м. Дечанима. — По снимку Г. Елезовића.

[1]) Ова реч по снимку г. Елезовића изгледа овако ꙗ҆ѕ҆ гй. Ја држим да прво а припада речи wстоша-а, а остало ја бих читао Пегпала. Упор. бр. 58 и 6065.

[2]) Ово можда значи: и се.

пре 1378.

6071 Бр. 149. Испред записа има још: Си свети пролог Горице Старчеве. — Исправи у вр. 2: господина Кал'ше и христолюбиваго господина Гоѵр'га Кал'шика. Ставити га под ову годину.

Акс. Обрадовић.

1378.

6072 Бр. 150. Поправи: Грьгѹ Гюрьгь Калшикь . . . . генара, и ставити под ову годину.

1379.

6073 (151) Прѣстави се рабь божїи Остоꙗ Рашковикь погоѵсломь Угарчикь, и сѹродникъ краля Марка, зетъ жѹпана Грѹпе. лѣтѡ ≠·ѕ·ѡ·й·й· мѣсеца октѡмвріа ·і· инд. ·ѓ· Кась же молю, братиа моꙗ любимаꙗ, прочитающе простите ѓа ѣа[1]), іако вы можете в(ы)ти како ꙗ, а ꙗ како вы николѣже.

Натпис на гробном камену у цр. св. Богородице у Охриду. — Българ. Стар. изъ. Македон. 213.

[1]) »ради Бога« или: »раба«?

6074 Єпископь Симеѡн. лѣт(о) ≠·ѕ·ѡ·й·ѕ·

Запис запаран на зиду у м. Жичи — Старинар II (1907) 127.

1381.

6075 Сию с(ве)тѹ цр(ь)кѹ с(вет)аго Ивана Владимира створи Карль Теопиꙗ, г(оспо)д(и)нь рабьньски вь ·ѯѳ· лѣт(о) г(о)сп(о)дства своего и свр(ь)шн ю вь лѣто ·ѯѧ· г(о)сп(о)дства сво(е)го.

Натпис на цркви недалеко од Елбасана. Из латинског и грчког натписа поред српског види се да је то било 1381. године. — Новаковић. Први основи књижев. 227.

1386.

6076 Бр. 156. — Руком другог писца (двојица оу писали) на л. 432а. стоји:

Господи Исусе Христе, сыне божїи, помилоуи ме грѣшнаг(о) Касилїе (мона)ах(а).

Д. Костић.

око 1383—1388.[1])

6077 Сїмеwн митрополитъ Лип'ланьскыи.

Потпис (у лигатури) испод истртог записа у рук. Хлуд. Б. бр. 157. — Д. Костић.

[1]) Упор. бр. 155, 161, можда исти.

1389.

6078 Бр. 164. — Поправи: поп Иванъ (а не: Новакъ).

К овоме запису ваља додати и оне под бр. 171—3 и 5545—57 јер су сви на истом рукопису (Нар. библ. бр. 314).

6079 (165) Изволениемъ бога wтьца вседрьжителѧ, и поспешениемъ сина единороднаго и съвръшениемъ всепресветаго доуха създав се и пописа се сы свети и божствни храмъ въ име светаго и славнаго врьховнаго апостола Христова Прьвозвана Андреа трѳдо(м) и подвигомъ христолюбиваго раба божиа Андрѣаша, сина фтораго благовѣрнаго краля Елькашина и кралице Еленна Елисаве. И елико възможно бис(т) даховмъ и приложихомъ светѣки цркви села 8 поли и 8 забрьди съ метохом и правинами, иже писана сѳть извѣстѣ о всемъ иже о нихъ въ вреви въ хрисовюлѣ. И си двѣ селѣ тъмор[1]) Бѳкѳрци и Повилно въ замѣнени цркви Сѳшичкои з говоромъ и даховмъ за Момково и за Иване, понеже тако прилежно бис(т) wвонмъ цркваамъ имети тако сиа села бе-съмѳщенина въ ѳтврьждени. Лѣто ѧ·š·ѿ·ц̈·ӟ·

[1]) У лигатури.

После овога продужен је натпис другом руком, и тај део је избледео и малтер отпао. Дало се прочитати ово:

6080 И по благоволенню и м(и)л(ос)ти . . . . Андриаша пр̃ста (?) іе пр̃ . . . . из начела кик(ш)ѳ трѳдїѣ . . . положни зе (?) wки(о)кител местѳ и ѳ гр ? них с(ве)томоу аз Кале(сть) Куриль, вѣчна ємѳ памет. . . .

Натпис изнад уласка изнутра.

6081 (168) Помени, господи боже, раба своего многогр҃шнаго Іѡана митрополита и Григорїа монах(а) писавшиⷯ зде.

Натпис у олтару изнад проскомидије белом бојом на плавој основи. Јамачно су они сликали цркву.

6082 (167) Помени, господи боже, раба своего многогр҃шнаго монаха Калеста Кѵріла потрѳдивша в начел҃к зде и съ братиею.

Изнад друге проскомидије као и горњи.

6083 (166) .... трѳдом и подвигомь раба божиа кралев=[1]) ҃к Ан=дреаша. ....

Натпис на источној страни.

[1]) једно слово (лигатура?) нејасно.

6084 (166) .... село Момково .... с метохомь, село Иване и Лозно с метохомь, село Дљбочица и Ѹздолие с метохомь, село Лѳковица и Крѳшица с метохомь. ....

Изнад северног прозора. Ово су остаци хрисовуља, који је био испи-сан, па је сад све пропало. Упор. бр. 166 где има више.

Натписи у м. св. Андрије на р. Треснци код Скопља. — Г. Елезовић.

1392.

6085 Бр. 177. Поправи у вр.*2: светым Ѳеѡдорѡм. — вр. 3: светы Ѳеѡдор.... іже. — вр. 4: да моу соу соупостати — вр. 5: сотно.

Д. Костић.

6086 Сиа книга божствави(а) писа се вь дни цара Паѵз(ита). вь лето деветцати(о) [рѳкою] диакона Николе.

То исто на истој страни преписано доцније.

Запис у рук. (параклитик) Хлуд. б. бр. 131. — Д. Костић.

1393.

6087 Бр. 5558. — После речи Мадеа било још 5—6 речи које се више не могу прочитати.

Г. Елезовић.

1356—1393.[1])

6088 Благослови, владыко светы, д҃кло сиѥ и начетькь првы роукоу моіею раба твоіего.

Запис писца другог дела рукописа л. 251а. На л. 250б преписан другом руком цео тај запис и додано још:

6089 многогр҃шнаго монаχ(а) Равоу҃лю.

6090 Помози господи . . . . и направи оу҃[мь] . . . . начети и писа дов . . . (исцепано) . . сию кнїгоу҃ юже почеχь. . . подоби Христе съврѣшити дѣлї добрим(и), владыко Христе.

Јако истрт запис пишчев на послед. л. 282 б.

6091 . . . . . работника ти Владимира граматика. . . . .

Запис ситним курзивом на л. 252а, обрезан при повезу.

6092 Господинѫ
Господинѫ ми кралю ѿ работника ти воеводе Младѣна.

6093 Господинѫ и родителю кралс. ми светомѫ владыце пр҃кѡ-свещеномѫ арьхиепископѫ [богохранима]го града Ѻхрида, пръ-вее Ѯстинианиии и все Блъгарие.

Записи ситним курзивом на л. 282а и 282б.

6094 Многочьстивомѫ и христолюбивомѫ и богѡм из'браномѫ господинѫ игѫмиѫ кѵр Гаврилѫ ѿ детета ти Стефан(а) многѡ поклонение, да знашь, мои господине, цо iес ѕ . . . Скопїю догѡ . . . .

Запис курсивом на л. 98а. Истом руком на л. 282а:

6095 Блаючьстивѡмѫ и христѡлюбивомѫ господинѫ ми светомѫ владыц'к пр҃кѡсвещеномѫ

Доцније крупнијим курзивом додато у продужењу:

6096 кѵр Матеѫ[1]) Скопосскомѫ ѡ^ цара Чалапие.

Записи на перг. рук. Хлуд. Библ. бр. 189. — Д. Костић.

[1]) Упор. бр. 136 и 5558.

6097 Бр. 4267. Ако је исти Равула, који и у запису 6089 онда и овај треба ставити између ових година.

1394. (?)[1])

6098 Азъ многогр҃шнїи покланаемъ се ѡтцоу҃ къ сынѣ и сыноу҃ къ ѡтци съ светѣимъ дχомъ трѡици єдиносоу҃щи-ки царьствоующои к' к҃кы к҃кѡм, аминъ, аминъ. Богородице

светаа, владычице богородице чыстаа, моли бога ѡ мне грѣшномѣ . . . (избледело) . . прѣжде сыи слава ти. Къ лѣт(о) ѯ·ѱ·ѱ·ѕ· съврѣши се.

Запис у рук. (палеја) манастира Ремете. — Вл. Ћоровић.

[1]) Година неће бити тачна, јер и правопис и садржина књиге млађег су порекла.

пре 1397.

6099 Бр. 206 ваља ставити под ову годину, јер 1397. г. еклисијарх Варлаам постао је игуман (в. бр. 204; Годишњица X. 244 нота 79).

1398.

6100 Бр. 193 избацити; тачније издан под бр. 5577 од г. 1482.

1399.

6101 Мар'ко смѣренїи епископъ сїе писа, богъ да га прости и вѣчна моу памет. — Въ лѣто ѯ·ѱ·ѕ· слънцоу кроугъ ·ѳї·, а лоуниѣ ·ї·.

Запис пишчев у рук. (минеј) Пећке патријаршије. — Г. Елезовић.

XV ВЕК.

1401.

6102 Бр. 204. — Исправи вр. 4: тѣмьже и азъ. — вр. 6—7: поставлѥнъ быхъ любовью братиѥ и повелѥнїемь. — вр. 8.—9; си мали дарь.

6103 Бр. 205. — Исправи: и помен.... тисѫщно и девето.

Г. Елезовић вели да је овај запис писан на последњем листу рукописа (разне приче, без почетка) по свему судећи истом руком којом и рукопис, и да је место где је била цифра хиљадите године подерано. Мора бити да је писцу остало у перу: и девет сътно, и само записао: и девето, и да је запис од 1401 године, и да је пети Варлаам који се помиње и у запису бр. 206.

1402.

6104 Я се писа Богдашинъ въ дни Баязита цара.

6105 Къ то лето ѿиде Стефанъ князь подъ Китлеишомъ съ властелѡ . . . ам.

6106 Къ тои дни тѵга бе въсѣ вьселенои и ѵ тирѳ$пе (?) . . . викѳ Кѳкашине. И благословлаи рѳкѳ мою.

Записи у рук. XIII—XIV в. Петр. публ. Библ. (збир. Верк. F. п. I. N 99). — Д. Костић.

после 1402.

6107 Се писахъ азъ последни въ иноцехъ и грешни Євьсевие, родомъ Срьбинъ ѿ племена по ѿцѳ Николичина, по матери же Растисала; Ѳцѳ име Борша а матери Єлена, вынъкъ юнака севастократора; въ юности же бихъ слѵга цара тѵрскога Ильдрима Багазита, бежави же ѿ цара того въ Светою Горѳ постригохъ се.

Запис у рус. рукоп. писаном г. 1388 у Цариграду (Диоптра) у Моск. Син. Б. бр. 35. — Д. Костић.

1404.

6108 К бр. 211 додати:

сы пысах златомъ како и чрънилом.
оудамъ Хрѵвое.
оурамі Хрѵвое великі славні воєвода босаньскы.

Записи у рук. Хвалову златом на л. 48 б, 52 б, и 94 б. — В. Ћоровић

1405.

6109 (212) Сиіс светоіє єѵгелие написа попъ Никодимъ на Оугрьсцѣи земли въ лѣто шесто тогова гоненіе, ѿ начела же бытїа числимо ·ѕ· и деветьсътно и ·ѓ·ї·

Запис у рук. Н. Музеја у Букурешту. — Сбор. II одђл. Петр. Академије за г. 1904. 268.

1408.

6110 (214, 215) Христос зачело и конецъ, юмоуже слава въ вѣкы, амин. Іякоже въ заточенїи соущи радоуют се видѣти свое ѿечество, и въ мори плаваюшїи видѣти пристанище, тако и пишоущи видѣти книзѣ конецъ. — Исписа се сїа книга богоотца пророка Давида псалтирь многогрѣшномоу и смѣренномоу въ иноцѣх Дїонисию, въ окители прѣсветыє богородице Хїландарскыє, въ сїхастїи, и прѣдрьжешомоу тиниѣ въ то

рѣкме вѣ тогождє монастира порекломъ вѣ҃к. И молимъ ви, ѡ҃ци свѣтыи и братїе, хотещи прочитати сию книгоу, благословите, ... [4 врсте нечитке] .... вы ме извавилѣ кладика геени вѣ день онѣ, вѣ нигда хоцетѣ прїти и глаголати: понесѣте дѣла, да прїимете мьздоу, и васѣ когѣ да простить вѣ коудоущымѣ вѣцѣ, амин. — И писавшаго книгоу сїю Иѡѵ монаха помените, ѡ҃ци свѣтыи, да и вы всакомѣ здѣ сподобите се ѡ҃ даюцаго молитвоу молещим се, и благословеща лѣта праведнаго, амин.

Вѣ лѣто 6917, мѣсеца декемврїа 14 индиктионѣ 2. сѣврши се сїа книга, кроугѣ слнцоу ·а· вѣ лоунѣ 1., юже бысть сѣвръшенїе кроуговшмь ·її· томоу обходоу. — И вѣчна боуди памет Иѡасафоу монахоу Спанчикоу, и Герасимоу монахоу Говркоу, кои ми даше ѡ҃коупити швоуи книгоу. Ямин, амин, амин.

Запис у рук. м. Хиландара. бр. 116 (98), — Сава, Каталог.

1411.

6111 Вѣ лѣт(о) ѧ·ѕ·ї·д·і· ѡбѣстоанїе град(а) быс(ть) Новомѕ Брьдѕ.

Запис у рук. (Зборник) XIV в. у Бугарској Агенцији у Скопљу. — Бълг. Стар. изъ Макед. 234.

6112 Несъзданнаа, нераздѣлнаа, единосоущнаа и животворещнаа светаа троице, ѡтьче и сыне и доуше светыи, тебѣ прѣклањаю колѣнѣ мои, и ѡчи чювстьнїе, и ѕминїе простираю, испльни моее (моє?) желанїе послѣдовати ми твоимь оученїем, јако рекль јеси вь светѣмь твоємь еѵггелїи: да просвѣтит' се свѣт вашь прѣд человѣкы, и да ѕзреть добраа ваша дѣла и прославеть ѡтьца вашега иже на небесех; и пакы: любеи ме, вьзлюбленмь боудете ѡтьцемь моимь; и къ нємоу придевѣ и ѡбитель оу нѣго сътворивѣ, понєже сила велика ѡкѣтованиа речена выше любещим' те. Богоносни и прѣблаженныи и прѣподобни ѡтци наши, вьсемѕ мироу свѣтила, земльни аггели и небески человѣци, испрьва ѿ светаго доуха прѣдание приемш'е, и иночьствовати на (нас?) наоучив'ше, и и благодатию божїею просвѣтив'ши ее (се?) и Христа вьселив'ше вь прекрасни јѣ҃ (?), и доуше, чистаго рад(и) житиа ихъ, на дїавола побѣдѕ и ѡдолѣнїе показав'ше, доуше своє просвѣтише. — И намь сего ради сьвѣтовав се сь тогда благочьстивѣ госпоствоющими и сь съборомь светыє и великиє

цркве Патрїархїе, калогери же и властели и прочїе съ всѣмь съборомь домъ Спасова, вьдроужиx жрьтвникь Христоу богоу моюмъ, и въ славоу и почьсть великомоученикъ Гюргїю на мѣстѣ рекомѣмь Ждрѣлникь идѣже бѣше мнозѣми лѣти запѫстель виноградь цркковни, къ повиновение великои цркви и помень настоѧщемъ архїерею, и въ помен'же и молвоу благочьстивѣ господствѫщим и нашемоу смѣрению въ вѣчною паметь, и въ оупокоение доуховно и соущим съ миою братиам и сьродникомъ потрѫдив'шим' се ѡ мѣстѣ томь: попь Дїѡнисие, а по плъти и дѫхѫ брат' ми поп Θеѡктисть и сынь юго Богдань дїакь и причьтникь великиѥ цркве, и анагность положениюм, а по моюи съмрьти и моиx братїи егоже съ съборомь избравь поставить настоѧщи архїереи великиѥ цркве. И да не вѫдет ѡнози мѣсто и цркы ни по коюмоу пристрастию ѿданиѥ никое мирское жилище, любо властелско, ниж(е) жен'ско прѣбываниѥ, ни господствѫщим ни архїерѣмь прочее никим ѿдано ѿ иже благочьстивѣ и боговѣзнивѣ ѡбладаюшиx, тьчию егоже изберетъ архїереи съ всѣмь съборомь, тъ да ѡбладa и съдрьжи въ страсѣ божїи, и да понавлa, а не растлѣва; аще ли к'то небрѣжениемь растли, таковаго да растлїи господь богъ, и цркковию великою безчьстно да ижденет'се, и прѣд богомь съ м'ною да соудит'се.

И да имаа тази цркы светаго Гюргїа на слоужбѫ коудѣ ѡкдрьжи мегьа виноградица Ждрѣлничкога до Сѣчене стѣне, и по ѡнои странѣ оус — потокь Ивакімови лази, и пещерѫ кои Кѫзмикьа пещере, кою кѫписмо оу попа Драгана и од Гюр'гьа Мирадовикьа за готове динаре; и лозие кое коуписмо ѕ Радослава Барановикьа и ѕ Ратка за шесть литрь сребра готова, кое ми допѫсти господинь деспотъ и госпоѓа Мара.

Тѣм' же азь смѣрнїи епископь Мар'ко молю съ оумилениемь ѡ нашем попотрѫжденїи (!) и господомь богомь к'седрьжителюм заклинам и светими ѯтитори и в'сѣми богоу ѕгодив'шими нами потрѫжден'ное, или господствѫщими приложен'ное, или ким любо христолюбивим, ничтоже повредѣжден'нѫ или ѿетѫ кити ѿ цркве светаго Гюргїа: село или виноград или водѣница или крокаріе или ѡкопина, ни иже въ цркви богоу вьзложенiи и светомоу книга или риза или икона или завѣсь или свѣщникь или что любо ѿ свещенниx сьсоудь. — Аще ли кто дрьзнетъ повредити или ѿюти своевол'ствомь или лаком'ствомь ѿ сиx више писан'ниx или повредити кого ѿ мое братиѥ и ѿ сродникь потроудив'шиx се съ м'ною ѿ

начела мѣстоу, ѿ таковаго да отимет свою благодать и милость господь богъ вседрьжитель и прѣчистаа іего богомати. и да примет гнѣвь и проклетиѥ ѿ всѣх светыхъ х'титоръ и всѣх светыхъ богоу оугодив'шихъ, и ѿ мене грѣшнаго и мьншаго въ архїереех Марка и светыи великомоученикъ да моу въ мѣсто помоци соупьникъ и ѿмьститель зде и на страшном соудищи Христовѣ, амин.

Сиѥ писано быс(т) въ лѣто ҂ѕ҃ѱ҃ѯ҃ѳ҃ мѣсеца іоулиа ·ѯї· дьнь, кроуг слнцѕ ·ѳ· и лун. ·ѳ·

Запис ситним уставним писмом на два листа прилепљена уз минеј (рукоп. 1399 г.) у Пећ. патријаршији. — Г. Елезовић.

1420. и доцније.

6113 (226)

Слав(а) съвръшителю богоу в'в(ѣ)кь, аминь.

Господи боже нашь, иже Петровіи и блоудницы сльзами грѣхъ оставлиєн, и митара познав'ша своиа прѣгрѣшенїа оправдавъ, да милѵетъ[1]) калогерицѕ Єлисаведѕ въ сіи вѣкы и и въ боудоущи, понеже твораше добраа дѣлаа и благаа, и многымь благим приобьщи се. Зане пишетъ: нщеи, обрѣщіе, тѣкоущемоу се ѿврьзоутъ, великоу бо кротость имеіе. Пишетъ бо се: блаженны крот'ци. іако ты наслѣдѣтъ землю: блаженны плачоущеи, іако ты оутешет'се; блажен'ны милостивы іако ты помилованы боудѵтъ. Да изволитъ господь богъ ѣа на страшномь и нелицемер'номь соудищѕ, егда хощем назы прѣдстати да дѣснїѣ страни . . им прѣчистаа богомати да ю помилѵет. Исписаныхъ оу сню книгоу светыихъ слоужьбами да ю помилоую. И кто прочте, р'ци: богъ да ю прости въ вѣкы, аминь.

6114 (227)

Богъ да прости калоугерицѕ дрѵгѵю Єлисаведѕ, понеже великымь и светымь образом Марина наричаєт'се, въ боудоущи вѣкь, аминь. Да іе благословена ѿ ҂т҃ѩ҃ї҃ светиҳ ѿцьь, иже соуть въ Никеи, одѣла бо наготѵ стоудната тѣла моіего. И кто прочте, р'ци: богъ да ю прости.

6115 (228)

Богъ да прости Калиноу, коіа приношааше овощїа вса благаа на снѣдѣнїѣ намь, и многаши бо ни оупокои виномъ. Да ю помилѵіе господь богъ и прѣчистаа богомати, и светы ѿцьь нашь чѡдотвор'ць Николаіе. И кто проч'те, р'ци: богъ да ю помилѵе.

[1]) По читању Јастребовљеву; помилоуіеть.

6161 (229) Ѻтцн и братїе, понеже не писа доухъ светыи, нь роука брѣкн'наа, да ѥда боудѣ срока недосталѥна или слово, исправлающе поите, и мене благосл(о)вллите. — Почини, оубоги Мил(и)вою, ѿ великаго троуда. — Писа се сїа книга вь лѣт(о) ≠ѕ҃ѱ҃кѳ҃

6117 Богь да прости и помилѵѥт калогерицѫ Θеѡдосїю вь сї вѣкы и вь бѫдѫщи, понеже желаше апостолско житие, и приношааше нам сиѣднаа блага, и ѵтешаше ни, понеже велики ме трѵдь постиже вьсь дьнь пишѵки, ѡна же ме напои вина, очи ми се исправише, а рѳцѣ ѵкрѣниста. И кто проч'те, р'ци: да ю богь прости вь вѣки амин, амин. Пр(о)с(ти)те, амин, а вас богь.

6118 Си мїнеї попа кѵр Лювана. За ҃р҃ і ҃ї҃ коуп(и) є оу С'виница оу Димитра. Прости, боже, дов'ро т'ворещиҳ и любещиҳь Христа. Пописа . . . .

Записи у рук. (мојој) у Бугарској Агенцији у Скопљу. — Бълг. Стар. изъ Македон. 231. (пре био у м. св. Димитрија).

око 1420.

6119 Бр. 230. исто што и под бр. 4781 с неким малим разликама у читању.

1402.—1427.

6120 Бр. 242 нејасну реч у 2 врсти ѩмес можда би ваљало читати: иже ес(ть).

1428.

6121 Бр. 246 поправи: ≠ѕ҃ѱ҃ѧ҃ѕ҃ ѵзеше . . . . великомѵченика Гѳѡргиа ѩприла.

Д. Костић.

6122 Бр. 247 поправи: благочьстиваго господина Срьблѥм.

Д. Костић.

6123 К лѣт(о) ≠ѕ҃ѱ҃ѧ҃ѕ҃ мѣсеца генар(а) ҃іа҃ дьнь прѣстави се в'сеѡсвѣтѣнии архиепископъ скопски кѵр Маѳеи вь дьни господина Гюрга.

Запис у пер. рук (Пролог с кондакаром) Хлуд. б. бр. 189. — Д. Костић.

1430.

6124 Бр. 254. Поправи на завршетку: приложи что вторично ѣ҃чина ємѫ память

Ст. Станојевић.

1431.

6125 Бр. 2729. Поправи: ҂·ѕ̈·ц̈·л̈·д̈·

1432.

6126 Бр. 256. — Г. Ст. Димитријевић нашао је међу хартијама пок. митр. Дионисија снимак овог натписа, који гласи нешто друкчије; и с годином 1436.:

Сиѭ звоно свт. оца Николае іже имат лѣто ѕ̈·ц̈·м̈·д̈· їа· авгѕст. Свѣкое дикание да квалит господа кир: квали: его въ типане велик гласомь керѵ̀фими серафими великим огласником ѵ̀кї Ропь.

Од писца снимка има ова напомена:

„На истоме звону како гори гласи, и на звону имаде изображеніе светы отацъ Николая велико изображение на звону и звоно високо имаде у звону ока 92 то естъ било ѕ земли од цркве 3 аршина и нашасто звоно имаде 2 године на 11 авгѕста ѕ исти данъ када е салито звоно ѕ они дань само и — земле одкрило се и ћисто звоно“.

1433.

6127 (259) Къ лѣто 6941 мѣсеца іюнїа слънце погибе въ ·ѕ̈ї· дьнь ·т· часа дне оу срѣдоу.

Запис у рук. ман. Хиландара бр. 64 (201). — Сава, Каталог.

6128 Бр. 269 треба ставити под ову годину, јер је јамачно погрешно прочитана четврта цифра године ·д̈· место ·ӓ· и прва цифра датума ·ѕ̈· место ·ӟ·

1434.

6129 Бр. 261 поправи годину: ҂·ѕ̈·ц̈·м̈·в̈·

Д. Костић.

6130 Бр. 263 поправи у 3. вр.: словѕ томѕи и чьтем.

Д. Костић.

1435.

6131 И(зволен)їемь wтьца и поспешениѥмь сына и съврьшенаѥмь светаго дѫха (съписа) се и съврьши сын минеи (съ помощ)ию божїю и пр҃чистꙋю его (матери) в л҃кт(о) ѧ҃ѕ҃ц҃·м҃ї҃· м҃ѣсеца на(ч҃а)рїа ·а҃·а҃· дьнь къ царьство Мꙁрꙋта нечьстиваго Измаильт҃нина. Wтьци и братїа, простите ме гр҃шнаго и недостоинаго (аще) ѥ҃ что съгр҃шенно пѫсꙋ . . . вь истинꙋ писахь п . . . . великон. Богь да прости (вьсь) миръ христїански; в҃чна паметь и т҃кмь кои нисꙋ радили; богь да прости и васъ, братие, и ви простите, а васъ богь, в҃кки, аминъ

к҃ѳ҃ каѳенк ꙁ҃к ц҃ѳ҃ѳ wв пⷪдд ѳ҃ѱ҃ц҃ѳ[1]) в҃кки, аминь. Богь да прости Богоиа, ере ми wглади хартию.

Записи у рук. Соф. Библ. бр. 136. — Цонев, 90.

[1]) П(о)па помени г(оспод)ы раба си . . . . Митра.

1394.—1435.

6132 Я се лежи Радона Ратковић. Погибохь п(о)дь градомь п(о)дь Клвчемь за свога г(оспо)д(и)на воеводꙋ Сандала.

Натпис на гроб. камену код Клуча (Херцег.) — Гл. З. М, XXIII, 4 (1911) стр. 491.

1438.

6133 Бр. 274 јамачно је од год. 1438 као и бр. 275.

1443.

6134 Къ л҃кт(о) ѧ҃ѕ҃ц҃·ї҃·а҃·

Запис пишчев на рук. (минеј) Пећ. Патријаршије. — Г. Елезовић.

1444.

6135 Бр. 280. Поправи: вр. 2. wскоꙋдѣнию прькихь. — вр. 6: wвѣтшало . . . . всемощиюс. — вр. 14: тако да ꙗс(ть) — вр. 16: крьста господина. — вр. 22: и на чедѣхъ.

Алекс. Обрадовић.

1446.

6136 Бр. 308 треба пренети под год. 1446. јер свуда треба одузимати од година од Адама 5508 (5509) а не 5500 (5501).

6137 (283) К лѣт(о) ≠ѕ҃ч҃й҃д҃ въ дни благочестиваго и христолюбиваго господина деспота Гюрга и сыновъ юго азъ смерени Никодим и по милости божиеи патрїархъ приложихъ сию книгѫ великои цркви патрїархиѣ Житчи кто го кіе ѿести ѡд цркве, да в(ѫдеть) проклет, аминь.

Запис на рук. (прологу) у цр. св. Богородице у Охриду. — Бълг. Стар. изъ Македон. 215.

6138 Из смѣр(ѣ)н'ни Никодїм, по милости божїеи и патрїарх Сръблем и поморїю западнем, въ дьны благочестиваго и христолюбиваго деспота Гюрга и сыновь его, прїложихъ сїю книгѫ великїе цркъвы архїепископїи Сръбскїе въ лѣт(о) ≠ѕ҃ц҃й҃д҃

Запис у рук. (слова Златоуст) у Пећ. Патријаршији. — Г. Елезовић.

1447.

6139 . . . . . кожиѥ, да ѥ на знание сва . . . . . коупи попь Радохна, синоваць . . . . доука. Би томоу плата три . . . . на . . . . . деветь д . . . . . дѫшѫ Богданъ. Кидане брате . . . . . комѫ чловѣкѫ ги се де се сна книга ѿ Славѫта и ѿ негове братиѥ . . . . род(?)ове на прирокь ї҃ дѫката. И томѫ бише сви . . . . . добримь . . . . никога . . . . . томѫ и свр҃кха и плата в҃к лето ≠ѕ҃ц҃й҃ и ѕ҃ мѣсеца декев. к҃ѕ҃ дань . . . . . пр҃кдь св҃кдоци и предь . . . . . шици.

Запис на четворојев. у м. Лепавини. — Р. Грујић.

око 1447.

6140 Бр. 321 пренети под ову годину, јер је ово први комад Златоуста, а други је писан 1447 г.; в. бр. 285.

1448.

6141 Бр. 290. Године 6957 октобра 27 била је недеља, и петак је био 18 окт. када је, како се из других извора зна, и био бој на Косову.

1449.

6142 „Апостол рукописни у 1449-ој години од јеромонаха Рићанина.“

Вукова Преписка VI, 542.

1450.

6143 Писа сїю книгѫ попъ Никола въ Жѫпѣ сїиръчѣ [!] Лабѫ въ васи Браниноу Дѡлѫ. въ дьни благѡчестиваагѡ господина деспота Гюрга и Грьгѫра, и Стефана и деспота Лазара, въ лѣто 6958. И ѿци светыи и братїе, аще где како грешилъ есмь или въ изводѣ грѣшено бысть, чтете съ тихостїю и съ глъбокїимь сръдцемь и оумомь и смереніемь, и мене грѣшнаго благословите, а васъ Ис. Христос, аминь. И писахъ азъ смѣренни попъ Никола тры изводѣ дрьжеки при перѫ, тако да съмь благословень. Вѣчнаа им паметъ родителюмь іеромонахѫ Ярсенїю и маике ми Радосавѣ и братѫ ми Богданѫ.

Запис у рук. четворојеванђељу м. Хиландара бр. 40 (23.). — Сава, Каталог. — На крају је исти запис, без свршетка и другим речима, који је штам. у Зап. и Натп. бр. 291.

1455.

6144 Да ѥ вѣдомо всакомѫ человѣкѫ ... кѫпи поп Никола лозїе ѡд Николиѥ ѡ^ Лешн(т)на тогда повиѣа (?) ѕ̈ мотик лозїа и с виницом и жлебом и с подьрьавом а за ѳ̈ л̈ ѕ̈ аспр. А томѫ свѣдоци Шлївер Петковик и Тодорь Бончатовик и Нїкола Бринѡчик и ѡ^ поп Бранкѡтѣ — — — ишїи ѡ^ требѡ (?) Никола Бранкѡвик. А писа сѣ сиа книга мѣсеца фер. к̈ д̈ дьнь, на дьнь ѡбрѣтенїе чьстнїе главї Їѡана Прѣдтечи Крьстителя а въ лети ѧ̈ ѕ̈ ц̈ ѯ̈ ѓ̈.

Запис у рукоп. (трипод) Загреб. б. IV, d. 4. — Цонев 26.

1456.

6145 Бр. 314. Можда је [ѧ̈]ѯ̈ д̈ па би дошао под г. 1556?

1427—1456.

6146 Къ Христа бога благовѣрнїи и прѣвысокы деспотъ Гюрьгъ самодрьжьць Срьбьмь и Приморїю Зетскому.

Запис у рук. м. Хиландира, бр. 108 (319), — Сава, Каталог.

6147 Помози, боже, господинѫ деспотѫ.
[Господинѫ] ми деспотѫ Гюрьгѫ деспотѫ.

Записи на рук. (Зборник) Хлуд. Б. бр. 105. — Д. Костић.

1446—1456, 1627., 1629.

6148 (5569) ѿ деспота Гюрга племенитомѕ и мѕдромѕ и всакои славѣ и чѣсти богѡм даованномѕ синѕ и г(осподи)нѕ ми.

НАѢАСИЯШЬ [= Новакъ]

6149 (5654) ѡвыа книга старѡга деспота

6150 (5653) Племенитѡга г(осподи)на Геѡргиа старога деспота сръб... книга сиа въ место Цариграда(а) великагѡ въ место Свѣтие Горе писах.

Кир Генадие миних, амунъ.

Сва три ова записа од три разне руке.

6151 (5652) Сїю свѣтѕю и дѕше спасиѕю книг(ѕ) зовѡм(ѕ) чатовник съ образи обрѣтох аз смѣрен'ны архіепископъ Павсеи ѕ горнїем Срѣмѕ въ Ђелїи Прибинои Глави, храм светыхъ сила бесплътныих и вьзех сїю извод(а) ради, и много мльви тогда бис(ть) сїе книге ради, пакь ю сами донеше ѕ Крьдникь село, пронгѕмнь кѵр Θеѡдорь а иггѕмнь Силивѣстрь. И беше се вел'ми порѕшила и превезах сїю и покрепих любве ради. Тогда лѣтѕ мимо текѕщѕ ѧ҃·ѕ҃·л҃·ё҃-том, когда ю вьзех, а повезах ю ѕ лѣт(ѕ) ѧ҃·ѕ҃·й҃·й-мом. И тогда ю послах пак идеже іс(ть) била прежде, и да іесть никым ѿемлюма ѿ се божїе црькве, да несть благословено ни клето и проклето и въ сы вѣкы и въ вѣдѕщи, ни он'дѣ да есть въ храм(ѕ) архаггела, више села Прибинои Глав(и). И подписах своею рѕкою. И тогда многѕ иѕждѕ имах ѿ цар'ствѕющих единомѕ богѕ вѣдомо, ни вса въздагаемь на всевидеще око. Пис(ах) сїе мѣсеца дек. і҃і҃· индиктїон і҃і҃·, крѕг лѕн(и) і҃і҃· крѕг слньцѕ к҃ѣ·, и многа вам лѣта, моа братиѡ, кои ми дасте сїю книжиц(ѕ), пакь божїа и ваша.

Записи у рук. Минх. Библ. — Die Miniaturen des serb. Psalters, Wien. 1906.

пре 1456.[1])

6152 Бр. 4231 ставити под ову годину; упор. бр. 315, 6153, 6154.

6153 (4228) Исписа се сиа книга, Златоустъ постни и дроугыих светитель словеса, ихже не имасмо оу нашемь монастирѣ, починаѥ по трїодоу от неделе фарисеа до праздника цвѣтоносиа

[1]) Упор. бр. 315.

обдржателно, повелѣнїемь и потъщанїемь свештеннонока игоумена царскые, и чьстных обитѣли прѣсветые богородице светые лаври Хиландара, глаголю Грїгорїа. И молю вы, свещенній и чьстнын съборе Хиландарскые светые црькве, простираѥ се вь лѣта, игоумени, прогоумени, доуховници, попове и дїакони, подїакони, чьтци, стари и млади, и весь съ всма церковнїи личе, прочитающеи сию книгоу, помените троудившаго се о нѣи, выше писаннаго свещеннонока Григорїа, да и вы всакомь здѣ сподобите се от дающаго молитвы молещїим се, благословеща лѣта праведныхь аминь. — Поче се при игоумнѣ Григорїи, и съвръши се при игоумнѣ Иосифѣ іеромонасѣ, оци светїи, поминанте и обонхь.

Писавшаго сию книгоу таха Иѡва монаха, о Христе, вьсѣхь цароу, за молитвы прѣсветые ти матере избави вѣчныих моукь, и сподови спасныих чести. И молю вы, оци светын, прочитающеи, аще и что недостатьчно, исправите и простите ме и помените грѣшнаго, а васъ богъ да простить, и поменеть вь весконьчьные вѣкы вѣком, аминь

Запис у рук. м. Хиландара бр. 84 (236). Сава, Каталог.

6154 (4229) . . . . . и исписа се сиа книга лѣтописьць повелѣнїемь и потъщанїемь ѥже ѡ нен прѣподобнаго свещеннонока Иѡанна, игоумена честни и свещеные обители прѣсветые богородице светые лаври Хиландарскые, роукою Иѡва таха монаха. Тѣмже молю вьсѣх штець же и господь моих чьстнаго събора Хиландарскаго, и прочитающих сїю книгоу, аще и нѣчесо недостатьчно смотрите зде своим богоданным разоумомь, да не зазрите моемоу неразоумїи . . . ка нандох 8 изводѫ писахь, а не приложих ничтоже, а могын выше вьмѣстити видѣль ѥст тои помѣнѫ шное глаголюще: дроугъ дроугоу тѣготы носите, и тако скончаете законь Исоус Христовь, да и вы всакоу мьздоу прїимете ѿ дающаго молитвы молещїим се, и благословеща лѣта праведныхь, аминь.

Завршетак записа у рук. [Гр. Хамар] м. Хиландира бр. 128 [320] — Сава, Каталог.

1457.

6155 Бр. 313. треба пренети под ову годину, јер је тад пао 11. новембар у петак. С обзиром на новембар тој години одговарала би година од Адама 6966, а не 6965. — Писац је заборавио помаћи годину са септембром. Упор. бр. 6327.

6156 На ѕ̃ [1]) и ѕ̃ и й и ѕ̃ лѣта смрть господина краля Владисава Илкертовића, краля Угарскога, месеца декебра

Запис у рук. [четворојев.] Хлуд. Б. бр. 13. — Д. Костић.

[1]) Ово слово личи на положено s, а треба да је ·ѕ̃·

6157 Къ ·к̃·ї̃· іюн. въ дань светїе мученице Ѵгрипинїи прѣстави се раба Христова попадїа Раса, лѣт(о) ·ѕ̃·ц̃·ѯ̃·ѳ̃· і а̃. . .

Запис [јамачно пишчев] у рук. [суб. нед. и приз. еванђ. и ап.] Пећ. Патријаршије. — Г. Елезовић.

1446—1458.

6158 Бр. 320 ставити између ових година јер је Лазар постао деспот 1446 год.

6159 Стефан Доместиг[1]) писа.

Запис пишчев у рук. м. Хиландара бр. 186 [251]. — Сава, Каталог. На овом је истом рукопису и запис бр. 4247.

[1]] Упор. бр. 320.

1459.

6160 Мана патнѕ снегь ·к̃·д̃· ден въ лето ≠·ѕ·ц̃·ѯ̃·ѕ̃·

Запис у рук. м. Иверског у Св. Гори. — Д. Костић по препису јеп. Порфирија [Пет. Публ. 6F. XVIII, 33, л. 171б].

1463.

6161 Слава господоу богоу въ вѣки, аминь. Написа сїи праѯїи многогрѣшнїи рабь божїи Мирча таха те[1]) дїакь повелѣнїем въ[1]) дни[1]) благочестиваго Господара Стефана воеводе въ лѣто 6971.

Запис у рук. м. Хиландара бр. 52 [71]. — Сава, Каталог.

[1]] По читању еп. Порфирија ових речи нема. — Д. Костић.

1464.

6162 Сиѥ писах азь попь Иван.
Чте ѥс сит и напитань
К лѣт(о) ≠·ѕ̃·ц̃·ѳ̃·ѳ̃·

Запис у рук. [параклитик] Хлуд б. бр. 131. — Д. Костић.

6163 Бр. 329. Исти овакав запис има и у једном рилском рукопису.

Спространов 40.

1467.

6164 Бр. 330. Поправи: Скопа града.

Д. Костић.

6165 Бр. 331. Поправи: ѡ Скопа. — Хр҃ѣтиан вез порока не имее вини.

Д. Костић.

1469.

6166 Бр. 334. Код Саве у Каталогу нема речи: попъ Никола писа. Да не буде то случајно изостало?

1471., око 1550.

6167 (5986) ѯ·ѕ̈·ц̈·ѳ̈·д̈· сию книгѕ кѕпихъ ѵ Мар'ка Роподкога; сведокъ Кѕкъцъ и стега|шафарь (?) Алексинъ и Мартинъ зетъ.

6168 (5987) И на Маѯи(м)ъ епископъ посла҃е кѕпихъ ѕ Никанора Нововрьдьскога митрополита за ·т̈·ѝ· аспри.

Запис у рук. Берл. Библ. бр. 45. — Акс. Обрадовић.

1475.

6169 Бр. 340. Поправи: книгѕ ·ѕ̈·ѳ̈·ѓ̈· аспри (?) попъ Драгославъ ѡ Говрлѣво . . . Дмитра Майкова . . . Нею Тѣрвичь и Никола Прьвкъ.

Д. Костић.

1476

6170 † Кожстьвнимь ти промислѡмь, Христе, вьса мѕдрѣ ѕстроивы, мьздѡвьздатель кѕди и дѕшеспасителю вогопочтенаго и христолюбивааго Радослава Мавра и подрѕжые іего Кидѕ и синѡве іего Николѕ грамматика и Стаѫна.

† Изволенїемь wтца и сьпосп҃кшенїе сина и сьвръшенїемь светаго дѕха, сыи светы и кожстьвныи храмь светие и славнїе владичице наше вогородице и приснодѣвы Марию потрѕды и пописа сь потъпанъемь куры Радославь Мавръ и сь подрѕжнем и сь сынѡве іего вь вѣчную ему память, аминь. Вь лѣто ѯ·ѕ̈·ц̈·ѝ·д̈· индиктїѡнь ·ѳ̈· царствѹющаго измаила Мехмедь Челепїе. . . .

Натпис у цркви села Драгљеваца до Софије. — Минало II, 206.

1479.

6171 Бр. 344 и 345 избацити; тачније издани под бр. 557 и 5576.

6172 Богъ же нашемъ и богородицѣ видимим же и кѣсем и невидимим господѣ іу ѳ҃ѵ съ безначелним егѡ ѡцем и животворѣщим дѣхомъ, слава въ вѣки амин ѯ·ѕ̄·ц̄·ӣ·ѕ̄·

Запис пишчев у рук. Соф. Библ. бр. 99 — Цонев 7.

1481.

6173 (349) Понеже благоволиѣнїем оїца и поспѣ . . . . . единородьный сынъ и слово божїе є . . . . благоизволи испльнити свою цр̀ковь ра . . . . ми ѡвы оубо чьтоуще православ'ныи . . . . же и иноци прїемати оутѣшенїе ѿ раз . . . . ратоуемы ѿ съпостата приходити к . . . и къ покаанїю, ѡвы же бѣспѣвати в . . . вимому въ троици, и того прѣчистою матерь . . . . богородицоу и светые его иже ѿ вѣки томоу ѕрождьш . . . . са сїа божьствнаа книга, глаголѣмьи шестодьневи . . . . светыихъ ѿца нашего Іоанна Златоустаго, м . . . . Мардарїемь оу Южекоу ѡбители прѣподоби . . . . нашего и поустыйножителя Іоанна Рыл'с . . . . жденїемь и настоателствѡм игоумена чьстнаго . . . . . жде ѡбители кр̀ Ѳеѡфана, и прочаго братст . . . . подвигшоу ихъ на се, и прѣдоубѣдившоу и цѣноу дѣ . . . нїа троудившомоу се давшоу послѣдньемоу въ дїа . . . Владиславоу дїаконоу ѿ Чрьногор'скые богородице іеже г . . . та іес за роукодѣлїе маистороу разѣк хартїе и проче . . правѣ цю є на книгоу ѯзлѣкзло ·т̄·м̄·ѣ· динареи. И . . . се въ лѣто ѿ създанїа мироу ѯ·ѕ̄·ц̄·ӣ·д̄· мѣсеца сект . . . . довръши се . . . дьнь.

6174 (350) И тожде лѣто ·ӣ·д̄·-е съврьхоу . . . шестотысоущнаго и деветосътнаго оумрѣ царь Мех . . . море прѣшьд съ войиством ѿ Цариграда къ Янатолїи маїа ·ѓ·, и прїими цар . . . . сынъ его Баязитъ, мѣсеца тогожде ·д̄·ї· въ соуб. дьнемь . . . . те къ войцоу бо книгы доспѣв'ше . . . дньє съврьшив'ше книгоу сице оупо . . . . и ѡбыч'ное моленїе къ вамь сътворити . . . . йнаа и ревновати праведным снмь до . . . еже къ испрадовав'шимь нас незловїе . . . . . амь наносящимь дьготрьпѣнїе цѣ . . . ѣ имоущее, ѡ сиѣ бо и ѡни притрь . . . . . є къ богоу оусвоенїе . . . да аще оубо въсѣо . . . прїеги, юже съ выше помощь, много ѡдо . . . . творимь слово, сице бо и доуха светаго при . . . . благодат [?] и настоещее житїе безпе-

чал'нѣ . . . . ль и коудоуцїихъ сподобимь се благъ, ихже . . . . мь намь полоучити, благодатїю и чловѣколю . . . . wтцоу и прѣсветомоу и благомоу и животворсцю . . . доухоу слава, дрьжава, чьсть и покла[нїа]нїе нынѣ и присно и вь вѣкы вѣкwм, аминь.

Христос зач. и коньць. Мардарие.[1])

Запис на листу у Рум. М. у Москви бр. 1734. — Д. Костић.

[1]) Године 1481, 19 мај је пао у суботу, те би у првом запису требало да је година 6990, пошто је књига довршена септембра.

6175 К бр. 351 додати још: прости, боже, грѣшного иеромонахъ Иwана.

Пишчев запис. — Д. Костић по препису јеп. Порфирија (Петр. Публ. библ. F. XVIII, 33 л. 182a).

1486.

6176 Бр. 355. — Године 6994—1486 2 јули пао је у недељу а 6993—1485 у суботу.

6177 Къ л҃кт(о) ѯ҃ѕ҃ѱ҃ ҁ҃ д҃ Сїѣ лет(о) расипаше Яраны Янатолскѕ конскѕ на полю чѕ҃ѕрькwва . . . . .

Запис у рук. (четворојев.) Хлуд. б. бр. 14. — Д. Костић.

1488.

6178 Пїса сїю книгѕ многогрѣшнии Никола дїакъ в' л҃кто ѯ҃ѕ҃ѱ҃ ҁ҃ѕ҃ есени. ѕписахъ вь дни трьклетаго цара Баязита ѕ селѕ Петинце.

Запис у рук. (пслал. и послед. и часлов.) у м. Ленавини. — Р. Грујић.

6179 Изволенїем wца и поспешенїем сына и съвръшенїем светаго дѣха си светы кожствии храм светаго и славнаго великомчѣника и мироточьца Христова Димїтрїа потрѕди и пописа w сkoда неремонахъ Неwфїтъ съ синови с(и) попа Дмитромь и Богданом прости — ѵ коѣ, аминь, а вь л҃кт(о) ѯ҃ѕ҃ѱ҃ и ҁ҃ и ѕ вь дни цара Баязита кега, wкладаwше сїе ѵоры wсвѣщени епископь кѵр Їаковь.

Натпис у цркви близу села Бобошева (Дупница). — Мпнало II. 208.

*

6180 Їѡаннъ, їгѹменъ Ѧрхангеловъ.
Къ лѣт(о) ҂·ѕ̈·ц̈·ҁ̈·ѕ̈·

Записи (први у орнаменту на почетку а други на л. 167) рук. (Јеврем Сирин) у Загр. Библ. III в. 12. — Цонев 38.

1392—1491.

6181 Бог да прости писавшаго Дмитра.
. . . . и писа Дм[итрь] . . . . . ѿсложенна . . . . . въ лѣто ҂ѕ̈ц . . . .

Записи пишчеви у рук. Петр. Публ. Б. (Q. I. 1178). — Д. Костић.

1492.

6182 Бр. 372. Можда година ҂·Ӟ· непотпуна; није знао даље да допише.

6183 Бр. 5581 избацити; издан је под бр. 373.

6184 Бр. 375 избацити: издан у целини под бр. 4291.

1493.

6185 Бр. 378 избацити; књига је глагољска.

1494.

6186 Бр. 383 треба пренети од ову годину, јер је месец септембар.

6187 Сы светыи и божствныи тетроєѵгель сьписа се въ лѣт(о) ҂·Ӟ·ѱ̈· въ пѫстины Белае въ домоѹ прѣсветые богородице въ дьнїи нечьстивыхъ Исмаилтень, въ царьство цара Баязита ї роукою многогрѣшнаго Никандра. Писа се повелѣнїемь и благословенїемь старца Ѳѵдїмїа. Богѹ нашемѹ слава въ вѣкы, аминь.

Запис у рук. м. Дечана. — Г. Елезовић.

1495.

6188 Изволенїемь ѡтца и поспѣшенїемъ и свьрьшенїе с(ве)таго доуха, повелѣнїем и дѣланїем в'себлагочьстиваго и христолюбиваго господина Їѡанна Стефана воиводы, сына Богдана воиды написа се сїа книга Правила въ име с(ве)таго архїереа и чюдотворца Николи иже оу Мирѣхъ. И списа же се роукою многогрѣшнаго (мон)ахъ граматика Данїана въ лѣто ҂·Ӟ·ѱ̈·

Запис у рук. Петр. Публ. Б. (Зб. Погодинова бр. 254). — Д. Костић.

1497.

6189 Бр. 387. Поправи: вр. 1.: Изколение ѡтьца и поспѣшение сына и съвръшение. — вр. 2. и 3. црькво. — вр. 5: лозие.

Г. Елезовић.

1499.

6190 Пишем да се зна како пр[иде] попъ Милое ѕ великѹю црькоѵь да ѕчи поѥтъ летѹргию. По(с)ланъ беше ѿ приара Моиса[ва], али зле ѕчаше, даѣ богъ да навчи. То писа за п . . . . ѿ проклетъ Ягаренъ са страхом великем. [Ле]то ·ѕ· тї= сѹщ[но и] ·ѕ·

Запис на корицама рук. (пропов. св. отаца) м. Дечана. — Г. Елезовић.

1499, 1513.

6191 Христос зачело и конїцъ всакомѹ дѣлоу благѹ. Лѣтоу тогда соущоу ѧ·ѕ·ѕ· кроуг сльнцоу ·ѕ· лун. ·ѳї· дем. ·й·

Гр҃шнїи тах(а) поп Їаонъ Хицар (:= їдлинъ ѕврдц)[1] мѣ= сеца їюнїа ·к·й· дьнь.

6192 Слава съвръшителю богѹ показавшомѹ зачело и давшомѹ конецъ. Лѣт(о) ѧ·ѕ·к·ѧ· мѣсеца їюлїа ·ѧ· Ѿтци и братїа простете, іако въ глъбокые старости писах сїю книгѹ, паче и болѣзни. Прочитающе благословите, а не кл(н)ете! Гр҃ш . . . . . (нема листа).

Записи у рук. м. Грачанице. Други на крају апостола, а први на крају и у сред. јеванђеља; мора бити да су првобитно биле две књиге.

[1]) Тајном буквицом.

1500.

6193 Изколенїемъ ѡца и поспешенїемъ сына и съвръшенїемъ светаго дѹха сьи светы храм светые вѣликомѹченице Петки написаса се въ лѣт(о) ѧ·ѕ· тисѹщно ѳ· мѣсепа ѡктомвра ·ѳ· трѹдѡм и потыканиемъ села Побѹжда. Тко приложи, Богъ да га прости.

Натпис над прозором код десне певнице цркве села Побужја у Скоп. Црној Гори. — Ст. Димитријевић.

XVI ВЕК.

1501.

6194 Бр. 390. — Поправи: вр. 4: великиі пѣркалабъ.

6195 Изволеніем ѿца и поспешеніем сына и съвръше(ніе)м свѣтаго дѹха написа се съ свѣты божьствни храм светаго Николи въ лѣт(о) ҂ѕ̈ѳ̈ѯ̈ месеца маїа ѳ̈к̈д̈ Кто потроудиніе, богъ да ихъ прости, аминь.

Натпис на цркви у Кучевиштима (код Скопља). — Ст. Станојевић.

1502.

6196 ☞ Трнова града къ лѣто ҂ѕ̈ и ї година.

Запис у рук. (празн. мин. и триод) Соф. Библ. бр. 162. — Цонев, 103.

1503.

6197 Къ лѣт(о) ҂ѕ̈ӓї̈ съписа се сїа книга. Писа Никандр.

Запис у рук. (слова св. отаца) у м. Дечанима — Г. Елезовић.

6198 Исписа се въ лѣт(о) ҂ѕ̈ӓї̈ Писа многогрѣш'нїи папа Стамат, да до ког(о) дондет сїа книга, четѣте съ мирѡмь.

Запис на рук. (служабник) м. Зографа. — Бълг. Стар. изъ. Мак. 186; Извѣст. Конст. XIII, 271.

1505.

6199 Изволеніе ѿца и поспешение и съвръшеніе света дѹха і съвръши се си божствни храмъ света і чѹдотворца Христова Николае і сагради се трѹдомь и съписа се въ лето ҂ѕ̈ ї ѱї̈ презвитера Пеи, і подрѹжіе Проіка.

Натпис у цркви с. Трнова (Крива Паланка). — Българ. Стар. изъ Македон. 261.

1508 (1550).

6200 Бр. 400. Поправи: Хилаѝдара храм(а) ваход(а).

Пети Запис по препису јепископа Порфирија датиран је 1550 године. Д. Костић.

1509.

6201 Бр. 404. 405. Поправи вр. 3: нецедно поражающа. — Шем. Б. К. 1879; С. Д. М. 1868.

1510.

6202 (408) Понеже иже въ троици покланѣкемїиьхъ (!) бог (благово)ли цркоы своѫ исплъънити различнимиѕ к(нигами) въ славословїе и полъѫ прочитающимъ, сего ради и азь въ Христа бога благов'крни и богѡм хранимъ и самодрьжавни господарь Їѡ Блад, великы воевода и го(сподар)ь въсее земле оугровлахїискон и подъънавїю, сыны великаго и пр'кдобраго и милостиваго господина Їѡ Блада воеводе, възревновахъ поспѣшенїемъ светаго доуха и любовїѫ еже къ божьствънимъ и светимъ цркважь и написахъ сїѫ доушеспасноѫ кнѵгѵ ѡсмогласникъ въ испльненїе славословїю трисъънечнаго въ единьств'к покланѣкемаго божьства, молѫ же юнїе и съвъзрастнїе и старїе чьтѫщеи или въсп'кваѫщеи или пишѫщеи любв'к Христов'к ради исправл'кти, наньже оусрьдно потъщавшихъ се на сїе д'кло благослов'кти да обои славеще ѡтца из негоже въс'к, сына, имже въс'к, доуха светаго ѡ немже въс'к зде оулъвнимъ съмиренїе и милость, тамо же сее св'ктѡм озарим се, и благод'ктїю, аминь.

Повел'книемъ господара Їѡ Блад(а) великаго воеводи азь Христ8 рабъ свещенонноки Макарїе трьдиѵ се ѡ семь и съвършихѡм сїе книги въ л'кто ≠·З·Й·Ї· кржгь слнн.... лѵнї ·З· индиктиѡи ·ЇЇ· месеца авг8ста ·К·S·[1])

Поговор у ст. шт. књизи ман. Хиландара бр. 32 (ст. штам.) — Ст. Димитријевић.

[1]) Упор. бр. 381.

1511.

6203 (410) Изволенїемъ ѿца и поспѣшенїем сина и съвръшенїем светаго дъха. и молитвами пр'кчистыѣ владичице наше богородице приснод'квы Марїе, и помощїю светыѵ ктиторь нашиѵ Сѵмеона и светител'к Савы, любовїю же и вьрьдїем честнаго събора лаври Хиландарьскыѣ съписа се сын псалтирь съ проѵлъкомъ, понеже нашь монастирь не имаше сїе книге проѵлька. И поче се при игѵменѣ юромонахѣ Данїилѣ и съвръши се при игѵменѣ Мадеѣ юромонахоѵ. И молимо ѿце и братию простирае се на л'кта да н'ктко не дрьзнет по пристрастїю н'ккоемѣ, или настоен, или иконом, или еклисїархъ или кто любо инокъ ѿети сїю книгоѵ ѿ монастыра Хиландара татвинѡм, без велике нѣжде монастыра, таковомоѵ да ест мьстник и сѣпрьникъ въ дънь страшнаго сѣда ѿецъ и синъ и светын дъхъ и пр'кчистаа богородица, и светыѵ ѿецъ лик седмиѵ съборь, и вес-

тыхъ ктиторъ богоносныи Сумеонъ и светитель Сава, и ѡ всего кратетва да нѣст прост. — И сію книгѹ въ гредѹщихъ роды прѣписывающихъ и чтѹщихъ поминайте трѹдившихъ се ѡ нем и. скписавшаго ю многогрѣшнаго Кисариона таха монаха, да и вы всако, ѡци светыи, чѣстныи съборе, игѹмени, свещеници, дїаконы, иподїаконы, чѣтци и весь свѣсма [!] церковныи личе пречистые богородице Хиландара, мьздѣ сподобите се ѡ даюцаго молитвѹ молѣщїим се и благословена лѣта праведныхъ. амин. Писа се въ лѣто 7019. Кисарион тахъ тахъ.

Запис у рук. м. Хиландара бр. 188. (103). — Сава, Каталог.

6204 Слава сѫврьшителю богоу давшом(ѹ) зачел(о) и конц стомоу (!?) слава въ вѣки вѣкомъ . . . аминъ.

Сие светое евгелїе писа се въ лет(о) ѩ҃ѳ҃ѓ҃ въ местоу Рѣд . . . Молю се рабим ѡбразом всакого пріемлюцаго сїе писанїе и прочитаюцаго благословенїю причисти ме грешнаго и недостоинаго, аще бо и хоудѣ и несѣмисльне на . . . нъ да коудет въ слав(ѹ) и хвалоу божим црькважъ, и въ полѕ къ ним при . . їи Їѡван кѫ ра . . . вї д . . . . Доѯасї ѡ дѣ.

Запис у рук. Соф. Библ. бр. 108. — Цонев. 57.

1511., 1540.

6205 Слава богѹ въ троиц(и) давшомѹ по зачелѣ и конц. аминь. Въ лѣт(о) ѩ҃ѳ҃ѓ҃

6206 Да є вѣдомо въсакомоу чловѣкоу како приложихъ азъ Никодимъ светомѹ пророкѹ и чѣстномѹ предтечи псалтирь съ, прологъ, слѹжбѹ празникомъ господскимъ и нарочитїимъ, и молебни два и оумилѣнїѧ (?) къ господѹ нашемѹ Іисѹсѹ Христѹ и литѹргїю сїю отъ рѹки попа кир Їоанна, в лѣто ѩ҃ѳ҃м҃ѳ҃, месеце їѵлїѧ (?).

Запис у рук. у прив. рукама у Скопљу. — Извѣст. Конст. IV, 3, 148.

1513.

6207 (416) Понеже въ троицы поклоняемыи богъ благоизволи исплънити свою церковь различными книгами, видѣвъ азъ попъ Гѵраг, протопопа Сланкаменскыхъ, писанїе игѹмена Хиландарскога и всѣх ѭже о Христѣ брати, видех ере желаете книгѹ протълкъ апостолскыи, испсах моим ѿкѹпом, и приложих монастирѹ Хиландарѹ, церкви вьведенїа пречистые богородице и

присно д҃кви Марии за монахїе Марте дѳшѳ, матери мое, на в҃кчноу памет, паки Гюре протопопе Сланкаменского, да и ми вѣдемо с прѣвими хтитори, то мало приложившихъ, и молю вас вьс҃ѣхъ оусрдно да съ оусрьдіем прїимете сїа мало приношенїе.

И писа оу Сланкамени Ѧндреа Рѳсїи изъ града Сланока повеленїемь попа Гюрга, протопопи Сланкаменскаго въ поплъненїе славословло [!] трисльнечнаго въ ѥдинств҃ѣ покланѣемаго божства. — Молю же юнїе и съвьзрастные и старїе чьтѳще или вьсп҃кающе или пишѳще, любве Христов҃ѣ ради, исправлѧти, нас же оусрьди҃ѣ потъщавшихъ се на сїе д҃кло благословлѧти, да обои славеще ѿца из него же вьса, сина имже вьса, светаго дѳха о нюмже вьса, здѣ҃ оулѳчимь милость, таможе ис с҃вѣтом ѡзарим се. Ѧминь.

Писа ѳ Сланкаменю в л҃кто 7021, индикта ·ѧ·, крѳгъ сльнцѥ ·ѣ·ѧ·, месеца авгѳста ·ѧ҃ї· дьнь, при благочестив҃ѣм и христолюбив҃ѣм митрополит҃ѣ Белградскомь кѵр Маѯим҃ѣ, бывшаго деспота.

Запис у рук. м. Хиландара бр. 183 (258). — Сава. Каталог.

1514.

6208 Бр. 417., 418. — Избацити: тачније издано под бр. 5585., 5586.

1515.

6209 Бр. 525. Поправи: Съкрьшїи се . . . слнцоу.

Сава. Каталог.

око 1515.

6210 Христос зачело и конць, томоу слава въ в҃ккы амїнь.

Благоволенїем ѿца и съ поспешенїемь сына и съвршенїсм светаго доуха, иже и пр҃кдасть нам писанїа въ них же пророци ако въ царьскыих положише скровиць неисткрнимое богат'ство пср҃кд(·к) же их царь же и богоѿць Давидь натїемь доуха наоучаемь пр҃кдас(тъ) намь сїе доушеспасніе книги, глаголюмїе ѱал'тирь славословити сим въ троици бога и изькыл'ствоуемь писанїа ако въ раю соуцен благооуханїа ц҃вѣтовь и вкси хот҃кцен наслаждаем' се богатно и сїю прочьтъ вьсако оутешенїе и хот҃кнїе окр҃кцеть кто люко, аще царь или светитель, аще кнезь люко нек҃кжда, нищ' ли или въ безчисльнїе на-

пасти вкпадїи и вксакыими ѿ дїакола сѣт'ми напаствоуем оутешенїе обрѣщетъ: ес(тъ) кw сїа книга цѣломоудрїо настан ныкъ печалемъ прѣмененїе, дѣвствоу сѫранение, w коѧ крако сѫчетанїе, житїо оучителк, вина вксакого благодѣкана, и еж паче кь коегоу примирѣнїе же и сїѫтворение, пwдобаетъ оубѣ чѣтоуїwмоу ѫоудожде вкнимати и къ оусрѣдїемъ и пол зоу єдинѫ приобрѣтати wже кь спасенїю да ни мала нескмѣ трѣпе не мимwшьд кто wтъщетит се велико, прочаа же соует'н и маловрѣменнаа по истинѣ wако скоро прѣходнмаа вкса кѣ сѫмрѣтїю прѣсекают се и вкса сѫкрѣвѣнаа wклѧют се и гор тогда неѫмоуїим дѣла блага ѿ них же прквїи есѫмь аз оувы, wакоже рече великы вь оучителєх Павлъ.

Азъ смерѣнїи їеромонах Филимонъ ѿ области Злетови ничькїе вь храме иже кь светых wтца наше(го) Николи мѣст рекомое Коинегъ сьписах сїю книгоу при вьсешсвещенѣишемь іепи скопѣ Морозвидскюм кур Матѳеи тѣмїже стар'цемь wако wт цемь, сьвьзрастнїим wако братїамь юнотам wако чедwм чѣтоу цим или поюцим или прѣписвюцим молю се и колѣкнw касаю се аще не роукою нь езыкwм люб'ве радї Христовѣ и правлати и нас оусрѣдно троудившїих се w сем благословлят да и ви оувѣчите оноюс Балаамово єже кь Иїсранлю: благ словещен те благословени а клѧоуїщен те проклети и: прїидет благословенїи wтца моего наслѣдѣните оуготованное вам цар ствїе вѣ шем же да жителствѣюм wбои славѣще wтца и сын и светаго доуха, и нына и присно и вь вѣкы. (даље нем листа те се не зна је ли било продужења).

Запис у рук. м. Лесновског. — Датирано је по писцу Филимону ко| ће бити пети као у бр. 424.

1516.

6211 Слава сѣвршителю прѣблагомоу богоу вѣсѣмь довршна дѣломь, аминь. — Поче монах Висарїонъ, и довршн мона Венедиктъ. Дѣто ѩ҃ѯ҃ѳ҃ѧ҃ при игѵменѣ іермонахѣ Сїмеонѣ пронгѵменѣ їер(м)онахѣ Георгїю.

Запис у рук. Петр. Публ. Б. (F. I. 516) — Д. Костић; Отч. П. И. г. 1876.

1517.

6212 Бр. 453 свакојако под ову годину треба ставити, јер с мора узети да је година од Адама исправна.

око 1517 [1])

6213 Сїа книг(а), глаголіема палеа, естъ была Кантакꙋзина господара Ѧндроника и Моусеа, и подаше ю своемꙋ манастирꙋ, храмꙋ светаго Ѧрхїереа Николи, зовом Юнић-пꙋстиња, и да нѣстъ никим ѿемлюема ѿ сее цркви, нь да слоуж(и) зде за . . . . . онога дꙋшꙋ трꙋдившаго се.

Запис у рук. у прив. рукама у Скопљу. — Българ. Стар. изъ Македон. 230.

[1]) Упор. бр. 430.

1519.

6214 Бр. 458 пренети под ову годину, и поправити: стр. 145 вр. 3—2 оздо: сѣдѣаанаа . . . . миою грѣшнимь — стр. 146. вр. 20: вьникноути. — стр. 147. вр. 7 озго: мар. ·ѣ· дьнь.

1520.

6215 Бр. 438 ставити под ову годину, јер јули 7028 одговара овој години.

6216 Бр. 443 и 444 ставити под ову годину јер април 7028 и октобар 7029 одговарају овој години од Христа.

6217 Бр. 446. — На крају првог става треба да дође још ово: Христовѣ, такожде и ѿ светыхъ ктитор нашихъ Сумеона и светителꙗ Савы, и ѿ всѣхъ светыхъ да нѣст благословень, амин, амин, амин.

Сава, Каталог.

6218 Слава съвръшителю богꙋ, аминь. Христос зачело и коньць.

Поче се рꙋкою грѣшнаго прѣзвитера Костадина, исписах ю въ слꙋжбꙋ богꙋ всѣмь светымь его, и писах ю смер'ни пр'звитѣръ Костадинь ѿ Пѣкы, а въ месте рекомемь Шинькары, зане тамо нѣхъ прин'лиць ѿ нѣкое кѣды. Да моль стар'цѣ іако ѻѣце, съвьзрастьнїе іако братїю, і юнїе іако чеда, аще ч'то погрѣшихъ въ моемь скꙋдоми, а ви ч'тꙋще исправ'лаите, а не клињѣтѣ, нь благословлаите, а васъ богъ да благословы, амин.

Съвръши се въ лѣто ≠·З·К·Д· мѣсеца сектекрїа ·ѣ· дьнь, при епископѣ Θеѡдоси.

Запис у рук. (осмогл.) Пећ. Патријаршиј. — Г. Елезовић.

6219 Ѣ҃ѧ лѣт(о) ҂ѕ҃ѳ҃к҃й҃ сѫписахъ сн синаѯаръ таха Ѕустратїе. Ꙗко вѣ вѫ извода так(о) писахъ. Ѣ҃ѧ царство Ѳелин-кега агаренскаго цара царствѹюща Цариградѡм и Ѳгунтѡм и всею срѣ҃скою землею и Крьхосиѡм и Подѹнавїем.

Запис у рук. парох. цркве у Бијелој у Боци. — Петар Шеровић.

1520. и позније.

6220 Ѣ҃ лѣт(о) ·ѯ҃·[!]к҃й҃·

На другој страни:

6221 Ии(са)ѵ и покѹсиѵ перо и wкрѣтоѵ wкаче сна книга списа се лѣт ... (не пише којег).

Запис у рук. (мојој) м. Крушедола — Опис Круш. рук. 44.

1520., 1521., 1522. и 1692. (?)

6222 Ѣь лѣто ҂ѕ҃к҃й҃ мѣсеца генвара ·ѕї҃· дьнь рѡд(и) се Йндонїѥ.

6223 Ѣь лѣто ҂ѕ҃к҃ѯ҃· ѕмрѣ Рада мѣсеца сектевріа ·кѯ҃· дьнь.

6224 Ѣ лѣт(о) ҂ѕ҃к҃ѯ҃· мѣсеца марда ·ѯї҃· дьнь ѕмрѣ Йндонїѥ.

6225 Ѣь лѣт(о) ҂ѕ҃к҃ѯ҃· мѣсеца Йвгѕста ·к҃ѯ҃· дьнь прѣставн се раба божїа Ѥла, попѕ Костадинѕ мати, богъ да ю прости.

6226 И вь тожде лѣт(о) мѣсеци авгѕста ·к҃ѕ҃· дьнь прими царь Цѣр'ски Ѳоулеманъ Бѣwград.

6227 Ѣь лѣт(о) ҂ѕ҃ѧ҃· мѣсеци геньвара ·кї҃· дьнь рѡди се Ѥлькъ.

6228 Ѣь лѣто ҂ѕ҃ѧ҃ѧ҃· мѣсеца wктовріа ·ѕї҃·[1]) бе пѣт'къ дьне навечерїе п(р)ѣд пѣтлоглашенїемь свїтлоцїи сѕвоте оумрѣ Йнька, попѕ Костадинѕ попадїа, богъ да ю прости.

6229 И д онѱл ҂ѕ҃с҃· п(?)кцвѧи ѯвовы квѿрь вплеиѯь (= вь лето ҂ѕ҃с҃· (?) приде Милиа писць икони(?)мь) вь Пеѣ антали (?).

9230 Ѣь лѣт(о) ҂ѕ҃к҃ѯ҃· ѕмрѣ Грѕбица а[2]) мѣсеца ·кѯ҃· дьнь.

Да не благословено томоуи человѣкѕ кои ѣе овьи листь извадитъ.

Записи у рук. (осмогл.) Пећ. Патријаршије. — Г. Елезовић.

[1]) Петак је био ·ѕї҃.

[2]) Грубица а(прила)?

1521.

6231 Бр. 445 пренети под ову годину, јер март 7029 одговара овој години од Христа.

6232 Бр. 463 избацити, јер је у целини издани под бр. 5589 до 5591.

1523.

6233 Бр. 468 пренети под ову годину, јер она одговара години 7032 октобра од Адама.

1530.

6234 Бр. 494 избацити; боље изданв под бр. 5595.

6235 Да се знаетъ кога се стори попъ Танаскw, беше архиепископ8па Ис҃фъ (Јосиф?) цо мѕ даде ·к· гроша, въ летw ҂ѕ҃л҃й. Да (се) знае к8пи попа Танаско сна книга за ·т҃.

Запис у рук. (октоих) Соф. Библ. бр. 289. — Цонев, 125.

1530 (1630?)

6236 Да се знае кога беше Носиф҃ъ игѵменъ записано границе меца wтъ Поганокско до Д8пни Каменъ, др8га меца до Лисинъ, тренка до Клан, четверта отъ планин8 Милковица 1530.[1])

Запис у рук. (номок.) Соф. Библ. бр. 109. — Цонев, 204.

[1]) Друга цифра нејасна 5 или 6.

1531.

6237 Бр. 467 упор. бр. 1251 и ако је исти игуман Димитрије година би требала да гласи ҂ѕ҃ф҃л҃д҃, те би дошао под год. 1631.

6238 Прїде попъ Стоико въ место коегохранимоемо въ место Кр8шопеки въ храмъ светаго вѣликомѵченика Геwрга месеца, юла ·к҃д҃· дньвъ лѣто ҂ѕ҃л҃д҃.

Запис у рук. Н. Б. бр. 913. — Ј. Томић.

6239 Зкде починахъ да четѕ светое великое евенгелие. месеца сеѣктевриа дквадесети дньвъ в лето ҂ѕ҃м҃.

Запис у рук. м. Иверског у Св. Гори. — Д. Костић, по препису јеп. Порфирија (Петр. Публ. Б. Ф. XVIII, 33, л. 161а).

1533

6240 Ко [?!] л҃кто ҂ѕ҃ѳ҃м҃ѳ҃ мартїа ·ѳ҃ї.

Запис писчев у рук. (пентикостар) м. Дечана. — Г. Елезовић.

6241 Къ л҃кт(о) ·й· тнс. (!) ·м҃а҃· сьврьшии се, месеца августс. ·к҃ѓ.

Запис писчев (прва рука) у рук. (требник) Соф. Библ. бр. 543. — Цонев, 159.

1534.

6242 Коц. вс҃км. Слава сьврьшителю богоу.

Сьврьши се сїа доу҃шеспасаа книга, глаголюми трокань=гелъ въ л҃кто ҂ѕ҃· тнсѫ҃ное и ·м҃ѳ҃· месеца априла ·й· дънь. Грешни и многоленивы подвигом ка господоу нашемѫ Ісоусъ Христоу попъ Радївон.

Запис у рук. у цркви Српске Капеле (протоп. Беловер.). — Р. Грујић.

1535

6243 Сїе житїе чьстнаго и славнаго пророка и предтеча и кр=стителѧ господнѧ Иѡанна описано быст въ Светои Горѣ Ѯдонскои въ л҃кто 7043 м҃ксеца авгѹста ·к҃·д҃·, и въ неделю на тои праздникъ оус҃ѣкновенїе чьстныга Предтече главы быхмо въ Св. Горѣ Ѯдонскои въ монастыри рѹском св. великомѹче=ника Пантелеимона, и ѣдохом на трапезѣ рыбы и сыръ, и пихом вино въ славѹ божїю, а быша за трапезою калогери Сербы и Греци.

Запис у рук. м. Хиландара бр. 211 (486). — Сава, Каталог.

1536.

6244 Бр. 482 и 483. Први запис налази се испод житија Јована Рилског, које је писано на л. 26—52, а други је на крају рукописа, л. 171 б.

Сава, Каталог.

6245 Бр. 484. — Светли четвртак пао је 20 апр., сем ове године још и године 1503, 1514, 1525, 1587, 1598, 1609, 1620, 1682 и 1693.

6246 Къ л҃кт(о) ҂ѕ҃л҃ѳ҃· м҃ксеца маїа ·л· дънь wкеси Ѩроли Хѹ=сенъ Кали=бега санъџака Пецкога и ·д· воевода.

Запис у рук. (осмогл.) Пећ. патријаршије. — Г. Елезовић.

1536. (1541.)

6247 |Изволеніемь| оца и поспѣшеніемь сна и съвръшеніемь светаго доуха въздвиже се и съзида .... ыи храмь оуспеніе прѣсветые владычице наше богородице и приснодѣвы Маріе въ лѣт(о) ѯ҃з҃м҃ѣ҃ . . . (с)връши се мѣсеца ѡктоврїа ·кѣ· дьнь, кроугь слньцѣ ·ѝ·ѣ·, лѣты ·ѧ·, деме .... епахта ·ѕ· индикто ·ѣї·[1]) — О семь потроуди се многогрѣшныи .... въ скутѣ прѣименованны Макаріе и Дмитрь Ѥпс . . . (Јањевац?)

Запис на десном зиду у цркви Хиландарске Оловне ћелије на Кареји. — Ст. Димитријевић.

[1]) Кругови и индикат одговарају години 7050—1541.

1538.

6248 Бр. 495 запис је у рук. Н. Библ. бр. 21.

6249 Хс, зачел. и кон'цѣ ѕказь гласомъ, іеѵгеліамъ въскрѣснїмъ, апестолѣ еѵгелію. Слава съвръшителю богѣ ѡ вс҃ѣмь, амин. Съвръши се въ лѣта ѯ҃з҃м҃ѕ҃· мѣсеца їюнїа ·й· дьнь.

Запис у рук. (јеванђ.) Соф. Библ. бр. 436. — Цонев, 48.

6250 Слав(а) съвръшѝтелю богоу ѡ к'сѣмъ дав'шемоу зачело и кѡнць. — Язь смѣренїи їерѡдїаконь Силивестрь ѿ страны Дечан'ские сѣписахъ сы минеи въ монастыры глаголѥмомъ Пыргъ, при игѹмены їермонахѣ кѵр Прохороу. И кто кѥ ю ѿнимити ѿ того монастыра идеже ѥс(ть) писана да ѥс(ть) проклеть ѿ господа бога и прѣчистїе его матере и ѿ т҃и҃ светыихъ wтьць иже въ Никеи, кѵпноже и ѿ вс҃ѣхъ светыихъ, и да въмѣнит се съ шѣкмѝ рекшѝими: въѕмы, въѕмы, расп'ны его; такожде и ѿ наск грѣшѝыхъ да ѥс(ть) проклѣт. Тѣмѝже старѥмь ѥко wтцемь съвъзраст'нымь ѥко кратїамь, юнотамь ѥко чедомь, чтоуцѝимь или прѣписоуюцѝимь молю се и колѣномь касаю се, аіре не роукою ни ѧзыкомь люѣве ради Христове исправ'лите и наск оуерѣдно троудившѝихъ се ѡ семъ благословѧте, да и вы оулоучите оное Каламѡво еже къ Їсраилю: благословѧщїи те благословены и клѧноуцїи те проклети; и прѝи: дѣте, благословени wтца моего наслѣдоуите оуготованїное вамь царствїе, въ писмѝже да жителствоуемь wкон, славѧще wтца и сына и светаго доуха и нына и присно и въ вѣкы вѣкѡмь, амѝнь. Въ лѣт(о) ѯ҃з҃ тысѧщ'но ·м҃· ·ѕ҃.

Запис у рук. (минеј) Лесновског ман. — (Бълг. Стар. изъ Мак. 254 у изводу).

1540.

6251 Прохорѣ мн(лост)ю божіею архіеп(ис)к(о)пѣ прк(ви) Ю(стиніани) . . . . . в лѣто ҂ѕ҃ф҃й҃ м(ѣсе)ца . . . .

Натпис на дрвеном престолу у цр. св. Богородице у Охриду. — Бълг. Стар. изъ Македон. 214. — Упореди читање арх. Антонина под бр. 461.

1540., 1564.

6252 Бр. 503. — Рукопис је у Нар. библ. бр. 494.

1541.

6253 Види бр. 6247 напомена.

6254 (508) Изволеніемѣ дѫха, и съпоспѣшеніемъ wца и съвршеніе҆мъ господа нашего Іесоус Христа, сію книгоу съписа грѣшни Лоука іерwмонахъ, светоіе е҆ѵгеліе и продадохъ его час҃ней (?) князоу Радославоу.

Аз Христоу рабъ грѣшни кнѣзь Радwславъ сіе светоіс е҆ѵгеліе съ оусрдіемъ приложихъ въ храмъ и wбласть оуспенїа пресветеи владычицѣ наше богородице, глаголемїе Чокешина. Да аще кто wтнимить книгоу сію w҃ храма сегw некоею завистію дїаволею, или игоуменъ, или попъ, или дїаконъ или мой сынъ, или ѕноукъ, или сьродникъ, разве распа манастирѫ, мастникъ мѫ прѣчиста въ дьнь соудни, и ѕкила га сила вишныхъ силъ, и клетва на шемъ пророка Предтече Іwѵна. Аминь, аминь, аминь.

Ово је на л. 332б, а на л. 339а.:

Христос зач. и коц. сѫтвор. томоу слава вѣкы, аминь. Кроуг' сьнцѫ ·к҃·а҃·, а лоунѣ ·д҃ї.

Запис у рук. м. Лепавине. — Р. Грујић. Г. Грујић вели за овај завршетак (да ли за цео, или само за кругове?) »ово је написао касније и другом руком«. Ако су кругови савремени, онда је рук. писан 1541 године.

1542.

6255 Бр. 511 избацити; тачније издан под бр. 5584 год. 1503.

1543.

6256 Бр. 517 запис је у рук. Н. Библ. бр. 21.

6257 Изволеніемъ wтьца и поспешеніемъ сына и ѕтвржденіемъ светаго дѫха сы светыи тетравангль съписа грѣшнїи попъ Петръ w҃ Каню въ лѣт(о) ҂ѕ҃й҃а҃.

6258 Ѣ то лѣто быс(ть) кѵрωпасха, вь дьни цара Сѳлеимана, егда воинствова на[1]) Бечь.

Помѣни, господи, съписав'шаго Петра вь царстви.[2])

Запис у рук. м. Зографа. — Извѣст. Конст. XIII. 258; Бълг. Стар. изъ Мак. 186.

[1]) Ове речи нема у Извѣст. — [2]) Овога нема у Бълг. Стар.

6259 Сїю книгѳ мѣсецѣ декємврїи кѳпиχ аз смѣренїи митрополит Новобрьдскыи Никанωр. Приложиχ его црькви Градчаници Липлянскые, и кто χωщеть ѿети его ѿ сеи црькви, да мѳ іес(ть) сѳпьрьница прѣчистыа богомати на страшнѣмь соудѳ. И подписаχ своею роукою вѣ лѣто ≠ѕ҃·м̈·ї· мѣсеца августа ·ӓ·ӓ· дьнь, индїктїωн ·й.

Потпис уплетеним словима: митрополит Никаноръ.

Запис у рук. писаном те године у Акад. библ. (Петрогр.?) 13. 1. 16 — Упор. бр. 480. — Лавров. Палеогр. 293.

6260 Ѣк лѣт(о) ≠ѕ҃·й·ӓ· вь дьни сѳлтань=Сѳлѣимена, вь та люта и прискрьбна врѣмена повѣзаχ тетроїєѵгль и минеи тромѣсечнїи и прологъ и минеи їоліе (или јуни?) и (ли)тѵргїю и сїю лестицѳ вь χраме оусп҃нїа прѣсветѣи богородице вь месте рекомем Сѳѳденица вь полаиїеχ вьсеωсвещеннаго архїепископа кѵр Їωсїфа и оусрьдїем блаженнаго доуховника Никола.

Запис у рук. Пећ. Патријаршије. — Г. Елезовић.

1544.

6261 Изволенїемь wтьца и поспѣшенїем сына и съвръшенїем светаго доуха съписа се сїа книга четвороблаговѣстїе рабоу кожїемоу, иже вь добрїиχ делѣχ христїаства[1]), жѳпан Иван, велики вистїр,[2]) ѿ мѣста наричаемаг(о) Рибник, вь подкриле горы глаголемые Папѳша, вь монастире наричаем Бистрица, при игоумени кѵр Ѳнѳфрїю, вь лѣт(о) ≠ѕ҃·[3]) и ·ї·ѳ· кроуг слньцоу ·к̈·д̈·, а лоуни ·ї·, демелїе ·ѕ҃·[4]), индкта ·в·, вь дьни благочьстивыаго и христолюбиваго господина Їѡ Петрь воеводы, и сына его Їѡ Влад воеводы; вь тожде врѣме начел'ствоуещѳ и wблас(ть) држещѳ многыми странами великомоу амїре соулдан Сѳїлеман (!)-кегѳ, вь славнемь градѣ новѣмь Рымѣ Цариградѣ.

[1]) Бълг. Стар.: христїанства. — [2]) Бълг. Стар. вистїар. — [3]) Извѣст.: ≠ѕ҃· — [4]) Извѣст.: нема ·ѕ҃·.

Ꙗ҆ре[1]) хотѣвши оувѣдѣти и име писавшаг(о) сїю книгоу, и се написвю: изъчет · ѿ словесѣ · ѕ҃ · три писмена имать съгласна и трое же сложнопослѣдна и срѣдна по три писмена имат кажда, проча вещьша, въсего число есть едно въ сѣгоувѣ, и двоица двацѣ. петорицею, троица въ двоици ҃тицѣ. три къ троїци, петорица въ шесторицѣ. и шесторица въ петорици. — Тѣмже колѣнѣ прѣклонѣ молю се и мил се дѣю нинѣ [юнимь?] такоже чедѡм, възрастнимь такоже братїам, старимь такоже ѡтьцемь, поющим или чтѵщїм или прѣписвющїмъ, что ес(ть) погрѣшено поюще, любве рады Христовы, исправляите, а не клънете мене ѡ сем троудив'шаго се прѣдречнаго миха, понеже не можеть мѵдр'нѣ оумь и грѣшна роука исправно слово съписати, да и вы сподобите се оуслышати страшнаго и нелицемѣр'наго сѵдїе благыи шнь ѿвѣть: прїидѣте, благословенїи ѿца моего, наслѣдоуите оуготованное вамь царствїе ѿ съложенїа мирѵ, егоже бѫди оулѵчити вьсѣм намь, славеще въси кѵпно ѡтьца и сына и светаго доуха, и нынѣ и присно и въ вѣкы вѣкѡм, амиїнъ.

Запис у рук. Зограф. ман. — Извѣст. Конст. XIII, 258; Бълг. Стар. изъ Мак. 187.

[1]) Одавде до краја нема Бълг. Стар.

1545.

6262 (5988) Писа сїю книгѵ многогрѣшны Їѡанъ дїакъ Горычь, ѕ҃ и ·ї҃·г҃· маїа ·кѣ.

Запис у рук. (празнични минеј) у Титошкој цркви. — Лет, 25, 25.

1546.

6263 Бр. 535. — Упор. бр. 443 први и други одељак.

6264 (530) Изволенїемь ѡца и вьпльщениемь сына и съшьствїемь светаго доуха · азь смѣренїи игоумень Милешевскїи Данилъ їеромонахъ и съ вьсеми ѡ господи братїами вьждельхъ троудолюбьзне иже съставити фѡр'ми въ монастири светаго вьзнесенїа господина и послахомь ѡ господи братїю нашоу Никанора їеромонаха и Савоу їеромонаха ва страни италѣскїе и съ игоуменомь баньскїимь Мар'дарїемь їеромонахѡм въ мирословьствоующїи градь Бенѣтїю, и съставихомь сїе типарѣ ielико вьзмогохомь постигноути и съписахомь доушепользьныие книгы сїе глаголемїе молитвникъ въ них' же иже сказахом

Т҃кмже колѣне прѣклонь молю се и мили се дѣю поющїимь или стихологисвющимь или прѣписоующїимь, аще коудѣть что погрѣшено исправляите и нас ѡ сѣмь троудившихъ се благословете, а не клнѣте, понеже не писа доухъ светы ни аггель, нь роука грѣш'на и брѣннаа, и доухъ оуныйи и ѡчаянйи и грѣшьнйи. —

Повелѣнїемь господина и ѡца нашего игоумена Данила їеромонах(а) и все ѡ господи братїе троудихомь се ѡ сїихъ съписанйи азь многогрѣшнйи и ѡканны и манышы въ человецѣхъ, богаты грѣх'мы а оубогы добрими дѣли дїакь Дамїань и Милань ѿ Црьнїе Загоры, ѡд места нарицаемаго Ѡбна, иеже іес(тъ) близь великїе рѣкы глаголемїе Савѣ. Молю же юнїе и съвьзрастьнїе и колѣнѡмь касаю се не грьдѣте ниже порапыреть, аще не роукою нь іезыкѡмь. Яще коудѣть чтѡ погрѣшенно, поюще любвѣ ради Христовѣ исправляите и нась оуср'дно троудившихъ се ѡ сѣмь благословите, а не клнѣте, да и вы оулоучите оуслышати страшнйи владичнйи глась иже речеть къ соущїимь ѡ дѣсноую іего: прїндѣте, благословенйи ѡца моіего, наслѣдоуите оуготованноую вамь царествїе ѿ съложенїа миро҃, егоже коудн въсѣмь намь оулоучити славеще ѡбон коупно ѡца и сына и светаго доуха и нына и присно и въ вѣкы вѣкомь аминь. томоу слава и дрьжава въ бесконьчныие вѣкы, аминь.

Сѣврьшише се сїе светыие и божественыие книгы, глаголемйи молитьвнйикь. въ нихъ'же съписахомь вьсе иже оуказахомь прѣжде въ сказанїю главизнйи, и молитвы различныие вьсакѣ на потрѣбоу, да іесть богоу на славоу а христїанѡмь на спасенїе и на ѡчищенїе вьсакоие скверьнйи. — Сїе съписа се ѿ кытїа въ лѣто ҂ѕ҃ѱ҃ѳ҃, а ѿ рождаства Христова ҂а҃ф҃ѱ҃ѳ҃.[1]) кроугъ слньцоу ·к҃·, а лун. ·ѳ҃·, златѡ число ·ѱ҃· демелїе ·її· епаг'та ·д҃· — почеше се сїе светїе книгы писати мѣсеца генваріа ·к҃·з҃· дьнь, а сьврьшише се мѣсеца септемврїа ·к҃· дьнь оу Милешеве.

Поговор у ст. штампи. молитвенику у ман. Хиландару. — Ст. Димитријевић.

[1]) Година треба да је 1546.

1547.

6265 Бр. 545. Испред записа има још:

Христос зач. и к(о)нць іес(тъ), томоу слава въ вѣкы, аминь.

*

А на л. 65б још ове белешке.

За врѣстѫ сїю прѡстете, азъ съгрѣшихъ.
Богъ да те проститъ и помисл҃ет те.
мнѡгогрѣшнии Кисарїѡн Їермонахъ
Поменет(е) вїи нас, да поменет дрѣзи нас.

Цонев 247.

6266 Понеже иже въ троицѣ покланѣеми богъ благоизволивъ цркоꙑ свою исплънити светꙑимы книгамы въ славословїе и пол҃з҃ прочитающимь, сего ради и азъ въ Христа бога благовѣрны и богѡм хранимыи и самодрьжавныи господарь вьсѡи земли Мѡлдавскон Їѡ Илїашкѡ воевѡда и матыи его благочьстива госпожда Єлена деспотарица и сыновы ею Їѡ Щефань воеꙋода, Їѡ Костаитинь воевода сыновї покоинаго Петра воеводыи. емоуже боуди вѣчна память, вьзрѣвновахѡмь поспешенїемь светаго доуха и любовїю еже къ божствнїим и светїим цркваль, видевши же ѕмаленїе светїих и божствных книгъ расхищенїем и раздранїем иновѣрним єзыки, написахом сїю доушеполезнꙋю книгѫ, глаголеми праѯи, еже оубо доухом светим апостоли навчише и пропов҃ꙗше и исповедаше и просїаше вьсен вьселен҃ки кѡнце земльнїе. Т҃ꙗмже молимо юнїе и совьзрастныи и старїе чьтѫще или пр҃писоующе любве Христове ради исправл҃ите, насже оу҃рьдно потъщавших҃ се на сїе д҃ꙗло благословите да ѡбои славеще ѡца и сына и светаго доуха зде оулоучити съмиренїе и милость, тамѡ же св҃томь ѡзарим се и благодетїю, аминь.

Повеленїемь господара Їѡ Илїаш҃ко воеводи и матерьи его госпожде Єленьи азъ оубо гр҃ш҃ныи и мьи҃ши въ чловецѣхъ Димитрїе логѡфеть, вьноу҃ же Бѡжьидаровь трѫдих҃ се о семь съписаннїи еликѡ вьзмѡгохъ оумѡмь постигноути, Богоу поспешествѫщѫ ми доспехом до съврьшенїе сїи светые книгы ѿ вытїар въ л҃ето ≠·Ӟ·Й̈·Ё·, а ѿ рождьства Христова тысѫща ф҃·М̈·Ӟ·, кроуг слньцъ ·К̈·Ӟ·, а лоунь ·Ӟ·, златѡ число ·Д̈·, индитїѡн ·Ӟ·, демелїе ·ДЇ· епахта ·Ё· — Почеше се сїе светїе книгы писати м҃ксеца ауг. ·ЇЇ· дьнь, а съврьшиніше се м҃ксеца мр. ·ЇЇ· дьнь въ домех Дмитровехъ ѕлесѫхѫчѧм.[1])

Поговор у ст. шт. ацостолу у ман. Хиландару. — Ст. Димитријевић. Упор. бр. 539 и 540.

[1]) Последње четири речи тајном буквицом. Последње неразумљиво.

1547. и доцније.

6267 Сїа литѹргїа рѹкою многогрѣшнаго и хѹдаго їеромѡнах(а) Пахомїа[1]) . . . писа въ великои нѣжди въ царство сыны агаренѣскыих лѣт(о) ҂·Ӟ·ї·ѕ̈.

6268 Сїа божствнаа литѹргїа цркъви монастироу епископїю прѣсвѣтые владычице наше богородице и присно дѣвы Маріе . . . . . за свою дѹшѹ и за очевоу дѹшоу и за материноу а и за дѹшоу брат(а) своего Лазара.

Записи у рук. Загр. б. III. с 25. — Цонев 31.

[1]) Упор. бр. 537 и 538.

1548.

6269 Бр. 547. — треба вр. 2: пише понѣже да се. — вр. 4—5: Петрѣ Герзїик. — вр. 7: неѡземлѣмѹ. — вр. 8. съхранѣнїе.

Потпис зеленим мастилом: Πρωχωρος монокондилски. — Д. Костић.

1549.

6270 (552) Прохѡр, м(и)л(о)стию в(о)жию архіеп(ис)к(о)пъ Прьви Ѯстініани Блъгаром и Грькомъ и Гр(к)ѡм, въ лѣт(о) ҂·Ӟ·ї·Ӟ.

Їс Хс ѳ. еклисіархъ Георгие їерен, Петарь їеродїакѡ(нь).

Натпис на бронзаном котуру, и са стране, на полелеју у цр. св. Богородици у Охриду. — Бълг. Стар. изъ Македон. 213.

6271 Изволенїемь ѿца и съпоспѣшениемь сїна҃а і съвршеніем светаго доуха сїи свети и божьствнї храмь въ їме светаго великомѹченика и победоносца Христова Геѡргиа съгради се и попїса се за три годїне при цар Соуїеманѹ годїне и времене [тешько і напрасно?] ѿ безаконехъ. Помени, господи, титоре светаго храма сего въ царствѣи сїи.

Ка летѡ ҂·Ӟ·ї·Ӟ.

Натпис више врата у цркви села Бањана (Ст. Србија). — Г. Елезовић.

1550.

6272 (5989) Си минеи писа многогрѣшни и мънши въ иноцех Пахомиє ермонах. Писах въ лѣт(о) ҂·Ӟ·ї·ї· на реце Радованитиц (!) при храмоу архаггела Михаила. Къ то врѣме дрьжещоу игоуменоу Їсаии сїю свѣтоую цркоу архаггела Михаила. И аще кто поноужденъ коудет навожденїем дїаволим ѿнимити сїю книгоу

ѿ светаго храма сего, да ѥс проклет ѿ господа бога, и того пречистие ѥго матере и всех светих, Ѧмиинь.

Поче се писати сїи минеи мѣсеца апрї(л)а ·й· дьнь, и сврши се мѣсеца поуниа ·ѣї· дьнь. И дописахъ азь грѣшнии и мьнии въ чловѣцех дїакъ Ратко. Ѧще что вѣдет погрѣшено, оци свети, простите ми, любве Христове ради, а вас Христосъ да прости.

Запис у рук. епарх. књижн. у Н. Саду. — Тих. Остојић.

6273 (609) К лѣто ѯ·ѕ·й·й· ѕмрѣ архиепископъ кр Прохоръ.

6274 (610) По его прѣставлениѥ быс(ть) митрополитъ Рашкы Симеонъ архиепископъ пол лѣта, нѣ съмрѣтию, нъ неволиим оставлениемь.

Другом руком:

6275 Да се знаетъ ѿ петога съкора, иже быс(ть) при келнмъ Ѳстиніанѣ, лѣтъ ·ҁ҃ҁ҃·в· до нынѣ настоить до лѣта ѯ·ѕ·й·й.

Рѣка проча да не дързнет' писатї ѿ прѣта доле, храни се клет(в)и, понезе въстѣнет' застжнице хр(ис)тїанѡ(мъ) вѣликаа.

Записи на рук. (Мат. Властер) у црк. св. Богородице у Охриду. — Бълг. Стар. изъ Македон. 215.

916, 1550.

6276 Въ лѣто ѯ·ѕ·й·й· прѣстави се . . . господинъ архіепископъ кр. Прохор мѣсеца їюня.

6277 (4923) Въ лѣто ѯ·ѕ·ѯ·ѣ·д· месеца їѳли . . . . прѣстаніше с(ве)тъ Климѣнть ѡхритьски.

Записи на гроб. камену у цр. св. Богородице у Охриду. — Бълг. Стар. изъ Македон. 214.

1551.

6278 Бр. 557 Ћивот је у ман. Беочину, а не у Шишатовцу.

6279 Бр. 558. Поправи: конць . . . давшомѣ . . . конць,

Д. Костић.

1552.

6280 Бр. 565. — Године 7060 десети јануар није пао у суботу већ у недељу — Можда је писац 1-ог јануара помакао годину у напред.

6281 Къ лет(о) ѯ҃ѕ҃ѳ҃ прѣквеза се сїи комат мьйши ѿ витїе (братїе?) їеромонах ккина (= Мина) прьстинима рѫкама а за игѫмена Їсаїе и клѫчара Касїлиа.

6282 И въ то лѣт(о) съставише братїа общежитие и по тѫ (?) въ светем граде Дечайскѡм.

Запис у рук (пролог) м. Дечана. — Р. Елезовић.

1552 и позније

6283 (567 и 5606) Слава съврьшителю богоу ѡ всѣх. — Съписа се сїи светы и божставны тетроіеүгель въ лѣто ѯ҃ѕ҃ѳ҃ повелѣнїем и вьрьдїем всеблаженнаго митрополита кур Мадеа Ѣздимскаго къ та люта и прискрьбна врѣмена въ днїи сѫлтана Сѫлимана. Азь грѣшнїи молим се съ всакою смѣрностїю что се гдѣ нанде погрѣшено. или инако неисправно, исправите любве ради Христовѣ, и не прокльните, понеже бѡ въ велисен нѫжди и скрьби писахъ.

И здѣ приложи Їѡванъ за ѡчинѫ дѫшѫ поль їеүгелїа и за свою, богъ да ихъ прости. Грѣшни и мьниши паче всѣх дїакъ Їѡанъ ѿ Николь=пазара.

6284 Сїе їеванѣлие приложи рабъ божи Радое и Ивана и Симо ѕ манастирь Пивѫ за свою дѫшѫ. Милѫтинъ донесе и закова, богъ да га прости.

Записи у рук. ман. Цетињског. — М. Драговић.

1550—1552.

6285 Бр. 572: Тајни запис можда значи: Калиникъ.

1553.

6286 7061 Бр. 622 пренети под ову годину, јер она одговара години од Адама.

1554.

6287 Бр. 580. Поправи годину: ѯ҃ѧ҃ѳ҃ѱ҃ѧ҃.

1555.

6288 Божїею милостїю и пречистыа владычици наше богороодици помоцїю повелѣнїемъ благовѣрнаго и христолюбиваг цара гос(оү)дара великога кнѧзѧ Ивана Василїевичѧ само=

дрѫжица великїа Рѳсїа, володимерскаго, московскаго, новградцкога, казанскаго, смоленскаго, югорскаго, пермьскаго, вѧткаго, болгарскаго и иныхъ, здѣлана катапетазма сїа въ преименованомъ градѣ Москвѣ въ ·ѯ·ѱ·єѣ от гос(ѹ)дарства его а въ ·ѯ·єѣ от царства его въ Светѣю Горѣ въ Хиландар монастыр серѣскїй при его благовѣрнои царице великои княгине Анастасїи и при ихъ сынѣ благородном царевичѣ Иванѣ Ивановичѣ в лѣто ≠·ѯ·ѯ·ѯ· мсца ноабра ·ѯ.

Натпис извезен на скупоценој завеси за царске двери, у библ. ман. Хиландара. — Ст. Димитријевић.

1555, 1559, 1560.

6289 Сиа светаа и божственаа правила еже глаголют се грѣчески номоканѡн смѣреннаго Силивестра митрополита Рашкаго, бывшаго архимандрита въ светѣи Горѣ Ѳдонсцѣи въ сербьсцѣи лаврѣ монастира Хиландара. Сиа книга писа се въ Карѣах оу пиргоу въ мльчални светаго Сави, тогда минѣ въ Хиландари игѹменѹ сѵрѹ въ лѣто ≠·ѯ·ѯ·ѯ· мѣсеца февкара ·ѕ· днь въ неделю.[1]) И ѡ-тамо призванъ быхъ прѣѡсвященним патрїархом Пекским кѵр Макарїемь, и рѣкоположи ме въ митрополитство светѣишаго прѣстола Рашкаго въ лѣто ≠·ѯ·ѯ·ѱ· съ вьсѣми архїереи светителъскаго съвора вьсее сербскые земле оу Пеки. И прѣжде въ лѣто ≠·ѯ·ѯ·ѓ· посланъ ва великѹ Рѳсїѹ ка благочастивомѹ царѹ Їѡ(а)нѹ и светомѹ Макарїю митрополитѹ Московьскомѹ, и тамѡ принесохъ много добро и црьковнѹ красотѹ ѹ Хиландарь.

Запис у рук. Цетињског ман. — М. Драговић. »Цео запис није писан једном руком и једним мастилом; од речи *бих* друга је рука и мастило«.

[1]) Недеља 5 фебруара била је 7067 године.

1556.

6290 Бр. 585 избацити, боље издан пад бр. 6333.

6291 Бр. 587 избацити: Влашки је.

Сава, Каталог.

6292 [Изво]лѣнїемь отца и поспѣшенїемь сина и съвръшенїем [светаго дѹ]ха исписа се сы божствны храмь светые богородице нашеи Моарїа (?) въ [≠ѯ] и ·ѯ· и ·ѕ· потоу ктытори село Блат(о), некто мало нѣкто много . . . ни бѣ некото Стаовѹ (?) и по-

дрѫжїе Денїа и гем имь Ѣлчоте . . . . гинкь. Помени, господи, Стаакоте, помени, господи, попа Мїле прѣзвт. і дрѫжїе. Дюковыю пожихѫ богъ да их простить аминь сѣкрьше се храмь м . . . ноевріа ·ѕ· дьнь, Помѧни, господи, поп [. . . лчіа . .].

Натпис у ц. св. богородице у с. Пастуху (код Ћустендила) — Сѣвер. Мак. 406.

6293 Сїю книгѫ глаголемѫю светоѥ четворѡблаговѣстїе ѧѕ ѫко Захарїа, по милости божїеи епископъ Сегедїнскы ѿ онъ полъ Белога (?) Дѫнав(а) . . . вама (?) Бачка мѣга ѿчство ими и порѣкло Бранеш дацех . . . ѫеѫ е . . .мъ божїе матере вѣход иже въ света светїихъ, глаголема Селинска, ѡскѫдѣкшїи всакыми цркковним(и) потрѣкама, наипаче ѿ свещанних книгъ ненмѭръ. Тогда же въ моеи рѫце ѡбрѣте се тогда сїе евгелїе, и приложих его семѫ храмѫ твоемѫ, богородице дѣво, въ славѫ и хвалѫ твоемѫ единородномѫ сынѫ, и въ мол'вѫ . . . твоеи прѣчистеи чистѡте. Сеи матере твоеи прїпадаю и молю се, владико Христе, въ страшное (тво)е в'торое ѫжасное пришествїе тебе милостива моим везаконїем творит(и)

И за(вѣ)цаю господом моим Ісоус Христом и богоматерїю семѫ евгелїю ѿ сего храм(а) прѣчистїе неѿетѫ быти любоконим наваждењем (аџ)е ли се тко покѫсит ѿнимити ѿ сегѡ домѫ, таковы да ієс(тъ) . . . проклѣтъ ѿ господа бога, творца неѫ и земли, и ѿ прѣчистїе матере . . . го и ѿ всех светыхъ ѿ вѣка богѫ ѫгожѧшїихъ, и въ мѣсто . . . ѫ прѣчиста . . . Ярии и миною смереним да не вѫдет. . . Въ лѣт(о) ·ѕ·ѳ̑·д̑·, крѫгъ слънцѫ ·й·, а лѫн. ·ѣї·, епахда ·ѓ· . . . едїнскы, емѫ вѫды вѣчна памѣт.

Запис у рук. Соф. Библ. бр. 108. — Цонев, 57.

1557.

6294 Бр. 590 избацити; исто је што и бр. 881 (г. 1597).

6295 (589) Благоволисн[іемь ѿца и] сьпосп'кшенїем[ь сына] и сѣкрьшенїемь светаго доуха, почеше се сїе светыѥ и кожьствьныѥ книгы, глаголюмы ѱалтирь, повелѣнїемь игоумена кѵр Данїила, и скрьшише се ѿ бытїа въ лето ·ѕ̑· тисоущное и ·ѳ̑·ѕ̑·, а ѿ рожьдьства Христока тисоуща и ·ѳ̑·й·ѕ̑·, кроугъ слънцѫ ·і·, а лоуни ·ѕї·, златое число ·ѳї·, индиктїонь ·аї·, домелїонь ·і·д̑·, епахта ·д̑· мѣсеца поюмврїа ·д̑· дьнь, въ мѡнастыри Милешеве. при игоуменѣ тоежде ѡбытели кѵр Данїилѣ. Тогда же ѡбновльшоу и прѣдрьжещоу прѣстолъ светага Савы, прьвага

архїепископѡма и оучителꙗ сръбскаго, прѣѡсвещенномоу архїепископѡоу вксе Сръбскыѣ земле и помѡрскыѣ и северномь странамь и прочїимь кур Макарїѡ, вь царьст(в)о же цара Изманлътьскаго велика амирѣ соултань-Соулеименъ-бега.

Поговор у ст. шт. кн: у Н. Б. бр. 159.

1558.

6296 (598) Слава съкрьшителю богоу вь вѣкы вѣком амїнь. — Писа сїе светое и божств'ное евтелїе послѣдны вь свещенынѣмь цѣхь пон Їѡанъ вь мѣсто Кратѡко, вь лѣто ѯ·з·ѱ̈·ѕ̈·, мѣсеца гєнвареа[1]) кр8г слнцѕ ·ї· лѕ̈ны же ·зї.

Запис на рук. у м. Зографу. — Извѣст. Конст. XIII, 259; Бълг. Стар. изъ Мак. 187.

[1]) Извѣ. Конп: дєкабрїа, и према томе била би г. 1557.

6297 Слава съвършителю прѣблагомѕ богѕ даюшомѕ почело и съврѣшенїе всакомѕ дѣлѕ, иже о немь начинаемѕ. — Съврѣши се си светыи и божст'вныи тетроевтелѣ вь лѣт(о) ѯ·з·ѱ̈·ѕ̈· Писа мнѡгогрѣшни граматик Петрь, емѕже ѿчьство земла и сърѡдници чрѣвїе, а богатство грѣси. Писа се вь град Ловоч (!) при боголюбезнем епископѣ кур Їеремїи. Обач(е) прѣклон главѕ къ колѣнома съ ѕмиленїем молю се старим ѥак(о) ѡтьцем, юним юко братїам чѣтврїим нл(и) прѣписвюшим, аще что обрѣтзете позрѣшено; исправлѣите, а не клѧнете, и мирѣ грѣшнаго благословите, да и писави и чѣтврїи ѕлѣчим царствїе небесное ѡ Христѣ Їсоусѣ господи нашем, емѕж(е) слава и дрьжава вь вѣкы амїнь.

6298 Мїтрополит Трьновски кур Ишаким пишет рад ѡви сѣи тетревглѣ како се кѕпи съборно и приложи се вь храм сѣта Троіцѣ близ Трѣнова вь ѕстѣе. Да кои е ке извадї или прода, или хариза, или нѣкамо дѣнѣ, да ес(ть) проклет ѿ ·т·її· стих ѿць иже вь Никеи, и съ Їодѣ да наслѣдїт, и да просѣдет съ ѥакоже Ярна, и вь второѣм пришествие[1]) ахистратигъ Михаил да мѕ ес(ть) съперьник прѣд владики Христа. Кѕпи се и приложи се на празник сѣи апостолъ Петра и Павла, вь лѣт(о) ѯ·з·ѱ̈·ѕ̈· мц юлиа ·а· дїь. И аз смѣренї и многогрѣш. . . . .

Запис у рук. Соф. Библ. бр. 493. — Цонев, 49.

[1]) У препису истог записа на другом листу после ових речи има: Христа вь лїце да не видит.

6299 . . . . . 7066.
(599) Богъ да прости игоумена Патрикија, кои ми допѣсти вине, ере вѣх болен од грозинце злѣ.

Запис (од кога је остала само година) у рук. (апостол) м. Хиландара бр. 144 (73). — Сава, Каталог.

1558 и после 1577.[1])

6300 Слава богоу сѣврьшителю ѡ всѣх вь вѣкы, аминь. Сѣписа се вь лѣто ҂ѕ҃ѯ҃ѕ҃ вь храме Крѫшево глаголемо.

6301 Сїе евгелїе исписа игоумень Маѯїмъ[1]) троудом своим роукою своею на слоужбоу себѣ и по сьмрьти его сьвѣща митрополитъ Дїѡнисїе и игоумень и братїа, и проклеше кто ѿнимитъ сїе евгелїе ѿ сего монастира, боуди емоу сьпарьникь Христос и гдь его на страшномоу соудоу.

Запис у рук. Цетињског манастира. — М. Драговић.

[1]) в. бр. 6388.

1559.

6302 Бр. 618 пренети под ову годину, јер њој одговара октобар г. 7068 од Адама.

6303 Поче се и сьврьши се сїа божьствена и дѫшеспасна книга априлые месець сь прологомь ѿ битїа вь лѣто ҂ѕ҃ѯ҃ѳ҃, а ѿ рожьства ҂а҃ф҃о҃д҃, крѫг слнцѫ ѳ҃ї҃, а лѫни ѯ҃ї҃, злато число ѳ҃ индиктиѡнь ѯ҃д҃. И писа се на мѣсто рекомо Цѣтине, вь Црьнеи Гори, вь предѣлех Зете земле, храмѫ рожьства прѣсветїе богородице. И молю ви ѡци и братїе, комѫ прилѫчит се чьтати или прѣписовати, и ѡ нандете погрешено, понаправите, а нась не кльните, но паче благословите, и вась богъ, аминь.

Ромилъ епископъ писа нд (?)[1])

Запис у рук. Цетињског манастира. — М. Драговић.

[1]) Ово тајном буквицом.

1560.

6304 Бр. 611 рукопис је сад у Нар. Библ. бр. 686.

6305 Конць фефрѫїю мѣсецѫ, лѣто ѳ҃ тисѫщное ҂ѯ҃ї.

Запис у фебруарском минеју ман. Завале. — Вл. Ћоровић.

6306 Вь лѣто ҂ѕ҃ѯ҃ї. Сиие лето бистъ соуша велика, не роди се... Бистъ невола и зла велика ѿ Тоурци.

Запис у рук. (зборник) Соф. Библ. бр. 80. — Цонев, 254.

после 1560.

6307 Бр. 4494 ставити око ове године, јер је исти Силвестар. Рашки који се помиње у запису бр. 6289.

1561.

6308 Бр. 620, У примерку ман. Лепавине има и предговор уз ово издање као и уз оно од 1546 г. (бр. 534) с овим разликама: вр. 2: Коуковика ѿд сътарица; — вр. 8: Киценцо де господинь Божидара Вѣковикь ѡт Старца именованъ

Р. Грујић.

6309 Бр. 621. избацити; исто што и бр. 1573 (од 1661 год.)

6310 (5609) Изволиѣмь оца и поспешиѣмь сына и съвр҃шиѣмь пр҃ѣ-светаго доу҃ха съзида се и пописа сїа припрата[1]) трудомь и оусрьдиѣмь пр҃ѣсвещ҃ѣнаго и блажѣнѣишаго арьхїепископа кѵр҃ Макарїа, пръваго патрїарха и въторѣ ѡбновлении чьстиѡмоу светомѹ семоу пр҃ѣстолѹ въсеи сръскыне земли, западьнаго помориа и сев҃рниимь странамь въ лѣт(о) ҂ѕ҃· и ·ѳ· кр҃ѕ слнцоу ·к҃·й· лѵн. ·ѣ· їн(ди)кта ·д҃·, злато число ·й· демѣлїе ·к҃·й·, месеца септевриа ·й.[2])

Натпис у припрати Патр. цркве у Пећи више северних врата. — Г. Елезовић.

[1]) в. бр. 5609. — [2]) кругови одговарају год. 7168!

6311 (624) Сїю книгѹ приложи старьц пирошкы[1]) Исаїа ѥромонахъ монастирѹ Хиландарѹ, въ лѣто 7069.

Запис у рук. (октоих) м. Хиландара бр. 167 (141). — Сава Каталог.

[1]) у ранијем издању: Пиротскы.

6312 Кѵр҃ Макарїе, блажєнныи и пр҃ѣѡсвещ҃ѣнныи ар҃хїепископь Пекскыи и въсеѥ Срѣвскыиѣ и помор҃скыиѣ земль, минѣ же гр҃ѣшнѡмѹ ѿць и госпо(ди)нь є҃и ѡбр҃ѣтъ сїю доу҃шеполазиньѭ книгѹ зовѡмѹ панагирикь въ Костант(и)нѹ градѹ, и кѹпї є за ·г҃· дѹк. лѣт(о) ҂ѕ҃ѳ҃·д҃· мар. ·к҃·ѣ· дьнь.

Писа таха Дїѡнисїе.[1])

Запис у рук. Пећ. Патријаршије. — Г. Елезовић.

[1]) Ово додато са стране.

6313 Сѣло Горне Ви(о?)дно. Повѣза се и понови сїа и божествена книга, глаголюєми тріодь трѣдом и подвигом раба божїа Нїна, зетъ Божидара, и тъсти мѫ Божидара . . .
богъ да хи простить, амінъ. Повѣза се и понови сїа книга ѿ вїтїа въ лѣт(о) ҂ѕ҃ѳ҃д҃ мѣсеца маіа ї҃й҃ дьнь, и тогда бы крѫг слньцѫ ї҃ї҃ а лѫни ѕ҃ (ѧ҃?) злато число ҂д҃ темеліе ҂дї҃ епахта ҂ѕ҃.
И рече Нине; кто ю ѣе ѿнимити ѿ прѣчистїе богородице да ієс(ѫ) проклеть ѿ господа бога и прѣчистїе его матере и ѿ ї҃й҃ с҃ветыи и богоносних ѿцъ, и да бѫдетъ подобнъ съ онеми иже рекоше: вѫзми, вѫзми, расп'ни его.

Запис у рук. Н. Б. бр. 891. — Ј. Томић.

1561 и доцније.

6314 Сѣписа се сїа и света и божствнаа книга іевгеліе въ лѣто ҂ѕ҃ тисоущно ҂ѳ҃д҃ въ та люта и прѣскрьвна врѣмена оу дьнь цара Сѫленма. Писа грѣшни и маншн паче всѣхъ човѣкъ дїакъ Симонъ на селѫ..... (једна и по врста избрисана)....

6315 Сиа, книга попа Радоша и Ђеѡргиа ѿ Белога Поля; кѫпише за петь стотина, богъ да прости, ѿ Песке нахие.

Запис у рук. м. Дечана. — Г. Елезовић.

1562.

6316 Иже изволіенїем wтъца и съпоспешенїем сына и съвръшенїем светаго доуха, слава и хвала Христоу богоу прѣчисто его матери и светым ҂т҃й҃ и силам светымь архаггелом и аггель и всем светымь богѫ хвала, наче и с(вр)кши. — И тогда прѣкѡкладаюцюу срьбьскою землею и поморскою инымь странам ар'хїепископоу име р(ек) Макарїѡ въ граде Пећскем, тѫ емѫ вѣ мѣсто и тѫи wн тѫ прѣвїваше, добрь и прав' и кротъкь човѣкъ вѣше. — И тогда потрѫди се божїею помощїю старьць монах Маѳїмь и мати мѫ калѫгерїца монахїна и Маѳїмѫ синь прѣзвитерь попь кур име р(екь) Ранчь и братїа мѫ и сь сѫпроужницамь, богъ да (и)х прости и помилѫю. И аще . . . потроудше се подвигом и трѫдом и ѫрьдїем, богъ да их прости и спасе, и аще кто пріложи на сїю светѫ божїю книгѫ сь ѫрьди(е)м и без wпоговора, богъ да га прости и спасе. — Писах сїю светѫю божїю книгѫ име р(екь) їевгеліе код' храма светаго Христова и чюдотвор'ца Николи на селѫ Ѫвчарев, кнезь рѣке Кнне, въ домѫ стар'ца Маѳїма и сина мѫ попа Ранча, богъ да их прости. Ѫцених и съписах ҂д҃ глав'къ и прѣ-

слокїа и скароу и ·її· месецъ и гласоводникъ и типїкъ многїим чиноком. И знаχ на ·ї· месте по праве книге, и сам χодиχ и шного посїлаχ комѕ пїсаχ, и не даше добра извода, нъ едномъ двоу мих даше по неделю и мало веке. И не да ихъ да ск'к из них пїшѕ, вогъ да вид(и), нъ ми доиеше книгѕ стародводиѕ, и люто крївѕ често глоук(оу), нигде въ неи не глаголаше: въ вр'км(е) шн(о), ни реч(е) Господь своим оученикшм. — И в'к тогда прїскрькно креме ш спейзи. И азъ пришиѕχ и писаχ и дописаχ сїю книгѕ. И пакъ доиеше иеугелїе Їши. не в'к право докр'к. Из нега последовасмо испрамаасмо, и пїсаχ коице и зачела где како ведесмо и см(о)трїсмо. И школо по полю пїсаχ, и белеге ставиχ где ї како в'к прилично сместр цїрно. И не вїше справии да сїю книгѕ ѕвежѕ и напралю еднакъ, нъ предаχ да съблюдоуть докле книгѕ напралю, Маѯїмѕ иχ предаχъ, и шн' негде на двое тетраге шставї и сеть дїаволиа маслом изроужи и посїпа масломъ. И азъ искаχ платѕ да испїшѕ и шно изроужено изметно(у), и шни не ктеше, и тако ѕвезаχ настрано. И пакы по се на неколико л'кт Маѯїмъ ѕцїени съ миом грошь, и се роужно изрезаχ и поболе напи(са)χ и прїклениχ м8чиѕ книгѕ. И семъ се потрѕди Маѯїм, вогъ да га прости и спасе въ сн в'ккъ.

Съпїса се сїа светаа и божьствиаа книга еугелїе въ л'кт(о) ѯ·з· и ·ѳ· л'кт(о). въ та люта и прискрьвна вр'кмена оу дьнь сѕатанъ Селима, на Хрїстїане крьвник. — Съписа сїю книгѕ божїею помощїю и всеχ светыихъ азъ многогр'кшны и маишн паче всеχ чловѣкъ дїакъ Сїмонъ, къ добрѕ делѕ л'книвн, а къ злѕ и оухищре . . и къ всакои пакости доуше8вителнен. Ѳ пр'кчьстны шци и кратїе, аще где что найдете погр'кшно или се вѕдѕ шписалъ, или пр'кчьтѕщим или шѯходещим или пр'кписѕюшим, главѕ и рѕке и все т'кло гр'кшно и хоудо пр'кклаиаю до швще земліе матере наше, а ви — справлиаите ѿ вога даным вашым добрым оумом; ш сем ме не клиныте, вога рад(и), нъ благословите, а васъ вогъ и мати божїа въ сн в'ккъ и въ коудоуши, аминь. — Доухъ светы не пїса нъ роука вр'кна а оумъ мѕтанъ. Слишите и чатите писанїе како е било, и вогъ ви спаси многа л'кт(а).

Запис у рук. Пећ. патр. — Г. Елезовић.

6317 Сїа книга повеза се и поновн, глаголеми минен, трѕдомъ и подвигшм и настоятельствомъ попъ Д'митрь ѿ Ново Село, вогъ да га прости, и плати за сїю книгѕ ѿ Огнайце Лазарь

·м· ас. та ю приложї ю за свою доуш8 и за родителев8, богъ да ї простї, светом8 Д'митрїю 8 Таворь, и кто ю h҃е wтимить w҃ светаго Д'митрїа да iес(ть) проклеть w҃ ·т҃·й·ї· светыхъ w҃цъ иже въ Никеи и да м8 е сѫпрьникъ на страшнемь сѣдѣ светы Д'митрїе. — Понови се сїа книга въ л҃кт(о) ≠·з҃ и ·ѳ· 8 сел8 Йсиковьцѣ м҃ксеца ·їю· їе҃ днь.

Запис у рук. (трефол.) Хлуд. Б. бр. 170. — Д. Костић.

6318 Gїе тетроеуггелїе w҃к8пи Стоѥкъ wцъ Глендою за дѣш8 и матери Гроздани, богъ да и прости и благослови; амнь з҃ѳ҃ (Да ли је ово година?)

Запис на ст. шт. књизи у Утињској цркви (Г. Крајина). — Н. Д. Оклобџија.

1563.

6319 (5990) Слава съвръшителю богоу w вкс҃ѣх, давъшомъ почело и съвръшенїе, въ векы, амин. — Съвръши се сїа светаа и божств'наа книга, глаголема трїодь въ л҃кто ≠з҃ тисѭ'ни(на?) и ·ѳ҃д҃. Гр҃кш'нїи и мейши въ свещенїницѣхъ презвидеръ Iw(а)нъ о семь тр8днѣ' се, богъ да прости и благословит' ме. Догꙋ҃іас w дєwсъ.

Запис у рук. Берл. Библ. бр. 22. — Акс. Обрадовић.

6320 (637) Славимомъ въ троици богъ слава въ в҃кки, амїи. Къ л҃кт(о) ≠·з҃·ѳ҃·д҃· написа се при їгѵмена Стефана нермонахъ(а), 8 монастир Продрѡм. Мадєи іеромонахъ.[1])

Запис у рук. (Дипотра) Хлуд. Б. бр. 66. — Д. Костић.

[1]) тајном буквицом.

6321 Gїа книга, глаголемы светы тетроеуггель коупи жоупанъ Н҃кгое, великы канъ кралевски, и жоупаница его Янка, и приложише ю къ храм светаго архїереа и чюдотворца wтца нашего Николае въ село Коиани, wкоже да работит за т҃кх доуше, и за доуше родителе их и чедѡм их' къ светы храм, въ дкни благочьсти[вем] и христолюбивем господине нашем Iѡ Петроу коекод. и сынъ пр҃кдокраго Iѡ Мирча коекод. къ л҃кт(о) ≠·з҃·ѳ҃·д҃·, месеца ген. ·аї· днь.

Запис у рук. Зограф, ман. — Извѣст. Конст XIII, 261; Българ. Стар. изъ Мак. 188.

1564

6322 (640) Сїа книга ест ѿ Света Горѣ, ѿ монастир Зѳграф, и дадохмо ю епископѹ кѵ Мардарію оу прѣдрѣжаніе дондеже ест живъ: а по еговѣ сѫмрѣти пакы да ю пошлет ѳ светы монастир. И пакы дадохмо вышереченномѹ владикѣ и фелѡи чрѣвлень шарень. Да аще ли кто посконт сію книгѹ и фелѡи, да мѹ ест сѫпротивник свети Геѡргіе на страшнем сѯдѹ, и да ест проклет ѿ ·д· евангелісти и ·ѳї· апостоли и ·т·й·ї· светыχ ѿцъ, и да имат ѯчестіе сѫ шиѣми еже рѣше: вѫзми, вѫзми, распни его, аминь. Писа вѫ лѣто ѯ·з·ѳ·в· месеца априліа ·к·ѳ.

Запис у рук. м. Зографа. — Д. Костић по записнику еп. Порфирија (П. П. библ. Г. XVIII, 33 л. 53 б.).

1565

6323 Бр. 656 пренети под ову годину јер њој одговара 1. септ. г. 7074 од Адама.

6324 Кѣ лето ѯз тисѫщно и ·ѳ· и ·ї· тогда wкладаюшѹ сѯлтан Сѯлеймань мѣсеца мана ·к· днь. — Да се зна како се ѳроди Раичь Нестором ѥрмонахом и з кратїами за ливадѹ више Глоѣань. Кѯпи старць кратїамї ѿ Бехрама за хїладѹ и ·ѳ· сьть и дадоше Раичѹ ї дєѡ за пе — цьть аспрї. И погодї ихъ ѿ манастира ѿ Дечань Сава ѥрмонах и поп Григорї и старць Ѧтанасие и старць Макарїе и пп Ишковь ѿ Нїлове келиѥ, и кир Живко ѿ Рѣзнин, и кир Дончин ѿ Црьвенога Брега и кир Рака ѿ Пек(и). Ѿцепї старць Несторь и братїа ѿдь шнеи ливаде ·ї· дєѡ, белега: ласен и Крива Река, сь едне стране Хасанова ливада. с двѣ стране Живков стѳп. и четрьте стране Беланска лївада; стѳп докле Раичь и негови сынови да се не помери, и тко ѣе се потворитї или ѿ Беланць или ѿ Раича или ѿ негова племена, да есь проклеть ѿ ·т·й·ї· светїχ wтьць и ѿ пречисте богородице и ѿ нашега грешьнска, амин.

Запис у рук. (јеванђ.) м. Дечана. — Г. Елезовић.

6325 Сію доушеспасньѹ книгѹ, зовем трыход, приложи храмѹ светаго и славнаго архїерѣа и чюдотворца Христова Николае, зовѡм Ивановица, на рѣце Кистрице, ва(и)зь великыѥ црквы срьвскїе Патрїархїе, иже вь Пек(е) в Христа благовѣрнїхъ рав Стѣфан Мариновикъ ѿ богохранимаго града Скадра а

при старцѣ кѵр Романѣ. И да вѣде сїа кніга ѿ сего светаго храма неѿемлємо никым. Писах сїе въ л҃кт(о) ѧ҃ѳ҃ї҃ мѣсеца їѳн. ѧ҃ѳ҃ дьнь.

Запис у ст. шт. књизи у Пећ. Патр. — Г. Елезовић.

око 1564—65.

6326 Бр. 4272 треба ставити око ових година јер је исти митрополит Диомидије који се помиње у записима бр. 5611 и 5612.

1566.

6327 Бр. 657 можда би требало пренети под г. 1567, јер је те године пао 7. октобар у уторак. Писац је можда заборавио помаћи 1. септ. годину 7075 на 7076. Упор бр. 6155.

6328 Слава съвръшителю богоу и пр҃чистои его матери въ вѣки вѣкомъ аминь. — Повѣлѣнїемь їер҃монах(а) Григорїа азь гр҃ш҃ни и ск҃врѣни и маишн и ѡкаанни и хоуди въ иноцѣх іеродїаконь Мар҃даріе ѿ срьбьскиѣ земль съписах сїю светоую божеств҃ноую и доушеспасноую к҃нигоу глаголємоую молъвникъ пр҃свѣтыѣ богородице, та бо непр҃стайно мол҃ви т҃ворить сыноу своемоу и богоу нашемоу за хр҃стиански род; та бо ѥсть зас҃тоупн҃ица и пр҃стателн҃ица на васакомь мест҃ѣ доушамъ и т҃кломъ нашимъ. И аще к҃то дрьз҃нѣть ѿнимити ю ѿ храма сего, да поидѣть пос҃рамлѥнь ѿсоудоу и да примить честь съ Ирнѣмь и Несторнѣмь и съ шнеми р҃кш҃ними: въз҃ми, въз҃ми, расп҃ни его. Т҃км҃же молю ви, ѡтци свети и братиѡ, чатоуще или пр҃писоующе или ѡгл҃дающе, где цо ѡбр҃кѣете погр҃ше[но]. люб҃ве ради Христови, исправ҃лаите и мене гр҃ш҃наго не к҃лните, оум҃ бо мои въпаль въс(тъ) въ раз҃вонники м҃ноги, оуяз҃вѥно вис(тъ) срьдце моѥ ѿ нихъ. И паки азь гр҃ш҃ни чюждоу се како ме земла поносить на себе, како ли слънце сиѥть на ме, како ли ме не ѡпалиѥть м҃лънна съд҃ѣав҃ша м҃ногa злаа и богоу неоугодна, док҃раа николиже. И паки к҃тороѥ молю се вышои светнии, ѡци чьстни, не рап҃ните на ме ѡкаайнаго и оуни=лаго и ѡмрачѣйнаго д҃кли неподовѣйними и богоу мрьс҃ними, и и не к҃лкни ме; апостоль Пав҃лъ глаголиѥть к҃лноущиѥн же прок҃л҃кти, влагословещиѥн же влагословени: и паки пророкъ въ ѱал҃ме глаголиѥть: и молитва моа въ недраа моа възвратит се. И сиѥ неки ѿ ѿцъ глаголиѥт: к҃л҃кв҃кт҃никъ гор҃ши ѥсс(тъ)

чловѣкооубиице: чловѣкооубиица оубивъ ишьд, каꙗс се, клѣвѣтник по вьсе дьни чловѣчьскоу к҃рьвь пролѣва ѥзикомь: коуп҃но сь вашими светинами҃ и азь гѫкш҃ни да оуслишоу шнь благи глась изидоуще на праведниꙗ ѿ благаго владики: придите, благословени шт҃ца моѥго, наслѣдоуите оуготованое вамь царьство небесноꙗ ѿ сложению [!] мира.

Сѣписа се сїа свята и божаставна к҃нига ѿ битиа въ лѣто ⋆з҃о҃д҃, а ѿ рождаства Христова ⋆а҃ѳ҃и҃з҃ (!) лет(о), месеца априлиа ѳ҃а҃ дьнь. Сѣвръши се при храмоу вьвѣдѣниа пр҃ѣсвете владичице наше богородице и присно дѣви Марие въ Завали, въ подкрилꙗ Кѣлѣжа планине, иже вис(ть) въ с҃транахъ магиедонинскихъ. Тогда вис(ть) кроуг҃ сльнца ѳ҃і҃, а лоуне з҃ѣ, епахта з҃, злато число к҃д҃ темелишь ѳ҃д҃. Сиа више писаная план[и]на вис(тѣ) под в҃ластию вѣликаго Коистаитинь (!), тогда въ иемь въ то в҃р҃ме шздрьжещемоу пр҃ѣстолъ светаго и с҃лавнаго Коистаитинь царя и шкладаюшемоу вѣсточ҃нимь ст҃ранамь и нинмь многимь иконовор҃номоу цароу тоурскомоу соултань-Соулѣиманѣ. Тогда вис(ть) ѿ него вѣлика тоуга на земли и велико гоненије на х҃рїстїанеѣ и попр҃кније ѿ Ис҃маил҃тень, такоже вис(ть) въ дьни царя Ирода июдѣискаа. Тогда по страх(и?)ахъ магиедонинскиҳ сьбравь чѣда чловѣчьска, и тогда мнози ѿменоуше светаго крьщена и вѣри хрїстїанскиѣ и похоулише на светоую и нера[з]дѣлимоую троицоу, не исповѣдоуѥи и не вѣроуѥи въ ню да примыть и шнь честь съ шнеми рек҃шими: вьзми, вьзми, расп҃ни его. Доѯа си ѡ тѣѡс.

Запис у богородичнику ман. Завале. — Вл. Ћоровић.

6329 Сїи праѯь писа се въ храмѣ чѣстнаго архїстратига Михаила и Гаврила въ подкрилїе Церь планины на р҃ѣце Радованици, при игоумен҃ѣ кр҃ Никѵфор҃ѣ іеромонахѣ и вьсего братства въ лѣт(о) ⋆з҃о҃д҃. — Тогда пр҃ѣдрьжещь пр҃ѣстоль срьбскые земље патрїархъ кр҃ Макарїю, иже въ Пекы, — Сїю книгъ роукоположиса шкаан҃ниши и маншїи къ нищеѣ Никѵфор їеромонахъ расоудѣрь, ѥмоуже ѿчьство грѣбь, земља же мати.

Зла хартїе, вел҃ми ми досади.

Запис у рук. Српск. Симинару на Универзитету. — Ал. Белић.

6330 Не дивите се моемоу недостоиньствоу, нъ зрите понеже записах его на празникъ светые и пр҃ѣподобные и пр҃ѣхвалные и пр҃ѣславные Параскеви Петки, и съвръшихъ ю на рождество Господа и спаса нашего Іс҃а егда быше пет҃месници (?)

И оꙋзе ю пѡп Бѡшкѡ ѿ Бѣхавѣ за ·т̈·ѳ· аспри вь лѣт(о) ѧй(!) тисѣшно и ·ѳ·ѣ·

Запис пишчев на рук. (јеванђ.) Соф. Библ. бр. 567. — Цонев, 51.

6331 Сїю книгѣ направи кїр Герасим вѣ лѣт(о) ѧ·ӟ·ѳ·д̈· мѣсеца априлїа ѕ монастирѣ Стене Бода, богъ да га прости. Кто ке ѿети ѿ светаго монастира Стене Бодѣ, да мѣ е прѣчистаа сѫпрѫница на страшномь соꙋдѣ.

Запис у рук. (пентикостар) у Бугар. Агенцији у Скопљу — Бълг. Старини из Македон. 234.

6332 Сїе писа писа грѣшни расодѣкрѫ Їоанѫ їер'монаѯ вѫ лѣто ѧ·ӟ·ѳ·д̈· мѣсеца маи · богѣ вь славѣ и светомѣ Лазарѣ.

Запис на листу који је био завршетак неког другог рукописа (минеја), а сада уз рук. N. Б. бр. 637 од г. 1567. — Ј. Томић.

1566., 1569., 1586. и 1599.

6333 (585) Си минеи попа Гѣровь, кѣпи га за три дѣкати в лѣто 7074.

6334 Вь лѣто 7077 поставленъ выст епископомь попь Лазарь, мѣсеца июныа ·к̈·д̈· дьнь.

6335 В лѣто 7094, мѣсеца авѣст ·ї̈· дьнь Ялеѯа ·л̈· и Неза ·л̈· аспри, да се поминатъ докле се наѯаса си минеи.

6336 Мѣсеца мана ·ӟ· дьнь, ѣмре попъ Юра, вѫ лѣто 7107.

Записи на рук. м. Хиландара бр. 162. (158). — Сава, Каталог.

1567. и око 1700.

6337 Слава Христѣ' богѣ и прѣчьсто(и) ѯвала и в'сѣмь светїимь начашомѣ и сѫврѣшившомѣ, аминъ. Дописаѯ сїю книгѣ кожїею помощїю мѣсеца ген ·л̈·ӓ· вѫ сѣв. сьнце на западѣ.[1])

Иже изволисшёем ѿьца и сѫпоспѣшенїем сына и сѫврѣшенїем светаго дѣха, слава и ѯвала господѣ богѣ и прѣчисто(и) его божїе(и) матери. и силь светїиѯ весплътныѯ ар'ѯагглъ и агглъ господныѯ и всѣѯ светїиѯ божїиѯъ господь богъ наче и сѫврѣши. слава мѣ и ѯвала. Сїа и светаа и божствиаа книга

*

ѥѵгелїѥ почело . . . ска пр словѣа (?) и ·д· главѣ: Матѳеи. Марко. Лѵка, Іѡаннъ свѣтыи ѥѵгелїсти. — Писа с(ѥ) сїа свѣтаа книга кодѣ храма ѕсрквїа прѣсвѣтїѥ владичице наше богородице и присно дѣвѣи Маріѥ единѣ господе. И тогда прѣѡкладаюшѧ ѡцѣ и ѵчителю и бога коепаго се архїепископа. свѣта мѵжа Срѣбскїѥ земле кураѣ имерѣкѣ Макарїа. и ѡѣца прѣсвитера блаженаго попа Сїмона. трѵдившаго се сѣ кожїею помоцїю и сѣ братом Стѣпаном и стрїком Рашом и сѣ сѵпроужницами и сѣ всѣмь домом и сѣ приложившим на сїю книгѵ сѣ ѕердцїем и ѵе ѡ поговора, люко мало, лю(бо) мнѡг(о), богѣ да ихѣ прости вѣ си вѣкѣ и вѣ вѣдѵщи. аминѣ. — Сѣврьшии се сїа книга кожїею помоцїю вѣ ѧ·ѕ· тїсѵшно и ·ѳ·ѵ· лѣт(о) вѣ храм оуспѣнїѥ на селѵ Призказех. И кто ѥ ѵзме ѡ сег(о) храм(а) бесовскым прихожденїем, да ѥ проклет ѡ господа бога и всѣх светїих. — Писах сїю книгѵ мнѡгогрѣшнии и маншии паче всех человѣкѣ дїакѣ Сїмѡн', добрими дели ѵбогїи, а злим(и) богати, и вѣ всакои пакости дѵшегѵбївтел'нен ѵпрени и крьзи а г добрѵ делѵ ленивии и тешкїи. Оци и братїе, молю се и колене и главѵ прѣкланаю до светїѥ земли, ѡцѣе матере, аще вѵдоу что погрѣшил или ѡписал се, а ви ѡходещи или прѣчитѵщим или прѣписѵюшим, исправите вашим' добрим' ѡ бога даним ѵмом, благословите, а не клѧните. Рече Христос: блажени милостиви, ѣк(о) ты помиловани вѵдѵть. Не может рѵка брѣка и ѵм мѵтань ·ч(и)стаа словеса вѧздати богѵ. Не клѧните нѣ благословите мене трѵдивша се раба божїа Сїмона, и вас богѣ вѣ вѣкѣ, аминь. — Сѣписа се сїа и светаа и божствиаа книга ѥѵгелїѥ кожїею помоцїю и прѣчисте и всѣх светїих: слава и хвала имѣ ѡ почелѵ и ѡ сѣврьшению, и мене трѵдивша се благословите, а васѣ богѣ и мати Христова вѣ си вѣкѣ и вѣ вѵдѵщи. аминь. — Писах сїю книгѵ изѣ крива извода, паки доньеше дроуг(оу) правїю, на почело исправих Маѳеевѵ главоу. —

Писах ѵ дьнь царя Селима, крьвник', вла̃дник', винопїа, Те године по всеи земли своеи бра̃ничаре. за тем трав'нинѵ и люто зло прнепивѣль еми̃ телѡ̃ (?) и на (она?) многа зла ѵ то лѣт(о) люта и прискрьбна времена. тог(о) рад(и) не мо(го)х добрѣ сьписати, простите, амин'. — Богѣ да прости ковача Томѵ, ере ми скова манстории (?) и приложи и пол̃а (?). И ты попе Сїмоне, тако те богѣ прости, плати ми сїю книгѵ сѣ миром а немо како Томо[2]) ѵ Девичѵ, ере богѣ неправди не хоцеть.

6338 Книга Грачаница велика патриаршиа Ипески сиа божествавно глаголиємн евагелиѣ искосава (иско Сава?) Богичь манастирь Успение, то є манастирь под Пекь Йрсенна пачаре (?) и седаве (?) Срибли до Бѣдима, и до Бечa м[ш]листи . . аставиче, благовѣтровна скровище, нщримь бистъ заствѣникь светителѣ Йрсеніѣ, Сава, Данило, Євремь.[3])

Запис у рук. м. Зографа. — Извѣст. Конст. XIII, 2595 Бълг. Стар. из Макед. 188, 192.

[1]) Ово нема у Бълг. Стар. [2]) Извѣст . . . Томоу. [3]) Овог записа нема у Извѣст.

1567.

6339 Благоволеніемь оца и поспѣшеніемь сина и савршеніемь всесветаго духа сеи свети и божѣставни храмь пресветие єдиносоуштестакиніс троице сазда се и подписа се трудомъ и подвигомь їеромонаха старца Нестора съ братіами же о Христѣ и потруженіемь кнеза Букмра Степанова и Живка Белакова, и сврши се ва лето ѧ҃ѕ҃ѳ҃ѳ҃ месеца нїуніа дань ·к҃·ѳ҃· . . . . . .

6340 Благоволеніемь оца и поспѣшеніемь сина и савршеніемь всесветаго духа сеи свети и божествавни жртвеникъ пресветие троицы сазда се и подписа светими вазображенми трудом и подвигом с чедиами и подручиемь Мари . . . . . коѣ єда га помене ва царстви небесном, и сврши се при старцѣ Нестор҃ ѧ҃ѕ҃· . . . . . месеца сектемврна дан ·ї·.

Натписи (први изнутра над вратима а други у олтарском прозору) у цркви села Брезовице (Гусиње) — Годишњице 32, 358.

1568.

6341 Изволеніем отъца и поспешеніем сына и съвършеніем светаго доуха Бписа се сїа светаа божьствна книга глаголеми трїѡд повелѣніем и благословеніем блаженѣишаго и прѣосвященѣишаго господина окнаго отъца и Бчителя и патрїарха вьсѣмь Срьблемь и Блъгаром и западнаго помора и северніимь странам кур Макарїа Пекскаго трѣдѡм и цѣною злата смѣреннаго и многогрѣшнаго въ иноцѣхъ Саватїа, їродїакона великые цркви Пекы. И приложих сїю книгѣ светѣли и свещеніѣи окители Бспенїа прѣсветен владичице нашеи богородице и присно дѣви Мари. монастирь иже Пива врѣло. И кто ю кте ѿети ѿ сего храма, на страшнѣм сѣдѣ Христовѣ прѣчиста когомати

да мѕ кѣде сѣпарница и да есть прокл҃тъ ѿ господа бога вьседрьжителя и ·т҃·й҃·т· светыихъ ѻ҃ц҃ь, иже въ Никеи и прѣподобнѣихъ и богоснѣихъ ѻ҃ц҃ь нашихъ Сѷмеѡна и светителя Сави, кѵпно и всѣхъ светыихъ иже ѿ вѣка богѕ ѕгождавшихъ (?), такожде и ѿ нашего смѣренїа да есть прокл҃тъ, аще и грѣхѡм сьдрьжими есми. Сѥ ко писахъ въ всако сѣхранение и ѕтврьжденїе лѣто ≠·з҃·ѳ·ѕ҃, мѣсеца їѳи, ·е҃ї· дьнь ѕ Пек. Тогда прѣдрьжецѕ крѣт сльнцѕ ·к҃·, лоуны ·й·, їндїкта ·а҃т҃. И еще приложихъ семѕ храмѕ евгелїе и апостолъ на средне коло и ѱалтирь Подгорички, ·а҃· одежда ѡмо(фо)р софа ·а҃·, един миньки мѣсецъ април тькожде неѿемлемо никым ѿ светаго храма сего.

Запис у рук. Цетињског ман. — М. Драговић.

1569.

6342 (674) Сѣ светыи и божствныи тетроевгелѣ по дарѕ светаго дѵха писа послѣдний и мьнїи въ свещенницѣхъ тах(а) пѡп Їѡ(а)н въ мѣсто глаголѥмо Кратово, въ лѣт(о) ≠·з҃·ѳ·з҃·, мѣсеца мартїа ·т҃·, кроуг сльнцоу ·к҃·а҃· лоуны ·т҃·

Запис у рук. м. Зографа. — Извѣст. Конст. XIII, 260; Бълг. Стар. изъ Мак. 189.

6343 Слава Христѕ богѕ началникѕ (=вшоу ?) и сьвькшившоу всако дѣло. — Сїа книга писа се при игоуменѕ Никанорѕ въ лѣто ≠·з҃·ѳ·з҃·.

6344 Света и дѵшеполезна книга, глаголема минеи, приложи є Симо Мастиловичь за свою дѵшѕ, телѕ здравїе, ѕ монастирь Пивѕ.[1])

Записи у рук. Цетињског ман. — М. Драговић.

[1]) Не каже се да ли је један запис или су два из разног доба.

6345 Сьвькши сьи ѱалтир господинь Ѥролимь Загоуровикь и положи свои белегь.

(Долази азбука и бројна вредност с неким одступањима од обичне, и за тим:)

6346 Ѩзь Їаковь, Кранковь сынь, ѿ места наричаеми Софїа сьписахъ сьи ѱалтирь въ лѣто ≠·з҃·ѳ·й҃; а ѿ рожења Христова тисоущь и петь сътъ и шезьдесеть ·ѯ҃· Недѣа.

Поговор на ст. шт. псалтиру у ман. Хиландару. — Ст. Димитријевић. Упор. бр. 682, 683.

6347 Къ лѣт(о) ≠·Ӟ·Ӧ·З· мѣсеца юлиа ·Д· днь и оулезе на цр=
квоу грѣшнии єрѳдїкос (?) Никанор (?), и простет(є) ме грѣ=
шн(и)ка.

Запис на табаку олова на постољу кубета са источне стране у Мар=
кову манастиру код Скопља. — Г. Елезовић.

6348 (679) Сїа кнїга панагирикъ митрополиє Призренске. И писа се сые. въ дьны вьсемсвещенаго митрополит(а) кур Мєѳодїа въ лет(о) ≠·Ӟ·Ӧ·З· месеца с (?)

ірѳцѣнт

6349 Христоимѣнитим гнндин^{м} (господним?) людемъ миръ и благословение ѿ господа бога и прѣчистїе въ дьны всемсвещенаго архїепископа Пекскаго кур Макарїа ѿ господа бога и прѣчистые богматере їѡ.

Блеђе мастило и крупна слова:

Къ лѣто ≠·Ӟ·К̈·(?)·Д·

Записи на предњој и задњој корици у рук. Н. Б. бр. 727 (житија и слова) — Ј. Томић.

1570.

6350 (688) Изволенїем ѡца нерожденна, и поспѣшенїем сына рож=
дена · и съвезначелна, и съврьшенїемь светаго доуха ѿ ѡца ис=
ходешта и на сынѣ почивающа пописа се сїа припрата при храмѣ Успенїа пречистїе владычице нашеи богородице и присно дѣвы Марїи повелѣнїем прѣсвещенаго архїепископа Пекска=
аго и патрїарха вьсѣмь Срьблем и северным странам и про=
чим кур Макарїа, трѳдом же и настоанїемь вьсемсвещенаго митрополїта Херцеговскаго кур Яндсніа ємѳже быст братанаць. И съврьши се въ лѣт(о) ≠·Ӟ·Ӧ·Д̈· мѣсеца сектемврїа ·й· днь. Христос зачело и конець. Слава съврьшителю богоу ѡ вьсѣхъ, аминь.

Натпис у цркви Грачаници. — Ст. Димитријевић.

6351 (686) Свѣть, свѣть, свѣть господ сабаѡт исплънь небо и земла славы его, ѡсанна въ вышныхъ, благословень град. (?) въ име господне, ѡсанна иже въ вишныхъ.

Прими, господи, молєнїе раба своего Радивоа, приложив=
шаго рипидї сїе.

И съмь, господи, възлюбихъ благолѣпїе домоу твоего и место вьселенныа славы твоеѣ, не погѳбы съ нечьстивыми дѳшѳ мою.

6352 (687) Богъ сы мира ѿцѣ щедротамь вѣкаго свѣта — — сѫтворѣ се ѿ кѣтна вѣ лѣто ≠ѕ̈ѳ̈й·

Сѫтворѣнїе се сїе сѣсѣдї, глаголюмїе рипиды царскїе и свещенїе жителы Дечанскїе потроужденїемь рака кожїа Радїкоа.

Натписи на рипидама у м. Дечанима. Нетачно издани под бр. 686 и 687, али тамо има и име мајстора, г. Елезовић је читао по фот. снимку, те све није прочитано. — Г. Елезовић.

6353 (5617) — — — — — — — — | митрополита Грачаници кѵр Дїонисїа | . . . . . , дьнь | вь лет(о) ≠ѕ̈ѳ̈й·, вѣчна емѹ память.

Прѣжесвещенїи патрїархъ кѵр Макарїе.

Натписи на слици погреба митрополитова и око главе Макаријеве, који је ту насликан, у препр. м. Грачанице.

6354 Вь лѣт(о) ≠ѕ̈ѳ̈ѕ̈· помрьч(е) лѹна вьсма, мѣсеца фр. ·к· днь, и прѣвыс(ть) вь т'мѣ ·ѳ· часа; и прилѹчи се тогда нед. ·ѳ· пос. ѕ понеделникь.[1]) Тогда же царствѹю(ц)ѕ вѣликомѹ амире сѹлтан=Селимѹ и безакономѹ ѭ пос. прилѹчившѕ се тогда.

Запис у рук. м. Дечана. — Г. Елезовић.

[1]) Понедељак треће недеље поста пао је 20. фебр. 7078—1570 године.

1570. и доцније.

6355 (684) Сїа божствна книга прологъ сѣписа се вѫ лѣт(о) ≠ѕ̈ѳ̈й· дне ·аї· февралиа.[1])

Другим рукама:

6356 (684) Да ѥстъ проклетъ ѿ бога господа вьседрѫжителиа и да соу мѕ соупротьници архистратизи кто ѿкеметъ Сїи писа дьни Ѥрмѡма (Дьнил ѥромонѫхъ?)

6357 Вь тьжде дьнь (16. јан.) прѣстави се прьвопрѣстольни игѹм'нь Симеѡнь.[2])

Запис у рук. Загр. Б. III, с. 8. — Спом. XXXVIII, 142; — Цонев 33. М. Сперански.

[1]) Сперански читао: мѣсеца фр. ·аї·. [2]) Други запис Сперански не помиње, а у Спом. и Цонев не помиње се трећи.

око 1570.

6358 Повелѣнiемь прѣосвященагw оўчителa всѣхъ срьбскиx и поморскиx земль азь смѣрени митрополит Херцѣговьски кирь Йнѣтоние градиx сиѥ свѣтие двери, позлатиx и вьобразиx и приложиxь свѣтьки келицѣки цркьви Пѣкви на славѣ господѣ богѣ Iсоусѣ Христѣ і прѣчистѣки его матере вь помѣнь свои и всѣхъ правовѣрьниx сьродник нашиx, и кто прочьти сїа да рѣчет: богь да иx прости.

Натпис рељефно израђен на дверима у црквр. заведења у Пећ. Патр. — Г. Елезовић.

1571.

6359 Слава и хвала Христоу богѣ начьнiшомѣ и съвръшившѣмѣ аминь. Iже изволиѥнiем wтьца и съпоспѣшенiем сына и съвръшенiем светаго доуха, слава и хвала господѣ богѣ, наче и съвръши, и прѣчисто(и) его матере и силь светыx весплътныx божiим и архаггелом и всѣм светымь божiим помогоше и поспiешише и съвръшише сiе дѣлw, дописа се сїа божїа и светаа книга, тетрiеуглъ месеца июниа[1]) вь срѣдѣ днем вь ·д· дьнь оу подне, Богѣ хвала вь си вѣкь, аминь. — Съписа се сiи светы и божставнии тетроїеуглъ вь лѣт(о) ѯ·з̑·о̑·д̑· повелѣнiемь и оусрьдiем и троудом всеблажейнаго прѣзвитера кир Радоне вь та люта и прискрьбна врѣмена вь днiи сѣлтан-Сѣлима. Wх! wх! зло вь та врѣмена w̑ Ягаран скрьби и бѣд(и) велiе на людеx вь днiи сiе, wх немири. — Съписаx сiю светѣ и божiю книгѣ Їеуглiе. прѣдисловїа и ·д· главѣ и скароу и ·вї· мѣсець и номоу типик божiею помоцiю, богѣ хвала w всѣм и прѣчист(ıе)и и всѣм светым богѣ вгождьшiим добрiм дели. — Слышите, w wци чьстныи и братiе и чеда, иже рекоx, съписа се сїа книга оу земли Загори, оу wбители Хасѣ близь реке Лима на селѣ Запоточ'цоу кодь храма Христова светаго Николи вь домѣ попа Радоніе, богь да га прости, потрѣди се съ сѣпрѣжницом и сыновi и съ всѣм домом и подроучiемь. — Писа сiю книгѣ многогрѣшни дiакь Сумwи и ленивi и крьзы и вѣнирѣки и пакостни къ всакомѣ злѣ доушегѣбителномѣ и страсти. Ѡ wци чьстныи и братiе и чеда, молю се и главѣ прѣкланаю до wбще земле матере наше, и метанiе съткораем къ вашемѣ w̑ бога даномѣ целомѣ докромѣ ѣмѣ, аще где цю вѣдѣ погрѣшил или wписал' или чьтѣци или прѣписѣюцим и wбходецем, исправите, бога ради,

8мом и чрьнилом. и ѡ сем ме не клъните нъ благословите. а васъ богъ и мати божїа въ сн вѣкъ и въ вѣдѣщи. не писа доухъ светы нъ роука брена и 8мъ мѫтанъ, аминъ.

Запис у рук. м. Дечана. — Г. Елезовић.

[1]) Биће *јулија*, јер је 1571 г. 4. јула била среда.

6360 Шанкпано ѵ Кънецнехъ Наковъ Дскаромъ и Якрожо Корьсо къмъкпано ала сена дѣла скала 8 чѣка.

Задњи запис у првој књизи штампаној босанском ћирилицом, у *Официјама за све мјесеце.* — В. Ћоровић.

6361 Сне савръши се въ лѣт(о) ѡ рождъства Хрстова ≠·ă·ѳ̈·ѳ̆·ă· Тогъда ва месецъ маі ва ·ѣї· дьнъ 8ви градъ ва село Ѣдрица лозьката.

Запис у ст. шт. књизи бр. 66 у ман. Хиландару. — Ст. Димитријевић.

1571., 1479 и 1586—1608, 1710, 1714.

6362 (698) Изволенїем ѡца и съ поспешенїем сына и съвръшенїемъ светаго дѫха, сїа божствна книга, глаголеми ѯінаксарь, съписа се въ лѣто ≠·ѯ̈·ї·, месеца сен. ·к̆·ă· днь. И исписахъ ю азь грѣшни и мънкши въ свещенницех мънкыни ѡ вѣку Яввакѵм. Съписана 8 местѣ Новом Брьдѣ 8 светаго Стефана, кложиѵшм въ нѣю извранно еже бивають ѣдобь, носима ѵодещим на нѣтъ на въсакѣ потребѣ. Темже молю ви ѡци и братїа, поюще или чтѫще или прѣписѫюще, аще что къдетъ погрѣшено исправлаите · благослевите, а не клъните, ц богъ да благослови васъ. и да wбоим 8лѣчим милостъ Христокѣ зде и тамо же свѣтом вѣси wзарим се, понеже не писа дѫхъ светъ ни аггелъ. но рѣка грѣшна и 8нила. славещре отца и сина и светаго дѫха и нина и присно и въ вѣкы вековъ. аминь. И въ то време беше тѫга ѡ Тѫркъ. и гладъ вѣлика по въсеи земли, човек човека да попере. ѠѲ Солѣна солъ вожаѵ8 те менаѵ8 за жито мером комик жито. толико и солъ. и не ѵтеиаѵ8 примати солъ за жито.

6363 (346) Исписа се сїи молитъ въ лѣт(о) ≠·ѯ̈·ц̈·ї·ѯ̈· въ лѣто Мехѵхед(а) цара, сина Ямѣрата,

6364 (347) И въ то лѣто прѣстави се Мара госпога, деспотова керка на Серешко поле, село нарицаемымъ Єжево.

6365 (348) И пом[ор ви] господи христански. Ногѳви царъ Мехмед въ лѣто ≠ѳїц.. Йиню господара Новобрьдскаго .... ·д· синове, и ѿ тех сыновъ ·ві· сыновъ, коюу же на славѳ въ вѣки, аминъ.

6366 (4418) Висарионъ митрополитъ Рашкы и Новопазарскы и старовлашкы сїи ѱалтирь приложих храмѳ Успенїа прѣсветїе богородице иже ес(ть) въ Ниви, идѣже ми быс(тъ) рожденїе и ѿчаство. И тко ю ѣ ѿнимити ѿ того светаго места да мѳ ес(ть) светаа богородица съпарница на втором пришествїи. И кои се братъ богѳ помолитъ, помени и нас грѣшныхъ и за сїю книгѳ даде ѣ дѳкати ..... (искидан при дну лист).

6367 (2207) Сїа книга, глаголема ѱалтирь, ѡправи се при игѵменѳ Григорїо, лето ≠·ӟ·с̈·й̈·, а ѿ рождества ≠·ä·ѱ̈·і· рѳкою Їоанна раба божїа Светогорца.

6368 (2268) Въ лѣто ≠·ӟ·с̈·к̈·в̈·, а ѿ Христа ≠·ä·ѱ̈·д̈·і· при въсесветеншемѳ митрополитѣ Херцеговачкомѳ кѵр Герасимѳ обновише се келїе, маѣѳпници и доньѫ келїа. бившѳ тогда игѵменѳ кѵр Їѡвѳ ермонахѳ.

Записи у рук. (Зборник: псалтир, синаксер, молитвеник и др.) Цетињског ман. — М. Драговић.

Последња два записа су на корицама, Висарионов се налази у дну првог листа где почиње текст, а прва два на последњем листу. Ако су ова оба записа писана руком писца рукописа, онда је можда други запис био на оригиналу с кога је Авакум молитве преписивао, па га и он унео у свој препис. Или је можда више рукописа састављано и повезано заједно.

1572.

6369 Съписа се сїа светаа и вожествена книга, глаголѥма тетроевгѵлѣ. Писа се въ селѣ глаголѥмѣм Каланѥв'ци при всевсвещенѣйшемь епископе ѣ .... кѵр Маѳимѣ. И писа азъ смѣренїи Павлъ въ домѣ Петка дїака, и съписахъ емѳ доушеспасноу книгѳ въ дьни соултанѣ-Селима втораго, царя Тѳрскаго. Тогда быс(т) велика тоуга на светыхъ и вожестав'ныхъ цркквахъ въ лѣт(о) ≠·ӟ·й̈·ä·, крѳг славицѳ ·ѣ·д· ѵи. ·ві·, злат(о) число ·ѣ·, ѳемелїѡи ·ѣ·, епах'та ·в·, мѣсеца ноем. ·к·ѣ·.

Запис у рук. м. Дечана. — Г. Елезовић.

1573.

6370 Бр. 702. — Поправи у вр. 3: въ свое строуѥ.

6371 Слава сѫврѣшителю богоу ѡ всем, даюцюмѫ сѫврѣшити вѫсако дело благо иже ѡ нем начинаемо, јако томѫ слава вѣ вѣкы, амин. — Сии кожств'ны четвороблаговесник, иже дѫх свети ѿрингѫ глаголати и сѫставити се четирем благовестїамѣ вѣ поухалѫ единороднаг(о) сина божіа, си вѣ нѣдроу ѡ чистог(о) истинаг(о) родителѣ, сиреч бога невидимаг(о). нам же истинним и православним христїаном прѣдаше свети и божствни ѡтци дрѣжати сии божствни четвороблаговесник вѣ пол'зи и спасенїю дѫшам нашим и на поухалѫ т(о)го Іѫса Христа сина бога и сѫврѣшена человѣка, сиреч распета и вскрѣсша вѣ трети дьнь и седша ѡ десною родителя јаже пророци ѡ тог(о) вѫсе сѫврѣшене прорек'ше. Послѣдже и божст'вни апостоли крщенїе ѕнас'ше вѫсе езыки рас'сеани по вѫсоуд(оу), сирече јако и Христоу самомѫ глаголати тем оусти и вѣ оустѡм, јакоже и божствни благовестници изѣ тог(о) светыѣ оусть прияше и написаше сицево, сиречѣ Матѳе, Мар'ко, Лѫка, Іѡан, прѣдаше нам дрѣжати светѫю и единосщ'ною и нераздѣлимѫю троицѫ. трїсльнѣчнаг(о) свѣта зарами. Тѣмже и азь многогрѣшни и прѣкѡкаани и почрьнисни дѫшею и тѣлѡм ѿ множства грѣховь моихъ, сиречѣ именемь поп Димитръ,[1] понѫдихъ' се написати сїю и божест'вною книгѫ Тем'же ѕво молю се и касаю се лицем до щпцюи матере наше земли, старим јако ѡтцем, іоним же јако братїам прѣписвюцим или чѣтѫщим, любве ради божїе исправлѣите, и нас оусрѣд'но ѡ сем трѫдив'шихъ се благословите, а не клѣните, да ѡбои ѕлѣчимо благословенїе вѣ дьнь страшнаго соуда. — И тогда бив'шѫ мі вѫ тѫзе неизреченѣки, јаже ѕсти моим(и) изрещи не могѫ никакоже, нѣ помощїю бога моего повѣждень быс(ть) вѫ скорѣ мьчем ѿ аггела, и погребень бист(ть) вѣ адѣ съ прочими иноплѣменици. аз'же окаани очима кончинѫ его видѣхъ. И сице семѫ бив'шѫ, и тогда обладающѫ великом(ѫ) амирѣ сѫлтан-Селимѫ вѫсею Ѳрѫмелїею и Пелагон'скою страною и западним(и) странам. намже благочестивим христїаном здѣ ѕмаленом ѿ насилїа тех превивалем ѡвогда вѫ нѫжди, ѡвогдаже вѫ класе. И вѫ то врѣме быс(ть) врап велик вѫ мори. И тогда обладающѫ Блъгас'коѫю землою благочестивомѫ архїепископѫ кѵр Яр'сенїю вѫ настолни град Трнов. Сии божеств'ни благовестник писа се близ гра Плевнѫ, вѫ село зовом(о) Мїтрополїа Горна, вѫ лѣт(о) ѧ҃зѱ҃ѳ҃ текѫщѫ тогда крѫг слънцѫ к҃ѣ҃ лоун. ·дї҃· дем. ѣ҃ї҃· злато числ ·к҃ѣ҃· (!), индикта ·а҃· месеца мр. ·зї҃· дьнь.

Запис у рук. Соф. Библ. бр. 617. — Цонев, 52.

[1]) Тајном буквицом.

6372 К л(ѣто) ѯ҃ӡ҃ѱ҃а҃ кыс(т) иконом҃ 8 Дечане Несторъ мо(на)х, мѣсеца ї(а)нѵарна ·аї· дьнь.

Запис у рук. (апост. перг.) у м. Дечанима. — Г. Елезовић.

1574.

6373 Повѣленїемь прѣѡсвещенїнаго патрїарха сръбскаго и прочихъ кур Ѧндонїа азъ смѣрени Павлъ исписахъ сы ѱал'тирь светен и вѣлицен цркви архїепископїи Пецкие и приложихъ его. И да не боудетъ никымь ѿем'лема ѿ великїе цркви, да мѵ боудетъ ѿмастителъ ... владыка и светитель Христовъ Сава і Ѧр'сенїе и иныи иже прѣдр'жаше прѣстолъ сь. Лето ...ё·[1] мѣсеца маиа ·ѱ· дьнъ.

Запис у рук. Пећ. Патријаршије. — Г. Елезовић.

[1]) Јамачно је било ѯ҃ӡ҃ѱ҃ѳ҃.

1574—1575.

6374 Бр. 704 ваља пренети под ову годину јер је вероватно да је година од Адама 7083 добра.

1574, 1575.

6375 (713) Въ лет(о) ѯ҃ӡ҃ѱ҃ѳ҃ [оумрѣ] соултань Селим=бегъ, и наста по нем соултань Ямоурать мѣсеца декемврна ·ѳ· дьнь.

6376 (713) И то лет(о) ставише їгѹмена оу Дечане Меѳодиа їер'мо=наха(а) wдъ Никольске келие, мѣсеца мар'да ·ѱ· дьнь. Ѡле ноужде тогда монастирѵ и по вьсоудѵ.

Запис у рук. (перг. апост.) у м. Дечанима. — Г. Елезовић. (Друкчије под бр. 713).

1575.

6377 Бр. 718 можда је исто што и 717, само у изводу.

6378 Записа се книга, рекома минеи, повеленїемь блаженѣишаго и прѣѡсвещеннаго ар'хиепископа Пекскаго кур Герасима, прѣ екклисїар'хѵ великїе цркке кур Ѳѡнисїѡ іеромонахѵ ѿ вытїа въ лѣт(о) ѯ҃ӡ҃ѱ҃ѳ҃, мѣсеца сек. ·ѳ· дьнь ·ѳ· (?).

Запис у рук. (минеј) Пећ. Патријарш. — Г. Елезовић.

6379 Бѣ си же д(ь)нь прѣстави се всесвѧщени митроп(о)лит` Дакар`скы кѵ̑р` Їωсиф҃ъ, емѹ̀ же вѣдѧ вели҃ка памѧть, лет(о) ҂ѕ҃ӥ҃ѳ҃ ѕ҃ Канс, м(ѣ)с(ѣ)ца маїа ѳ҃ї҃ д(ь)нь: —

Запис у Псалтиру с Последованьем Вићентија Вуковића од 1561., у цркви села Уљаника у Славонији. — Р. Грујић.

око 1560—1575.[1])

6380 До здѣ трѹ̀дн сѣ ѡ сѣмь мнѡгогрѣшнїй Нахомїе и приложї ю монастирѹ̀ светыѧ троице зовома Рѹ̀синица, богъ да го прости. И кто ю ке ѿѣтъ ѿ монастира, да мѹ̀ ѿмкости светаа Троица.

Запис на рук. (слова св. отаца) у Соф. Библ. бр. 650. — Цонев, 470; Българ. Стар. изъ Македон. 231.

[1]) Упор. бр. 611. и 717.

1576.

6381 Бр. 724. упор. бр. 4570.

6382 (725) Исписа се сїа светаа и божествена҃а книга минѣи повелѣнїемь прѣѡсвѧщенаа҃го архїепископа пекскаго кѵ̑р Герасима. И приложих ю цркви Градчаници ѹ҃спенїю прѣсвете богородици и покровителници моеи: и кто ю кю ѿети ѿ сего храма, да мѹ̀ ест мати божїа съпрьница на страшнемь сѹ̀дѣ въ мѣсто милости. И подписахъ въ мѣсто 7084, мѣсеца авгѹ̀ста 22 дьнь.

Запис у рук. м. Хиландара, бр. 175. — Сава, Каталог.

6383 Повелѣнїем вѣсесвѧщеннаго митрополита Зворничкога кѵ̑р Павла съписа се сїа книга, глаголемы типик црковни, при храмѹ̀ преподобнїе матере наше Петкы, въ подкрилїе гори... (истрвено) — рѹ̀кою грѣшни въ иноцех Роман расодер. Въ лето ҂ѕ҃ӥ҃ѳ҃ месеца ѡк҃. ӥ҃ дьнь. И еще се молим чтѹ̀щим или пишѹ̀щим что ес погрѣшено, исправлаите, а мене грѣшнаго не кльнете, а вьсь богъ да помилѹ̀ѥть и благословить.

Запис у рук. Петр. Публ. Библ. (Зб. Погодинова 272). — Д. Костић.

1576, 1633.

6384 (5991) Да ес(ть) вѣдом(о) вѣсѣмъ слѹ̀гам божстав'ным и слѹ̀жителюм божстакным таинам за сїю божстакнѹ̀ю и доушеспаснѹ̀ю и многонарочитѹ̀ю книгѹ̀, глаголемѹ̀ю по грьчскомѹ̀

езыкѕ ѱалтырї. ѡ блъгарскым же езыком пѣснивцѣ, како ес(ть) ѿ добра ѕчителꙗ, сыреч магыстора сѫписана и сѫставлѥна ставѣ цркѵѣ бжⷭтавныѥ, и вѣзелї ю сѵ҃жьбѣнници божїи. вь еже чѣсти и ползевати се, и ѡставише ю предь двѣрїю божⷭтавныѥ цркѵѣ, и наважденїѥм вражїѥм пришьдшїи поминица, сырѣч пѣсь. и вѣзме сїю книгѕ, и раздѣрет' ю, ꙗкоже и рѕбѣ повръжень сѫ безаконным(и) своим(и) зѕбы. Того ради пришьд прѣзвитерь кѵр Дїмитрїе ѿ Ѻсмакове, и поп кѵр Цвѣтко ѿ Козье, и настоателїе выше за сїю книгѕ. Тѣмже и аз грѣшныи таѫ=ѥромо(на)ѯ Нифѡн, богь вѣс(ть) не даѯ сна очима своима, дойдеже вѫмѣстыѯ подобна подобным, тѣмже поклон колѣне и касаю се лицем до земле, и почитаем лица ваша. и молю се, прочитанте, аще что погрѣ[ше]но ѡбрѣцете, исправлаите а не кль[нете], понеже не писа доуѫ светыи ни аггель, нь рѕка бренна и грѣшна. Богоу величїе и слава, давшомоу зачело и конць. Вѫ лѣт(о) ѧ҃ѕ҃ѱ҃д҃

6385 (5999) Сїа доушеспасна книга глаголеми ѱалтирь оу храм светаго Ѻнофрїа, реше (беше?) се рорѕшила (порѕшила?) до конць, и оуреза (повѣза?) ю кѵр ер'монаѯ Ѧданасїе, а монаѯ старць Живко, господь да прости помилѵе, и иже глаголет писанїе: съчетан вь недреѯ Ѧврамѕ, Исакѕ и Їаковѕ. Оувеза е вѫ лето ѧ҃ѕ҃ѱ҃м҃ѧ҃.

Записи у рук. Пловдив. бпбл. — Извѣстія Имп. Ак. N. VIII, 3, 339.

1577.

6386 Бр. 729. Запис пишчев; рукопис сад у Грачаници.

6387 Изволенїемь ѡца ї поспешьшїемь сьина (!) ї савршѥние свѧтаго дѵха, саписа се сїѵ светы храмь божⷭтавни светаго ѡца Николае. прї васеѣѡсфѣщенаго митрополитъ кїр Никанорь. Ктїторь Ѻтамать, бог да прости, потрѕдї се ко за светы Никола, Петрь, Ѧврамвь= Ѥлка. ѯ ѱї ї кресте. ѧ҃ѕ҃ѱ҃ѥ҃

Натпис над вратима у цркви с. Новака (Тетово). — Бълг. Стар. изъ Македон. 234.

6388 Вѫ лѣто ѧ҃ѕ҃ѱ҃ѥ҃ прѣстави се игѵмень Маѯїмь[1]) месеца марта ѱ҃д҃

Запис у рук. Цетињског манастира. — М. Драговић.

[1]) в. бр. 6301.

6389 (726) Сїа свѣтаа и кожєстѣ́наа книга, глаголємаи законїнїкъ, к'торое повѣ́кза се и ѡправи се въ лѣ́т(о) ҂ѕ̈·ї·є̈· мѣ́сеца їоуниа ·їѣ· при игѹменѣ кѵр Сѵмеѡнѹ, азъ послѣ́д'ны въ иноцѣхъ Гріґѡрїе.

Запис у рук. (Властар) Моск. Син. Б. бр. 27[?]. — Д. Костић.

6390 Къ лет(о) ҂ѕ̈·ї·є̈· † тетроєѵаггелѣ ѕспенна свѣтеї богородице ва Требинѣ.

На окованим корицама тетроеванђелија у манастиру Дужима. — В. Ћоровић.

1578.

6391 Бр. 737. — По читању В. Ћоровића треба: Вошко и Василио; а година чѫон.

1578.

6392 Бр. 739. рукопис је сад у Н. Библ. бр. 702.

6393 Слава сѫврѣшителю богѹ нашемѹ въ вѣкы, аминъ. Сїю л(и)тѹр'гїю писахъ азъ граматик Ѳеѡдорѣ ѿ село Конак, при епископа Прѣславскаг(о) кѵр Грїґорїе, и при цара Тѹр'ского соуд'тань Мѹратъ, Силимовѣ сынъ, въ лѣ́то ҂ѕ̈·ї·ѕ̈·, крѹг ·ѧ· а лѹн. ·ѕ̈ї·, злат, ·ѧ·, епахъ. ·ѥ·, индик. ·ѕ̈·, тем. ·ї·, сѫвръшн се мѣ́сеца авгѹс. ·к̈·д̈· дьнь

Запис у рук. м. Зографа. — Българ. Стар. изъ Мак. 190; Извѣст. Конст. XIII. 271.

6394 Къ Свѣтѣ́ки Горѣ Ѳѡна, въ мѡнастирѹ Хіландар(ѹ) лѣ́т(о) ҂ѕ̈·ї·ѕ̈· сеп. ·ѕ̈ї·

Запис (Зборник одломака XV—XVII в.) на л. 62 б, под преписом повеље од г. 1327, руком преписивачевом. — Д. Костић.

6395 Сїа книга глаголеми Єфремъ монастирь Продрѡм, лѣ́т(о) ҂ѕ̈·ї·ѕ̈· месецъ фр. дьн ·ѕ̈· пе(тъ)к.

Запис на листу у Рум. М. бр. 1734. — Д. Костић.

1578., 1647.

6396 Слав(а) К(ог)оу сѫврѣшителю, дав'шомоу зачело и конць: томоу слав(а) въ вѣ́кы и вѣ́кѡвъ, аминь.

Къ лѣ́т(о) ҂ѕ̈·ї·ѕ̈·

Смѣ́ренїи їер'мѡнах' Даніилъ.

6397 Сїю книгѫ wдела Коних и Радован и Никола из села Кр'стне за д(ѫ)шѫ wцѫ Петрѫ и за свою дшѫ, Богъ да прости.

Сїе рѫкоделїса їе(р)монах Θеодорь w града Задра въ лѣто ѯ·з·р·й·ѣ. И въ та времена царствѫющѫ амире сѫтань Ибрахимѫ, и прѣстоломъ' правещѫ србсцеи земли кр' Пансею.

И въ та времена бистъ глад' велик. Мимошадше лето бише рати велїе на югъ и на север': на югъ на Малътѫ, на северъ на Задарь. Тѣрци воеваше ·ѓ· лета, и ничтоже ѕспеше, и многи Тѣрци погибоше и многе дешерме биши (!) ·ѕї· тисѫщ србских'(!) мо(ма)ка похваташе и ѫ Цариградъ wведоше.

Записи (први пишчев) у рук. (четворојеванђељу) у цркви села Ново Топоље у Славонији — Рад. Грујић.

1579.

6398 Бр. 750. Поправи: вр. 1: светаа и божьствьнаа... отьчьникъ. — вр. 3: ѭромонаха. — вр. 4: сїю wьчьскѫю. — вр. 5: светыхъ wтьць многыи.

Сава, Каталог.

6399 (749) Зача(?)ло Христос ест и конець. Исписа се сы wхтон въ лѣто 7087.

Запис у рук. м. Хиландара, бр. 151 [137]. — Сава, Каталог.

6400 Прїими Христе коже и пречиста богородице молитвїе рабъ твоих мнаѵїамь Яйне і Єфросине. Къ лет(о) ѯ·з·й·з· мѣсеца генварїа,

Куновїа Пекска. Логин'[1])

Натпис испод слике (Благовѣштеніе архаг. Мр. Θг.) на дверима, које су некад биле на цркви у жен. ман. у Пећи, сада у Пећ. Патр. — Г. Елезовић.

[1]) Ова реч тај. букв.

1579 и доцније.

6401 (5992) Сїи свети пролог Стачеке Горице. Да ест проклетъ тко ће га wтимити wт Стаче Горице, амин.

6402 (5993) Да се зна ко ки има по свои Зети, и потонѫше жи... Да се зна ко потонѫ свиетъ и земла къ дних М·к(а)хта (?) вега, и ки вода ѫ Стачевѫ Горицѫ бише ѕкла, къ лето ѯ·з· и ·йй· w Николкдне.

Да се зна ко би плима велика по въсон Зе(ти) и потонѹше пола по Зети до Бериславъ орецъ (?).

6403 (6062) Игѹманъ Рафаилъ кѹпи за триста аспричъ и ·к· си пролокъ.

Записи (истом руком) у рук. Берл. Библ. бр. 29. — Акс. Обрадовић.

1581.

6404 Бр. 765. — Тајни запис значи: Г(а)крїилъ писа.

Д. Костић.

6405 [пи]са Петрь диякъ[1]) въ ѧ·ӟ·ї·д̈· амїн.

Запис у рук. (Зборнику) Хлуд. Б. бр. 238. Поред тога има печат с натписом: Печатъ храма сѵ̈тго архагла. — Д. Костић.

6406 Препокри є кнѧзь Кратовски Никола Бончикъ, при егѵ̈мене Спиридона и мастор̀ъ Дамианъ и Богое Петър̀ъ. Л҃кто отъ Ядама 7089 отъ Христа 1581.

Запис на оловној плочи на крову м. Лесновског. — Сборникъ IV, 283.

6407 Въ лет(о) ѧ·ӟ·ӵ· м҃ксеца ноемврия ·к·а· дьнь сию книгѹ тришдъ приложи Христѹ рабь Дмитъ Гиковъ ѿ Ѭнева въ манастирь пришнец[1]) при іерьмонахѹ Євгению и при Максимѹ светомѹ Николи. и ко ѕ кѣ кѣде детъ, да мѹ іе ѿмастникъ свети Никола на фторо пришастие, богъ да прости, аминъ. Томѹ сведетели ѡ҃ца Николичикъ Стековикъ ѿть Кѹша[ц], — Сии листь писа попъ Михаило.

Запис у ст. шт. књизи у Пећ. Патр. — Г. Елезовић.

[1]) пришлец?

1571—1581.

6408 Бр. 4263. — Око ових година треба да дође овај запис, јер игуман Јован биће исти који се помиње и у записима бр. 695., 696. и 762.

1582.

6409 Ва лето ѧ·ӟ·ӵ· писа се сїе молѣникъ въ храмѹ пр҃ксветые владичице наше богородице и присно д҃вы Маріе, и приложи вьсешсвещени митрополитъ Рѣднички кѵ̈р Дїѡмидїе монастирь глаголемомѹ Нива. И кто є кѣе ѿнимити, да мѹ естъ сѹпарница богородица на второмѹ пришьствїю. Богъ да спасе владикѹ кѵ̈р Дїѡмидїа.

Запис у рук. Цетињског ман. — М. Драговић.

1584.

6410 МНИМИ́ ѲЯПНЯ́ТѢ ХРѴСІМЄѴИ ТѠ ВЄ̃ІѠ

Паметь смрьти ѕдѡвр'кнїе житїю.

Изволенїем wтьца и поспѣшенїем сына и сьвр'шенїем светаго дꙋха обнови се сѣї божствни храм светаго великомоученика Христова Никите потъщанием.ѕ... (истрто и нејасна слова).... ... м'ктъ вь лето ҂·Ӟ·ӵ·ё·. . . . . .

Натпис у м. св. Никите (Ст. Србија). — Г. Елезовић.

6411 И саписа се сиі крьсть в л'кт(о) ҂·Ӟ·ӵ·ё· И бист тогда же слѫжбници ва светою и[м]истиро игѹмен кѵр Пасение, и м(о)нах ѵтитор (?) и Стефан иеромонах и Кирил иеромонах и магерь Ѳеофан и Лѣшитица.

Натпис на крсту на иконостасу у Полошком ман. — Мпнало, II, 51.

1585.

6412 Бр. 775. Поправи у вр. 2: пр'кискрьнно любомоудрїе.

Сава, Каталог.

6413 Бр. 776. Поправи у вр. 1: юлїа ·к̈·ї̈· дьнь. — вр. 3: и на Пр'квлаци. — вр. 6: тогда быст ·к̈·й· дни. — вр. 9: мн'к гр'кшникѹ.

Сава, Каталог.

6414 (779) Се азь рабь Христа бога моего Малаѵїа еродїакѡн сѫписах сїю книгѹ, глаголеми ѱал'тир и сѫ синаѯарем и сѫ инеми потребами цркѡвними и келїними приложих, тако бы могь богоу сѫ единоме ею слѫжити и молити се. Кѡмѹ бѫдет ю прочитати и преписѡвати, молю сѧ вам, чьстны wтьци и братїа проценїю нас спѡдобланте, а не клѧтвою, понеже пишет: проклинаіаи, проклят, и благословлѧіаи благословенѣ ес(ть), ко не писа ангелѣ, нѣ чловѣкѣ гроуби и оумомь разс'кланним кражими вѣтри. Я по смрѣти моеи да бѫдет сїа книг(а) монастирѹ Изѡграфѹ вѣ Ѧдонскѡи Гор'к. Да бѫдет проклѧтство божїе на тог(о) чловѣка, кто кет ю ѿ монастира оузѧт(и). Пис в'л'кто ҂·Ӟ·ҁ̈·ї̈· месеца маіа ·ё· днь.

Записи у рук. м. Зографа. — Извѣст. Конст. XIII, 263.

6415 Оувѣза се сїа божствена книга вѣ л'кт(о) ҂·Ӟ·ҁ̈·ї̈· роукою многогр'кшнаго пр'кзвитера Цвет'ка вѣ село Сопотѣ.

Запис у рук. (литург.) Соф. Библ. бр. 295. — Цонев. 153.

1586.

6416 (780) Сн киворъ храма светаго благовѣщенїа пресветие владичице наше богородице и присно дѣви Марїе великаго монастїра зоками Папарца, и саткорен кыстъ изволенїемъ божїемь и настоанїемь игумена кюр Захарие иеромонаха и ѡ господї кратства ва лето ѕ҃ӡ҃ч҃д҃

Натпис на Ковчежићу у Сар. Ц. М. — По препису М. Спиринског.

око 1586 (пре 1602).

6417 Бр. 4618. — Око ових година ставити тај запис; упор. бр. 781. и 918.

пре 1587.

6418 При вѣсемъсвященѣмъ патрїархѣ Иекскомъ и вѣсемъ Срѣблемь и Блъгаремь и западнимь странамь и севѣр'нимь сиреч ѡц'ремъ ѡтцъ и оучителю вѣсем намь кюр Гїерасимоу. Азъ смерени

Запис курсивом у рук. Пећ. Патр. — Г. Елезовић.

1587.

6419 Бр. 788 и 789 избацити; тачније издани под бр. 5624 и 5625.

6420 (786) Лѣто 7095 месеца гїенъарїа ѝ҃ѣ҃ дьнь кроуг сълнцъ і҃ лоуни ѯ҃ дем. ѝ҃ индикта ѲІ҃ епар.[!] лоуна а҃ злато число і҃

Ѻци и господїе по доухъ же светомъ братїе, сїа книга сладчанна паче меда и сыта пиньцъ ми тави се грѣтанъ дъшеи моеи, по нѣже зѣло добра и дъшепользна. Писа се ѿ извода ѿ книги благочьстиваго господина Грьгѹра сина деспотъ Гюргъа бывшїи, из единого извода писана, ѿ дрѹгаго послѣдована. Прѣписах сїю книгъ да се обрѣтает извода ради.[1])

Запис у рук. м. Хиландара бр. 182 (260). — Сава, Каталог.

[1]) Прва половина записа писана је на л. 356, а друга на 357, последњем. Сава не вели ништа да ли су истом руком писани.

6421 Ва лето ѝ҃[1]) ми тисѹщно ѯ҃ѣ҃ диже се рак Христовь попъ Ѳома грѣшни и смерѣни на Дикъ. Крѹгъ слънци а҃, а лоуни ѝ҃

Запис на Цет. окт. у цркви с. Српске Капеле (Беловр. протоп.). — Р. Грујић.

[1]) место ѳ҃

1588. (или 1698?).

6422 Бр. 803. — Нејасно име игуманово могло би се — по снимку — читати: Данила. Нејасну реч пред годином г. Д. Костић чита: ти(то)рь.

1588.

6423 (801) Сїа книга написа се вѣ лѣто 7096. Трудн се о сѣмь смѣренїи вь иноцѣхъ прогрѣшен Сава іеромонахъ, рѣкою миньа Варлаама.

Съ начелѡм и конець съвръшень благъ сподобыви владико Христе, амин.

Запис на октоиху у м. Хиландару, бр. 150 (136). — Сава, Каталог.

1590.

6424 Бр. 812. исправи: вр. 4: оу езера; вр. 9: сего ради м[олю]. — Рукоп. је *синтагма* Властарова.

6425 Всевидцѣ и прѣблагомѣ богѣ слава и дрьжава вѣ бесконачные вѣкы, аминь. — Писа се сїа светаа и божствиная книга, глаголюема евгелїе оучителное вь лѣт(о) ҂ѕ҃ѳ҃ѱ҃й· при храме светаго архїстратига Михаила, монастирь зовомїи Крька прїи дѣховникѣ Іѡсїфѣ и всего братства. Поче се писати месеца априлїа ·ѳ҃·, дьнь, а съврши се чрьнилом месеца августа ·й· дьнь. Расодер Панкратис.[1])

Запис у рук. м. Гомирја. — Н. Д. Оклобџија.

[1]) Ова реч тај. букв.

1591.

6426 Бр. 820. — Упор. бр. 1516 и 1542.

6427 Сы свети и божствни хра(м) светаго Димитриа съгради се ҂ѕ҃ѱ҃ѳ҃· (ѳ҃?) августа (?) . . денъ.

Натпис у цркви с. Буштрања (ок. Врањски), — Ст. Станојевић.

6428 Сїю книгѣ пѣдикостар кѵпиҳ азъ смѣренїи Василїе митрополїт, и приложиҳ его монастирѣ Смирскомѣ, храмѣ къзнѣсенїа господа бога и спаса нашего Іѵса Христа. И кто его хощет ѿѣти ѿ сїе црькви, да ес(тъ) проклѣтъ ѿ господа бога и того порождьшее, и ѿ въсѣхъ светѣихъ. амин. — Поѿписа[1]) сїе своею рѣкою, вѣ лѣт(о) ҂ѕ҃ѳ҃ѳ҃·, мѣсеца мар, ·ѕ҃· дьнь.

Запис у рук. м. Зографа. — Бълг. Стар. из Макед. 190; Извѣст. Конст. XIII, 266.

[1]) Извѣст.: Писах.

6429 Да се знат кѣдѣк кѣзе прѣстол Пекѵ архїепископ кѵр Фїлип . . . мѣсеца Їѡлїа ·ѣї· днь. Тогда кѣк видѣкты цркѵам ва кѡначное надѣкніе јакоже дрѣкнис ѿ звѣкроменїтаго.

Запис на корић. рук. у Пећ. Патријарш. — Г. Елезовић.

1592.

6430 Бр. 826. Поправи вр. 5: архиеп(и)с(ко)пъ кирь. — вр. 6; лѣк. ѧ·ӟ·р̈· месеца февраріа ·ӟѣ·

6431 Бр. 835. упор. бр. 524.

6432 Изволѣнии(е)мь ѡтьца и сьн(о)спешени(е)мъ светаго доухa, азь Христ8 рабь попь Їѡань ѿ места Јѧнѣва доведох сїю јаж8 вь лѣт(о) ѧ·ӟ·р̈ НИКѫѦ (?) при — гѵмен8 Ѧданасію.

Запис на камену од главних врата цркве Дечанске споља и с десне стране. Година непоуздана. — Г. Елезовић.

6433 Сїа книга новаго и ветхаго завета вакѵпи се ва лет(о) ѧ·ӟ·р̈· прї ігѵмен8 Енсарион8[1]) вь когохранимом месте[1]) нарицаемом Косиерево[1]) и принесена быс(ть) ѿ Светїе Гори (!) проігѵменом Дїонисїем, богь да ихъ спасе, амин.

Запис на рус. штамп. библији у м. Косијереву. — Владисл. Нешковић.

[1]) тајном буквицом.

око 1587—1592.

6434 Бр. 4423 ставити око ових година; упор. бр. 781, 832 и 833.

1592. и позније.

6435 Сїю книг8 глаголимою ѡхтои приложи всесвещени митрополит дакарскы кѵр Ѧѵ҃ентїе храм8 пречистїе вьхода иже есть келїа иже въ Кратове и своем8 старцѣ Макарїю да есть на послѹженїе дондеже іес(ть) вь здешнихъ, богь да га простить и помилѹеть зде и въ вѣдѹщем вѣке вечна паметь и родителем его, лет(о) ѧ·ӟ·р̈·ѧ· месеце сек. ·ѧ̈ї· днь.

6436 Сан ѡхтои Спасовѣк водѣк.

Сїа книга дїакона Ѥѵсилїа Спасови воды, и тко е ѣе ѿнимити ѿ светаго Прѣкшкраженїа до іесть проклетъ ѿ господа бога и пречистїе его матери и светаго Сїмеона и светителя Сѣви, амин, амин, амин.

Записи на Цетињском октоиху у ман. Хиландару. — Ст. Димитријевић.

1592, 1592—1611, 1611. доцније и око 1683.

6437 (5994) Ѡ семь трогѹди се смѣрени їер҃ монахъ Даниль, въ лѣт(о) ҂·ѕ̈·ѱ̈·

6438 (6059) Сиꙗ книга глаголеми млитникъ (?) кѡꙗ кѵпи Христѡ хлебарь ѿ Стиман и приложи на ѕ село Кѡстенецъ ѕ храмъ светагѡ араха... гла Маханла (!) да мѵ слѵжи ѡцѵ Йиѵ и Грѵги, и за негѡвѵ дѵшѫ̀, и за негѵвѵ подрѵжие Ѧтанаса.

6439 (5997) Писалъ (а)зъ грѣшнихъ попъ Стокѡ ѿ село Кѡстенецъ, мѣсеца маꙗ ·ѕ̈ї·[1]) дьнь, въ дьнь петак ·ѕ̈· часъ дне. И да се зна кѡга бистъ дьжды, и бистъ ·м̈· дни, ·м̈· ноцни въ лѣтѡ ҂·ѕ̈·р̈ї·ѯ̈·

[1]) Погрешно, треба ·ѕ̈ї· јер је 17 био петак, а 16 је био четвртак.

6440 (6060) Да се знаетъ сиꙗ книга трилатъ (!) ѿ свети врачи. Ко ѥ ке зѣ, да ѥ проклетъ ѿ триста ·її· богоносни ѿци, и от свети сребрьници Козмана и Дѣмиана.

6441 (6061) Сиꙗ книга глагѡлеми мца млитникъ (!) кѡꙗ слова ѿ привзва Їсѵсъ Претра (!) и рече емѹ: господи боже мои, призри съ небесъ и виждъ цто се чини на земли: тѵга на хрнѣ ѿ прекляти агарени, ѿ прекляти Мачари и ѿ прекляти Немци и Латини и Хо(р?)ватье.

Записи у рук. (требник) Пловдив. библ. — Извѣст. Импер. Ак. VIII, 3, 344—45.

1593.

6442 Бр. 846. Поправи у вр. 2: земли ѿ света Троица господскіи монастир и приложи.

6443 Бр. 853. Поправи: Христова ҂·ѧ·ѳ·ӵ·ѱ̈·

Строевъ.

6444 Въ лѣт(о) ҂·ѕ̈·р̈·ѧ·

Запис пишчев у рук. (јеванђ.) Соф. бр. 125. — Цонев, 62.

6445 Здѣ приходи Михаил ісрмонах Ѥтѵденичанин ҂·ѕ̈·р̈·ѧ·

Запис записан на зиду у м. Жичи. — Старинар II (1907), 143.

6446 Къ лѣто ҂·ѕ̈·р̈·ѧ· постави се епискѵпом игѵманъ Роукимъ. Да се зна цто наѣе книгъ оу манастирѣ на Цетине: ·ѱ̈· евгелиꙗ, апостолъ, сѣборникъ, ·к̈· петогласца, ·ѧ· пѣвогласьць, мо-

литꙋргиникъ, тиникъ, крачевникъ, ·ѓ· ѱалтїира. ·ѓ· летꙋргїе. єдиꙋ цанїеꙋ, ·ё· законика велике. ·ё· мале, ·ѕ· трїѡде посне. ё трїѡде пролетне, ·ёї· комать месечникъ, ·ѕ· ѡтчникъ. и тькъ ѱалтирь. четенꙋ мольбиь. Свега цо наьє коматахъ ·м· и двие.

Запис у рук. Цетињског ман. — М. Драговић.

око 1593.

6447 Бр. 4576 и 4678. Ако би овај Азарије који се у овим записима помиње био исти са Разаријем, који се помиње у бр. 855, онда би били око ове године, али је година и у бр. 855 непоуздана: можда би требало 6130 а не 6101.

1594.

6448 (5995) Ѳ семъ писанїи трꙋди се см(є)реніи и мьнїи въ иноцѣхъ Данило іермонахъ, ва лѣто ≠·ӟ·р̈·ё·, и настоꙗнїемь и трꙋдомь блаженаго игꙋмена Макарїа,[1]) да мꙋ господь богъ прїими трꙋдь и молєнїа въ своꙗ сн, въ вѣкы, амин.

Запис у рук. ман. Вољавче. — Ал. Белић.

[1] ман. Равне Реке, в. бр. 6471. — Биће година погрешна јер је рук. писан г. 7106.

6449 Си пїса попъ Яндоніе ва лето ≠·ӟ·р̈·ё· месеца априла ·к̈· днь.

Запис у рук. XIV—XV в. у Рум. М. бр. 1469 — Д. Костића.

6450 (863) Сїю книгꙋ приложи призвитерь Стефань ѿ Кор'ницѣ рождествꙋ прѣсветїе богородице въ Косиревꙋ да слꙋжи за неговꙋ дꙋшꙋ, богъ да га прости. И кто ће є ѿтнимїти да гаа іес(ть) анатдематє. Приложи въ лето ≠·ӟ р̈·ё·

Запис по дну листова Божидарова Зборника у библ. Задарске Богословије.

1594, 1595.

6451 Бр. 4251. — Треба га ставити под ову годину, јер су на њему још ови пишчеви записи:

6452 Мѣсеца авгꙋс. ·ѕ· бистъ грѡм велик сѣкѡ, и миозы вѣкꙋми оубоꙗше се, въ лѣт(о) ≠·ӟ·р̈·ё·

6453 Въ лѣт(о) ≠·ӟ·р̈·г̈· зимаа лютаа сѣкло, братїе.

6454 Сїе нїзокрѣтшѫ къ изводе дшпис(а)ти: аще с(е) изокрѣте ре҃ѧ' изводѣ да с(е) дшпише дш койца.

Не вистъ искоусно мастило, понеж(е) се шскр'ких ѕ҃клш. Не маистор'скш слшк(о), просто, ѿ сего листа почех бол'ше пис(а)ти першм и рѕкою, а и то є зло.

У Љубъ. б. бр. 15. — М. Сцеранскп.

1595.

6455 Сїа света и кожствиаа проскшмидїа сьписа се къ лѣт(о) ҂ѕ҃р҃ѳ҃ при прѣшсвещенномь патрїар'сѣ Пекскомь кѵр Їша(иоу), Троуди се ш семь проигѵменъ кѵр Ѥіктюрь при їгѵменѕ тоежде шкытели Дечанп кѵр Ѧданасїю іерѡмонахѕ къ богшспасномь мѣстѣ Ѩнѣвѣ рѕкою кѵр Димитрїа дьскала.

Запис у поменику Дечанском. — Г. Елезовић.

6456 Ка лето ҂ѕ҃ и ҃р҃ и ҃ѳ҃ шправих книге.

Запис на служабнику у Загр. унив. библиотеци. — Р. Грујић.

око 1595.

6457 Бр. 4632 ставити око ове године; упор. бр. 865 биће исти Венијамин.

1596.

6458 Господи владыко Іѡѵс Христе помилѵи. Сїю доушеполѣзнѕ книгѕ сашса мншгогрѣшн'нїи попъ Богдань, глаголюми трїшд ва лѣт(о) ҂ѕ҃ тысѵш'но и ҃р҃д҃ ва жѵпе Трековѕ книзъ ѣкконна ек'нѕха цара сѵлтан(а) Мехмеда Перскога.

И тогда выс(тъ) многа ратъ Ѵгрїи съ Перси. И тогда выс(тъ) мншг(а) беда людем Христонменитим.

Запис на рук. [трпод] Пећ. Патријаршије. — Г. Елезовић.

6459 Ка лѣто ҂ѕ҃р҃ѣ҃ индикта і месеца нок. ҃к҃д҃ дньь понедѣлникъ, храмъ ѣкведенїе богородице ѕ Сѕхогрлѕ престави се старць їеромонах Сава, вечна мѕ память.

Да се зпаа цо се наиде црковно книга: ҃а҃ еѵгелїе, ҃а҃ апостолъ. ҃к҃ окташа. ҃к҃ минеа. ҃к҃ литѵргїе. ҃а҃ ѱалтирь. ҃а҃ Златоѵстъ; и паки: ҃а҃ книга слова богородици, ҃к҃ молитвника, ҃к҃ книжице, ҃д҃ комать скеценїи ризи, ҃а҃ штьчникь; и паки: ҃а҃ ѱалтирь на кожи. ҃ѳ҃ епетрахила, икона благовещенїа богородице,

скиїтїе Христоко, ·ѝ· кѵтїе въ нихъ светаа и мощи светыхъ и иконе ѝ· на кости ·ѝї· празникъ и хвалите господа и ѡ тебе радѵет се, ·ѝ· нарѳквице, ·ѝ· поиаса скилина, ·ѝ· кадилнице ѿ меди ·а· кѵтїа въ нежже риза, ·а· ковчегъ, ·а· мотика, ·а· секира ·ї· рала, ·ѝ· мешанице, ·ї· чавра, ·ѝ· крьвре, ·а· хардовь тесакъ и клада, ·ѝ· каце, ·ї· свещника желѣзна, ·ї· вела, ·ѝ· пѳсти, ·а· коса, ·а· бокола, ·а· висази, ·а· торка, ·а· свещникъ за лѳчь, ·д· трьпезе, ·ѐ· клѳпе, ·а· мантїа ·а· прекладь желѣзань.

Запис у рук. Цетињског ман. — М. Драговић.

6460 Къ лѣто ·ѕ̑· и ·ѳ̑·д· мѣсеца 18на ·а·а· по апостѡлѳ Петрѳ и Павлѳ.

Запис на корицама патерика манастира Крушедола под сигнатуром Ъ V 14. — В. Ћоровић.

1597.

6461 Бр. 884. треба: Гласник XXI.

6462 Бр. 885. Упор. бр. 1104.

6463 Бр. 904 пренети под ову годину, јер година у запису гласи: ·ѕ̑·ѳ̑· и ·ѐ·

Лавров, Палеогр. 295.

6464 Сѫписа се сї ѱалтир ѿ лѣт. ѯ·ѕ̑·ѳ̑·ѐ·, месеца августа ·ѩ̈· дьнь, кр̀ѳг слнцѳ ·ѯ·а̑·, луни ·ѿ· въ области Нишевской више села Горни Матевци, въ храме светаго Предтечи . . . . ѳ потокѳ въ колибици, противѳ варници, при вьсечѡвещеномѳ епископѳ кѵр Гюѡргїю.

Тогда Ѹгри ѡпленише и запалише град Сврьлагъ и поробише месеца юл ·а̑·

Сіе шарѳка . . .

Запис у рук. Свиничке цркве. — Н. Д. Оклобџија.

6465 Сы светын божьствьнии аюрь оуписа азь грѣшныи Логунь на благословѣнїе светеишемѳ владыце Стѳденицѣскомѳ кѵр Їѡсїфѳ, в лѣто ѯ·ѕ̑·[!]ѳ̑·ѐ·

Натпис на аеру у Студеници Хвостанској (сад у Пећи).

6466 Сан ѱалѫтирѫ да се знае ерьмонаха Стефана, кѳпихѫ гѡ ѿтъ ерѫмѡнаха Данила ѿтъ Софи во в летѡ семѡ тисѳ и ·ѳ̑·ѐ· Тога вехъ въ манастирѫ....

Запис у Божидареву псал. Соф. Библ, бр. 548. — Цонев, 475.

1597 (или 1647?)

6467 Сїа книга, глаголеми молитъвьник кѵпи поп Симѡн за ѣ грошеви въ лето ѕ·й·ѱ·ѣ· (7000 и 105 или 7155?)[1])

Запис у Млет. шт. књ. у прив. рукама у с. Горње Бошово (Тиквеш). — Минало, II, 55.

[1]) У истој књизи »истом рѹком« има и запис од 1631 год. в. бр. 6666.

1598.

6468 Бр. 888. Године 7106 13 јуни пао је у уторак, а 7105 у понедељак. — Упор. бр. 355.

6469 Бр. 889. Поправи: въ лѣт(о) ≠·ѕ·ѱ·ѕ· писа се.... Θеχѡтине. *Вл. Скарић.*

6470 (895) Къ лѣто 7106 ѿ кытїа Ядамова придадоχ за съ апостол ·ѳ· и рѣкою моею грѣшною исписаχ сїю книгѹ, и да слѹжитъ светомѹ монастирѹ од Хиландар, и да не износит се из монастир докле трает; и кои изнесет да. бѹдет проклет богом Ис. Христом.

И азъ Ла... ѿ село Ставерци, синъ Крачюнов придадоχ ≠·ä· аспри за съ апостолъ, да работи за Крачюновѹ дѹшѹ, и за мою.

Запис у рук. м. Хиландара, бр. 148 (77). — Сава, Каталог. »Писац је био Данило«.

6471 (5996) .... писа се сїа книга месечникъ февварь [въ лѣтѡ] ѿ създанїа мирѹ ≠·ѕ·ѱ·ѕ· кроуг [сльнцѹ ·к·]ѳ·, а лоуни ·д·ї·, злато число ·ї· [темелїе] ·к·, епахта ·ѣ· мѣсеца їоулїа ·ä·ä· [въ χ]рамѣ въвѣденїа прѣсветїе богородице, а троу[домъ и п]одвигом кѵр їгоумена Макарїа с[ъ бр]атїами, моунастир Равнаа, Рѣка, χр(амъ) светна троица. Молю же се и азъ троудиви се ѿ сем, старим іако отцемь, съвъзрастнїим іако братїам, юнїе же ѡ Христоу братїю нарицающе, что въ моемъ роукодѣлїи сем ѡбрѣцнете погрѣшено речїю или словцем, исправлаите вашими добрими оуми и кистрими и пѹдовнїми високопарним ѡрлѡм, нас же смѣренїих и моутнооумних не кльнете, любве ради кожіе, поиеже въ оумѡмъ оубогъ, а завкенїемь богатъ и прочаа моа неисправлюнїа како извѣстоу здѣ. Смѣренїи чрьнацъ Дионисїе, тъчїю именемъ иноческым ѡкложенїи, дѣланже никакоже.

Сїа книга моунастира светїе Троице.

Запис у рук. м. Вољавче. — Ал. Белић.

6472 Ка лѣто ҂ѕ҃ф҃ѕ҃ мⷦсеца маиа ⷤѓ҃и҃ данъ архиепїскꙋпоу Ѻхрискомꙉ кѵрк Валамоу главꙉ емоу ѿ҃скоше Тѣрци ѕ градоу оу Келкѕ, кои створїха келиань моука. а немꙉ вечна емоу памет҃ь.

Запис на рук. (прологу) у цр. св. Богородице у Охриду. — Извѣст. Конст. IV, 3, 139; Българ. Стар. из Македон. 216.

6473 Къ лⷦто 7106 мⷦсеца авгꙉста 19 дьнь предасмо постницꙋ попꙋ Антонїю. ⷤ креста окована, ⷤ еѵангелїа окована, ⷣ фелона, ⷣ парꙉквице, ⷤ орара, ⷣ петрахила, ⷤ стиҳара, потир, блюдо, звездица, ложицꙋ сѵкѵреніе, и книге 115 комата, при игꙋменꙋ кѵр Геѡргїю іеромонахꙋ.

Запис у рук. м. Хиландара бр. 513. - Сава, Каталог.

1599.

6474 Бр. 597 треба пренети под ову годину, јер су кругови сунца и месеца (23 и 1) били ове године.

6475 У селу Коинцима код Ст. Нагоричина (округ Кумановски) имају развалине једне црквице са натписом над вратима врло испраним кишом тако да се само поједини остаци речи могу прочитати. Изгледа да је био посвећен св. Николи. Завршетак гласи:

Ка лето ҂ѕ҃ и ҃ѳ҃ и ҃ѕ҃ месеца їюлиа ҃ѓ҃ дьнь.

6476 Изволеніем ѡтца и поспешеніем сина и саѵрьшеніем свѣтаго дꙋха и писа се сиꙋ храмь ва лето ҂ѕ҃ѳ҃и҃ ѿ кѵтититорь Ювица (҂ѕ҃ѳ҃и҃ ѡк, к ѵтититор Іовица?) и подрꙋжію Іѡана и сина ею Кошкоте, богь да прости, аминь,

Натпис над вратима цркве успенија у с. Ржданици. — Сѣвер. Мак. 406.

6477 Къ лⷦто ҂ѕ҃-ціно и ѳ҃и҃ месеца ѡк. ⷤѕ҃ оу келіи Ѻрешꙋ, при доуховникꙋ Мины, на запад'ноу странѣ въ то врѣме паде велика бѣда и скрь на христіанꙋ

Запис на србуљ. јеванђељу м. Гомирја. — Н. Д. Оклопција.

1599 (или 1609?).

6478 Изволеніем ѿца и поспешав|а|ніем сына и саврьшав|а|ним светаго дꙋха и сьнї (!) божествнні храмь |вели|комоученика Христова Геѡргїе саниса се троудом и са поткрѣпленіем и настаѧніем ермонахъ кѵр Сава, егоумень храма сего, и ермонахъ Петроніе. Съписа се храмь сиі ва лⷦто ҂ѕ҃ф҃і҃ѕ҃ (7100 и 7, или 7117?)

Натпис у м. Полошком. — Минало. II. 51.

XIV. век, 1599, 1600.

6479 (1363) Слава сврьшителю Христоу Богоу к вкк вккомь, аминь.[1] Ювг. светаго Савы иже въ Кареахъ.

6480 (1364) Сї светое еванґеліе wправи се настоятїемь смерѣнаго Лаврѣнтїе старца пирг8 светаго Савы въ постници въ Кареахъ. И wкѕпи га за д8ховникъ кур Нектарїе за wтца си Їосифа еромонаха за негов8 д8ш8 w манастира Продрома и даде ·ї· ас., спаси его Христос. Лѣто ≠ѕ·ѳ·ї·[2]

6481 Сїе светое еванґеліе повеза се настоятїемъ Лаврентїа старца писашка (?) въ лѣто ≠ѕ·ѳ·ѕ·, и wкѕпи га попъ кур..... w манастира.... w српскіе земле, и даде ·ї· ас.....[3]

Записи (први пишчев) у рук. м. Хиландара бр. 2. — Д. Костић по препису јеп. Порфирија (Петр. П. Библ. Х. XVIII, 33, л. 188а); — Сава, Каталог.

[1]) Довде нема у Саве.

[2]) Последње речи Сава овако чита: И даде ї·а· аспри ерo Христос лѣто 7150. — Очевидно је читање Порфиријево тачније, па и година 7108, јер се у поновљеном запису чита г. 7107.

[3]) Овог поновљеног записа нема у Саве.

1600

6482 (906) Сїе еванґеліе даде д8ховникъ Θеwдосїе w града Дрьстора монастир8 Хиландар8, и рече да стои оу канцарници. И помѣнете нас грѣшныхъ попа Исаїю принесшаго сїе еванґеліе.

Други запис:

6483 (907 и 908) Сне еванґеліе wкоупи Димитр снахна w Подкгорѣче, w Скедра, синъ Николин, на чрьноморьскомь поутѣ, тогда вѣше на коиске на Хразградоу, кѫдѣ Иц8зелче Махмѣтъ пашоу, въ лѣтъ 7108, и прилажи га манастироу Хиландароу за свою доушоу и за сконъ родителиѫ, и рѣче да моу wпоютъ ·т· литоургїи. И предаде га въ рѹце д8ховникоу Исаїе, и рѣче, да моу се донесе питачь добросенчька (?) поутници на домь, или коуде дома или не коуде, да се дома прѣдатъ.

Запис у рук. м. Хиландара бр. 225 (45). — Сава, Каталог.

6484 Аминь. Въ лѣто ≠ѕ·ѳ·ї·

Запис пишчев на одл. псалтира увезаном са штампаним (од г. 1546) у филијалној Брњачичкој цркви у с. Дишнику (Север. протоп.). — Р. Грујић.

6485 Къ лѣто ҂ѕ҃ѳ҃ѳ҃ и ѳ҃ тогда пѫтовах' азъ грѣшнии Сера-фимъ иеромонах' С(ке)топавлианиих Неоградьско полѣ и таки поморъ са чаври.

Запис у Октоиху Вуковићеву од 1536, у цркви села Капелне у Славонији. — Р. Грујић.

1600, 1672.

6486 Къ лѣто ҂ѕ҃ѳ҃ѳ҃ да с(ѕ) зна како принесе пѫи Їсаіа сїю библїю ѿ Чрънo море Хиландарѫ монастирѫ.

6487 Сїю библїю повѣза дoуховникъ Никанорь їермонахъ прї игѫменѫ кур Викторѫ їеромонахѫ цѣною єдиного златника, и дасмо мѫ є на прочитанїе сакорно вѫси докъ є живъ да стои ѫ нега, пакы библїа да естъ монастирска и тко ће є ѿнимити ѿ светаго сего монастира кражим наветом, таковы да естъ проклѣтъ ѿ господа бога вьседржителa, и да мѫ є сапарница светаа Богородице и светы ктитори Сѵмеѡн и светителъ Сава, амин, амин, амин. Къ лѣто ҂ѕ҃ѳ҃ѳ҃ї.

Записи на Острошкој библији бр. 80 у ман. Хиландару. — Ст. Димитријевић.

XVII ВЕК.

1601.

6488 Минеј за новембар писан у ман. Орешковици при игуману Јевстратију 1601 у библ. Акад. Наука (Петроградске?) 16. N. 11. Лавров. Палеогр. 278.

6489 Изволенїемь wтца і поспешенїемь сына і съвршенїемь светаго доуха съпись се сиї божественї храмь светое възнесенїе господнїе и спасѫ нашемѫ Іѡусѫ Христѫ прї смѣренаго Рѫвїма епископа і прї свещеникъ Дoйко. Помени, господи, ктитора Павла мѫтачїи. Ба лѣто ҂ѕ҃ѳ҃ѳ҃д҃ поче се мѣсеца маіа ѳ҃ї҃ дьнь, і савръши се мьсеци їѫлїа ѳ҃ дьнь.

Натпис над вратима црквице св. Спаса међу Штипом и махалом Ново Село. — Бълг. Стар. пъз Македон. 229.

6490 Сїю книгѫ ѡкѵпи Петарь и Кинь и Кидь, богоглаголими апостоль. wтцѫ Їнкѫ и матери Яници за дѣшѫ да слѣжи, богъ да прости. Къ лѣто ≠·З·р̈· и ·д̈· тогда быс сльн(ц)оу кроуг ·к̈·ѣ· лоуи. ·г̈· злато чис ·ѕ̈· темелиwи ·ѕ̈· месеца априлїа ·т̈· дьнь писа.

Запис у рук. Ровишке цркве (протоп. Беловар). — Р. Грујић.

6491 Къ лѣто ≠·З·р̈·т̈· прѣстави се игѵмень[1]) Мелентїе месеца wк. ·аї·, кѣди емѫ вечна памет.

Запис у рук. Цетињског ман. — М. Драговић.

[1] ман. Крушева, в. бр. 6283 г. 1552.

1602.

6492 Бр. 915. треба: Просвјета 1896.

6493 Бр. 916. У вр. 6: Голцхѕсивь можда је тајном буквицом и значи: Злорѣхwвнї. *Д. Костић.*

6494 Бр. 918. Поправи. вр. 2—3: и мьниш вь архїерєwхь . . . монастирѫ. — вр. 5: вь лѣто 7111. — вр. 6: ѫ Пекѵ. — Рукопис је Троцарственик.

6495 Бр. 5635 избацити, јер је већ наштампан под бр. 917.

6496 Помени, господи, раба божиего Неда и Соїко. (?) ва лето ≠·З·р̈·т̈·

Запис на икоиици у цркви св. Николе у Шишеву код Скопља.

6497 Сн петогласник патрїарха кѵр Iѡ(а)н(а) срѣбскаго на аманат послал л. ≠·З·р̈·ä̈·т̈· ѫ Хї(л)андар да с(ѣ) зи . . . . .

Сїи wхтонх послах къ монастир Хиландар аз см'крены и по милости божїен ар'хїепископх пекскы Їwан да кѣдет на аманат некое вр'кме дондеже благоизволитъ богъ и пр'кчистаа его маты быти нам гр'кшныим поклон'никwм тамо. Яцие ли присп'кетъ сѫмрѣтъ ѿ нисе же никгоже ѫгон'кзиѫлъ іс(тъ), да кѣдет божїи и монастир'скы. Писах къ лѣт(о) ≠·З·р̈·ä̈·т̈· м'ксеца ноем'вр̈а ·її· ѫ Пекѵ.

Запис на ст. шт. књиги у ман. Хиландару. — Ст. Димитријевић.

6498 Сн сѫкор[никъ] патрїарха кур Їѡ(а)н(а) єрѫвскагѡ, послал на аманат ѕ Хиландарѫ лѣт(о) ≠·З·ѱ·ѧ̈· да с(е) знает сѫ ним ї ѡх(то)ихъ пет. . . . .

Сїи сѫворник аз смѣрены и грѣшныи и по милости божїен архїепископъ пекскы Їѡан послах въ монастирѫ Хилан'дар да вѣдет аманат некое врѣме дондеже благоизволитъ богъ благи и прѣчистаа его мати и намъ смѣренымъ быти поклон'никѡм тамо, Яще ли присѣкетъ дверь смѫртнаа ѿ нисе же никтоже ѕбежал ісс(тъ), ниже мы грѣшнїи ѕбежати имами, по сыѫ да вѣдет божїа и монастирскаа. Писах лѣт(о) ≠·З·ѱ·ѧ̈· мѣсеца ноемврїа ·їѳ· ѕ Неку. — и въ тѣѫ ноѫжныѫ лѣтех нигдеже Христїанинъ мирнъ кеше ни мы грешны ѿ насилїа иноезычныѫ Исмаил'тенъ.

Запис на празн. минеју Бижидареву бр. 50 у ман. Хиландару. — Ст. Димитријевић.

1603.

6499 Бр. 847. ставити под ову годину, јер је године ≠·З·ѱ·ѧ̈· пао Ђурђев дан на велику суботу, а не год. ≠·З·ѱ·ѧ· Или је писцу или преписивачу остало у перу ·ї·, или је штампарска погрешка.

6500 Свєты Василїе Врѣлики Хиландара монаст. лѣто ≠·З·ѱ·ѧ̈·

Запис у ст. шт. књизи (Вас. Велики у Острогону 1594) бр. 82 у ман. Хиландару. — Ст. Димитријевић.

1595 – 1603, 1618, 1644.

6501 Богоу нашемѕ слава въ вѣкы, аминь. Сїе писа мнѡгогрѣшн'ны въ презвитерехъ старац попъ Богданъ ѿ села Рѡгольѣ въ вѣкѕне єв'нѕха царя агарен'скаго сѵлтан Махмета, по заповѣдни ѿца игѵмена кур Дїѡмидїа попѕ Авраамѕ, книз града Крѕпе сѫ ѿкоупом до зде.

6502 Да се зна како сїю книгѕ Трїѡд откѕпи Михаило Милешевићъ матери Марини за дѕшѕ, и даде ю попѕ Дмитрѕ на слѵжбѕ, въ лѣто ≠·З·ѱ·ѣ̈·

6503 Да се зна како ѿкѕпи сїю свѣтѕ и божественоу книгѕ, глаголємѵю пентикостарь, Лазарь Михаловићъ по ·ѣ· стотинь ас., такожде и wдеждѕ по ·ѣ· стотинь ас. за своѫ родителѣ

дѣшѧ: ѿца Михаила и матере Еиш'ніе. и предаде ѥ оу црькѵ Еистрич'кѵ попѵ Кѵк'мирѵ, да мѵ се пое за дѣшѧ родитель своихъ. И рече: нека є црьковна слѵга. нитко да є не ѿними ѿ сїе црькве, да мѵ нїе просто ни благословено, кроме некоего запѵстенїа. Пис(а) вь лет' ѯ·ѕ·ф·ї·ѕ· месець априлїа ·к·а· дьнь на пасхѵ Христовѵ.

Записи (први писчев) на одломку тријода којим је попуњен штампани (г. 1560) у Грубишном Пољу (Север. протоп.). — Р. Грујић.

1604.

6504 Бр. 862 Исправи: ·ѕ· тисѵщи. ·ф·ї·ѕ·, и према томе треба год. 1604. — Рукопис је сад у Нар. Библ. бр. 717.

6505 Повелѣнїем блажен'наго и прѣѡсвещен'наго ар'хїепископа Пек. и западнїемѵ поморїю кѵр Їѡаннѵ съписа се сїи минеи ѡк. трѵдѡм и ѿкѵпомь своим и приложне^{м} (?) светен и велищен црькѵы, домѵ спаса Христа еже глаголют' се ар'хїепископїа срьвскаа вь ниже почивают мощи светыхъ ар'хїепископи и прьвосѵпрѣстол'ник светаго мѣста сего: Яр'сенїа, Єустатїа, Никодима и прочїихъ светыхъ. И тко є дрьзне ѿети ѿ сего мѣста некоим навѣтом' дїаволїим, вь мѣсто помощи и застѵпленїа да мѵ вѵде сѵпарник прѣдь спасемь Христомь светы Яр'сенїе съ прочым(и).

Вь мѣт(о) ѯ·ѕ·ф·ѕ·ї· ѵ Пек.

Запис на рукопису (минеј октоб.) у Пећ. Патријаршији. — Г. Елезовић.

1605.

6506 Бр. 936 поправи: плотов место пїлотов.

Година није тачна јер је велики понедељак пао 16. априла 1576 и 1660 године, а 17 априла (ако би место ·ѕї· требао да стоји ·ѕї·) 1508 и 1671. — Ни Ћоровићево читање *петак* место *понедељак* не слаже се с овом годином, јер је вел. петак пао 16 априла године 1568 и 1647, а 17-ог (ако би место ·ѕї· требало да стоји ·ѕї·) 1590 и 1663 године.

Опис Круш. рукоп.; В. Ћоровић.

6507 Бр. 937. има још: Тогда кыс(тѣ) крѵг слѣнцѵ ·а· а лѵн. ·ѕ· дємелїе ·к·

Цонев, 180.

6508 Светый Николае, ѯ҃·з҃·р҃·і҃·г҃·

Запис на икони св. Николе у болници ман. Хиландара — Ст. Димитријевић.

1606.

6509 Бр. 952. Поправи: Вѣ лѣто 7114.... светои великоу сѵботоу. *Сава, Каталог.*

6510 Бр. 954. Запис је у Крушевском поменику. — Гл. С Уч. Др. XLII. 17.

1607.

6511 Бр. 957. Реч тајном буквицом значи: Панкратїа. *Д. Костић.*

6512 Слава съвръшителю богоу давшомѵ зачело и коньць. — Сїа книга, глаголѣми псалтир, съкрши се въ лето ѿ битїа 7115. Трѹдих се ѡ семь азь ѡказании и мьнши въ иноц҃кѣх іеромѡнах Дионисие, емѵже ѿчьство гробь, земля же мати. Да молю ви, иже сїа прочитае, поминан и мене тьмнаго и оумом и словом помраченнаго, аще и зѣло грѹбо іест слово и слоге, прости, господа ради.

Запис у рук. м. Хиландара бр. 276 (113). — Сава, Каталог.

6513 Сеи с(ве)ты ѡбраз' оукраси по ѡвештанїю в(о)голюбиви ѿ(а)цъ (иг)ѵман' Пансеи, г(лаго)леми Шеста и даде д(ѵш)евнаго ра(ди) сп(а)сенїа ва монастир' Ѳраховицѵ ва храмь с(ве)таго преподоб(наго) Николе. Спосовник' мѵ выс(т') хр(и)столюбиви мѵжъ Дѵка ..... Трѵдь ..... положи ... ико(но)графь Кравѵлеѣь.

Савръши се ва лѣто ѯ҃·а҃·х҃·з҃·

Запис на престолној икони Исуса Христа у ман. Ораховици у Славонији. — Р. Грујић.

1596 и 1607.

6514 Изволениемь ѡца и поспешениемь сина и савршениемь светаго дѵха сан крсть поче се в лето ·з҃· тисѵ. и ·р҃· и ·д҃· мѣсеца ма, и сврши се в лето ·з҃· тисѵ. и ·р҃· и ·ѣ҃· месеца авгѵста и къ томѵ бїст хтиторь и настоатель ѿ почела до савршена сръски господинь патриархъ кѵр Иѡань и приложи ва Морачи и прѣчестивои на славѵ, амин.

Натпис у лигатурама на крсту на иконостасу у ман. Морачи. — Мирослав Поповић, јеромонах.

после 1586 а пре 1608.

6515 Бр. 4329 ставити између ових година, јер је тад митрополитовао овај Висарион.

1608.

6516 (974) Къ лѣто ѯ҃ѳ҃ѱ҃ и ѕ҃ѕ҃ѣ҃ съвръши се книга сїа зовомъ мтра трѳдѡм и повеленїемь кѵ̑р їѡумена Карлама іермѡнах(а). Къ храмь светеи троице близь град(а) Крац(а).

Запис у рук. (мпнеј за *март)* у Соф. Библ. бр. 242. — Цонев 110.

1608. (?)

6517 Сїа книга писа се въ лѣт(о) ѳ҃й҃ тисоуцѳ ѱ҃ и ѳ҃їѳ҃ (!). Кѳпи ю Цѳка за петь стотинь. Писа ѿцѳ си Стоанѳ и матере си Коници и потрѳжїе си Драрани (Драгани?). Къ то врѣме вѣше страхъ великь, и въ то врѣме оумале родь христианьск ѿ безакони Ягарене. И писа се сїа книга ниже село Голешъ на Книшавѳ оу прѣчистѳ, и приложи ю въ цркковь светаго Николи въ село Равьнѳ. И кто ю че изънести изь светаго Николи или изь село Равьнѳ, проклеть да есть ѿ въ(си) светы и ѿ светаго Николи отца нашего и ѿ триста и ѿ ѳ҃їѳ҃ отьци.

Къ то врѣме безакони Ягарене вѣхѳ се смѣмели (?) и вѣше имь рать на Дѳнавьцеи рѣце, на въстокь прѣзь море. И въ то врѣме вѣше въсталь царь на цара.

Запис у рук. Соф. Библ. бр. 610. — Цонев, 435.

6518 Изволеннем отца и сапоспешение(м) сина и саврьшение(м) светаго дѳха саписа се сиа храмь божестиви (?) светого чѳдотворца Никола ва лѣто ѯ҃ѳ҃ и ѱ҃ѳ҃ѵ҃ѣ҃. И ви настоятель прѣсвитер Никола и под(р)ѳжи его Єгьликоу и вати Михаиль и дина Стоань Ювица (? и братиа Михаиль, Илиа, Стоань Ювица?) и с васеми ктитори.

Натпис над вратима црквеним у с. Божици. — Сѣвер. Мак. 403.

пре, 1609, и око 1682.[1])

6519 Сїа кникыга попа Исаие и Никите и Кирїла.

6520 (989) Сїи книгѳ приложи дѳховникь Исаїа за Никитинѳ дѳшѳ лѣто 7117.

6521 Сїа книга догматикъ светаго монастира Хиландара иже естъ въ Светеи Горѣ Ѧдонскѣи, и тко ѣе ю ѡминити [!] или издати и изъ порте на полѣ изнести, любо попъ любо дїаконъ, любо певаваць [!] любо чѣтаць, любо монахъ любо простъ людинъ таковы да е проклет ѡ господа бога вседрѣжителя, и ѡ прѣчистые богородице и ѡ светих ·т·й·т· богоносных отець и светых ктиторъ нашихъ мороточьць Сѵмеона и светителя Сави, и ѡ вссѣхъ светихъ, и јакѡ Дадинъ и Ѧвирон да потрѣбленъ бѫдетъ напрасно ѡ земле живот его јако клетве наследникѫ, амин, амин, амин.

Запис у рук. м. Хиландара бр. 216 (264). — Сава, Каталог.

[1]) Упор. бр. 7070.

1610.

6522 Изволением ѡца и поспешение пъвршением (?) светаго доуха ски вѡ(ж)ьствии храм, света препотовна Параскева, създа се и пописа се в лет(о) ѯ·ӟ·р̈·т̈·й· месеца априла . . . . кон.

Натпис над вратима на цркви у с. Доњој Лисини — Сѣвер. Макед. 403.

6523 Писа се сїа божствна книга єѵгелїе въ л҃кто ѯ·з тьрнио и р̈·й·т̈, а ѡ рождьства Христова ѯ·ӓ·р̈·й·т̈, крѫгъ слнцѫ ·ѕ̈· лѫне ·к̈· индїктїѡн' ·й· демелїе ·т̈· Писа многогрѣшнїи и послѣдни въ свещенницѣхъ Петръ ѡ село глаголисми Горнє Оѵино . . . . . итд.

Запис у рук. Пећ. Патријаршије. — Г. Елезовић.

6524 Сїю светоѵю и доушеполазнѫю книгѫ глаголисмѫю [ан]тѵр'гїю приложи въ келїю светаго Іѡ(ана) Прѣтеча и крьстителя Христова кѵр владике Ѧвѳентїе вывъ мїтрополїт босанскїи иж(е) ес(ть келїа Сѵмешна манастора ѕ Коцанех. И молю се быти неѡбете сїе книги ѡ выше реченнїе келїе дондеже ѡбрѣтает се котори крат въ нѣи. Ѧще ли кто покѫсит се ѡтетї ю люб(о) кон, да мѫ нѣс(ть) благословено нъ проклето въ си вѣкъ и въ бѫдѫщїи и да мѫ ес(ть) прѣдтеча сѫпарникъ въ дьнъ Христова страшнаго пришествїи господа нашего Іѵ(сѫса) Х(рист)а. — Писах л҃кт(о) ѯ·ӟ·р̈·й·т̈· мѣсеца мана ·й·т̈· дьнь.

Запис у ст. шт. књизи бр. 61 у ман. Хиландару. — Ст. Димитријевић.

6525 . . . иже въ троици славымаго бога . . . дѣлѫ начелѡдателю и съвршителю еже та . . . тѣмь съписа се сїа книга, глаголисмаа оучител'но . . . . глаголисмомь Завала, при храмѫ

еже въ цр҃ькв҃ь във[еденїа] въ светаа светыихъ пр҃ксветые и пр҃кблагословенные владичице д҃квы Маріе, пов҃кленїемь отьца їг҃менa и вьсе .... т҃кмь азь гр҃кшныи и хѵ҃ды р҃код҃класавы ... [пр҃к]лонь выю, съпр҃ктавь роуц҃ь кол҃кнѡмь .... прочитаю-щомѹ сїю кныг҃ь, или пр҃кпис .... цѣте оукасн҃кто слов'цемь или езыкомь или .... чно цю срокою и полъсрьчїемь и прочыим разликыим .... съ совою влечеть по оѳ̈їарскѡм оустроенїю, вы же ꙗко хѵ҃дожници ск҃дѣце на слънци просв҃кщенїа оумост .... милосрьдїа имѣщи св҃кщѹ веселости ѿ .... вейнаго шстрѡоумїа исправлѧите, мн҃ь же гр҃кшнаго, люб'ве ради Христовы, не клъните, нъ благословите, да и на вас ..... дет' се речейное господемь нашыим Їѵ Христомь:ꙗце шставлѧете съгр҃кшенїа, шставитъ и вамь ѿць вашь, иже на ..... поюж(е) бо писа р҃ка бр҃кйнаа и гр҃кшнаа и доухь оуи[лыи] и гр҃кшныч, и тогда в҃кх оумомь оубогь, заѣвенїемь ѕ҃клѡ богать. И по с҃кмь сїа кныга никакоже да не из[идеть] изнѣтрь монастыра кромѣ великые ради ноужде нашѣд на монастирь, или извода ради за пр҃кписанїе, ащце пов҃к[леть] отць їг҃мень и все братство. Ащце ли кто дрьзнеть ... лѣкавыим нав҃ктомь да ѿнимитъ сїю кныг҃ь ѿ се[го] речейнаго храма, таковы да прїимитъ честь съ .... дрьзнѹ и продасть въ ц҃кнѹ в҃кзц҃кйнаго кѣпно ж(е) и съ .... иж(е) дрьзнѹ єдіного ѿ троице ѿд҃клити и въ страшны дьнь Христова пришьствїа на прав҃кдномь соудѣ въ м҃ксто застѹпленї да мѧ кѣд҃к пр҃кчиста богомати сѣпар'ница без милости.

... ·ѕ҃·р҃· и ·їїї· а ѿ Христова въплъщенїа ≠ ·ѧ҃·ѱ҃·і҃· (л)ѧн. ·ѳї҃·, злато числѡ ·ѳї҃· демелїѡнь ·ѳї҃· .... начет се писати ѡк. ·їїї·, а съврьши се .... докр҃к пр҃кстоломь правецѹ сръбскаго пр҃кѡсвещейномѹ ар'хїепископѹ кур Їѡаинѹ, и при всесвещейномѹ митрополитѹ херц҃к[говачкомѹ] Лесентїю Милешек'скѡм, їг҃менѹ же тогда .... Сави и еклисїархъ же настоав'шѹ кр҃ь Никр҃[форѹ] ... краствомь ..... въ десеторици петорица и пакы въ десеторицах съгѧка, три и сим .... єдінъ и пакы сѣгѧка десеторица и сыим ..... єдіномѹ келмоуж(ѹ) иже ѿ Грькь оутаи се и въ сло .... Срьблєх пр҃кбываєт и вь Грьц҃кх д҃кнствѣсть.

6526 ..... къ прости ме хѵ҃даго и гр҃кшнаго |ц҃|кною злата и сребра кѣпи Рашсавь Радоник емѹ вышеречейномѹ храмѹ на слѧжбѹ ..... в҃кчныи помень съ прѣвыми хтиторы .... амінь Ц҃кнѹ сребра да ·к҃ё· грош.

Записи у врло оштећеном рук. (јеванђеље с поукама) у ман. Завали. — В. Ђоровић.

1611.

6527 Бр. 5633. Кругови сунца и месеца (6 и 12) одговарају години 7119 а не 7109 када су били кругови 15 и 3. Да не буде година ѯ҃ѕ҃ѳ҃и҃ѳ҃ погрешно прочитана у место ѯ҃ѕ҃ѳ҃і҃ѳ҃ или је иза ѳ҃ испало і҃?

6528 Бр. 996. Поправи: Благоволенїемъ въ троици славимаго бога и повелѣнїемь. *М. Сперански.*

6529 Повеза се сїи мѣсечникъ лѣт(о) ѯ҃ѕ҃ѳ҃ѳ҃і҃ рѫкою грѣшнаго и хѫдаго въ человѣцѣхъ Петра простѣлюдины.

Запис на минеју ман. Завале. — В. Ђоровић.

6530 Сїю книгоу кѫпи Кръсто Авраамовъ и [при]ложї ю въ црьковъ светаго архаггла Михаила, да слѫжит за негова дѫша и за родителева, въ лѣт(о) ѯ҃ѕ҃ѳ҃ѳ҃і҃

Запис у рук. (октоих) Моск. Истор. Муз. бр. 2836. — Д. Костић.

6531 Да се знаеть како приложи Дмитрофан брат светаго монастира Романова Успенїе пръсветые владичице наше и богородици светоіе чьстное еуггеліе да мѫ господь богъ и пръчиста въ свою десницѫ прими и род его Марко и матерь Доика. И аще кто хощетъ камо деѫти или продати или заложити да мѫ вѫде пръчистаа ѿмъстителница на страшнемъ сѫдѣ. Бѣ лѣто ѯ҃ѕ҃ѳ҃ѳ҃і҃, августа ѳ҃і҃

Запис у рук. Пећке Патријаршије. — Г. Елезовић.

1612.

6532 Благоволенїемъ въ троици славимаго Бога и повѣленїемъ чьстнѣишаго їѫмена кур Сїлоана съ в'семь братьствѡмь съписа се сїи мѣсечникъ при храмѣ оуспѣнїа пръсветїе богоматере ѿ бытїл лѣт(о) ѯ҃ѕ҃ѳ҃к҃, а ѿ въплъщенїл Христова ѯ҃ѧ҃ѳ҃к҃ кръг слънцѫ ѳ҃ѕ҃ а лоуи. і҃і҃ демелїѡи ѳ҃к҃ злато число ѳ҃і҃ ін-дик'та ѳ҃й епахта ѳ҃ѧ҃

Запис у минеју за август ман. Завале. — В. Ђоровић.

6533 Прїидѣте оубо жеждѫщїи мыслѧно къ семѫ благоточномѫ источникѫ еуггелскаго, глаголю, разѫмѣнїа въсегодишнаго растлѣкованїю и ѿкрѫвенїю, почрьпѣте и безьпръстанно и ненаситно пїите. даже възможете зноі страстныі прохладити, и оуте-

шенїе оуѣ҃шителево полꙋчити; здѣ҃ бо ес(ть) врачва вѣсѣм страстным недꙋгом и гр҃ѣхом и здравїе коньчное христїанскаго православно именꙋемаго исповѣданїа правомꙋдрїе и поꙋченїе.

Сїа светаа и божствнаа книга писа се въ Светѣи Горѣ Ѳдона, въ монастырь Светыи Павль, а писа се монастирꙋ имено гласимомꙋ Пива иже ес(ть) храм оуспенїа пр҃свете богородице, при игꙋменѣ кр҃ Сумеѡнѣ їеромонахꙋ. Я въ то вр҃ѣме прїинде въ Светꙋю Горꙋ священноиноко Никентїе. и поꙋдн нас на сїе дѣ҃ло начети и божїею помощїю и настоꙗнїем брата нашего Никентїа съврьши се. и вꙋдетъ емꙋ мьзда въ вꙋдꙋщем дни страшнаго пришьствїа и ꙗвленїа Христова, а насъ гр҃ѣшныхъ о сем троꙋдившим се благословите, а не кльните ꙗко да и вы благословенїе оуслышите оуготовано вам царьствїе искони мїра.

Въ лѣто ≠ З҃ р҃ к҃ а҃, мѣсеца ноемврїа ·г҃·

телос Антонїе таха

Запис у рук. Цетињског ман. — М. Драговић.

6534 Сїю лѣтоургїю дад(е) христолюбивы митрополитъ Тѣмишварскы кр҃ Неѡфитъ монастирꙋ Хиландароу въ Светѣи Гори Ѳдена за свою доушоу и своне рѡдителa. Яцие некои дрьзнетъ ѿнести ѿ манастир(а) крѡмѣ ноужди некои, да моу нѣсть прѡсто и благословено. Къ лѣто ≠ З҃ р҃ к҃ дад(е) доуховникоу Моѷсеи.

Запис у ст. шт. књизи бр. 69 у ман. Хиландару. — Ст. Димитријевић.

6535 У ман. Раваници (Врднику) има сребрн крст од 1612 г.

Arkiv, XII, 124

1613.

6536 Царь царьствꙋющиихъ и господь господьствꙋющиихъ, съдржи областїю всѣ тварь, единъ въ сѣкт(ѣ) присносꙋщнѣмъ. въ трех съставѣхъ пр҃кываем, богъ ѿ бога, свѣтъ ѿ свѣта, живот и животѣ податель, пр҃кѣчна мꙋдрѡс(ть) и сила иже без матере на небесехъ знаемъ, и пакы нашего ради спасенїа безъ отьца на земли ѿ матере видимъ, богъ човѣкъ, да човѣкы спасе(ть), тѣмже того благодать въсел'шїи се въ чистꙋю дꙋшꙋ пр҃звѣтера Їѡ(а)н(а) хажїо въ шснже обытель быс(тъ) отцѣ и сынѣ и светомꙋ дꙋхꙋ, ꙗко да ꙁмножит владыц҃ѣ своемꙋ таланть, въꙁгорѣѡ се, въꙁревнова мыслїю сѫтворити себе вѣчны

помень. да доведет водѫ ѿ реке Быстрице вьноутрь Дечанъи монастира. да бѫдет монастирѫ на слѫжбѫ и на просѣтѣ. тѣмже и господь рекѣ: проситє и дас(тъ) сє вамь тъкыте и ѿвръзет сє вам, и Давидь: даждь ти господь по срьдьцѫ твоємѫ и вьсь съвѣт твои испльнит. Тѣ(м)же благовоменіємь отьца вьзвръже сєбє съ милостїю божїєю къ дѣланїю таковаго ѕстроєнїа. Поспешенїємь сына наче дѣлат(и), съвръшенїємь прѣсветаго дѫха приспє до съвръшенїа дѣлѫ, доведе водѫ. Ѡлѣ чюдесы прѣкко коликыхъ стрьмининь, скозѣ тврьдаа каменїа и жестока богъ съпомагающѣ емѫ и съградн воденицѫ, испльни врьтоградн быстрїихъ водь вьнѣтрь монастира. И кѫпїи лозїє Василїєво и приложи га, да сє нимь тажа правы, Іса емѫ добре богъ пособѣствова къ животѣ его видѣти дѣлѫ съвръшенїє, по писанномоу: желанїє срьдьца его дась єси емѫ. Ькси же ѡ любимици, събранїє къ свѣтѣи обытели сеи слѫжителїє, по прѣхожденїи нашего смѣренїа, тако твориті, да сє прави вода и воденица лозницемь, и никогда же завїканте на светыхъ тайнахъ прѣзвітера Іѡ(ана) и подрѫжїє емѫ Стою, тако да овои оуслышимь онѣ блага глась владычинѣ: прїидѣте, благословеныи отьца моего, наслѣдѫите царство небесное оуготованное вамь ѿ съложенїа мирѫ. Богѫ нашемѫ слава о ѡ вѣкы и за вьсє, аминь.

Доведе сє сїа вода къ дьни прѣѡсвященнаго архїепископа Пекскаго кѵр Іѡ(ана), при всеосвященномѫ митрѡполїтѣ Ново-врьдскомь кѵр Пансею, при господарѣ богѡспасаемаго мѣста Ѥнѣва господарѫ Маркѫ Ѧрдофїлахтѫ, и господарѫ хажї Мѡѵсею, и господарѫ Гєѡргїю, настоанїємь игѫмена Дечанскаго кѵр Ѳанасїа їеромонаха съ братїами. — Поче сє разсѣцать каменїє и копать тазь мѣсеца мартїа ·аї· дьнь, а съвръши сє мѣсеца априлїа ·к·ѣ· дьнь, на дьнь светаго и всехвалнаго апостола Христова и єѵгелїста Марка, тогда шѣходи мѣтѫ ѧ·ѯ·ѳ·к·ѧ· крѫгъ сльнцѫ ·д·, а лѫнне ·єї·

Смѣрени їгѫмень Ѳанасїє їеромѡнахъ съ братїами.

6537 Єщє же приложи: съградїи воденицѫ на Быволакѫ ·к· витла ѿ нова демела, и приложи под тажю великѫ цю доведе вноутрь монастира да є вакьхъ съ лозницемь выше реченнымь под' тажѫ, да сє таже не врѣдїи и не потъкнѣ, нъ да сє прави тажа и каманїє и гвоздїа и жлебы и коло и покровъ и проча орѫдїа. Тако съборно вьси съвѣщахѡм.

Споменици, 338; Mon. Serb. 557.

6538 Благоволенїем иже въ троицы славимаго бога съписа се сїа божствнаа книга, рѣкоми месечникъ wхтомврїи въ монастиры зовоми Шива, при храмѣ оуспенїа прѣсветые владичице наше богородице и присно дѣвы Маріе повѣленїем смереннаго їгѹмена кир Симеwна їермонаха съ всемъ братством. Тѣмже азъ рѣкодѣлисави сию книгѹ, прѣклонь вїю, съпрѣтавь роуцѣ колѣнwм касаю се вьсакомѣ чьтѹщомѣ или прѣписѹющомѣ w̃ здѣ, аще ли обрѣщете погрѣшено словцем или езыком, вы же ако добри хѹдожници сѣд(е)ще на сьници радованїа, имѹщи свѣщѣ веселїа, оумастив се маслом милосрдїа w̃ вашего богомь вьдохновсиного wстровмїа, исправлаите. менѣ же хѹдаго и грѣшнаго любве ради Христовы не кльните нь благословите, поneже вѣх ѹмwм ѹбогь, а заввенїем богать. W̃ създанїа миро ѧкто ѩ·ӟ·р̈·ѣ·ä·, кровь сьниць ·д̈·, а лѣн. ·ѳї· злато число ·зї·, демелїwн ·ѳї· индиктїwн ·д̈·, епакта ѧѣ ·г̈·. Тогда доврѣ прѣстолwм правецѣ срьвьскаго светителства прѣwсвещенномѣ архїепископѣ Пекскомѣ кир Їwанѣ, и при всеwсвещенномѣ митрополитѣ Херцѣговьскомѣ кир Сїмеwнѣ.

6539 Сїи миѧки цѣнною срѣкра кѹпи смѣренны къ шоцѣ Яврамїе їеромонах и дас(ть) сѣмѣ вышереченномѣ храмѣ на слоужење w ѹповании и надѣжде маздовъзданїа къ вѣдѹщїи вѣкъ егда всемъ къздаст се комѹждо по дѣлwм его.[1])

Записи у рук. Цетињског ман. — М. Драговић.

[1]) Можда је и овај други запис из доба кад је и књига писана.

1613., 1678.

6540 (1008) Сїю книгѹ wкѹпи Бего и подрѹчїе Сѹке и дапери Стоике и Кале къ летw ѩ·ӟ·р̈·ѣ·ä·

И повриза ю граматикъ Тодорь, и кои ще да є продаде, да є анатама, аминъ.

6541 Сїю книгѹ кѹпи Стоiана за Ганокѹ дѹшѹ, Гангина душе. Постави є на светаго Илиа; кои є земне, да є проклете. Къ лето ѩ·ӟ·р̈·ї·ѕ̈·

Записи у рук. Соф. Библ. бр. 50. — Цонев 25.

1614.

6542 Къ ѧкто ѩ·ӟ·р̈·ѣ·ѓ· месеца wктокр. ·ѳї· прѣстави се патриархъ Пески Шwан, вѣчна емѹ паметь ва петакъ.

Запис на зиду у препр. м. Грачанице.

6543 Пр҃кwсвещенїи архїепископь кур Їwань.

Вь л҃кто ҂ѕ҃ѯ҃к҃в҃ пр҃ставн се пр҃кwсвещенїи ар҃хїепископь и господинь мои Їwань ·ѳ҃· wбновитель светаго м҃ста сего. Грок҃же его кнс(т) вь царствующюмь Костантине граде, близ ени=кашне, м҃ксеца wк, ·ѯ҃ї҃; тако емь съвѣчи се по изволенїю. Последни приставник великон цркви иже несьм дшстоинь нар҃кши се ар҃хїепископь Павсен ѿ любъ'ви и вьрьдїа.

(Ѳ) пр҃кнепорочнаа госпожде царице д҃кво, владичнце богородице, иже бога слово плътїю рождавши, в҃км оуко в҃км, тако н҃кс(т) благол҃кпно ниже достоино мне сїце гр҃кшномь и непотр҃кбномь wбраз(а) часнаго твоего зр҃кти, тебе пр҃кдлагаю ходатанць и съ пр҃кдитечею Їwанном вь нс тебе рождейномь, сынь, тако да милостивь кѣдет страйної и прокажейної моеи доуши; и прими малое мое приношенїе и вьсего п҃кнїе принес(и) вь їединородномь ти сынь, тако да и азь слышь блажейнаго шного гласа ѡ(т) владыкы Христа: пр҃їидете благословени wтца моего, насл҃кдѣните оуготованное вам царствїе ѿ сложенїа мира.

Натпис око слике патр. Јована (први и други с једне и с друге стране, а трећи на свитку који Јован држи у руци) у цркви св. Димитрија у Пећ Патријаршији. — Г. Елезовић.

Стављен је под ову годину и ако је октобар према претходном запису, и по Руварцу (Пећ. Патр. 17—19).

6544 Вь л҃кто ҂ѕ҃ѯ҃к҃в҃ Хасиа ктиторь храма сего съ трьдом в҃кликнї приде въ Иероусалїм, и поклони се светаго гроба Христова и інне света места. И потом приіде само и сагр(а)ди храмь сьго вь л҃кто ҂ѕ҃ѯ҃к҃в҃

Натпис над вратима у цркви с. Недобрског (Маћедон.). — Сборникъ, м. XII, 273.

1592—1614., 1614—1647.

6545 (842) Благоволѣнїем иже вь Троици славимом господоу богоу и спась нашем Ісоус Христа обнови се сы светы храм трудом и настоанїем' пр҃кwсвещенаго архїепыскѣпа кур Їwанна, іемь же боуди в҃кчнаа памет в л҃кто ҂ѕ҃ѯ҃ . . . . . .

6546 (843) Потомь же пр҃кѣмшоу пр҃кстол' всех сръбскых земл и блъгарскых и западнега поморїа архїепископъ кур Паїсею, и н҃кгов҃км повелѣнїем же и вьрьдїемь поновї се сїа светаа и божстав'на црков, многа емоу л . . . . . ·ѕ҃·ѯ҃· . . їѵ҃ї҃.

Натпис у цркви св. Димитрија у Пећ. Патр. — Г. Елезовић.

пре 1615

6547 Бр. 4644 ставити пре год 1615; в. бр. 6551.

1615.

6548 Бр. 1014. поправи: мѣто ѯ҃з҃ѳ҃к҃ѳ҃ и према томе долази под ову годину.

М. Сперански.

6549 Бр. 1020. — На завршетку има још:

Зде подпис пана Николы.

На истом рук. има још овај запис:

6550 Рокѕ истого 1615 Небожчикь Иwан Сербинъ хорѕжий пана Константина з мѣста Раабѕ на сию книгѕ евангелие тетръ wтказал злотиχ двадесетъ и четири дѣкат и срѣбромъ wправивши до церкве Дюринское до сведаго Николо за дѕшѕ свою и за отпѹщение грѣχовъ своиχ розказал wдати, с которое церквы жадень прїятел немает тѣю евангелию брати по страшным сѣдомъ божимъ. едно в тои церкви Дюринское вѣчными часы тое евангелие мает трьвати. Я если бы сѧ тамъ церковъ Дюринскаꙗ през ꙗковы способъ знесли или рѕшили, теди тѣю евангелию жаден прїятель нѣмет брати, едно зновѕ до церкве христиꙗнское wдати за wпѹщение грѣχовь. Небожчика Иwана Фаскашь Петрович с товариствомъ своим стараніам тое зде евангелие, до церкве Дюринское wдали.

Запис у рук. м. Хиландара бр. 227 (44). — Сава, Каталог.

6551 Сїю доушеспасѕю книгѕ мѣсеца wхтомрїа приложи клисїарχ· кир Логѵ̈нъ за свою доушѕ и родитель своіχ, богь да ихъ прости, и положи слѕжити домѕ вже въ цркви вχода прѣсветїе богородице зовом Блишкова; и аще кто wнимит wт сїе светїе wбители, проклет wт бога и всеχ светыχ, аминъ.

Списа се сїа книга при игѕменѕ кир Антонїю въ лет(о) ѯ҃з҃ѳ҃к҃ѳ҃ мѣсеца їюл. к҃ дьнь. — И оуписаχ сїю книгѕ под црковном стрехом седеще, и како е почеχ писати дондеже сѣкршиχ, не подигоχ се никамо, ни на ногѕ свою къстаχ, к(р)оме що полежаχ трѕдно, пакъ седехъ те писаχ, дѣлма колань беχ оуви w горе!

Запис пишчев у мињу библ. Ак. Наука.

6552 Благоволѣніемъ и помощію иже къ трехъ ипостасехъ славимаго бога написаны бысте книгы сіе, бесѣди евангелскіе Іоанна Хрисостома, въ Светѣи Горѣ Ядрисцѣи, близъ сіре того светаго врха, въ скиту Лаврѣскомъ, на келіи Дѣонисіа Ритора. Сіа книга писа се монастыр8 великіе Лаври Врбскые Стѣденици, храмъ оуспеніе прѣсветіе Богородице, жителы прѣподобнагw wтца нашего Симеwна, новаго мироточца, въ лѣто ѿ сьзданіа мира ≠з҃р҃к҃д҃, а ѿ въплощенія господа бога и спаса нашего Іс8са Христа ≠а҃ӱ҃ё҃і҃, настоаніемъ Дамаскина ермонаха, и да вѣдетъ ем8 въ вѣчніи поменъ. — Тѣмже и азъ ѵ8діи и многогрѣшніи Іwвъ, Шишатовацъ постригомъ, молю вы, wтьци и братіа, и колѣномъ касаю се аще не р8кою изъ езыкомъ, аще вѣдет что погрѣшено, чтѵще, любве ради Христове, неправлѧите, и нас ѵсрѣдно трѣдившіи се w сѣмъ благословите, а не клѧните, да и вы оулѣчите оуслышати страшнагw и нелицемѣрнагw сѣдіе гласъ: пріидѣте, благословеніи wца моегw, наслѣдите оуготованное вамъ царствіе ѿ сложенія мир8, иже буди всѣмъ намъ полѣчити благодатію и человѣколюбіемъ господа нашего Ісуса Христа, съ ними же wтцъ вѣкѣпѣ съ светымъ дѵхwм слава, дрьжава, частъ и поклоніаніе, нына и присно и в вѣкы вѣкwм, аминъ.

(Испод тога ситно:)

И паки да вѣстъ ваша светыіна, wтци и братіа, изводъ ѿ кого писахъ велми кѣ тѣжакъ, почто кѣше р8скіи р8кописъ, и азъ невѣжда езыкъ том8, и великъ трѣдъ подехъ, точію богъ вѣст, наипаче ситаханъ, тогw ради писах здѣ и показах, аще кто когда начнет прѣписовати и прочитати, да вазимает добрѣ и wпасно.

Запис у рук. (Златоустове беседе јеванђељске) Петр. Публ. Б. (F. 1. 763.) — Д. Костић.

6553 Въ лѣт(о) ·з҃·р҃·к҃·ѳ҃· поставихwм патрихара кыр Паисіа.

Запис на зиду у препр. м. Грачанице.

6554 Сію книгѵ, пендикостарь, к8пи прѣзвитерь Стоико въ л(ѣ)то ·з҃· тис8ще и ·р҃· и ·к҃·д· за триста и ·ч҃· ∾ ∾ аспри, и за стран8 жіто, месецъ севрна ·дї· дьнь.

Запис у рук. Леснов. ман. — Бълг. Стар. пъз Макед. 255.

6555 Да се зна въ лето ≠з҃р҃к· и ·д· како би велико чоудо: водени потопъ на Поповоу, коуће ѿнесе и челадь подоуши и

великo каменiе потоци ношаѵ8, чемѵ паметара не беше. И то бисть месеца новембриа ·ѓ· дьнь на wбновленiее храма светаго великомоученика Геѡргиа И тогда беше игѵменъ Серафим.

6556 И ва то лето прѣстави се патр(и)а(р)ѵ Iѡванъ песпки (!) ѕ Цариградоу.

Запис на јеванђељу Завалског ман. — В. Ћоровић.

око 1615.

6557 Бр. 4507 пренети око ове године, јер ће бити исти Дамаскин који се помиње и у бр. 6552.

1615, 1670.

6558 Сию книгѵ коупи̑и поп Гор'гw ѿ попа Ване (?) за свои̑ аспрȋ за ·с· и ·й· ас. въ лѣт(о) ѧз тысѵщ ·ѕ· ·к· и ·ѓ·

6559 Повѣзе се сиа книга въ лѣто ѧз̑ѕ̑ѳ̑ѯ̑, месеца wктовриа свършиш се ȋѣ· дьнь. Повѣзаѵь ѕ азъ грѣшнии Тѡдоръ ѿ места нарицаеми Жлебѡ оу селѡ Краиславо.

Записи у рук. (октоих) Соф. Библ. бр. 160. — Цонев, 127.

1616.

6560 Бр. 1037. Поправи: вр. 3: Ранковик дїакъ. — вр. 4: дїакъ ѿ Горичана. — вр. 5: лѣто ѧз̑й̑ц̑к̑а· (!)

М. Сперански.

6561 Въ лѣто ѧз̑р̑к̑д·

Прими, господи, моленiе рака своего Филипа ȋермона(ха).

Прими, господи, моленiе недостоинаго рака своего Геѡргiа звграф.

Натписи на дверима велике цркве које су сад склоњене у Најсијевој ћелији у Хиландару. — Ст. Димитријевић.

(1616) и доцније (?)

6562 Како е царь тѵрски ѕзеѡ Цариградь ѳ̑ѯ̑ȋ·

(истом руком:)

6563 Да се зна како приказа попь Макѯ̑имь Николи дiакѵ ѕ селѵ Коласичарие сию книгѵ, летѵргiа глаголѣма, и на то би први свѣдокь Никодимь . . . .

(другом руком:)

6564 Сїа л҃ктвр҃ѣнїа попа Николе (исти горњи?) да се знаа.

(трећом руком:)

6565 Слава тебѣ, боже нашь. — Слвжба и полѣ (!) поздравлєнїе wд' мене Продана вашон милости, попе Никола.

Записи у ст. шт. књизи пр. с. Пашијана (Северин. протоп.). — Р. Грујић.

око 1616.

6566 Бр. 5647 ставити око ове године, јер ће бити исти игуман Леонтије који и у запису бр. 1035.

1617.

6567 Бр. 1039 и 1040 пренети под ову годину. јер није означен месец.

6568 Бр 1057 пренети под ову годину јер је ове а не 1618 било помрачење месеца (Наставник 1909 св. 7 и 8 стр. 271).

6569 Прѣставї се рабъ божїи Лазарь м҃ѣсеца wктомврі ·к҃·з҃· вь л҃кто ѧ҃·з҃·ѳ҃·к҃·ѕ҃·

Натпис на гробном камену изнад гробља села Вишњице код Београда — Старинар 1909, 145.

6570 (1047) Сї билегь храма с(ве)т(а)го архіереа і чѳ(до)творьца Х(ри)с(то)ва Николае зовоме (!) монастїра Ремете ва подькрилне Орнвіци гори. И кwка се при їгѳменѣ їерьмwнахѣ Захарїе, и кwка га Аврамїе кѳюнькшна Хлапwвичь ва лето ѧ҃·з҃·ѳ҃·к҃·ѕ҃·

Запис на дарохранионици сребрној у Ман. Ораховици у Славонији — Р. Грујић.

6571 Писа сна Wванъ да се знае кога є вчиль ѕ Пречиста, вь лето ·ѧ҃·ї тисіць ѳ҃·к҃·ѕ҃·

Запис у рук. (псалтир) Соф. Библ. бр. 560. — Цонев 2.

6572 Л҃кто сїе ѧ҃·з҃·ѳ҃·к҃·ѕ҃· рече господинь протопопа Кѳинь Иванъ, воеводинь сынъ, wбеща се црькви[1]) харачь плаћати и онъ и негова деца наконъ нега, бог да нхь прости.

Запис у рук. Цетињског ман. — М. Драговић.

[1]) Можда се односи на м. Пиву, јер су многи рукописи на Цетињу одатле.

1618.

Упор. бр. 1732 нота.

6573 Бр. 1060. Непрочитана реч тајном буквицом значи: даскалѫ.

6574 Стихови који се помињу у запису бр. 1052 прва слова којих дају име писца *Кирјака* ови су:

Коею надѣждею Христа оусрѣщеми плътскым сластем работающе.

Испитан писанїа, и wбрѣщеши запокѣди, и глаголюмаа сътвори и страсти оугнезнѣши.

Разѫмнь моужь ест съвѣтъ прїемлюи и паче дѫховнаа отца по возѣ съвѣтоующагw.

Испитаетъ словеса божїа почитаен егw. wбрѣтаеттже та истинны рачитель

Якоже врътоградарь неизимае трави, подавлает зелїа, сице и оумь неизчицае помисль погѫбляет трѫды.

Клеветлива дѫша трирожни имат езыкь, севе во неслышещагw ест егда и wклеветаема врѣдитъ.

Упор. бр. 6636.

6575 (1435) Писавшаго и Христе мои за молитвь рождшее те и всѣх светыхъ избави вѣчныхъ моукъ. Иwв діакон.

6576 (1434) Сѣврьши се сїа света и дѫшеспаентелнаа книга въ лѣто 7126, мѣсеца мартїа ·з· дьнь на Карејах.

6577 (1435) И то лѣто вьцари се соултан Мѫстафа въ Константинне градѣ.

Запис у рук. м. Хиландара бр. 257 (202) — Сава, Каталог.

1619.

6578 Бр. 1073. поправи вр. 1: Хиландара дасмо и дѫховникѫ. *Сава, Каталог.*

6579 Бр. 1072. Треба Гласник XLII.

6580 † Въ лѣт(о) ѧ҃ѵ҃ѯ҃ѳ҃ ѳсѣкиихъ чрънїлwм сїю хартїю въ пещерѣ светаго Савы сръвскаго аз Єфтимїе, тѫ҃ дї псалтирь їсписахъ ѳкаанькї аз грѣшны.

Запис у псалтиру манастира Грчетега. — В. Ћоровић.

6581 (1074) Л҃кто 7127 м҃ксеца авг҃ста ·к҃·ї· повоки сїю книг҃, реко= мꙋю Григорїе Л҃ктописцьк, гр҃кыни Доигии пронг҃мен. тогда вꙁдꙋчи тинпкар ѕ пирг҃ светаго Сави къ Корепах. И дадох даскала҃ кир Иѡк҃ за дело ·ѱ·й· аспри. Молю прочитае поме= ните мене гр҃кшиаго да и господь поменет вась въ царстви небеснемь амин.

Кише речени пронг҃менк пописах ꙗ҃кою своею.

Запис у рук м. Хиландара бр. 128 (320). — Сава, Каталог.

6582 Ис. Хс. Ника.

Къ л҃кто ·ѕ·в·ѱ·к·в· цр҃ко^{е} (?) писа архїерен кир Симеѡнъ Брѣшскы. (Рашки?)

Печат:

М(и)л(ос)тию в(о)жїю митрополитъ Сумеѡн.

Запис у рук. Петр. публ. Б. (зб. Хиљфердингова 59). — Д. Костић.

6583 Къ лето ·ѕ·в·ѱ·к·й· ѡкеиаше Комиенїа попадїа съ снмъ (?) ее кир Їакимомъ и Игнатїемъ и Прокопїемъ сѣи сѣкорником (!) даше за п(о)па Никше и диака Цвне дѧшѧ, када се преста(ви) мати имъ. Се писахъ месеца декемрїа ·ѓ҃· дьнь ѕ селѧ Зак҃. Тоу ке поп Про(данъ) и попъ Цвиѡ, кнезъ Лазарь из Хенїе Кѧчко Радевик.

ту је утиснут и печат м. Милешеве.

Запис у Божид. зборнику у цркви св. Стевана у селу Граберју (Беловар. протоп.) — Р. Грујић.

1620.

6584 Бр. 1080 пренети под ову годину јер њој одговара новембар 7129 године.

6585 Бр. 1081. Допуни и поправи: Изколенїемь ѿца скпосп҃кшенїем сына и сквршенїем светаго доуха писа се сїа книга, глагламїе законик л҃кто 7128 къ когохранимое место Инеко. — вр. 10: пр҃света богородица. — вр. 11: Иѧди. — има још и ортографских погрешака.

Сава, Каталог.

6586 Бр. 1082. Препис је са штампане књиге у Кијеву 1620 године.

6587 Бр. 1083. У претпоследњој врсти треба: лѧи(и) ·ѓ·

6588 Сьи апостоль сьписа се ѿ бытїа въ лѣто ҂ѕ҃ѳ҃р҃к҃й· мѣ=
сеца ав'гоуста ·к҃й· в срѣдѫ[1]) храмѡ светїе и живоначел'ніе тро=
ице иже въ Расѣ повелѣнїемь їѳмена Хрїстофора їер'монаха и
вьса ѩже ѡ Христѣ братїе. ☞ сем трѣдих се азь мн'ши въ
иноцѣх Пахомїе хоудн и грѣшны. Молю вы ѡтци и братїе,
аще боудеть что погрѣшено, ѹьтоуще или приписѹюще, люб'ве
ради Христови, исправлаите и нас ѡ семь оусрьдно трѣдив'шихъ
се благословите, а не клѣнете, понеже не писа доухъ светы ни
аггель на роука грѣшнаа и врѣмена и доухъ оумнли и шкаѩн'ны
и грѣшны. — И быс(тъ) ктиторь Венїнаминь їер(м)онахъ и
сынь его Михаиль їер(м)онахъ, въ вѣкы, амин.

6589 И повѣза се въ храмѡ светаго великаго чюдотворца Ни=
колае зѡвом Промѣнѣе Сїе быс(тъ) въ великым страхѡ ѿ про=
клетихъ Ѧр'ванась.

6590 И въ те дьны сагради се град на Рогозноу и оу Плав(оу)
ѧ̆ ѧ̆ ѧ̆ ѧ̆

6591 И въ тои лѣтѡ покрише црькноу ѡловомъ.[2])

У врху листа истом руком:

6592 Прѣд всеѡсвещенним' мїтрополитѡм Силивестромъ Рашкымь.

Запис у рук. м. Црне Реке. — Г. Елезовић

[1]) 28 авг. у среду пао је 7124 и 7130 године, а ове године среда је била 23 августа. Биће датум погрешан.

[2]) Г. Елезовић вели да је први запис писан уставом као поговор, а остали (на другом листу?) брзописом. Изгледа као да су продужење првог и да су савремени. Не знам шта значе ина четири ѧ̆, од којих је свако мало друкчије написано.

6593 И подновї се храмь светое ваведени(е) ко(городи)ц(е). По=
трѣд. Новакь и Фїлїпь ї Рань и Дава прд попатом (?) и Доша
ес(?)тога (= ї Стоиа?) с . . . ело Долчань.

На лето ҂ѕ҃ѳ҃р҃к҃й·

Запис код проскомидије у олтару цркве више села Долца код Дрснника. — Г. Елезовић.

6594 Макарїе епискѡп Кратокѣ и Шипѣ. Въ лѣт(о) ҂ѕ҃ѳ҃р҃к҃· ї й·
мѣсеца мар'та й· дьнь да се зна како прододох сию к'ни. . .
куп Геѡргїю за ·ѳ҃у· ас. 8 Дребеньско лозье за ѵарачь ·ѧ̆· и ·ѧ̆.

Запис у рук. (писал. с тумач.) у Лешачком ман. — Българ. Стар. изъ Македон. 235.

6595 Сїа светаа и божствна книга тетроєѵггеліе архїепископїе принесена быс(ть) мною см҃ренїимь ар҃хїепископо(м) Паисеѡм ѡ Житчи вь Пекскѹю црькоѵь, и да н҃кс(ть) никимь ѿемюма ѿ сее црькви да н҃кс(ть) благословено нь проклето ѿ господа вседрѫжителя и пр҃чьстые его матере и ѿ светыих, дондеже по изволенїю божїю wкиовит се выше речена ар҃хїепископїа Житча. Пис(ах) л҃к(то) ѯ҃ѕ҃р҃к҃й҃

Запис у рук. ман. Дечана. — Г. Елезовић.

6596 Сїа светаа и божствна книга, зовом м҃ксецѣ секте прькве архїепископїе Жит҃че принесена быс(ть) вѣ светѹю црькоѵѣ Пекскѹю миою см҃ренїимѣ архїепископомѣ Паисеемѣ ѿ лаврїи Стѹдѣници вь Пекскѹю црькоѵѣ. Пакы повел҃к да слѫжи цьркви вкв҃ѣденїю светаа вь светыих еже ис(ть) Ѧггелова Тополница, и да н҃кс(ть) никымѣ ѿемлюма ѿ сїе светые црькви, до нд҃еже пакы произволенїе(м) божїемь wкиовит се вышеречейна архїепископїа Жит҃ча, тогда да ѿнесѹт се тамо, инамо никѹд, да н҃кс(ть) благословено нь прокл҃кто ѿ кога вседрьжителя и пр҃чистые богоматере. Подпис(ах) л҃кто ѯ҃ѕ҃р҃к҃й҃

Запис у рук. Пећ. Патријаршије. — Г. Елезовић.

6597 Да се знае за сїа книга како ѣ кѹпиѫме сїю книга, глаголеми минеи месецѣ декевріе за ѯ҃й҃ аспри на памет светаго Николи оу съборна црков. Даде Герги Богданов ѧ҃, Мицо ѧ҃, Тодо ѧ҃, Раїкѡ ѧ҃ Спѣа ѧ҃, Никола Михаїл ѧ҃, Коїчо ѧ҃, Томчо ѧ҃, Іѡн Петрь ѧ҃, Калоіан ѧ҃, Петрь Богданъ ѯ҃. Вѣ лето ѯ҃ѕ҃р҃к҃й҃ месеца маіа ѯ҃ дьнь, при митрополита кѵр Гаврїила и при попа Стоана и попа Петра. И кои дрьзне да ю посвои, да мѕ є свети Никола съперник; и кои придаде, свети Николае да мѕ є помощник на вѣсаком месте, амин.

Запис у рук. Соф. Библ. бр. 350. — Цонев, 92.

6598 Вѣ л҃кт(о) ѯ҃ѕ҃р҃к҃й҃ маи месець съвра се съворѣ, аминѣ.

Запис на зиду у препр. м. Грачанице.

6599 Вѣ л҃кто ѯ҃ѕ҃р҃к҃й҃ беше Їѡсифѣ дїаконѣ еклисіарѵ҃.

Запис у рук. м. Зографа. — Д. Костић по препису јеп. Порфирија (Петр. П. библ. F. XVIII, 33, л. 61 б).

око 1620.

6600 Бр. 4265 и 4266. Старац Андрија помиње се и у запису бр. 1083 и биће исти, па ове записе ваља ставити око 1620 године.

1612—20.

6601 Цона Милчовь плати за сию книгѫ і за повезию даде ·ѱ· и ·а· да слоужи за неговѫ доу дѫшѫ и за бацинѫ дѫшѫ и за Тошинѫ дѫшѫ оу светаго пророка Илию, л҃к(то) ҂·ӟ·ѱ̈·к̈·. . . . коги . . и ѧзе Дѫпницѫ.

Запис на рук. (пролог) у м. Зографу. — Бълг. Стар. изъ Мак. 192.

1621.

6602 Бр. 1099. Поправи: Тогда бысть.... изсахнѫтиѫ ѡ коренїа.

Сава, Каталог.

6603 (1092) Изволенїем отца и съпосп҃шенїем сина и съврьшенїемь светаго дѫха съписаше се сїе божествнїе книги вь тєкѫще настоещаго л҃кта 7129, царствоующа тогда соултан Ѳмар. И въздвиже се тогда на Леха съ великою силоу, и ничтоже оуспѣ҃к ѥже и оумиленно житие свое сконча и лиши сѣ҃.

6604 (1093) Вь тожде л҃кто ѕвїенъ бысть владика Кисарїѡн ѿ Грьк неверніихъ вь савете, и бысть милостивь великыхъ вь Светїе Горы такоже никогда не быст, гр҃кх ради нашихъ.

Тогда съписахь на Карєах ѕ пирѣ Хилендарскы. Помѣ҃кните, ѿци светы, настоятеле сїихъ книгам, миѣ҃ гр҃кшнаго Сава Єросавь.

Запис у рук. м. Хиландара бр. 292 (341). — Сава, Каталог.

6605 (1094) Къ л҃кто ҂·ӟ·ѱ̈·к̈·ѯ̈· м҃ксеца авг҃ста ·ѳ· дьнь съврьшихомъ сен книзе китїе єліко обр҃ктохомъ вь нѣи писана вь дьни начелїа и власти, сир҃кчь царствїа, сѵлтанъ-Яхмата, тогда емѫ подвигшѫ се крань створити съ Л҃кси и съ северьнѣю страною.

Да повем, оци и братїе, почто зле писах, понєже тако прїех ѿ (оу)чителїа моего; а другое дело, седещѫ ми вь пѫстини т҃клом, а ѫмѫ скитающѫ се тамо въ мире, того ради не възмогох исправити или дв҃кма к҃кїма одолети. Да вєсте повєдаю.... (прекида се)...

Запис у рук. (апокал. и помоканон) м. Житомислића. — М. Спирански.

6606 (1097) Сїю книгѫ молебникъ прѣсвѣтыѥ богородице приложїи ктїторъ кѵр Станко ѿ села Трьпезы храмѫ чѣстнымъ и весплътным архїст(ра)тигѡм Михаила и Гаврїила, еже ест монастир кыше села Трьпезы, при игѹменѣ кѵр Сїмеѡнѣ іеромонахѣ въ лѣто 7129, и кто дрьзнет ѿетї ю ѿ сїѥ свѣтыѥ и свещенїѥ обытели, таковы да бѫдет проклет ѿ господа бога и прѣсвѣтыѥ его матере, и чѣстных сил небесных и всѣх свѣтїих, и да мѫ сѫ сѫпьрнїици въ дьнь сѫдныи въ вѣк амин.

Запис у рук. м. Хиландара бр. 253 (207). — Сава, Каталог.

6607 Азъ грешни Кисарїѡн ерѣмонахъ кѫпїхъ сїю кнїгѫ сѫборникъ ѕ попа Дмитра ѕ Брьчеле за ·к· грошьх въ летѡ ѯ·ѕ·ѱ·к·ѯ· и приложїхъ храмѫ пресвѣтїе богородице вѣведенїа подъ Махїне, докле да богъ и свеца ѕзгори. И тко є Ѣе ѿтимитъ ѿ сего храма да естъ проклетъ ѿ господа бога и сего храма, амїнъ. Писа грешни Симиѡнъ іермнахъ.

Запис у Божидарову Зборнику у библ. Задарске Богословије.

6608 Ꙗрхиепископ Пансен лѣто ѯ·ѕ·ѱ·к·ѯ·

Жиг на старим оловним плочама којима је покривана Пећ. Патријаршија. — Г. Елезовић.

6609 Въ лѣт(о) ѯ·ѕ·ѱ·к·ѯ· ѡдинше Тоѵр'ци на Лѣха, и не полѣчи ничто, и възвратише се дрѣкли, Господи, поспеши ѴХ...

Запис у рук. (Зборник) Соф. Библ. бр. 293. — Цонев, 180.

6610 Ва лето |з|ѱ·к·ѯ· како се заледи Но|по|вь, и придоше лѫди по ледѫ јако по сѫхѫ из Келичани на Кѫкоевиħа кѫħѫ, месеце ианѵариа ·л· дьнъ.

Запис у јеванђељу ман. Завале. — В. Ђоровић.

1392. 1621.

6611 (1107) (4948) Повченїа изѣранїа ѿ светых ѥѵг. и ѿ многых божствных писанїи, глаголюема ѿ архїереа изъ оусть въ всякоѵ неделю, на повченїѥ христоименитым людемь или прочитаема, нескоже и[1]) на[1]) господьскые праздникы и на изѣранныхъ светых, преложена изъ грьчьскаго іезыка на словеньскые книгы в лѣто ѯ·ѕ·ѱ· ѿ начела индиктѫ ·аї·

Конць книги сїе до здѣ.

Натпис и завршетак рук. Испод тога другом руком и мастилом:

6612 (1108) Сѫписа се сїа светаа и дѫшеполѣзнаа книгаа, глаголеми тлъковѫнїе сеугл҃ско, въ лѣто ҂ѕ҃ѳ҃к҃д҃, въ монастиры, глаголеми Яр҃мѭнь, храмь светаго Николи.

6613 (1109) И въ то вр҃ме покрисмо цр҃кѵь клисѡм, троуглои и ѡлътар, прїи їгѵменѣ Сави ѣромонахоу.

6614 (1110) Сїю светѵю книгѵ коупи Мир҃ко Коудриѣ, за дѫшѵ свою и всего дома. богъ да га прости и помилѵетъ, аминь.

Записи у рук. м. Лѣпавине. — Р. Грујић.

1621, 1622. и позније.

6615 (31 и 1106) Благоволѣнїемь ѿца и поспешѣнїем сына и съвръшенїем пр҃свѣтаго доуха wбнови се и пописа се сїа трапезаріа повѣленїем ѿць и братіе и васего събора хиландар҃скаго при ѿцѵ игѵменоу кѵр Їларїѡнѵ ѣромонахѵ, трѵдом же и накладом майшаго и хоудаго ва иноцѣх ѕвогаго ва добродетели, богатаго ва гр҃сѣх, р҃ккоу же Гѳѡр҃гїа зографа Мѵтрофановиѣа, трѵдивши се ѿ сем делѵ ва лет(о) ҂ѕ҃ѳ҃л҃а҃. и съвръши се месеца ноемврїа ·ѕ҃ї· дьнь. Тогда съдрьжещѵ пр҃столь срб҃скиҳ земькъ ар҃хїепискѵпѵ кѵр Паїсею, грьчкое же скуптро пр҃кд(р)ьжещѵ вѣлїкомѵ сѵл҃танѵ Мѵстафѣ.

6616 Рци ѡ лѵкїнмиче (?) вечна памет смер҃ѣномѵ стар҃цѵ Митрофанѵ, преставльшемѵ се лет(о) ҂ѕ҃ѳ҃к҃д҃.

6617 Ктиторы на сїе богодѵхновенное дѣло: ѵаци кѵр Яванїа, кѵр Косма, кѵр Стефанъ и кѵр Рафаилъ, иноцы с(ве)тыѫ обители сѣѫ настоѧи.

Натписи у хиландарској трапезарији, први над вратима, а други над игуманским столом. — Ст. Димитријевић.

Други запис биће познији.

1621 и доцније (?)

6618 На лето ҂ѕ҃ѳ҃л҃ пр҃ставн се рабь божи спахиа Ѳѵкь, вечна ѥмѵ память, м҃сеца сего (октобра) ·її· дань.

6619 На сн дань (28 новембра) пр҃ставн се рабь божи Лѵка, синь спахиѣ Ѳѵка, вечна ѥмѵ память.

6620 Ка сн дань (18 децембра) престави се рабъ божи Ѻко, сынъ спахиѥ Кѵка, вѣчна ємѵ память.

6621 Ка сн дань (18 децембра) прⷪ|стави се| Мехеа (?), сынъ спахиѥ Кѵка, вѣчна ємѵ память.

Записи у шт. псал. Милешевском у југосл. Акад. у Загребу. — Р. Грујић.

око 1621.

6622 Бр. 1111. Рукопис је сад у Нар. Библ. бр. 346.

1622.

6623 Бр. 1127. Да не буде погрешна година ҂ѕ҃р҃л҃ у место ѕ҃р҃ѳ҃? Упор. бр. 1128 од 1672 г. који изгледа да није тако далеко од бр. 1127.

6624 (1112) Написа се сїа книга златоглаголива ѿца Ивана повелѣнїем ѿца їгѵмена Хиландарскаго кѵр Иларіона ієромонаха, и благословенїем, иждивенїем и изноуренїем Михаила еромонаха, рѵкою грⷦшнаго Михаила ерођакона. И молю вⷭкъ въ ню вьничещих працати и благословити поноудившихъ нас оубогыхъ и недостаточныхъ и хитрости и искоуса, и простиню нам дати, заиѣ и извод вѣ роуски, и велїе имѣ неключимство. Сего ради аще боудет ѿ соудоу комѵ прⷦписовати, да вьнимает добрⷦ. и аще слоучит се имⷦти искоуса доволнь, и да поисправит, аще боудет нⷦчто стрьпьно, мы не зазираѥм; аще ли ни поне послⷦдовати прⷦдлежещим, заиѣ сего ради много искажени соут мнѡгы книгы за не оудобно обрⷦсти ест добро изводноу книгѵ въ родⷦ нашемь, понѣже многыхъ прⷦкльсти самочиніе и мнⷦніе, паче же небрⷦжене и лⷦност, ѿ нихже въсако зло въ мирⷦ обладает, и простите.

Ѣ лⷦто 7130, месеца апрїа.

Запис у рук. м. Хиландара бр. 287 (274). — Сава, Каталог.

6625 Сїю книгѵ. глаголємѵю молитавникъ, писа расодерь Ісаїа въ монастирѵ іеже ієс на рецⷦ Оукрини, въ подкриліѥ Любиња планини,[1]) при игѵмѵнѵ кѵр' Серафїѡнѵ їер'монах(ѵ), въ лⷦто ҂ѕ҃р҃л҃, мⷦсеца апрїа ѕ҃ дьнь.

Запис у рук. (требник) у епископ. библ. у Пакрацу. — Р. Грујић.

[1]) Возуња.

6626 Къ лѣт(о) ҂·Ӟ·р̈·л̄· мѣсеца мар.[1]) ·л̄· днь̀ при дикеѡ Силивестрѣ ер'монахѣ преповезах сію книгѣ пѫтигласникъ съ своим харчѡм за свож грѣшна доѫшж смѣрени Лазар, архимандрит на съборна келиа, беше велми расипана. Темже молю сѧ вам братїа і ѡтьци прочитанте и нас сподобобланте прощенїю, јако да и сами прощени бѫдет(е).

6627 Къ то лѣто и того месеца быс(тъ) чоума въ монастир Ізѡграф за грѣхи наши, и мнѡзи ѿ братїа ѿтидоше къ богоу, бѫди им вѣчнаа пам.

Запис у рук. м. Зографа. — Извѣст. Конст. XIII, 265; Бълг. Стар. изъ Мак. 193.

[1]) Бълг. Стар.· мä

6628 Ꙋ рожество Христово лѣт(о) ҂·ä·ӱ·к̄·, въ лѣт(о) текѵще ѿ сътворенїи свѣто сьїречь ѿ Ядама до сего днь̀ лѣт ҂·Ӟ·р̈·л̄·, мѣсеца їюн. ·д̈· днь̀ се азъ раб божїи Лешитїе, архїмандрит Прилеп'скы, дадѫх и даров(а)хъ сію книгѣ, глаголемаа ѱалтир, тлъкованїе иже въ светых ѡтца нашего Яданасїа архїепископа Ялеѯандрьскаго, светомѣ монастирѣ Ізѡграф(оу) въ Горѣ Ядѡн'скоѫю, идеж(е) ес(ть) храм' светаго и славнаго великомѵченика и побѣдѡносца Христова Геѡргїа.

Запис у рук. м. Зографа. — Извѣст. Конст. XIII, 264; Бълг. Стар. из Мак. 194.

6629 Сїа книг(а) преповзеѫ Лазар, архїмандрит Прилепски и Ѕѡграфскы в' лѣт(о) ҂·Ӟ·р̈·л̄· мѣсеца ма(на) ·к̄·ѣ·[1]) днь̀.

6630 И к'то лѣто бы чоума въ монастир Ізѡграф, мнози преставиша ҂ѫ, бѫди им вѣчнаа памѧт, а[2]) днес лежат ·ї̄· (?) братїа, месеца ·к̄·д̈· оу монастир Зограф . . . . съвьс сѧ ѡное за непослѵшанїе сѫмрьтъ и запоѫстенїе . . . . | . . . . сїа книг(а) тогда . . . . . | . . . . . ѡ мном и нїи братїа. . . . . | . . . . . ѿ ных что бѫдет богъ . . . .

Записи у рук. (псалтир г. 1585) Зограф. ман. — Бълг. Стар. изъ Мак. 193; Извѣст. Конст. XIII, 263; Д. Костић, по препису вл. Порфирија (Петр. Публ. Биб. F, XVIII, 33 л. 50а).

[1]) Извѣст. ·к̄·; Порф. ·к̄·д̈· — [2]) Одавде па даље нема у Извѣст. а у Порф. гласи: а днесь лежат ·ї̄· (?) братїа месеца мам ·к̄·д̈· Оувы ѿ непокоретва таково сѫмртоносїе прїиде оу монастир . . . . . .

6631 † Сїю книгоу коупи азь гр҃кыи Янсидеї ѡ игоумена кыр Никодима їермонах(а) и ѡ васего сакора ѡ господи. Коупи є мога дѣховника кыр Геѡргиа проигоумена, ѡлѣ, братие, кои избрани моужѣ кисть, лето тогѧ҃а ѱѧ҃.

Запис у псалтиру манастира Раковца. — В. Ћоровић.

1622. и доцније.

6632 Лѣто 7130 поновн се сїа книга вь монастири Хиландари, рѣкою многогр҃кшнаго миниа Геѡргїа, емѣже ѡбычьство гровь, мати же землѧ.

6633 Вь то лѣто понде царь Османь на Лѣха.

Доцније:

6634 Поновн се, сир҃кчь оправи се дсками и кожою, а не преписа се; писа бо се лѣта вышеположенаго, еже ієсть ҂ѕ҃ѱ҃ѱ҃ѕ҃, индикти ѱ҃ [в. бр. 285]. Тако ми разоум҃кн любезныи читателю. Вѣждѣ же и з҃кланое различїе рѣкь вь ѯдожествѣ литерѣ, изыдн҃кн во первыи послѣднаго и во ортографїи (во шно времѧ) з҃кло искѣсна бывша; такоже ѡ состава р҃кчен, оудобѣ естѣ познати его трѣды вь лице бога зр҃кти, и с ним в҃кчн҃к вь нб҃к быти, аминь.

Запис у рук. м. Хиландара бр. 52 (294). — Сава, Каталог.

1622., 1623.

6635 Anno millesim(o) sexcentesimo vigesimo secundo Petrus D huius utriusque scripturae studiosus incepit hoc opus Evangelij perficere cu(m) licentia. Epigramma mihi ipsu(m). Rhetor et à prima imbutus cum classi sophoru(m). saeva quod hoc ogit seribere pauperis.

҂ѕ҃ѱ҃ѧ҃ Поче се м҃ксеца генѵарїа ѧ҃ дьнь оу ютрѣ на свѣтагѡ Θеѡдосїа, ѡвщежитїю начелнїка.

҂ѕ҃ѱ҃ѧ҃ ѡ рож. ҂ѧ҃ѯ҃к҃є҃ — 1622.

δοξαση ω θεως, Πετρος διακονος νπερ φεγγραψα ҂ѕ҃ѱ҃ѧ҃

Anno millesimo sexcentesimo vigesimo secundo. Petrus D. utriusque seripture doctus.

Сѣвръши се ѡва ѡвага (!) пр҃кдисловїа конць м҃ксеца фе҃вр҃їа ѧ҃ дьнь вѣ дьнь светагѡ мѵченик Трифона сѣ дьнѵ пет'ка, рѣкою миѡгогр҃кшнаго дїа. Петра.

Lingua latina Petro est ac si natina fuisset boniquara mihi linqua pelasga fuit.

Їакож(е) wбврѣваемїи въ пѫчине морꙋсцен желаю тиχѡмѫ пристанищѫ, сице и пишѫще. И тѡго ради не исправлаютꙋ се мнѡга, а дрѫга малїе мазде ради, а нека неведенїемь, дрѫга же оумь постигнѫти не можетꙋ, а нека пакы грꙋχꙋ ради нашиχꙋ исправити нѣстꙋ моцно. Тогѡ ради. wци и братїѡ, молю се, и пакы на колени мѣи се дею, аще что вѫдетъ погрѣшено, аще нѣстꙋ вамꙋ моцно рѫкою, чьтѫще єзикѡм поне исправляите, понєже не писа дѫхъ свети, ни аггели, нь рѫка брѣна и дѫхъ оуили и wказаи. Мнѣ же тогда юнѫ сѫщѫ и оумомь плаваюцѫ, не бѣ моцно болше оуправити. Би не дель моиχꙋ ради нь любви Христови, благословите, а не кльните, да и ви благословенїе оулѫчите ѿ господа, егоже вѫди въсемь нам оулѫчити, славеще ѿца и сына и светаго дѫха, амїнь.

Повеленїемь протопопе Милєна трѫдиχꙋ (се) w семь азъ грѣшни и мнѡго wказаи Петрь дїакъ, ѿ Бачкїе земли, сынъ попа Радише, на риеци Келици, близ града Тополовца, въ лето ≠·З·Р·Л·А· а ѿ рож. Христова ≠·А·Ч·К·Г· при вьсевѡсвещеннѡмь мїтрополите оускѡчкѡмь кырꙋ Сїмеѡнѫ.

Записи пишчеви у рук. цркве у Горњим Средицама (којој је цр. Повеличка филијална) (протоп. Беловар.). — Р. Грујић.

1623.

6636 Бр. 1135. — У место завршне речи Кирїакъ стоји у оригиналу овако:

Красникъ єсть(ть) постъ малоіаденїе радоꙋюще с(е) хоꙋдожитїе имѫщь и человѣкѡвгодїа бегаюць.

Испитаи писанїа и обрѣщеши заповѣди и глагомѣма сѫтвори и страсти вгонитѣши (?).

Развмнь моуж єсть(ть) сѫвѣт прїемлиі и паче доуховна отьца по возѣ свѣтвюцаго те.

Їакоже врьтоградарь не изимае трави подавлиает зелїа. сице и оумь не ичищае помысли погѫбляетъ троудꙋ.

Коею надеждею Христа оусрѣщем плътьскым сластемь даже до нынѣ работающе.

Аще хощеши оувѣдети име писавшаго сїю книгѫ вьзри на стиχы вышеписанїе и тамо wкрѣщеши вкогаго вь добродѣтелыχ, богатаго вь грѣсиχ.

Лавров. Палеогр. 283.

Упор. бр. 6574.

6637 Писа сию книгѫ Рашовъ поп[1]) Петошевић въ селѣ Доброкон[2](?) диакѫ Иѡванѫ сѵчиꙗ[3]) Марковићѫ. Саписа сию книгѫ въ лето ѯ҃ѳ҃ѱ҃ѧ҃ Богѫ же нашемѫ слава въ века аминъ.

Запис тајном буквицом у рук. (празн. минеј) у Пећ. Патријаршији. — Г. Елезовић.

[1]) къкъ [2]) ѕлгцемлв [3]) ѡхремѧ.

6638 Изволїенїемь ѡтца и поспешенїемь сына и съвръшенїемь светаго дѣха, съписа се сы миньки сет (?) ѿкѫпома (?) злата въ Христа бога благовѣрнаго раба божїа кур Яврама Кѫтрекъчевика, и приложї ѥ цркви славныхъ архистратигъ Михаила и Гаврїила. И кто ѥ ѣе ѿтимити, да мѫ ѥс(ть) съпарникъ славни архистратиг на страшномь сѫдищи въ мѣсто милости. Къ лѣт(о) ѯ҃ѳ҃ф҃ѧ҃ѳ҃[1]) мѣсеца ноемврїа ѓ҃ дьнь 8 Кѫчевицѫ. Повелѣнїемь въсеосвященнаго митрополита скопскаго владикы кур Сѵмеѡна.

Запис у рук. (минеј) Лешачког ман. Българ. Стар. изъ Македон. 235.

[1]) У Старинама 39: ѯ҃ѳ҃ф҃ї҃ѧ҃ ?

6639 Въ лето 7131 мѣсеца мрьтиа, да се зна како оꙋзеѫ азъ грешни диаконъ Меленьтие,[1]) пакы га донесохъ.

Зап. у рук. м. Хиландара бр. 26 (144). — Сава, Каталог.

[1]) тајном буквицом

6640 Сїе трїѡд последни комат ѿ светаго Саве посинце испод пирга. И подписахъ въ лѣто 7131.

Запис у рук. м. Хиландара бр. 159 (199). - Сава, Каталог.

6641 Сїа светаа и доꙋшеспасна книг(а), зовом мѣсець мартїе, ѡбрѣтохомь сїю въ неконѫ стране како[ї] бил(а) ѿнесена, паки повелѣхом да ѥс(ть) на слѫжбѫ прѣсвѣтѣи богородици еже именѫет'се Ѹбожьц, и да никим нѣсть ѿемлѥм ѿ се цркви, да нѣсть благословено нь клето и проклето понѣже и прежде била ѥс(ть) за ѥ. И подписахъ своею рѫкою азъ смѣрѣйны Павсеи бивїи тогда ар'хїепископъ Пекскы. Тогда лѣт(ѫ) мимотекѫщѫ ѯ҃ѳ҃ф҃ѧ҃ѳ҃ мѣсеца ѡк. ѧ҃ї҃ на Ѹбожцѫ їндиктїѡн ѕ҃, епѫ, ѕ҃.

Запис у рук. Пећ. Патријаршије. — Г. Елезовић.

1623., 1627., 1678., 1761.

6642 (1147) Сїю книгѫ шестодневник . . . . . игѹменъ Иларіонъ, бѫди емѹ вечна памет, лѣто 7131.

6643 (1148) И престави се игѹменъ кѵр Иларіонъ, бѫди емѹ вечна паметь лѣта 7135.

6644 По препису јеп. Порфирија ова белешка овако гласи: Мѣсеца апрѣла 24 дна 7135 престави се игѹменъ кѵр Иларіѡнъ.

Упор. бр. 1190. — Д. Костић. (П. Публ. Б. Ф. XVШ, 34 л. 78а).

6645 Прѣстави се игѹмен кѵр Викторь, лѣто 7186, месеца гєнвара ·к· въ неделю ·й· часа ноћи сѵботнѥ, боѹди емѹ вѣчна памет. — Сїе подписах азъ грѣшны доуховникъ Никанорь еже и прѣдстоѭх на исходѹ его.

6646 Прѣстави сѧ господинъ Герасимь, архимандритъ свещенна лавры Сербскїѧ Хиландара, лѣта господнѧ 1761. месеца ианѹарїа 19. дьнь.

Записи у рук. м. Хиландара бр. 82 (254). — Сава, Каталог.

1624.

6647 Бр. 1152. Поправи: сїи панегирикъ ноемврїи трѹдомь . . . . кирь Иларіона обители.

Сава, Каталог.

6648 (1156) Сїю свєтѹю книг(ѹ) зовѡм четвороглавь еѵѓєлїє ѡкрѣтоу въ Ћелїи Шашковачкои непѡдписано, и повелѣх да ѥс(ть) на слѹжбѹ въ сеи келїи, и да никым несть ѿемлѥма да нѣсть благословено, нь да ѥс(ть) цркви Грачаници Липлянскои. И подписах своею рѹкою аз смѣрении многогрѣшны Паусеи, бивїи тогда ар'хїепископь Срьк'ски, лѣ(то) ѧ·ѯ·ѳ·л·ѕ·, мѣсеца ген. ·ѣ· никти ·ѕ· ѹ Шашковцѹ.

Запис у рук. у Пећ. Патријаршији. — Г. Елезовић.

6649 (1159) Сїю свєтѹю и божественѹю слѹжбѹ приложи монастирѹ Хиландарѹ Драганъ ѿ Нове Селѡ ѿ кадилък Селвїевски на Загоры да слѹжи богѹ за дѹшѹ его и родителн его ѿцѣ Дмѹ и манка Нѡка и подрѹжїе его Поика, въ лѣто 7132.

Запис у рук. м. Хиландара бр. 342 (399). — Сава, Каталог.

6650 Сїе свѣтое іевгеліе обноки се повел҃кнїемь късеосвященнаго митрополїта Скопска҃го владыкы кѵр Сѵмеѡна, а ѿкѵпомь злата рака божїа кѵрь Станка Павиѣа, и приложи цр҃кви славныχ архїстатигъ. И кто є ѣе ѿети ѿ сего χрама да ѥс(ть) проклет ѿ господа бога къседрѫжителя и пр҃кчистїе его матере и ѿ славныχ архистратигъ Михаила и Гаврїила и къс҃кхъ светыχ. Къ л҃кт(о) ≠·З·р̑·А·ѣ· м҃ксеца їанѵарїа ·ѣ·г̑· дьнь выше К8чевица 8 манастир8.

Запис у рук. Н. Б. бр. 1146. — Ј. Томић.

6651 Сїа книга монастира Хиландара. вк л҃кто 7132. — Еыст воиска на Л҃кхах.

Запис у рук. м. Хиландара бр. 306 (335). — Сава, Каталог.

1624, 1630, 1729.

6652 Сїа света и доχшеспасна книг(а) мн҃к см҃крейномѵ архїепископѵ Паѵсеѵ, кѵпиχ сїю за ≠ѣ·8· ас. л҃кто ≠·З·р̑·А·ѣ· пак 8 л҃кт8 ≠·З·р̑·А·ѣ·=мом шковах и позлатиχ и приложиχ сїе великои цр҃кви Пекскои и χрам8 вь(з)несенїе господа бога нашего Исоус Христа. И да никым н҃ксть ѿемлѥма ѿ сїе божїе цр҃кви, да несть благословено, и да м8 ѿмасти господь вк дьнь задни, и да м8 кѵдѵ8 с҃жрьникь светы Яр҃сенїе сѫ богородицею на страшном сѵдѵ8. И подписах своею р8кою м҃ксеца їюлїа ·д̑ї·

Сие приложиχ за свои вечни поменъ, 8ви мне гр҃кш(но)м8.[1])

[1]) Ова реченица тајн. букв.

6653 Яр҃сенїе божї мил. патрїарχ Срблем и Бѡлгарѡм и прочим. — Сїе светое тетроеѵ҃гліе приложено светен велицен цр҃квы светопочившим патрїарχѡм Паѵсеѡм, и ва время рати междѵ Немач҃ким Ћесарѡм Леѡполдом и сѵл҃таном Тѵр҃ским Мехмедѡм, ег҃да блажейноѵсоп҃ши патрїарχъ Ярсенїе Цер҃ноевич нѵж҃ди радї и наслїа агарайского нѵѕвегал ѿ своего престола ва 8гарск8 ст҃ран8, тог҃да васе имение велике цр҃кве срьк҃скїе Пекѵ разχирено било Ягарани и Татари. тог҃да и сїе евгеліе вазето. — Потем ѿ Коѣника поп Радосав wбрео сїю книг8 8 (Я)гаран(а) и ѿк8пїѡ є сице без шкова иже є било на нем8. И по сам҃рти еговои брат его поп Радота са сином попа престака҃шаго се Радосава именом Павлом принеше сїе евгліе пак҃ к҃кницен цр҃квы да слѵжи, и єдного вола писаше 8 монастирь. Се же бистъ ва лето господнѥ ≠·А·ѱ·к̑·д̑· маїа ·її· ≠·З·ё·А·З· Сво. р8кою подписах аз Яр҃сенїе I, четврти.

Записи у рук. Пећ. Патријаршије. — Г. Елезовић.

1624. 1642.

6654 (1154) Сїа книга зwвѡм поѣченїе, монастира Ремете, храма светагw великомоученика Христова Димитрїа, и приложисмо є с благословенїемъ к'сего братства ѕ монастир Дечани, идеже почиваютъ мwщи светаго Стефана краля третїагw Ѵроша, въ лѣто ≠·Ӟ·р̈·Ӓ·ѕ̈·

6655 (1359) По неконх вр'кмень пр'квезах сїю вожствиѕю книг(ѕ), азъ см'кр'ны и многогр'кшнїи архїепископъ Пекскын Павсеи, въ лѣт(о) ≠·Ӟ·р̈·й̈·=тое, м'ксеца авгѕс. ·Ӓ· ѕ Пекки своею рѕкою любови[1]) ради имех въ светомѕ мѕченикѕ Стефанѕ Оуроша третїемѕ егда озидах (?) мост на Петраковцѕ.

И т'кхъ дана ставих їгѕмина Аврамїа ѕ Дечанѣ.

Запис у рус. шт. књизи у м. Дечанима. — Г. Елезовић.

[1]) Одавде до краја тајном буквицом,

око 1624.

6656 Бр. 4684. Ако је исти егзарх Силвестар, који се помиње у бр. 1161, онда око ове године треба да дође овај запис.

1625.

6657 (1162) Монастирь Хїландарь. Простите ѿци светїи, сїе житїе послѣ wбр'кте се. И w с'кмь вѣдит(е), ꙗко кѫждо то новы панагерик съвирах ѿ седмь или wсьм книгъ старих.[1]) Преписа се сїе при блажанѣкм игѕмени кур Илари въ лѣто 7133, оу пирѕ на Карелх, |мон|ах ѿ земле Херцега, простите.

6658 И w сем разѕмно коуди вам: аще гдѣ wбр'кщете р'кчь, а wна нашего слова не имать, не приписѳи, аще имат дроугарица ѥи пониже съкркшена, сир'кч: гор'к; мѕ^рть, пониже: моудрость; или: тъгда, пониже: тогда; или: Явмлих, а пониже: Явимелех; или: сва, а пониже: своа; или: недѕмь, а пониже: недоугомь; или: кишь, а пониже: кдишь; или: сто, а пониже: сѿть; или: чловкь, а пониже: чловѣкъ; или: едера, а пониже: етера; и ина мнwга подокиаа сим, р'кх ти, не примазѳди сеѥ, тако во книжни разоум лѣжитъ и моудрость. — И еще ти гл'голю: егда м'кршни (?) слово, чьтцѕ, не лени коском, и не по-

[1]) Назначава се што је после 30 децембра стављено Житије Јов. Дамаскина, које треба да дође под 4. децембра.

рѳгаван светыχ си книгъ ѿ си, нъ залогѳ прѣдпостави јакоже творит и ѿцъ твои Грьк. — И ѡ семь и ѡ инѣм грѣсѣх простите ме недостоинаго.

Записи у рук. м. Хиландара бр. 298 (347). — Сава, Каталог.

6659 (1169) Сїа лѣствица ѿ манастїра Богослѡв ѕмраᵏ (?) наѣшχ ѕ граᵐждане (?) кїаχ и вѣзе и Прохорь, и дрѳги ѱалтирѣ ѕ мѣне. Яко когѣ да (да) се обнови, да се пакї подадѳ, ѕ кога останоу по моеи сѣмрѣти. Смѣрнины Наусеи архїепископъ. Лѣто ≠·З·р̈·А·Ѳ·

Запис у рук. (збор.) Петр. Публ. Библ. (зб. Хиљфердингова бр. 49). — Д. Костић.

6660 Исв . . сниеми ѿца и поспешеніе сина, и совирщение светаго дѳχ, сьи χрам свети Спас ка лет. ≠·З·р̈·А·Ѳ· Попа Михаил, Павле, Иёо, Їован, Крьсте, поп Кѳсман, Марко... Цфетко.

Натпис у цркви с. Праведника (Тиквеш). — Минало, II, 50.

6661 Ѣь лѣто 7133 писа іеромонаχ Никод.

Запис у рук. м. Хиландара бр. 337 (435). — Сава, Каталог.

1625, 1637, 1702 (?)

6662 (1305) Сїе пиᶜ лазъ Маѓїмъ митрополит Рѳсѳ (?) въ лѣто ≠·З·р̈·М·Ё· месеца мар. ·а·. Кѳпиχ съ ѱал'тирѣ за χиладѳ и шесатъ лѣто ≠·З·р̈·А·Д· месеца ѡк.

6663 (1306) Послѣжде (? или: по лѣте жде?) донде мнѣ маншемѳ Саватӥю митрополитѳ Захл'мьскомѳ и полѣ Херцеговскомѳ послѣжде и Далматискомѳ въ лѣто ≠·З·С̈·

Поред оба имена имају и њихови печати.

Записи у рук. у прив. рук. — Вукова Преписка VII, 31.

1626.

6664 Исписаχ азь іермонаχ Данїиль сїе тлъкованїе їевгелско въ град Трнѡвѣ и кѳпи го ѿ Света Гора ѿ Ксеноχ манастыр іеродїакѡн кѵр Михаил за ≠·А·Ё· аспри, въ лѣто ѿ бытїа Ядамова ≠·З·р̈·А·Д·, при митрополита Трнѡвскаго кѵр Макарїа.

Запис у рук. Соф. Библ. бр. 391. — Цонев 243.

6665 (1115) Бѣ лѣто 7134 прѣписа една рѹка панагѵрик септ. окт. ноем. декем. генв. февр. март, април, а дрѹгые инѣ писа. И вьсемѹ томѹ ктиторь быст и настоятель и промыслъник блажены ѿцем отец игѹмен Иларіон, и не тьчію та семѹ домѹ сътвори, глаголѫ Хиландарь рексе вьведенїе прѣсветыѥ богородици ѹ храм, нѫ инаа многаа добраа иже не лѣт ест писанїѫ прѣдати, ни могох писати еще ємѫ живѫ сѫщѹ, предах сїа мълчанїѫ, богѹ единомѹ вѣдома сѹть. Рцем емоу, добраа братїе, рьцем, да и нам рекѹт. — Не мните, ѿци светїи, ꙗко тїе книгы просто тако прѣписаше се нѫ вѫсакы тъ комат ѿ ·з· или ·й· книгы съврахом, спрѣч, единъ тъ панагѵрикъ писахомь ѿ ·з· извод, и дрѹга приждихом, иже съ монастирь не имеше. — И выше реченныи письць написа триста и петдесеть и пет тетрады, и прологѹх ·р̈з· тетрад. и толи сѹщѹ множьствѹ не би ми колѣ красити слово. — Помилѹи ме, владикѡ светы, светых ради твоихъ мѹченикъ, и ради светыхъ ѿцъ, и прости тѣх ради съгрѣшенїа моа, простите ме, светїи, иже сте съ богомь, молите се о мнѣ грѣшнѣм, живим вамь мірѣ сѫщїи и молим се. — Троице света, богъ нашь, слава тебѣ.

Запис у рук. м. Хиландара бр. 300 (349). — Сава, Каталог.

6666 (1116) И сію хнигѹ съврах од осмь комады,[1]) тако и дрѹгые ѿ септемврїа до декемврїа, лѣто 7134. — Простите ме ѿци и братїе моа света.

Запис у рук. м. Хиландара бр. 299 (348). — Сава, Каталог.

[1]) Упор. бр. 6657.

6667 Сіа книга, зовомо еѵгеліе, кѹпише село Чючерѣ: Лазарь Тишинѣ и Радоша Дѫкіановѣ и Марко Гѹровскыи и Яврамъ Хранковѣ и Радоша Младеновѣ и Петѣко Ѳомовѣ с вьсѣми селѧны Чючерци, и приложише ю црькви своей архаггелѹ. И кои е ке кѹдь деньти или назвати свою ѡсобь, да ѥ проклеть ѿ господа кога вѫседржителя и ѿ вьсѣхъ светиҳ и да мѹ е сѹпарникъ архистратигъ на страшномъ сѹд(ѹ). Бѣ лѣто ѧ·з·р̈·л·д· мѣсеца марьта ·к·ѣ· день ѹ Чючерѹ.

Запис у рук. П. Б. бр. 1052. — Ј. Томић.

6668 Монах Нићифорь Филандарац вѣ лѣто ѧ·з·р̈·л·д·

Запис на зиду у препр. м. Грачанице.

6669 Къ лѣто ѯ҃ѳ҃ѱ҃ѧ҃д҃ кѫ тов'рь и'шеница цѣною сребра ѱ҃ аспрїи. Писалъ Арсенїа.

Запис у рук. (минеј) Лешачког ман. — Българ. Стар. изъ Македон. 235; Старине, 38.

пре 1627

6670 Сиа псалтирь донесе Роман поп къ лѣто 7.08 [?] при игѹмена Иларіона.

Запис у рук. м. Хиландара бр. 281 (111). — Сава, Каталог.

1627.

6671 Бр. 1183 избацити, тачније издан под бр. 5649.

6672 Къ лѣтѡ ѯ҃ѳ҃ѱ҃ѧ҃ѣ҃ сѫзда се сіа магерница трѹдомь и потѫщаніемь рака кожіа Михаила и сына его Їѡана, при игѹмена Маѳѳима и ко ѥю приложи, коѥ да прими въ свою рѹкѹ, и коѥ да помѣнеть братїю кои се трѹдише въ царьство небесное.

Натпис у камену у м. Лесновском (с јужне стране цркве). — Българ. Стар. изъ Македон. 248.

6673 Сие да се зна. Ка лето ѯ҃ѳ҃ѱ҃ѧ҃ѣ҃ — 1627 кис(тъ Ѣвлиіи къ ѳ Шопронѹ.

6674 И ва то лето краліше крала Оугрьс(к)е земле сина Ердинанѣда, цара Римьскога витешкога.

Запис у рук. (апост.) ђе Ленке Радуловић у Загребу. — Р. Грујић.

6675 Къ лѣто ѯ҃ѳ҃ѱ҃ѧ҃ѣ҃ прѣстави се владика Гаврїило. месеца їанѹарїа ѧ҃ѧ҃ днь ѳ манастирѹ Троицы на реци Тамни.

Запис у рук. Цетињског ман. — М. Драговић.

1627, 1628.

6676 (1131) Роука ненаоученнаго Михаила инока написах лѣто 7135 мѣсець авгѹста їїї҃ въ Свѣтки Янїѣ, повелѣнїем їгоумена кѵр Иларїона іеромонаха, и простите.

Платою грѣшнаго Ѡаникина іеромонаха.

6677 (1190) Къ лѣто 7136 мѣсеца авгѹста ѳ҃ѧ҃ прѣстави се игоумень Иларїонь кѣчина емѹ паметь, ва петак дневи[1])

Записи у рук. м. Хиландара бр. 182. — Сава, Каталог.

[1]) 24 август пао је у петак 7135 године а 7136 у недељу.

1627., 1628. и доцније

6678 Да се знаетъ кога навратихме водата на дюлиïте коденïци 8 месеца іоуніа ·д· дьнь 8 сѣвѡта, въ лѣтѡ ·ѕ·ў·л· ї ·ѳ· И кеше еѫѡгорсть (?) ермонах Симѡнъ, икомионъ (!) м(о)нах Єдинмиа; м(о)нах грѣшнї Θѡдосїа.

6679 Да се знаетъ кога се прѣстави ермонах кїр Юнїкїа, игоуменъ, попа Стефанѡвъ синъ ѿ Карешани, 8 месеца генахваріа ·ѳ·ї· дньь 8 сѣвѡта 8спее. Въ лѣто ·ѕ·ў·л·ѕ·

Другом руком:

6680 И встанаха на Стефана ѿ Слеп'че ·їа· товари житѡ.

Записи у рук. (јеванђ). Соф. Библ. Бр. 181. — Цонев, 38.

1627., 1630. и позније.

6681 Їѧ рабъ божнї Иѡанъ Допатъ сию книгѕ глаголѣмою (!) Фикара надалъ есми на Светоую Горѕ Ядона на честь и хвалѕ господоу богоу к троици едино и светомоу вѣликомѕченикѳ Панѣтелеимоноу, рокѕ ·ѕ·ă·ў·к·ѕ·=го мѣсеца июлиа ·ѕ· дньа.

6682 Сїа доушеполазнаа книга, глаголюеми Θѣкара Леѡнтїа монаха ѿ монастира Радованџице, коуплѣна въ лѣто ·ѕ·ў·л·й ї·ї.

6683 Сїа доушеполазна книга доуховника Їѡаникїа.

Записи на »Вертограду душевном« (Вилна 1620), бр. 89. у ман. Хиландару. — Ст. Димитријевић.

1627., 1633., 1644., 1691., 1699, 1716, 1717.

6684 Поутнїци филандарски доуховника Иларіона пршигоумен(а) съ братиами лет(о) ·ѕ·ў·л·ѳ· мѣсеца априлиа 20 дн. и пак . . . ρѡ кур Іларіѡн игѕмен Фил.

6685 Лет(о) ·ѕ·ў·л·ѳ· да се зна каде шправи сию книгоу ігоуменъ кур Іларіѡн ѣрмѡ(на)х, даде метохоу Калѡ капѣко (?).

6686 Ва лето ·ѕ·ў·м·ă· да се зна дахмо глокѕ при иконокѕ (!) Мини ·й· (?) гроша чохрадарѕ ѿ мѕле за еднѕ речь неразсіѕ (?).

6687 Сїа книга монастира Хиландара, пис(а) Єк'логїе грѣкини ·ѕ·ў·й·к·

6688 Лето ѧ҃·ф̈·ӵ·д̈· приходи Єѵгеніе на Кала=Марію.

6689 ѯ·ѕ̈·ё·з· изид(е) . . ефилака Исаиа нерѣмонахъ и єѳѣаскѣтъ (?) на Касандрѳ самьчетьверѣти и единъ ѿ синове (?) отиде ка вѡгѳ мⷣсеца июлїа ·к̈· ѿ рож. Христа ѯ·ä·ѯ̈·ӵ·д̈·

6690 Сїю книгѳ wк. имех азъ грⷦш'ни проігѳмен Єфремъ Раїчевић Хиландарацъ егда бⷦхъ на Кареах на каѳїи . . . дад(е?) на кона(к?) при цркви светаго Николи ѯ·ä·ѱ̈·ѕ̈·т̈· мⷣсеца фе. ·т̈·

6691 Прїндох на каѳїю ѯ·ä·ѱ̈·ѕ̈·т̈· фе. ·зї·

Записи на ст. шт. књизи бр. 38 у ман. Хиландару. — Ст. Димитријевић.

1627, 1706.

6692 Сїю дѳшепола(з)нѳю книгѳ, глаголюеми wхтоихъ, коупи азъ грⷦшнїих и многожкаанⷦкиши и м'ньши въ свещенїцⷦхъ попъ Божо. И да се зна цена книзи т̈· гроша. Въ лⷦто ѯ·ѕ̈·ѱ̈·л̈·ё. Тогда правещоу прⷦстолѡм Єрбскїим прⷦкѡсвещенїи архїепископъ кѵр Паисеи, въсеѡсвещенїих мїтрополитъ Босанскыи кѵр Исаїа хачїа. Богоу нашемоу слава въ векы амїнь.

6693 Сїа светаѧ и божставнаѧ книга глаголемаѧ wхтоих петогласник мⷦк їерем Живка Шѳкиħа, въ летѡ ѯ·ä·ѱ̈·ѕ̈· месеца генѳарїа ·к̈·ѕ̈·

Записи на Божид. октоиху (1537) у цркви с. Јасенаша (Северин. протоп.). — Р. Грујић.

1627., 1713.

6694 Сїа светаа и божствна книга, реколи ѱалтирь, ценою ·ї̈· дѳкат, въ лⷦто ѯ·ѕ̈·ѱ̈·л̈·ё·

6695 Да се зна како поновн сїю книгѳ глаголеми ѱалтирь Їованъ Делиħ за свою дѳшѳ, и за свое домаħице Миндане, и за своіа чеда, да имъ є вечни поменъ ѳ манастирѳ светаго великомѳченика Христова Геѡргїа, богъ да их прости. Ка лето ѯ·ѕ̈·ё·к̈·ä·

Записи у рук. Цетињског ман. — М. Драговић.

1628.

6696 (1191) Исписах азъ мнѡгогрѣшныи Данїил ѥромѡнах сїю книгѹ, зовома четења, кѵр Сѣрѕ, поповѕ сынѕ ѿ Гложане[1]) на рѣцѣ Кить, къ лѣт(о) ѿ създанїа Ядамова ѯ·З·р̈·А·Ѕ· (доцније додато:) или ѿ воплощенїѧ бога слова въ лѣто 1628.

Запис у рук. (зборник) у епископ. библ. у Пакрацу. — Р. Грујић.

[1]) Г. Грујић вели »код Футока у Бачкој«.

6697 Къ Светѣи Горѣ Ядона писа се въ лѣто ѯ·З·р̈·А·З· месецъ сеп. ·Д· дань.

Запис у рук. (номок.) Соф. Библ. бр. 296. — Цонев, 205.

6698 (1194) К лѣто ѯ·З·р̈·А·Ѕ· ѿ китїа Ядамова придадох за съ апостолъ ·ф̈·, и рѧкою моею грѣшною исписах сїю книгѹ, и да слѹжитъ светомѹ манастирѹ оу Филандарѣ, и да не износит се из монастира докле траєт.

Запис у рук. м. Хиландара. — Д. Костић по препису јеп. Порфирија (Пет. публ. Б. F. XVIII, 34. л. 35б). Сава ову књигу не помиње, а одломак се налази у Петр. П. Б. F. I. 608.

6699 Сию книгѹ, глаголимѹ тлъкованїе, wправи Якесалѹмъ оу клисарници за свою дѹшѹ, при игѹменѣ Рафаилѣ.

Гнїѡнице лѣт(о) ѯ·З·р̈·А·Ѕ·

Запис у тум. јеванђ. у Костајничкој цркви. (Банија). — Д. Н. Оклобџија.

1629.

6700 Помени, господи, Панькратїа грѣшнаго, лѣт(о) ѯ·З·р̈·А·З·

Запис на лиманом покривачу централног кубета Хиландарског. — Старине, 16.

1630.

6701 Бр. 1214. На завршетку има још тајном букв.: Стєфан оу Трескавец.

Сава, Каталог.

6702 Къ лѣто ѯ·З·р̈·А·Й· сѫписа сїю книгѹ мѣсѣчникъ светомѹ храмѹ вѣкѣдѣнїю кѵр проигѹмѣнь Висариѡнъ. и плати игѹмѣнь кѵр Никифоръ съ братїам(а), Богъ да ихъ проститъ.

Запис у минеју за мај у ман. Завали. — В. Ђоровић.

*

6703 Сїю л҃ѣствицоу исписах оу Пивоу, храмоу пр҃ксветые владичице наше богородице и присно дѣвы Маріе. И кто є кте ѿнимити н҃кконмь вражїимь нав҃ктом ѿ сего вышереченаго храма, да моу є соупарьница въ м҃сто помоири светаа богородица на втором пришаствїю пр҃кдь Христомь владикомь, коупно и вьси светїи, и да боудеть причестникь шн҃кмь, иже р҃кше: вьзми и распни его, Іоуса, глаголемаго Христа. Гр҃кшнїи Яввакѵм.

6704 Всѣм же и по вьсоудоу православным христїаном, господїемь и братїи и дроугом раболѣпно метаніе до лица земнаго оумисленно сътвараемь ѿ оусрдїа же доушевнаго и прилежно молим. аще приключи се н҃ккое погр҃кшенїе, бога ради простите, благословите, а не кльните понеже троуди се ни во доухъ ни аггель, нъ чолов҃ккь гр҃кшнь, и роука крена. да и сами процѣнїа и благословенїа ѿ вьседрьжителя бога сподовите се, вънегда пріидеть въ дьнь соудніи вьздати комоуждо по дѣлом своимь. — Давшомоу же богоу начети и съвршити слава и велелѣпїе, чьсть и покланѣнїе ѿцоу и сыноу и светомѵ дѵхѵ, въ в҃ки в҃ком, аминь. Въ л҃кто ≠·З҃·р҃·А҃·й҃· Гр҃кшнїи Яввакѵм расодерь сцрьвьница (?) в҃кчна емоѵ паметь.

Запис у рук. Цетињског ман. — М. Драговић.

6705 Помени ме, шче, бога ради чьтѵщи ѱалтир сѫи писакшаго сїа Спиридона старца въ л҃кт(о) ≠·З҃·р҃·А҃·й҃· оу Ораховици монастирѵ.

Запис у рук. Загр. Акад. — Лавров, Палеографија 284.

6706 (1212) Сиї чьстни крьсть оукрасише благоверни Хрстїане, богъ да ихъ прости. Семѵже настоятель кыс(ть) проїгѵменъ Вїсариѡнъ, въ лето ≠·З҃·р҃·А҃·й҃·

Сїи крьстъ ста ·й҃· тисѵщи и ·с҃· аспри, сѫ вьсем ѡпракданїемъ.

Запис на крсту у м. Житомислићу. — М. Сперански.

6707 Въ л҃кто 7138[1]) ѿ Поланин Сотирь приложи на светаа богородица Ловище и оучиниҳме харачь.

Запис у рук. м. Хиландара бр. 337 (435). — Сава, Каталог.

[1]) Упор. бр. 4277—8.

6708 Ка лето ѿ витиа ҂·з̑· и ·ѳ· и ·а̑·й· ѿ рождества Христова ҂·а̑· и ·х̑· и ·к̑·й· (!) Сию светоую и божаственѹ книгѹ, глаголимѹ апостолѣ, ѡправи господинъ Томашъ Раковићь за свога господара ѡца Петра и матере Петромиле и за свою дѹшѹ, и даде сребренъ грошь. Помилѹи, господи родителе, Богъ да га прости.

Запис на рук. у гђе Ленке Радуловић у Загребу. — Р. Грујић.

6709 † Пр҃ставиⷭ се патрїарха їерѹсалимскїи Сохроніе месеца генаріа ·к̑ї· ва данъ поклоненіе часнимъ веригамъ светаго Петра, ва лето ·з̑·ѳ̑·а̑·й·

Запис у псалтиру манастиру Ремете под сигнатуром 24. IX. — В. Ћоровић.

6710 Ка л҃кте ҂·з̑·ѳ̑·а̑·й·

Натпис код иконе св. Ђорђа у паперти м. Полошког. — Минало, II. 51.

1630, 1656.

6711 [Сѣврь]ши се сїа книга, глаголеми [апостоль] ... монастирь Чир҃кпиш [храмь благовещени]е богородици рѣкою гр҃ки҃нѣю .... [мон]ах(а) в л҃кто ҂·з̑·ѳ̑·а̑·й· Поче с(е) .... ·з̑ї·, и сѣврьши се месеца .... великъ(и) понеделникъ $\frac{3}{4}$·д· час дне .... [погр҃к]шено а вїе исправите [и не] кльн҃кте. Кѣпи ю Йко[вь з]а свою доушѹ.

6712 [Язь гр҃кшни Сава] ходи оузех ѿ Ѩакова и при[несох ю оу манастир Изо]граф҃ь, храм светаго велико[мѣченика Христова Геѡргїа вь] лето ҂·з̑·ѳ̑·ѯ̑·д· Яще кто [покѹсити се хоцет изнестї ю ѿ виш]ереченаго храма да вѣдеть [проклет ѿ светаго Геѡргїа].[1]) ѱлѧѕѧ кѫѱхиѧ и вѡл" | ..... шлсвцѧ владыка ѡлѳквпи |[2]) ..... и тврьдо зл҃к благодарим | .... вѣс҃кми. Писа[3]) благодарим | .... ходи вѕехъ ѿ Йкова.

Записи у рук. Зограф. ман. — Бълг. Стар. изъ Мак. 194 и 199: Извѣст. Конст. XIII, 262.

[1] Попуњавање извршено према зап. бр. 6894 од исте године и писаном истом руком. — [2]) Тогда пѣтѣка висок ..... | .... владыка Софиски. — [3]) Одавде до краја писала друга рука.

1630., 1805.

6713 Сїа книга трнѡд приложи Дороден їер҃мо(на)х светомѹ Іѡаноу Пр(о)д(ро)моу, више сел(о) Сл҃кп҃че, въ л҃кт(о) ҂·з̑·ѳ̑·а̑·й·

6714 Сїѧ книга трїѡдъ перко кеше ко манастирѣ свѧтыи Їѡанъ Крестїтелѣ, во село Сленче, последіже ко манастырѣ свѧ=тыи Ѧрхангелъ Михаилъ ѯ·ӓ·ѡ̈·ѣ̈· лѣта.

Записи у рук. библ. А. Н. бр. 349.

1630. и позније.

6715 Бр. 1219. треба: Гласник XLIV.

1631.

6716 (1230) Сїе свето евгелїе азъ Маѳїм митрополит Расѳ кеше под' залогомъ и ѡкѳпих за хилядѳ и четириста лѣто ѯ·ӟ·ѳ̈·м̈· мѣ=сеца дек. ·й·

6717 (1231) Помени, господи, раба своіего Маѳима митрополита. Помени ме, господи, раба своіего Маѳима, митрополита въ царьстви твоем небеснемъ.

6718 Помени, господи, раба своего Маѳима митрополита Расоу иже извади и ѡкѳпи ѡ залоги светое сїе евгелїе за хилядѳ и четириста ас. и тѳ плочѳ и каменїе ѳдари, въ лѣто ѯ·ӟ·ѳ̈·м̈· месеца дек. ·й·

Записи у рук. Н. Б. бр. 1097.[1]) — Ј. Томић.

[1]) Исти у ком је и запис бр. 544.

6719 Въ лето ѯ·ӓ· и ·ѯ· и ·л̈ӓ· престави се Петаръ Братковићь месеца авгѳста ·ѣ̈· дьнь.

Запис на рук. (апостол) гђе Ленке Радуловић у Загрубу — Р. Грујић.

6720 Въ лѣто 7139 прьвы день того лѣта прѣхѳ прѣченїе и почело канонѳ быст,

Запис у рук. (јеванђеље) м. Хиландара бр. 3. — Сава, Каталог.

6721 Въ лѣт(о) ѯ·ӟ·ѳ̈·л̈·д̈· приход(и)хъ азъ см'ѣренни Пачеи патрїархъ.....

Запис запаран на зиду у м. Жичи. — Старинар II (1901) 136.

6722 Ведѡмо да есть когда падна пепель ѡ небеса на земли по вьсеи земли месеца декевьрїа ·ӟ· оу среду въ лѣто ѯ·ӟ·ѳ̈·м̈.[1])

Запис у Божидареву молитвенику тиквешког ман. св. Ђорђа, сад Нар. Библ. — Ст. Димитријевић.

[1]) Упор. бр. 1227, 1229.

6723 Въ лѣто ҂·ѕ̈·ф̈·м̈· мѣсеца ноемра ·к̈· дьнь игѹмень Филипь.

Натпис на главним вратима цркве која воде из прве препрате у главни део цркве ман. Хиландара. — Ст. Димитријевић.

1632.

6724 Бр. 1236 избацити; није тада писан рукопис, већ од те године почиње паскалија.

Сава, Каталог.

6725 Бр. 1242. Треба: Гласник XLII.

6726 Бр. 1246 пренети под ову годину, јер је тад 18 фебруар пао у суботу прве недеље поста.

6727 Сый с(вѣ)ты жр҃т(а)вник' Г(оспод)а Б(ог)а и Сп(ас)а Нашего Ї(с)оу(са) Х(рист)а ѡс(вѣ)ты ѥ роукою прѣѡс(вѣ)щенаго еп(и)ск(о)па Крѣтанїскаго кѵ̑р' Маѳима въ храмѣ с(вѣ)таго и славнаго великом(оу)ченика Гєѡргїа:. —

Въ лѣто ҂·ѕ̈·ф̈·м̈·

Натпис на руком рађеном Антиминсу у цркви села Липнице у Хрватској — Р. Грујић.

6728 Моленїѥ игѹмене Филимона єромонаха вь лѣт(о) ҂·ѕ̈·ф̈·м̈·

Запис на икони св. Димитрија на левом стубу иза певнице у вел. цркви у Хиландару. — Ст. Димитријевић.

6729 (1226) Съградиште врата сїа при игѹменѹ Филимонѹ єромонахѹ маздовьзданїемъ Гаврїла єромонаха, лѣт(о) ҂·ѕ̈·ф̈·м̈·

Натпис с поља на вратима трапезарије ман. Хиландара. — Ст. Димитријевић.

6730 К лето ҂·ѕ̈·ф̈·м̈· єродиаконь Б(и)кт(о)рь.

Запис на лиманом покривачу централног кубета Хиландарског — Старине, 16.

1632, 1683.

6731 (5998) Къ лето ҂·ѕ̈· тисоуштное ·ф̈·м̈· при игѹмена Никодима, да сѥ знае что сѣть цркове ѡдежде: ·ѳ̈· фелоне, ·ѕ̈· стихаре, ·й· чиктове нарѹквице, ·ѳ̈· петрахиле, ·ӓ ѡрар', ·ӓ· кадилница сребрена, ·в̈· потира сребрьни, ·в̈· крьста полащени.

6732 (6002) Да знае кога ѿтиде царь Мехедь на Немце к лето ҂ѕ҃ѳ҃ѱ҃і҃а҃. Ѣк то креме кеше игѹмень на свети врачі Антоніе. на свети Геѡргие Домаскинь. Кеше келика нѣжда на христ(т)ане ѿ сѣрьсате. Записа азь многогрешни ереи Илиа ѿ село Караачь. на светаго Тодѡрь великомѹченика, прько нед. пос.[1])

Записи на рук. Пловдивске библ. — Извѣст. Имп. Ак. Н. VIII, 3 345.

[1]) 17 фебруар (Тодор Тирон) пао је ове године у суботу уочи белих поклада.

1632. 1633.

6733 (1243) Въ лѣто ҂ѕ҃ѳ҃ѱ҃м҃ почесмо патосити цркквь. а съвр'шисмо (҂ѕ҃)ѳ҃ѱ҃м҃а҃=є лѣто с . . (две речи избрисане па додато:) при игоу=менѹ кур Михаилѹ іер'монахоу и всего брат'ства.

6734 (1244) И въ то лѣто съписахѡм код. оу трапезарію всем свѣтым ѿ месеца септем'вріа до месеца авгоуст(а).

6735 (1245) И въ то лѣто оукрасихѡм два крьста сѣкврѡм и златом и каменіемь.

Ѣк дьни прѣкосвещенаго ар'хіепископа Сръбскаго кур' Паисеа, въ врѣмена Пер'скагѡ царя сѵл'тан(а) Амѹрат(а).

Записи у рук. м. Лепавине. — Р. Грујић.

1633.

6736 Бр. 1600 пренети под ову годину као што и гласи (7141).

6737 (1247) Сіа светаа вожьствьнаа и доушеполезнаа книга, глаголіемаа ѱалтірь, исписа се въ монастырѹ Милешеви, храмѹ вьзнесенїа господина и светаго Сави, при ар'хіепископѣ Пекскомь кур Паисею, и митрополитѹ кур Доротеѹ и игѹменѹ кур Василію, въ лѣтѣ ҂ѕ҃ѳ҃ѱ҃м҃а҃ ѿ Христова рож. ҂а҃ѯ҃а҃ѳ҃, ін'дікті҃ѡн а҃ кр҃ѕг а҃ лѵн. ѕі҃, епах. а҃ рѵкою многогрѣшна чрьн'ца Захаріе, ісл. ѕі҃.

Запис у рук. Северинске цркве. — Р. Грујић.

6738 Въ лѣто ҂ѕ҃ѳ҃ѱ҃м҃а҃ сіа врата ѡградише се при игѹм'нѣ кур Ѳодосію еромонахѹ иже і диторь быс(ть) . . .

Натпис на вратима из прве препрате у другу у ман. Хиландару. — Ст. Димитријевић.

6739 Здѣ почиваетъ Христѡ рабъ божи Марко зовемъ родомъ Спасоевићъ, и поживе васе лѣтъ ·ѳ·ї· и престави се лѣта господнѧ = 1633 и по сѧ(р)ти же его шсташе мѡ ·в· сина . . . . . месеца шкто. . . .

Натпис на крсту у гробљу махале Спасојевића у селу Јошавци, Бањалучког котара. — Вл. Скарић.

1633., 1643.

6740 Изволенїе(мъ) шца и сапоспешен(іе)мъ сїна и савршѣнїемъ светаго дѵ(ха) подѣнови се сан свети божествени храм светаго и славнаго вѣликомѵченик(а) Пантѣлеимонъ ва лѣто ѧ·ѕ·р·м·ѧ·, и потписа (се) ва (лѣ)то ѧ·ѕ·р·ї·ѧ· прешсвѣщенаго митрополита . лкоу (владикоу?) кур G . . . . . сабор . ол . .

Натпис у цркви над десним вратима у Видину. — Старинар 1908, 151.

1633, 1644.

6741 Бр. 1254 и 1255 избацити; тачније издани под бр. 5659 и 5660.

око 1633.

6742 Бр. 4406. Проигуман Димитрије биће исти који се помиње у записима бр. 467 (в. бр. 6237) и бр. 1251, те према томе овај запис ваља ставити око ове године.

после 1633.[1]

6743 Писа се сїа книга рукою дѵховника Дамаскина и дана кыст дѵховникоу кур Висарїонѡ за дѹшоу Дамаскина іеромшнаха. Помѣни и давшаго Захарїю оученика его.

Запис у рук. м. Хиландара бр. 307 (266). — Сава, Каталог.

[1]) Види бр. 1248.

1634.

6744 Изволенїем шца и сыноспешенїемъ сина и сѣвршенїемъ светаго дѵха, амин. Исписах азъ поп Живко сїю книжицѡ, глаголемъ часословецъ. И молю васъ братїе, мали же и вѣлик, чѣтци и книгочїи, чѣтѵше или прѣписоующе аще обрѣщете негде погрѣшено, а вїе с ѡмом исправлаете, а не кльнете, понеже апостолъ Павелъ глаголетъ: кльнеи, клет . . . . благословенъ. понеже и ви да оулѣчите царство небесное. За . . . . исписа се сїа книга оу селе Хаџар подџриље (?) пловдивскои, при епископа кур. . . . Писах азъ поп Живко, а шчьство ми ест ѡ селе Стро-

полїе. под Старен Планине, на рѣцѣ нарицаемы Искыр подъ мрилїе Локѣчкон. Писа се у село Хаџар оу Средн8 Гор8 ко лѣто 7143, мѣсеца ѡктомврїа ·ӓ·ӓ· дьна свръши се.

6745 Тогда прѣкрач Черакаша конници ѿ Пловдив сн.... лех оу Загорїе, и плѣниха кѣлнѫ. По том се кѣх8 съврани множество коиска оу Пловдивско поле ·ѯ̈· хилиад. тогда беше дошоль царь од Дрѣнополь. Тогда кѣх8 сокрахо ·ӟ· крале блъгарсти кнезови на Р8си

Запис у рук. м. Хиландара бр. 382 (432). — Сава, Каталог.

6746 Христос зач. и конца, к лѣт(о) ѧ·ӟ·ѯ̈·м̈·ѣ̈.

Запис у минеју за фебруар у ман. Завали. — В. Ђоровић.

6747 (1259) Изволисѣем ѡтьца и поспешенїем сина и съвръшенїем свѣтаго доуха, ѡкнови сѧ съ светїи кожкств'ны храм тр8домь и потъщанї(е)м всечсвещаннаго арьхїепископа кур Паусея и пописа се ѡкѣтишавша некоа честь, елико намь възможно кисть ѡ любѣви и 8срьдїа съ всем братством, лѣт8 мимотекш8 ·ӟ·ѯ̈·м̈·ѣ̈· їндиктїѡн ·ѣ̈·

6748 (1260) Тоже лѣто и трпезарїю пр'ѣкрих оу великон нѫжди. Смереннн Паусеи[1])

Тогда еклисиарх8 правещ8 кур Спиридѡн, а игѫ(м)н8 кур Касалїе, і спахи кур Тодорь и ѡстала братїа, богь да их прости.

Натпис у цр. св. Василија у Пећ. Патријаршији. — Г. Елезовић.

[1]) Ове две речи тај. букв.

6749 .... како дадосмо сан..... [Христи]ворѫ Марчанин8..... п8ть 8 к... рнван.... да чате доке..... ·х̈·ӓ·д̈· лѣ..... анастир8 Дѣ.... сте....

Запис на одл. псалтира у цркви св. Ђурђа у селу Вел. Поганац (близу Лепавине). — Р. Грујић.

6750 Градь Д8пеница. Кожѫхарь Димитре Попок поклони евгелїе оу Светаго Ярхаггела Михаила и Гаврила оу Ѯсомати за своа д8ша, за своа баща и за мати да сл8жї светомѫ Ярхаггел8. Кои го ке помести, да мѫ е соупар'нїкь светїи архаггель Михаль и Гаврилъ въ дн соуд'нн Бѫ ѧ·ӟ·ѯ̈·м̈·ѣ̈.

Ѣь то лѣто выс(ть) с8ша велика.

Запис у рук. Соф. Синод. Библ. бр. 106. — Спространов, 47.

6751 Велика знаменија и чѫдеса въ wсмѣ тисѫщѣ кѣга млади царь тѫрьски царь (додато са стране: излазе на Дренополе) наста, име емѹ Мѫрать. Тагаа наста гладь велика и злина на христѣне, зацо поиме вое долѵ на Римь та запреше жито и краше захире, наиме по ·ѳ· кѣбла ечмь и по ·ѳ· wсманїка пшеница и масло по ѳ wке. Та кѫпоуехѫ ечмы по ·ѕ· кѣбла, а дрѫги ѫзимахѫ османїкь ечмь за кѣбла ечмь за зелено, а ока масло по ·а҃ѳ. Тѣгаа не едехѫ люди по ·і· днї хлеба, и мрехѫ гладни. Та се носеше жито по села, продаваахѫ пшеницѫ на окѫ по ·ѕ· wка, на wсманикь ·ч҃·ѕ·, и ока вино по ·й, а ракїа по ·к҃·ѳ·, а сїрене по ѕ, овчо месо по ·й· Тогаа велико зло беше въ людех. Писах месеца маиа ·к҃·д· день, а въ лето ҂ѕ҃·ѳ҃·ч҃·ѕ·, крѫгь слньцѫ ·к҃·ѕ·, а лѣне ·ѳ҃·, злато число ·ѕ· темелна ·ѕ· епахта летѫ ·д· евреомь хфа.[1]) Писах азь ереи Стѡѩнк.

Запис у рук. (пентикостар) Соф. Библ. бр. 156. — Цонев, 145—6.

[1]) Ове године били су кругови 1 и 15, а ови кругови били су 7166; међутим због цара Мурата ни једна ни друга година није могућна. Може бити да се ово односи на рат Муратов с Пољацима г. 1634.

1635.

6752 Грькшнаго Захарїю.

(1264) Помени, владыко светыи грькшнаг(о) Захарїю.

Изволенїем отца, и поспѣшенїем сына, и съвръшенїем светаго доуха исписа се сїа светаа и божьствнаа слоужба при храмѣ вѫзнесенїа господина и светаго Сави, зовомь Милешека, прї ар҃хїепископѣ Пекскѡм кѵр Паусею и митрополитѣ кѵр Логїинѣ и їгѵменѣ и ар҃химандритѣ мѣста сего кѵр Маѳїмѣ. И которомѣ свещенникѣ по нѣм кѣде, да поменѣ грькшнагѡ Захарїю писавшаго. Къ лѣт(о) ҂ѕ҃ѳ҃м҃·к҃·, а ѿ еж(ε) по пльти рождьства господа и кога и спаса нашегѡ Іисоуса Христа ҂а҃ѳ҃х҃·а҃·ѳ҃·[1]) їндїктїѡн ·ѳ҃· кроуг слньцѫ ·ѳ҃·, крѫг лѵн. ·їѳ҃·, епах. ·ѳ҃· злат. число ·к҃· демелїѡн ·а҃ї· месеца сен. ·к҃·ѳ҃· — Люб҃вы Христовы ради помени грькшнагѡ Захарїю.

Запис у рук. (литургија) универ. библ. у Загребу. — Р. Грујић.

[1]) У Пећ. Патр. 60, где је овај запис саопштен у изводу. — Зап. и Натп. бр. 1264 — стоје године 7143 и 1634, што би према мес. септ. и инд. 3. било добро. Кругови злат. бр. и епак. (= сл. нед.) били би, погрешни. Али може и год. 1635 бити добра, а год. од Адама била би 7144 и онда би кругови и др. с обзиром на мес. септ. били добри (основ. је погрешно треба 22 м. 11), а погрешка у индикту који би за г. 7144 требао да буде 4 могла би се објаснити тиме што је из исте рубрике кругова узет и он.

6753 Къ лѣт(о) ѯ҃ѕ҃р҃м҃г҃ рѣкою мнѡгѡгрѣшнагѡ граматика Прїима.

Запис нишчев у рук. (псалтир) Соф. Библ. бр. 204. — Цонев 13.

6754 (1275) Сїи столъ сътвори митрополитъ косанскы кыр Їсаиа в лѣт(о) ѯ҃ѕ҃р҃м҃г҃ при игѹмена Филимона їеромонаха.

Натпис на игуманском столу у вел. цркви ман. Хиландара. — Ст. Димитријевић.

6755 К лѣт(о) ѯ҃ѕ҃р҃м҃г҃ при игѹ(менѹ) Фїлимонѣ.

Натпис над улазним вратима у порту ман. Хиландара. — Ст. Димитријевић.

6756 Їс, Хс, Ні Ка. — Изволенїемъ ѡца и съпоспешенїемъ сына и съвръшенїемъ светаго доуха изволи сѣ оубо и мнѣ послѣдовати и поклонити се светомоу и жиконосномоу грѡбоу господню. Єгда прїидѡх въ светїе лаври Хиландара сркска коѓомолю видѣх цркква въсемъ оукрашена точїю без темна, и въспоменоу ми ѿць игоумнѣ съ братїи, видѣх любѡв их и нѣк през(р)ех моленїа их и ѡбѣщах се бїти хтитѡр аз всешсвещенїи митрополит херцеговскы кыр Єѵмешнѣ въ лѣт(о) ѯ҃ѕ҃р҃м҃г҃.

Натпис на негдашњем иконостасу вел. цркве ман. Хиландара сад распарчан по црквама св. Ђорђа у пиргу, Благовештења над гробницом св. Трифуна у башти и св. Василија на мору. — Ст. Димитријевић.

6757 Привѣде се сїа вода трѹдѡм и потыранїемъ благочѣстываго хтытора нашего кыр Єѵмона и подроужїе его Весса ѿ град(а) Шипа, и господь да подасть имъ источникъ воды благѣ въ животе вѣчнем, и кои цо приложи, богъ да прим(и) въ свою роукоу. Къ лѣт(о) ѯ҃ѕ҃р҃м҃г҃.

6758 Привед(е) с(е) вода сїа трѹдѡм и потыранїем благочѣстиваго хтытора хажи кыр Михаила и Анна, господи да подасть имъ сторицею въ царьство небесное. ѯ҃ѕ҃р҃м҃г҃.

Натписи на чесми и кладенцу у м. Лесновском. — Бълг. Стар. изъ Македон. 248.

6759 (1276) Понеж(е) да се зна когда прихон зде прѣсвещенїнии патрїархъ кыр Паусен и съ шным слоужителн Пекске цркве: екклисиархъ кыр Єпиридон и архїдїакѡн кѵр Михаил и съкеларіе кыр Нїкѡн і еѳархъ кыр Кен'тїрїѡн попъ Василїе и еще четіри дїаконы: кыр Дороѳеи съ троїми. И тогда сътвори хїро-

тонію и съвръшн четири дїакона и два свещеника Дїѡмидна и Михаила, и дїаконы Сер'гїе и Василїа и Софронїа и Яр'сенїа и два свещеника мир'скаа.

Се бис(ть) лѣт(о) ҂ѕ҃ѳ҃р҃м҃г҃, мѣсеца августѡ. к҃е҃ при їгѳменѣ кѵр Єѵдїмїю. И тѣ се тогда прилѣчи епископ Тетовски Нїканѡр, и аз грѣшны писави сїа Михаил, живи нѣкогда Скопски.

Запис у рук. (поменик) м. Дечана. — Г. Елезовић.

1635 (?)

6760 Сїе свето єѵгелїе Петра сапѣничина. Лозанова керка поднови сіе светое єѵгелїе оу светаго Николи. Дѣпничка црква, да слѣжи за нихна дѣша и за родители їѣ҃: Младенъ, Петра, Лозонъ, Кѣка, Гєѡрги, Калина, Яната, Михаил, Тодорь, Цветко, Ѥно, Любенъ, Мара, Петкана, Имо, Никола, Господинка, Трена, Богана, Паѣнко, Ѡрдо, Стана. Кои га ке изнесе из светаго Николи, да не мѣ є помощъ светы Николае, и да не види ..... где слѣжи свети їерах Николае .... м҃г҃ рѣк(а) грешна попа .....

Запис на листу у Петр. Публ. Библ. (F. I. 754). — Д. Костић.

1636.

6761 Изволѣнне ѡца і сина и светаго дѣха писашѣ се сїа светы ѡбрази ва лето ҂ѕ҃ѳ҃р҃м҃д҃ Настоятель ермонах иѣгмен Петроние и монах Кирїл и монах Симїонь и монах Гераснмь, и ви титор Неделко тѣрговець ѿ Дебра .... Їѡфко, Димитрїе і Пеѡ і Никола.

Натпис испод иконе богородичине у ниши изнад западних врата северне цркве у Зрзи. — Старине 4.

1637.

6762 Бр. 1303 поправи годину: ... ҃ѳ҃ и м҃ и ѕ҃

1638.

6763 Бр. 1309. Поправи вр. 2: зокомїи Хракрены. — вр. 3: пресветые... Житомислик на рецѣ Нерѣтве. — вр. 4: кѵр Єѵдимїю їермонах(8).

М. Сперански.

6764 Бр. 1317. Помрачење месеца било је 11 а не 20 децембра (Наставник 1900. св. 7 и 8 стр. 271).

6765 Къ лѣто 7146 да се зна како кѫпи Стефанъ воденицѫ ѿ Тюрѣа и ѿ Дмитра и ѿ Деспине и ѿ Кнеге и ѿ Ефре и ѿ Яѣеце, и тѫ кеше ѿ Светы Гори Ятона зовеми Костантин а роѣенемъ ѿ Инека и попъ Мата и Марко Грошечановиѣ и Марко Лазиниѣъ и Хатипъ Кѫлски Ибрахимъ Сеҳфиль и Сѫпъ сапѫнина Сѫпъ Кѫлски Юсѫхъ Ерилевъ зетъ Идризъ хоџа Мѫслина. Пазарь кеша Пава касапинъ, Лѫка Симиѣъ, Ѻва Ѻковиѣъ и Голаѣани мастори, масторъ Марко и шегрътомъ Никола Кѫташъ, Ђюра Одиѣъ.

И къ то врѣме Ѻковиѣъ wснока кѫѣѫ на Рѫанице, къ тъ дънь ·ѧѓ· на кои ѣа ѫцениѵ воденици чинестоѵ (!), къ лѣто 7146, месеца авгѫста ·ѕ· дънь ѫторникъ.

Запис у рук. м. Хиландара бр. 143 (37). — Сава, Каталог.

6766 Сиа книга монастира Изѫграфа, светаго великомѫченика Христова Геѡргиа. Смирени игѫмен Паисеи. Да се зна когда стаѵ егѫменъ семѫ монастирѫ вишереченномѫ азъ Паисеи, въ лѣто ҂·ѕ·ѱ·м·ѕ· мѣсеца ап'рилиа ·к·г· дънь ѿ[1]) рож. Христова ҂·а·ѱ·а·и·

Запис на рук. (Лествица) у м. Зографу. — Извѣст. Конст. XIII, 273; Бълг. Стар. изъ Мак. 195.

[1]) Одавде до краја нема у Бълг. Стар.

6767 Сїю книгѫ, глаголюми пендикостарь попови Пет'рь Миѵалковь за свою дѫшѫ и за свои родителюи оѵ вѣведенїе светѣи богородице, дад(е) ·ѕ· шн. пшеницѫ к лѣт(о) ҂·ѕ·ѱ·м·ѕ·

Запис у Стеф. Скадранина Трподу Соф. Библ. бр. 546. — Цонев, 485.

6768 Сию книгѫ даде Митрофанъ Дѡнисѣевичь Мартиновичь їноѣъ монастирѫ Хиландарѫ Светїе Гори Ѧдонскїе ва вѣчни помен себе и родителюмъ своимъ. Писа wца своего Дѡниѵса и матерь свою Янасдасїа, многа юмѫ лѣта, ҂·ѕ·ѱ·м·ѕ· мѣсеца авгоѵ(с)т ·к·д· дънь и сестрѫ свою Ялимпиад(ѫ) їнокиню, Яниоѵ инокѝню. Бар'варѫ монастира Печерского оѵспенне прѣсветїе богородице Киевскѣе.

Запис на рус. шт. књизи (Златоустове беседе 1624) бр. 146. — Ст. Димитријевић.

6769 Къ лѣто 7146, їоѵлїа ·ѕ· Ѹдимїе, аѵ.

Запис у рук. м. Хиландара бр. 310 (488). — Сава, Каталог.

6770 Нека се добро зна ди ѿкѵпи попъ Иѡванъ сїю божествє. Да се зна како ѿкѵпи сию и божественою книгѵ, глаголеми литѵргїа, ѿкѵпи є дїакъ Кѵковои ѿ попа Марка за четири раничка бишъ(?) .. д д да ѿ китие ѧ тисоуцъ ·ѯ·а·й· година.

Запис у служабнику у Блатушкој цркви. — Д. Н. Оклобџија.

1639.

6771 (1326) Въ лѣто ѧ·з·р·м·й· мѣсеца декевріа въ ·к·г· дьнь съвръшиш се сїа богосвѣдетелнаа книга, рекомаа епистолїа апостолькаа, повѣленїемъ їеромонаха Паисїа, игѵмена зѵграфскаго, иже естъ въ Свѣтѣи Горѣ Ѳдонстѣи. Въ тоиже свѣтѣи обители довръшиш се рѵконачрьтаніемъ миѡгогрѣшнаго Кіріл Хлѵкѡчана, рещи ѡчѣствѡм земли Молдовлахїискѡй. Чьтѵрїи же благословите насъ, и не клънете, и васъ Христос богъ простит и благословит.

Запис у рук. м. Хиландара. — Д. Костић, по препису јеп. Порфирија (Петр. Публ. Б. F. XVIII, 33, л. 70); Сава, Каталог.

6772 Съписаше се сїа дїаконства въ лѣто ѧ·з·р·м·з. И сїе лѣто многи напасти врише на Христїане. наипаче на мене грѣшнаго. много пострадах ѿ Ромѧца, мало ми глава не штиде, и пакы помощїю божїю избавленъ бихъ. господь и прѣчиста да им сѵдитъ и ·т·й·ї· светиҳ ѿцъ, да им не просто ни въ си векъ ни въ бѵдѵщи.

Запис у рук. (зборник) Соф. Библ. бр. 542. — Цонев, 176.

6773 Въ лѣтѡ ѧ·з·р·м·з· да се знаде како изѡбрѣтѡҳ сїю книгѵ, глаголюемою молѵбникъ прѣсветые богородице и светомѵ Сави и Сѵмеѡнѵ. изгнившою ѿ издавна ѿ деда моего Петронїю ермѡнах(а) азъ ермонах Стефан, и приложих ю храмѵ светыхъ силъ бесплътныҳ Архаггелъ Михаила оу грѡба прѣподобнаго оца Гаврїила Лѣсновскаго.

Запис у рук. м. Лесновског.

6774 Сїю книгоу пентикостарь да сеѡ (= дасме?) на посницоу оу Кареи смерени владыка Мардарїе, їгоумен Филип и вас саборъ на слоужбоу, и тко є ѣе ѿнимити ѿ посниде да моу є соупарница мати божїа и свети Сава и Сѵмеѡн ва дьнь страшнаго соуда, и ѿ нас смѣренихъ не благословенъ, лѣто ѧ·з·р·м·з. Азъ владика Мардарїе са кратїами принесосмо ну ѿ Печерски манастирь из Кіева.

Сїю книгоу даде щць Яндонїа Печерскога монастира Србинъ монастирѹ Хиландарѹ ва вечни помен.

Записи на рус. шт. кньизи (1631 г.) бр. 106 у ман. Хиландару Ст. Димитријевић.

6775 Сїе ісвангеле манастира Хиландара, аще кто дрьзне да га ѿлоучи ѿ Хиландара да є проклеть. Лѣто 7147.

Запис у рук. м. Хиландара бр. 43 (25). — Сава, Каталог.

6776 Сїа пасхалїа содрьж(и)ть ѳ҃ч҃в҃ лѣтє. Пїсах҃ вь лѣт(о) ѧ҃з҃ѳ҃ м҃з҃.

Запис у рукоп. Псалтиру с последованьем, писаним 1639 г. у Михаила Соларића пароха у Вел. Писаници, Хрватска. — Р. Грујић.

6777 Въ лето ѧ҃з҃ѳ҃ и м҃ з҃ приде владика Софроніе на Грачаницѣ.

Запис на зиду у препрати м. Грачанице.

1640.

6778 Бр. 1336. Поправи: епахтьк ї҃

6779 (1329) Слава въ трѹци славимомѹ богѹ, по зачелѣ давшемѹ конець. — Съврьшн сь҃ мѣсечникь, рекѡмы мажь мнѡгѡгрѣшни Кирил Хлѹбочан, сѵпѹж(е) емѹ ѿчьства ѿ землѣ Молдовлахїискон, и при егѹменѣ кир Паисїе в л(ѣ)тѡ ѧ҃з҃ѳ҃м҃ї҃, месеца їюлиа к҃ дьнъ.

Запис у рук. (мин. срп. ред.) м. Зографа. — Извѣст. Конст. XIII, 268; Бълг. Стар. изъ Мак. 195.

6780 Село Добродоль сїю книгѹ литоѹргїю.

Да се знае како пише селяне сїю книгѹ ѿ попа Цѵрѹ, събраше за нѹ ѧ҃ѳ҃ аспри, и Цола Стонинић самъ даде к҃ѳ҃ аспри, и приложише ю оу храмь светаго Іѡана Крьстителиа да слѹжи богѹ до божїе воле. И предадоше ю Цоли Стонанномѹ вь рѹце да ю чѹва. Въ лѣт(о) з҃ѳ҃м҃ї҃, кр҃г сльнцѹ ї҃, лѹ. д҃, темелїе з҃ї҃ епахта летѹ ї҃ вис.

6781 Ек то вр҃км(е изгоре град Пиргт, ѳ҃ї҃ храмини погореше, месеца мр д҃ дьнь, ѳ҃ дьне.

Запис у рук. Соф. Библ. бр. 295. — Цонев, 154.

6782 Къ лето ҂·ѕ̄·р̄·м̄·й· да се зна каде вистъ Ѳанасие архїдиаконъ на Грачаници. Рьци брате богъ да га прости проклѣти пас цдцниїе (?)[1])

Запис на зиду у препр. м Грачанице.

[1]) Последње две речи у Старинама 10 читане: п(и)са Ѳанасїе.

И по други пут:

Къ лето ҂·ѕ̄·р̄·м̄·й· да се зна каде би Ѳанасїе архиднаконь на Грачаници. Старине, 10.

6783 Къ лкт(о) ҂·ѕ̄· и ·р̄· и ·м̄·й·[1]) престави се Матеи.

Запис на зиду у препр. м. Грачанице.

[1]) У Старинама 10: ҂·ѕ̄· и р̄ ·и· ·м̄·а̄·?

1640, 1652—1773.

6784 Бр. 1339. Поправи: Сїи ѱал'тир съ протлъком съписа... а ѿ рождьства.

6785 Бр. 1340. Поправи вр. 3—4: за свои вечни помен..... простит.

М. Сперански.

1640. 1701.

6786 (1341) Ка лето ҂·ѕ̄·р̄·м̄·й· да ведомо єсть, како азь Василие Прѣдоевићь приказа сию книгѹ цркви Лѣповинскаи, каведение пречистие деви, юже соуть ка светаχ светихъ. Сию книгѹ тко ѿнимить ѿ ѡвога монастира, да има съ миомь живѣю правдѹ на страшномь соудѹ кожию, тко є ѿними ѡд овога манастира.

6787 (1342) И паки за великѹ нѹждѹ продасмо сию книгѹ ҂·а̄·ѱ̄·а̄· ѿ витїа ҂·з̄·с̄·д̄· цр'кви Грѣкешинач'кой, ис(ть) χрамь светиχ Георгие, и положише того лкта поп Симо Мр'Ѣеновић з вожїомь по(мо)ри и с неговим трѣдом м̄· рапинички, да цр'ква има сию книгѹ, при архимандрите Григорию Ѡсмокрѹовићю з' кратнею.

Записи у Божид. праз. минеју цркве с. Грубшиног Поља — Р. Грујић.

(1640), 1707.

6788 Сна книга, глаголема Лазареваць, манастира Лепи Дина, ва немже χрамь ваѡдь ва цркоѵь пречистие владичице наше богородице.

6789 ѯ·ă·ѱ·з· Сию книгѫ кѫписмо ѿ монастирѣ Лепи Кина. Тогда кистѫ игѫманъ Никѣикорѣ. Дадосмо ·к· корити за ню. Цркве храма светаго Геѡргие великомѫченика. да есть црковна.

Записи (први писан истом руком којим и онај под бр. 6786) на цв. триоду Ст. Скадранина у цркви с. Грубишног Поља (Северин. протон.) — Р. Грујић.

1640. и доцније.

6790 Изколенїе ѡтьца и съпоспѣшенїе сына и съвръшенїе светага дѹха, поча с(е) сїа коговьразѫмлѣемаа книга, рекомаа тълкованїе ѱалтирѡе, повелѣнїем прѣподобнеишагѡ въ прѣсвещенныиноцѣх ѡца нашего іеромонаха Паисїа, їгѫмена Зографскѹго. — Съписа сѧ рѣкою миѡгогрѣшнаго и недѡс(то)наго раба вожїа Кирил(а), сѵіраго рѡдѡм земли Мѡл(до)влахїискїѧ, племенем Ѳришаханмана[1]) сынъ Ѹрсѫлѡв. Тѣмже молю и милъ дѣлъ вьсѣкомѫ благочьстивѡмѫ человѣкѫ прикасающѡмѫ и читавше въ книзе сеи богодьхновенныѣ стареишѡмѫ тако ѡтьцѫ, равнѡмѫ же тако братѫ, аще ли что ѡбрѣщете неисправленѡ или погрѣшено, вы ж(е) своим благоразѫмїем исправлѣите, и не кльнѣте, понеж(е) не писа аггелъ ни пророкъ, нѫ бренная рѫка человѣча, или своим некреженїем ѡписах сѧ, или ѿ извода вѣше неисправленно, оубо прѣводих ѿ Ѳрьвскїи извод на Блъгарскїи, того ради вѣше ми оум гоним помысли, и вас Христось да благословить и простит. Лѣтѫ ж(е) текѵіѫ ѿ сѫзданїа мира седмь тысѵіное и сто четирыдесетно деветое, мѣсеца декевріа тридест(о)го дне. Писано въ Светѣки Горѣ Ѧѳнистѣки въ монастири Изѫграф, сирѣч самописец.

6791 Язъ Никодим иермонах иже и братъ вашь и помѡщникъ въ скрьви въ царьствии и въ трьпѣнии егда писах сїа ѕѣло колѣхъ главою, тако и ѡчима покривати ми вѣ тмою колѣзною тако ѡблаком мрака ѡвдрьжим вѣхъ потамнѣнныа и весѧ ѿ страстѣки д(оу)шѣтлѣниих отишнѣнь вѣхъ.[2])

Записи у рук. (»српске рец. с бугаризмима«) м. Зографа. — Бълг. Стар. изъ Македон. 195; Извѣст. Конст. ХШ, 263 и 264.

[1]) У Извѣст: Ѳриша Хаѣтана. — [2]) Овог записа нема у Бълг. Стар., а и у Извѣст. није ништа речено, да ли је иста или друга рука.

1641.

6792 Писах аз грѣшны поп Богдан, въ лѣто ѯ·з·р̃·м̃ д̃· — Тогда выс(тъ) зима зла и гладно: кр̃ино брашно чис. по ·р̃·,

и паκы брашно просѣкно по ·ї· аспри, и паки храна за добитъкь растегь слама по ѯ·ä· и по ·т̈· аспри, и сѣно такожде. И паκы помрѣ мнωг(о) добитκъ и ѡв(кце) и виволе и коне, и людїе тегнχѫ глад лют. И този лѣто скѵаχѫ жито и ечмикъ, а просо не има. — Повезаχ попѵ Станчю ѿ Горню Нетропшлїю аз попъ Богданъ ѵ село Славовицѵ на рѣцѵ Искъръ.

Запис у рук. (Требник) Соф. Библ. бр. 200. — Цонев, 161.

6793 Сїю киѣїгѵ оуквеза манши и грешни ва иноцеχ Θеѡдорь[1]) їерѡдїаконь въ лето ѯ·ӟ·ѱ·м̈·д̈· Въ тожде врѣме игѵманством добре правецѵ їермωнаχѵ кур Данїлѵ.

Пришадьи[1]) ѿ мора.[1])

Запис у трпод. пос. Ст. Скадранина у цркви с. Срп. Капеле (Беловар. протоп.) — Р. Грујић.

[1]) тајн. буквицом.

6794 Сиа книга монастира Хωпова, храмь светаго Николи идеже моυи почиваютъ светаго великомѵченика Христова Θеѡдора Тирона. Писа при игѵменѵ кур Неѡфитѵ іеромонаχа, и при еклиχсаχѵ кур Серапиωнѵ, и при них се въсе Ѣелие прїекрише, въ лѣто 7149.

6795 И въ то лѣто прѣстави се добри попъ Филоден, и въса кратїа велми за нимь ѡскрѣбише, мѣсеца септевриа ї· дьнь и погребоше га пред светою цѣрковь код владике Иѡсифа.

Запис у рук. м. Хиландара бр. 126 (108) — Сава, Каталог.

1642.

6796 Бр. 1343 пренети под ову годину јер она одговара 7150-ој фебруар.

6797 (1355) Прѣписа сїю книгѵ мнωгогрѣшнїи Антоніе іеромонаχ въ Горѣ Ядонсцѣки, на мѣстѣ глаголємомь Светаа Анна, въ χрамѣ светаго прѣображенїа господа Бога и спаса нашего Исоуса Христа, въ лѣто 7150. Тѣмже молю се светости вашои съ ѕмилєнїемь, милостиви моυи грѣвости рѵкы и оума страстнаго немоυи кѵдете. Єлици прочитаете грѣвописателное потрѵжденїе нашего ѕерьдїа, да не въ стѵдъ и претиканїе моυи χѵдости вкмѣните, за нєже и молю се, помолите господа, подати ми ѡ сихъ и ѡ прочїихъ ѿпѵщенїе, камѣ бо мальк

трѣдѣ, мнѣ же келіе богатство въ единои рѣчи ѿ светаго сердца вашего изнесшои се.

Запис у рук. м. Хиландара, бр. 303 (505) — Сава, Каталог.

6798 Сы мнинеи исписа их Кѣсилна Софианин въ место Митрополи, оу монастирѣ, рекоми Трѡица, и принесе их въ Светоую Горѕ, въ монастирѣ Зѡграф, и приложих их оу цркква въ дарѣ светаго мѕченика Геѡргіа, ѯ·ѕ·ѱ·ї·

Запис у мин. за септ. у м. Зографу. — Бълг. Стар. изъ Македон. 196; Извѣст. Конст. ХШ, 268.

6799 Писах въ лѣто ѯ·ѕ·ѱ·ї·, а ѿ рожд. Христова ѯ·а҃·ѱ·м·ѳ·, крѕг сльнцѕ ·ї·,[1] а лѵни ·ѕ·, диметіѡн ·ѯ·, злато число ·ѯ·, епахта лѣтѕ ·ѳ· слов' знаменаа ц,[2] кроуг неѕ ·ї· землни ·ї· зачело апрїлїа ·а· кроуг ·ѕ· ѕвѣ(з)дни ·м·ѯ· зачело писат' гюн' ·а· кроуг мал' ·л· зачело декѣмврія.

Запис на додатку требн. у еписк. библ. у Пакрацу. — Р. Грујић.

[1]) треба ·і·, можда је погрешно прочитано.
[2]) треба да је т (ускрс 10 априла); ц је за 15 априла.

6800 Лѣта ѿ нарожена сына божіого ѯ·а·ѱ·м·ѳ· мѣсаца апрѣлѧ ·її· дня Петрь Могила, милостию божиею архиепископ' метрополит' Киевски, Галицки и всеѧ Россіи. ѥѯархъ сѧтаго дрона Константинопол'скаго, архимандритъ сѧтыѧ великіѧ чѯдотворныѧ лавры Печерскіѧ Киевскіѧ, сію книгѕ, глаголемѕ Єѵаггеліе ѕчителное ѧзыкомъ Рѕскимъ далъ до церкве пресѧтое богородице введеніѧ монастира Лепавѣкина в' странахъ Немецкихъ, в' державѣ цесара христіанскаго. Ѩ хто бы мѣль тѕю книгѕ тайно взѧти з церкве пресѧтыѧ богородице, бѯди клѧтва сѧтыхъ wтець трыста и wсмнадесѧть.

Запис у рус. шт. књ. у м. Лепавини. — Р. Грујић.

1642. и око те године.

6801 (1360) Къ лето ѯ·ѕ·ѱ·ї· начелство прїетъ wбдрѣжати въсточною страноу амиръ сѵлтанъ Ибрахимь. и измени wбразъ прочиу царен, сребрѕ не хотеше, нъ кралевѕ искаше спензѕ и неки свои рѣѣави wбразъ постави, и бис(ть) велика тѕга по дрѣжавние его земле, богъ мѕ лета ѕмална, прок(л)етцѕ.

6802 Последни въ человецѣх и мьнши въ иноцѣх игѹмень Иаковъ кѹпих сїю книгоу и приложих на слѹжбѹ светомѹ Николе иже въ Нире, на реце Треска за ·с·ї· ас.

Записи у рук. (минеј) Хлуд. В. бр. 157. Оба истом руком, први на корицама а други на посл. листу. — Д. Костић.

око 1642.

6803 Бр. 4680 ставити око ове године; јер ће бити исти Леонтије који се помиње и у бр. 1356.

1643.

6804 Бр. 1368. Године 7151—1643 пао је 20 април у четвртак, а 1640 у среду.

6805 Бр. 1373. Поправи, вр. 4: монастира глаголемаго — вр. 5. евангелїе златомь.

Сава, Каталог.

6806 Бр. 1375. Пропуштено место у вр. 8 гласи: ѿ господа Бога вѣседрьжителя и прⷱчистѹю его матерь.

Цонев 62.

6807 Бр. 1376. Такав исти запис има на рук. Златоустових беседа на посланице Павлове у истом манастиру (ако обоје није иста књига?)

Р. Грујић.

6808 Сїи светїи и чѹдотворнїи wбразь прⷱсветои чистои и прⷱблагословенои славнои владичици нашеи богородици и приснодⷱви Марїи и прⷱвечнаго младенца ієѫ иже држитъ на прⷱчистихъ рѹкахъ своихъ иже на херѹвимехъ седещаго и пѣваемаго ѿ серафимь ѹкраси благовⷱрнїи и христолюбывїи велики и прⷱсвⷱтлои князь и господарь вьсои земли Ѹгровлахискои Їѡ Мадеи Басараба воевода и со сѹпрѹжницею своею благовⷱрною госпождею Ѥленою, да помⷱнетъ ихъ господь богъ въ царствыи своемь небесномь вьсегда и нынⷱ и присно и въ вⷱки вⷱкомь амин. — Съ благословениемь прⷱшсвещенаго архиепископа и митрополита Θеѡфила трѹдомь и подкизанниемь мене смⷱренаго митрополита Їѡанополскаго Логина Коренича. Семѹ же светомѹ и божественомѹ дⷱлѹ быше приставници и правителие жѹпань Строе, великы вистиарь, и жѹпонь Одгиче (?)

ктори логофетъ, и жупанъ Шарканъ, ктори вистиарь, покровь и помоштница им да къдетъ прѣсветаа богородица. — Съкрѣши се сие светое дѣло в' лѣт(о) ҂ѕ҃ф҃ѱ҃и҃а҃ а ѿ спасите(л)наго рождества господа бога и спаса нашего Іс. Ха ҂а҃ѱ҃м҃ѣ҃ мѣсеца ак. ·ѣ҃·, крѣгъ слнцѣ ·а҃ї·, а лѣни ·з҃· демелиѧ ·к҃· злато число ·і҃· епак. ·ѕ҃·

Натпис на сребрној позлаћеној плочи са задње стране богородичине иконе у ман. Хиландару. — Ст. Димитријевић.

На доњој страни има шупљина која се затвара вратаоцима, и у њој је свитак поменика, који види у додатку.

6809 Сїе светое троеүтгеліе мнѣ смѣренномѣ архїепископѣ, кнкы тогда ѕ нѣжд'на врѣмена смѣренны и многогрѣшни иже нѣсмь достоин нарѣцни се архїепископь Паусеи, маанїем же прѣквлагааго владыкы Исоүс Христа и того рождьшее всемошніе цркь(в)е и владичиць нашеи богородице и светїнх срькскыих пресветитель къзвѣденѣ ми кнк'шѣ на сьи прѣстоль. И сїе светое еүгаїе шбрѣтохъ къ нен . . . . . те и къзехъ его.

Послѣжде подахъ его дїакоү Стаюю, да мѣ є благословено да мѣ помѣноүе ако моү да богъ и боүдѣ свещенникь.

К лѣт(о) ҂ѕ҃ф҃ѱ҃и҃а҃ мс. ап. ·її· дьнь.

6810 И та дьнь се прѣстави владика кур Михаиль кави а'р'хїдїакѡн' светопочившаго Іѡ: пак быс(ть) Скопски, пак остави и бис(ть) некѡ врѣме при нас за емѣ се слѣчи конць.

Запис у рук. м. Дечана. — Г. Елезовић.

6811 Къ тьжде дньˡ) престави се архїерен Логинь Петроски в лѣто ҂ѕ҃ф҃ѱ҃а҃

Запис у рук Сарајев. цркве. — Старинар, 1907. 61.

¹) 18-ог јануара

после 1643.¹)

6812 К'ксто да ест въсѣмь братїам. Ѡстави попь Захарїа оү попа Петроніа ·к҃· аспри на Троици, и оү даскала Зосима злата ·к҃· аспри. Пак брате Захарїа да знаш, Петроніе мене плати, и азь грѣшніи елико ми възможно быст толико оправиҳ, како рекохѡм.

Запис у рук. м. Хиландара бр. 240 (84). — Сава, Каталог.

¹) Упор. бр. 1373.

1643—4.

6813 Бр. 442 упор. с 1379—80.

1644.

6814 (1384) Писа се сїа книга, глаголеми петогласникъ, въ име чьстнаго и славнаго въ моученицѣхъ и побѣдоносца Гєѡргїа, и того чьстиѣи обители, глаголемѣи Зографь, въ спасенїе же и полꙁѫ имѫщимь и пѣкѫщим тѫ, и въ въспоминанїе писавшоумоу и троуждьшоумоу се поп Манасие[1]) недостоини ѿ град Трѣновъ, глаголеми Трапезонь, ѡ село Дрѣново[1]). Молю вас, ѡци и кратїа, чѣтоущиҳ или прѣписоующиҳ, аще что ѡбрѣщете се погрѣшено, и вы принесѣте Трѣновскы изѵот и Ресавскы, и съгледанте добрѣ, и тогда исправлѣните, и мене писавшаго не клиѣте, понеже бѣ велика мльва оу манастирь егда почехъ писати. И писахъ мало, и прїидоше Фрайци, и ѡплѣниҳ Ярꙁсанѫ, и того ради не ѡставиҳѫ ме писати, нъ съ великою ноужде̑ю ме послаҳѫ на пѫть, и пѫтовах едино лѣто и пол, и пакы прїидох и почех писати и помощїю божїю съврѣшиҳ въ лѣто ≠·Ӟ·ѳ̈·ї·ѕ̈· и ѿ рож. Христова ≠·ӓ·ѯ̈·м̈·д̈·

Запис у рук. српске (ресав.) редак. м. Зографа. — Извѣст. Конст. XIII, 265; Бълтар. Стар. изъ Макед. 196.

[1]) Ове речи тајном буквицом.

6815 Сне евангелие ѡкова се трѣдомь и ѿкѵпомъ Кентиришна ермонаха ва лет(о) ≠·ӓ·ѯ̈·м̈·д̈·

Запис на окову острошке библије од г. 1780 (мора бити да је скинут оков са неког јеванђеља). — Г. Елезовић.

6816 Писах въ лѣтъ ·Ӟ·ѳ̈·ї·ѕ̈· тогда быс(т) вицкто си реч прѣстоупъ.

Запис у служабнику манастира Раковца под бр. 46. — В. Ћоровић.

6817 Писа азъ грешни Геоѓгие како се запони ва лето ≠·Ӟ·ѳ̈·ї·в.

Запис на зиду у препрати м. Грачанице.

6818 Писах азъ грешни поп[1]) Яниїа въ лѣт(о) ≠·Ӟ·ѳ̈·ї·ѕ̈· егда быхъ клисарь.[2])

Запис на листу у Румј. М. бр. 1734. — Д. Костић.

[1]) Довде тајном буквицом. [2]) и ова реч. тај. букв.

6819 Писах азъ ерей Келькїю да се знае кога доходи елемымы мись (?) въ лето седьмо тисѧшно ·ѯ·й·ё.

Запис у рук. (празн. мин. и цв. триод). Соф. Библ. бр. 162. — Цонев, 103

1645.

6820 Бр. 873 поправити годину: ·ѧ·з· и ѯ·й·д· и пренети по ову годину.

Цонев 15.

6821 Бр, 1401. Године 1645 22 јуни пао је у недељу, а 164 у понедељак.

6822 Бр. 963 треба да је ова година, јер као увек треба з г. од Христа одузети 5508.

6823 (1396) Сн честны и божественны крсть съгради се ѿ бит(и)а в лет(о) ·ѧ·з·ѯ·й·ё·, а ѿ вьплъщенїи Христова ·ѧ·ä·ѯ·м·ё· тогда свет телствѹющѹ патриархоу кѵр Паусею и владїке Никанор(оу) Повелѣнїем їгѹмена кѵр Йакова ѕделах азъ грѣшны иеромона Сѵнѯфрїе и приложихъ храмъ светаго Николи ѕ Нири за вѣчн помень себе ї родител с[воихъ].

Натпис на дасци од Арнаута спаљеног крста са иконостаса у ма св. Николе над с. Шишевом на р. Тресци код Скопља. — Ст. Димитријевић

6824 Вѣдомѹже коуди како приложи кѵр Іоанъ Мешинлї сию божественѹю книгѹ, глаголюеми пендикостархъ, светомѹ Ї анну Прѣдтечи и прѣсветои Троеръчици, при архиерѣи кѵ Никанѹра и господина Скопскаго въ лѣто ·ѕ·ѯ·й·ё·, иѵ̑же гл голюет се митрополїа прѣславнаа. И кто хощет сїе книге с крити и одтанти да бѹдет проклет ѿ ·т·й·ї· светыхъ ѿц богоносныхъ.

Другом руком:

Да се знаю како кѹпи Іѡван Мешинлїа ѿ Марковъ м настиръ ѿ попа Савѹ и ѿ сина мѹ Панса сию книгѹ, глаг леми пенъдикостархъ, за ·ѯ̑·ё· аспри ѕ мітрополію ѕ светаго Їѡва при митрополїта кѵр Никанѹръ. Бог да прости Савѹ и Панс

Запис у ст. шт. књ. (К. Занети, 1563) у Н. Б. бр. 265. — Ј. Томић

6825 [. . . с]ело Котель. Да се зна како ѕзеше синови Дра шинови (? Драгѹтинови?), м(а)ти Кѹ[на си]нове Пенчови, при Господинь, ·ё· Іѡвань, м(а)ти Гала и (се)стра Стана и бр

Неико, Сѳбе Драгѳшиновь (?) дапіерь ....ика, и придадоше цркви свети апостолк Петра и Павла калѳгерь во(?) име Исаіи, ·ѣ· Іѡвань, ·ѓ· Нено, ·д· Сѳбе подрѳгь Рахна, Кѳцаре .... Рада, Гана, Радѳ, Стоикѳ (бѳди) имь вечни помень ва животе, и по самрти богь да и прости .. и кои ѿтиметь ѿ сие светие цркe, да мѳ є (сѳ)парникь на сѳдѳ божию. Писа ва лет(о) ѧ·З·ѳ·й·Ѓ·, месец мани ·К·й·, богь да ихь прости, аминь. Николѳ, Радѳ, богь да ихь прости, Стоѧна .... Роикѳ, Димѳ, Радѳ, Тихѳла.[1])

Запис у рук. (јеванђ.) Соф. Библ. бр. 49. — Цонев, 34.

[1]) Последња имена изгледа да је неко други додао.

6826 Сїа книга ѿ вѣликіе цркве пръвїе Їѳстїиїанїе Ѳхрїдѡнь, Положї їереи прѣзвитерь Дїмитрь. Ащѣ кто кѵет ѣ ѳкрасти ѿ велика цркѡв да єс(т) проклетъ ѿ великаго господа саваѳда и спаса нашего Ісѵс Христа и ѿ прѣчистою богоматерь и ѿ ·Т·й·ѳ· светы ѿць богоношсныхь, да подлежить во анадема и во т'ма кромеш'на и ва шг'нь негасимь идеже чрьви невспаюши ва вѣчніе мѳкы, Богь да го прости кои ѣ шставилъ,

Въ лѣт(о) ѧ·З·ѳ·й·Ѓ· мѣсець февѓар ·З· дьнь.

Запис на листу у Румј. М. бр. 1734. — Д. Костић.

6827 Е лѣто ѧ·З·ѳ·й·Ѓ· коупи кацилъ при игѳменѳ смереномѳ Кусариѡнѳ ермонахѳ и всеи ѣже ѡ Христе брати.

6828 Тѡжде лѣто прѣстави се Никодимь блажени ѥклысарахъ, бывь въ тои слѳжбѣ ·Л·З· лет.

Запис у рук. (поменик Сопоћански) Петр. Публ. Библ. (збирка Хиљфердингова бр. 59). — Д. Костић.

1645—6.

6829 Въ лѣто ѧ·З·ѳ·й·Д· ѳди патриарѳ на Іерѳсалимѣ кѵр Пасеи; штиде месеца шк. ·а· дньь, и доѣе іюн. месеца ·їа.

Запис на зиду у препр. м. Грачанице.

По други пут:

Лѣт(о) ѧ·З·ѳ·й·Д· ѳди патріархъ на Ер(о)с(а)л(и)мѣ; штиде месеца шк. ·К·Д· дньь, а доѣе месеца іюніа ·К·й· дньь. Многа мѳ лѣта.

1646

6830 Да є ведомо како кеше сїе кънїгелие заложено, то го ѡ-кѕпи Їѡ(а)нъ Главъшо сось Петра козадїа: дадоха ≠·ё·ф· нови аспри за него да імъ слѫжи за н(и)ҳна дѫша и за кацина и за подрѫжина Мари ѕ светаго Никола. И ко ке се покѕси да го пакь заложи,[1]) да є проклеть и завезань и ѡ светаго Никола, и спаси ви богь, аминь. Къ лѣто ≠·ё·ѳ·ї·д·

Запис у рук. Соф. Синод. Библ. бр. 139. — Спростр. 56.

[1]) В. бр. 1119, иста књига, већ једном откупљивана из залога.

6831 (1411) Да се зна кьде би евангелие оу Арсенїа попа цро wтиде на Краничево с Мисаломь, къ лѣт 7154[1]) ѡ велике моє нѕжде и срьби чьто ми кист къ то креме поити на поуть, съ великомь нѕждомь поидоҳ на поуть. Яцие кои брать чьти сїе невангелїе помени и мене грешнаго Арсенїа.[2])

Запис у рук. м. Хиландара, бр. 224 (43). — Сава, Каталог.

[1]) У Старинама 17: къ ·ѕ· тисѫцно ·ѳ·ї·д·

[2]) Ове речи нема у Старинама.

1647.

6832 Яданасїе егда пѕтока ѕ Бегоградско Поле въ лето ≠·ѕ·ѳ·ї·ё.

Запис у рук. Сарајев. цркве. — Старинар, 1907, 61.

6833 Къ лето ≠·ѕ·ѳ·ї·ѕ· прѣстави се патрнархъ кѵр Паисеи ме сеца wктврїа ·ё· дьнь ѕ Петьи оу недел8.[1])

6834 Къ лето ≠·ѕ·ѳ·ї·ѕ· прѣстави се патрнархъ кѵр Паисеи месеца wктомриа ·ё· дьнь ѕ Петьи въ недел8, бѫди емѕ вечна паметь, въ ·ѳ· час ноци,[1]) при цари сѫлтан-Ибрахимѕ. Тогда кистъ млъва к земли.[2]) Ѹви, ѕви оставшомѕ вънимающихъ (?) прѣве, и зрѣцихъ последна. Писа азъ рабъ кѵр Паисена.

Записи на зиду у м. Грачаници.

И по трећи пут:

Къ лѣто ≠·ѕ·ѳ·ї·ѕ· прѣстави се патрнархъ Па(и)се(и) wктрїа ·ё· дньь. Бѫди емѕ вечна паметь.

Старине 11.

[1]) Године 1647 2 октобра пао је у суботу а 1648 у понедељак. Ово »у недељу« има се разумети ноћу између суботе и недеље. — Има запис митрополита Михаила (бр. 6853) у коме се вели да је умро у недељу *трећег* октобра.

[2]) У Старинама 11 читано: велика.

1647., 1650.

6835 Летѣ мимотекѣщѣ ѯ·з· и ·ѳ·и·ѕ· прѣстави се господинъ Срѣблемъ археп. кыръ Паисеи, бѣд(и) емоу вечна памет . . . и расхѣрено кыс(тъ) сѣбране его ѿ неко та . . . . рекомаго проклети чифѣтъ Ахмеи . . . . . и многи потрѣкви красни цркквъ вел . . . и петрахили и книге. И wкретох сию ки . . . га деликаш . . . Скопїе мѣниѣи въ чловецехъ . . иноцех Иаковь ермонах, и ѿкѣпих ю . . . и приложих . . . . . Николе, ѥже. . . . Аще ли се w кто wкреиетъ ктиторъ да възвратитъ ю въ вишереченаго Хр . . . . пѣстиня да бѣдетъ, да подастъ, еже ли аще ли нанъ странѣ да не бѣдетъ; аще к . . . . . хоиетъ лѣкавствомъ ѿети ю или сило . . . . тамо да ѿветъ дас(тъ) къ дънъ страшнаго сѣда. Пис(а) ѕ лето ѯ·з·ѳ·и·и.

Запис у рук. (Палеја) у прив. рукама у Скопљу. — Бълг. Стар. пзъ Макед. 230.

1647 и доцније.

6836 Сїю книгѣ ѿкѣпи Инѣїа (?) за свою дѣшѣ, ѥже од^ѣ (одаде или: од^ѣде) снаха Радака Одабашиѣа, крѣг сльницѣ ·ѣї· лѣи. ·ѧї·, злат. числ. ·ѯї· демелїе ·д· въ рѣц. л^ѣт. ·д·

6837 Сїю книгѣ, глаголими молбникъ искоупи игѣмень кыр Явакоумъ манастирѣ Петроу и Павлю на рец^ѣ Рибници. И ко є ће ѿнимї ѿ сего манастира да єстъ проклетъ ѿ късех светихъ амїи, амїи, амїи.

6838 Сиѧ книга позика се канономъ сѧтиѧ богородици сѧти wца Никола, месеца Ианѣарїа дика: индикта.

Звписи у рук. цркве с. Помаза код Пеште. — Ал. Белић.

1614—1647.

6839 Бр. 4617 ставити око ових година јер је исти митрополит Силвестар који се помиње у бр. 1421.

6840 Сїа книг(а) Житчи манастира, принесене миою см^ѣрнымъ Паисеwмъ архїепїскопъ Пекски.

Запис у рук. (минеј) м. Грачанице.

1648.

6841 (1424) Им^ѣю прости писавшаго, хоудыи Пахомїе, живѣщѣ ми тогда на м^ѣсто нарицаемо светаа Янна въ келїи храма све-

тагѡ Ѳноуфрїа, вѣ лѣто ѿ сътворенїа сѵѣта 7156, лѣта господнѧ 1648 индикт ·а·, кроуг лоуны ·кї·, кроуг слънцѣ ·зї· кисектокое февроарїа ·є·го сѵѣтоу месѡпѣстноую.

Запис у рук. (Зборник Слова) м. Хиландара бр. 310 (488). — Сава, Каталог.

6842 Писашѣ се сїе стихири оу Белиградскомъ Полѣ, летоу тевѕѱомъ ·ѕ·ѳ·ѱ·ѳ·, кроѕѣ слнцѣ ·зї·, а лоуни ·кї· Велика погибелъ Тѵркомъ на Босни.

Запис у рук. Сарајев. цркве. — Старинар. 1907, 61.

око 1648.

6843 Бр. 4451. Ако је исти Евлогије, који и у запису бр. 1427, онда би га ваљало ставити око ове године.

1649.

6844 Бр. 1436–8. Почетак гласи: Къ славѣ светые и единосѵщнѹю и животворѧщие и нераздѣлимые троице, ѿца и сына и светаго доуха, къ похвалѣ преблагословеные, пречистые богородице дѣви Марие, владычице и застѹпнице нашее къ чьстъ . . .

Поправи, стр. 362, вр. 25: мнозїи тогда. — вр. 26: ѥюже да извакит. — вр. 30: юже исписа — вр. 31: мѣста Плѣвла. — Стр. 363, вр. 4: имѣх . . . . и аще. — вр. 6: паки и конѣцъ. — вр. 9: села Толѣцъ. — вр. 10: їеромонаха иѵѣже — вр. 13: їонїа

6845 Минеј за нов. писан 1649 год., у Петр. Публ. библ. F. I, № 488, 142.

Лавров, Палеогр. 286.

6846 (1441) Сїю книжицѣ вьзе цѣною дїакѡнь Лѣѡнтїе ѿ дѹховника Ѳеофила, егда и съписана бысть цѣною сребра. — Благословенїемь ѿца и посѣщенїемь сына и съвръшенїемъ светаго дѹха и чьта сїю книжицѣ, рекоми молитвѣника съ приложенїемь законоправилника, богатї въ гѣсѣхъ, ѕбогїи въ добрыхъ дѣлехъ по въсе дьнїи и нощи и часы въ многометежном жити и маловрѣмено̀мь с езыкомъ и оумомъ въсегда валае се въ кале тїменїа едино да рекѣ собою лѣникъ и раслабленъ и неподвижанъ и въ вѣсемъ непотрѣбнь, ѡ горѣ падежѣ лютомѣ, такоже слышѣ ѿ светыхъ писанїи, дрѹго и ѿ лютога наслїа

ѿ владающихъ тогда. Сїе прочытъ, р'ци, брате: богъ да прости їер'монаха Θеѡфила сіе чрьтавшаго въ лѣтѡ ѧ·ӟ·р̈·й·ӟ· мѣсеца їоуи. ·к̈·ё· ѕ Тронци.

Запис у рук. м. Житомислића. — М. Сперански.

6847 Сап'са се са потрѕд(е)нем игѹменъ ермонахъ Захарие, ва л(ѣ)то ѧ·ӟ·р̈·й·ӟ.

Натпис на икони у иконостасу (десно) м. Полошког. — Минаło, II, 51.

6848 Сїа книга Лѣсновскагѡ монастира. Подпис(а)хъ азъ многогрѣшьнии мїтрѡполит Михаил Банскы, Кратов'скы и Щип. Да естъ никым ѿем'люма ѿ сее црькви. Въ лѣт(о) ѧ·ӟ·р̈·й·ӟ· месеца ген ·к̈·ё·

Запис на рук. (минеју) Лесновског ман. — Вулгар. Стар. изъ Макед. 255.

6849 Михаилъ милостїю божїю мїтрополи Бан'скы, Крат(о)в'скы и Щипскы и дрѕг(ѕ) честь подписах аз своею рѕкою да юс(ть) въ оузнанїе всякомѕ приходещомѕ, оу Свѣтаго Ѡц Богослова сїю книгѕ обрѣтохъ. Въ лѣт(о) ѧ·ӟ·р̈·й·ӟ· крѕг сл. ·ӟї· лѕн. ·г̈ї· їндїктиѡн ·в̈· мѣсеца ма. ·к̈·ӓ·

Запис у рук. (осмогласник) Лесновски ман.

6850 Си божствии ѱал'тирь м'нѣ м'ногогрѣш'нагѡ Михаила, им'же несам достоинь нарещи се архїерей, нь по милости вѣликагѡ бога моего царя Христа, и по еговем неисл̀кдимемь пѕчине божьства сът'ворики въса ѿ невитїа въ битїе, и мене недостоинагѡ сподоби симь дарѡм, вихъ архїерей Коласийскы, рекомемь Каиа, и на Кратовѕ и Щип(ѕ) и дрѕг̀ чести, въ лѣт(о) ѿ сѫзданїа мира ѧ·ӟ·р̈·й·ӟ· месеца апр. ·к̈ї· то писахъ на Косовѡ оу сел(ѕ) Шашковцѣ, чекаюћи старога, крѕг сл. ·ӟї· лѕн. ·г̈ї· їн'дїктїѡн ·в̈· демелиѡн ·к̈·ӟ· (ѕ?) крѕг невесны ·й·ӟ· крѕг зема'ни ·ӟї·, крѕг зѣкзни ·ё·

Запис у рук. Соф. Библ. бр. 625. — Цонев, 431.

6851 Въ лето ѧ·ӟ·р̈·й·ӟ· прѣстави се всеѡсвещени митрополит Нишевски кѵ̈р Герасим месеца мартиа ·к̈·ӓ· данъ[1]; богъ да га прости.

Запис на зиду у препр. м. Грачанице.

[1]) У Старинама читано: въ ·д̈· днь.

1649., 1647.

6852 Мих. по милости божіей митрополит Бански, Крат. и Щип. и дрвг. честь, вх л(ѣ)т(о) ≠·ѕ̈·р̈·й·ѕ̈· месеца ман(а) ·ѣ̈·ѣ· испратих патріар'ха оу Цариград' и та сх ним тех исти. И что кехмо прѣсекли за землю. дадох мѕ ≠·ѳ̈·≠ї· ас., а онь се поткори, вогь мѕ сѵдиль и прѣчистаа мати божіа да мѕ е сѵпкр'ница на страшномѕ сѵд(ѕ). И вех се венчаль на землю на Каню и на Кратовѕ и на Щип, а та хоѣю землю да шстаким ѿ нѣговаа зла, тамо на та свѣтѣ прѣд Христомь богом истезань да вѵде, защо ме ѿ землѭ истера, истераш га вогь из раа, тако да се зна. Подписахь оу ладѕ, како та нѣмѕ оучиних, вогь тако и сь м'ном, а како онь сь мнѡм, тако и вогь сх нѣговом прав'дѡм на страшномѕ сѵдѕ вхздао.

Свѣ ми оузе что вех стѣкль код' свѣтопочив'шаго патріар'ха кѵр Паусеа, вѵди емѕ вѣчиаа паметь, прѣстави се вх л̀кт(о) ≠·ѕ̈·р̈·й·ѕ̈· месеца шк. ·ѓ·

6853 По милости божіе Михаил. митрѡполит Бански, Кратов'скю и Щипскы. быхь сх прѣосвещенним патріархом кѵр Паусеа ѕ Пећи ·ѓ· л̀кта параклисіар'хь, ·ѐ· л̀кт полатарь, пакь посл̀к клисіархь ·ѓ· л̀кта; вѣр'но во емѕ послѫжих ·аѳ· годинн, и онь мнѣ добрѣ оучеше. Нже по возѣ. ѡ добри оучителю, како ѣю те пофалити. Дрьжа прѣстол гр'в'скы ·ѧ·д· л̀кта. Прѣставлѥніе емѕ быс(ть) вх л̀кт(о) ≠·ѕ̈·р̈·й·ѕ̈· месеца шк. ·ѓ· не дѣлга дьнѡм.

6854 Пак по по еговѣ сѫмрьти наста дрвги патріархь кѵр Гав'ріиль и онь мѣ вѣкн'ча на владичство. И та нѣмѕ многѡ добра ѕчиних, а онь мене не помилѕва, него ми свѣ оузе что вех стѣкль ѿ младости, асѫпра ли, халина ли, мах'рама ли, кошѕла ли, платьн'ца ли, чарапа ли, папѕча ли, тамо на страшномѕ сѵд(ѕ) вхздао ѿвѣтѣ прѣд Христомь богомь.

6855 Дрьжах Каню и Кратово и Щип ·ѕ̈· л̀кт(а), и про ми вени(е) прѣсекль за землю, платиx мѕ свѣ л̀кпо до аспрѕ. Кьд мѕ платиx све, а онь се пофтори, не хте тоать нареч(е) (?). и омологѵю не да, сѫлга, такоже Янаніа и Сафир. Тако писахь да есть вх оузнаніе васакомѕ човѣкѣ, иже по мнѣ кон животѕ есѕ. — Писахь вх л̀кт(о) ≠·ѕ̈·р̈·й·ѕ̈· месеца ман(а) ·ѣ̈·ѕ̈·

Запис у рук. (октопх) Соф. Библ. бр. 119. — Цонев, 129—30.

око 1649.[1])

6856 Господи Ис. Христе, сине божїи, помилоуи ме Їшва. ах.

Запис пишчев у рук. (псалтир) м. Хиландара бр. 115 (95). — Сава, Каталог.

[1]) упор. бр. 1435.

1650.

6857 Бр. 903. У последњој врсти треба поправити ѳа҃ ·к҃· ап. (т. ј. априла).

Кругови и остало одговарају години 7158—1650, и те је године била ускршња граница 9 априла, који је пао у уторак, а ускрс је био 14 априла, те према томе ваља ставити под ову годину.

6858 Бр. 1460. Поправи: за ѯ·ӓ· и ·ѕ· и ·ї· ас.

6859 Изволенїем wтца, и поспѣшенїем сына и свръшенїем свѣтаго дѣха, поновисе и създа се сн архондарика ·ё· и цркква и кели ѿ wснованїе до покрова настоанїем нждивенїем дикеа Константїа мх. їерисоградскаго въ лѣт(о) ѯ·з҃·р̈·й·й· а ѿ рожество Христово 1338 (?) ендїк 2.

Натпис на плочи у м. Зографу. — Бълг. Стар. изъ Македон. 196.

6860 Къ здравїе, къ спасенїе, къ дългодньствїе къ благwе поспешенїе, къ еже на враги побѣдѣ, и еже wбрази дѣнства оукрашенномѣ, высосвященномѣ митрополитѣ Рашкомѣ кур Маѳїмѣ, владикѣ и светителю нашего съхрани, господи, многаа лѣта.

Писахомъ сїе ѿ битїа въ лѣто ѯ·з҃·р̈·й·й·, мѣсеца априлїа ·ё· днь къ петак прѣдь Лазаревѣ соуботѣ къ монастирѣ Стѣденици, ѿ рожд. Христова ѯ·ӓ·ѯ̈·м̈·з҃· (!)

Запис у рук. Сарајев. цркве. — Старинар 1907, 61.

6861 ѺО помени, господи, рабѣ божию попадию Єлѣ егда придеши къ царьствие твое . . . . къ лѣто ѯ·з҃·р̈·й·й· ѡ[1])

Натпис на гробној плочи код Матејачког ман. (Ст. Србија). — Јуж. Ст. Србији I, 449.

[1]) По читању г. Ст. Димитријевића натпис гласи: . . . Єлѣ егда прїдеши къ царьстве сїе сы км къ лѣто ѯ·з҃·р̈·ц̈·ѣ·

6862 Сї панагіарь проигѹмена [І]ѡанникіа ермонаха ѡкѡка се ва лето ѧ·ӟ·ѳ̈·ӥ·й·

Запис на панагији у Пећ. Патријаршији. — Г. Елезовић.

1651.

6863 Бр. 1465. Такав исти запис има и на прологу у ман. Добрићеву.

Монограф. м. Добр. 19.

6864 Бр. 1466. поправи годину у вр. 4: ѧ·ӓ·х̈·ӥ·ӓ· — У вр. 9: велм можда је велп, и значило би по тајној буквици инок.

6865 Изволенїем ѡца и сѫпоспѣшенїем сина и сѫвръшенїемъ светаго дѫха азъ грѣшни Василїа ермонахъ повезах сїе евгеліе въ лѣт(о) ·ӟ· тисѫщно ·ѳ̈·ӥ·д̈· настоящемъ ктиторѣ Стоѩа Кошковъ ѿ село Кѫкѣа, да слѫжит за неговѫ дѫшѫ, и за негови родителе.

Запис у рук. Соф. Библ. бр. 567. — Цонев, 51.

6866 Лѣта ѿ созданїа мирѫ ѧ·ӟ·ѳ̈·ӥ·д̈· девкала въ ·ӓ· д(е)нь, великїи г(оспо)дарь ц(а)рь і великиї кнѧзь Ѩлеѯъ Михаиловичъ к*сеа Рѫссні самодержецъ і многихъ г(оспо)д(а)рствъ г(оспо)д(а)рь і обладатель пожаловалъ сию книгѫ евангелие напрестолное серѵ-вские земли в' Леповицкой Ѥ'веденском м(о)н(а)стирь при архи-мандрите Кисариѡне з' братиею[1]).

Запис у Четворојеванђељу штамп. у Русији почетком XVII. в., у капелици села Липнице у Хрватској. — Р. Грујић.

[1]) Исти овакав запис само место »јеванђеље« пише »пролог мѣсѧца сиѣбра“ у ман. Лепавини.

6867 Сїе евгелиѥ светаго оца Иѡакѵма. Записа ермонахъ Иѡилъ, въ лѣт(о) ѧ·ӟ·ѳ̈·ӥ·д̈· настоящои године.
Пис(а)хъ азъ ерѡ(мо)нахъ Пеладїе.

Записи на задњој корици (други црвеним) у рук. Хлуд. Б. бр. 21. — Д. Костић.

6868 (1470) Къ лѣто 7159 изълезе белиградска чаарес [?] и царь сѫлтан Мехмедъ.

Запис у рук. м. Хиландара, бр. 364 (222) — Сава, Каталог.

1652.

6869 Бр. 5672 избацити; исто је што и бр. 1543.

6870 (1482) Бога блага́го благода́тїю и произволе́нїемъ, повел'ѣнїем же и и́ждивенїемъ честн'ѣ́йшаго и пр'ѣподобн'ѣ́йшаго, всакыми доброд'ѣтел'ми оукрашеннаго, царствїа небе́снаго рачителя, въ всемъ посл'ѣдовавшемъ евангельскимъ запов'ѣдемъ кроткаго же и кратолюбиваго жили́ща Христова чиста, кр Викто́ра їеромонаха, игу́мена же и архимандрита, иже въ Свет'ѣи Горы Ѳдона царскыѥ лавры, монастира Хиландара, светаго Сумеона мироточ'ца и светаго Савы, испи́са се сїа светаа и божьств'ѣ́наа книга, глаголюмаа Златоу́ст'ѣ пентїкостны, въ игу́менств'ѣ сегѡ блаженаго вышереченнаго отца, своимъ его истрошенїемъ. Приложи ю пресвет'ѣи богородици Хиландарскои, въ славѫ Христа бога нашего, и въ похвалоу пр'ѣчист'ѣи богородици, въ оукрашенїе же божьств'ѣн'ѣи и пр'ѣсвет'ѣи сеи цр'ѣкви Хиландарскои, и въ пользоу чтоущїимъ и слышещїимъ, и въ в'ѣчныи свои пом'ѣнъ. — И списана бысть сїа книга рѣкою см'ѣренаго Антонїа їеромонаха, на м'ѣсто нарицаемо Светаа Анна, въ келїю пр'ѣображенїа, въ л'ѣто бытїа ҂ѕ҃ѳ҃ѯ҃, отъ вьплъщенїа же слова 1652. месеца апрїил ·а́· день, индикта ·ѕ́·

Запис у рук. м. Хиландара бр. 284. — Д. Костић по препису еп. Порфирија (Петр. Публ. Б. F. XXIII, 34, л. 31б и 32а).

6871 Сиа книга манастира Гоемирьа, храма светаго Їѡанна Пр'ѣдитече. И на сабо́рѣ манастирскомъ, при їгу́мнѣ Макариѳ дана бистъ попѣ Тодорѣ ѣ Ѳтокѣ, да мѣ слѫжи докле є волиа калѣѣра Гоемирски. Лета тисѧ́ча и ·ѱ̃ѳ́· лета, месеца марта.

Запис на триоду цркве Широке Куле. — Д. Н. Оклобџија.

6872 Л'ѣта от создани҃а мира ҂ѕ҃ѳ҃ѯ҃ѳ҃а· сентѧ́бра ·ѳ̃́· дн҃а великиі гос(ѹ)дарь царь и велики кн҃з Ѧлеѯ́ѣи Михаиловичь всеа Рѣсиі самодержецъ и многихъ гос(ѹ)дарствъ гос(ѹ)дарь і обладатель пожаловал сию книгѣ евангелие напрестолное Ѩфонские Горѣ в'ѣденского Хиландара҃ монастира҃ при архимандрите Викторе з братиею.

Запис на јеванђељу бр. 100 у ман. Хиландару. — Ст. Димитријевић.

6873 (32 и 1484) Къ л'ѣт(о) ҂ѕ҃ѳ҃ѯ҃ повнови се їгу́менарїа при їгу́мен҃ Викто́ра ї(е)ромонаха.

Натпис на плочи конака према западном уласку у вел. цркву Ст. Димитријевић.

после 1652.

6874 Сїе свѣтое їевагеліе монастира свѣтыѣ Троицѣ, иже въ Расѣ, принесѣ проигѹмен Нефѳит ѿ Москвы ѕ кратїею.

Запис на руск. јеванђељу, штампаном 1652 год., у ман. Црној Реци. — Г. Елезовић.

1653.

6875 Бр. 1497 избацити; тачније издан под бр. 5675.

6876 (1492) Благоволѥнїемь свѣтыѣ троици исписа се сїа божьствна книга въ обители Рил'скыѣ, храм прѣподобнаго отца, настоѧнїемь и потрѹжденїемь їеромонаха ігѹмена хаџїи Ѳанасїа, Исписа ихъ своею рѹкою, а повезах азъ поп Мілеѧтїе да слѹжи свѣтомоу Гєѡргїю въ манастирѣ глаголѥми Извграв, въ лет(о) ѧ҃ѕ҃р҃ѯ҃ѳ҃, крѹг сльнцѹ ·к҃· а лѹнын ·ѕ҃ї· И по сихъ, братїе, аще что кѹдет погрѣшенно, а вы исправлаите, а нѣ кл'нете, поч'то не писа доухъ свѣти ны аггелъ, нъ рѹка грѣшна и брѣна, аминъ.

Запис на мин. за фебр. у м. Зографу. — Бълг. Старин. изъ Макед. 197; Извѣст. Конст. XIII, 268.

6877 Благоволѥнїемь свѣтыѣ троице исписа се сїа божьствна книга въ обители Рил'скыѣ настоѧнїемъ и потрѹжденїемъ їеромонаха ігѹмен(а) хаџїи Ѳанасїа, а повѣзах азъ поп Мелеѧ'тїе, да слѹже свѣтомѹ Гєѡргїю, въ манастирѣ глаголѥми Извграв. въ лет(о) ѧ҃ѕ҃р҃ѯ҃ѳ҃, крѹг сльнцѹ ·к҃· а лѹнѣ ·ѕ҃ї· И по сихъ, братїе, аще что кѹдет погрѣшено, а ви исправлаите, а не клѧнете, спас(и) ви Христос, аминъ.

Запис на мин. за новем. у м. Зографу. — Бълг. Стар. изъ Макед. 197; Извѣст. Конст. XIII, 268.

6878 Ктитор Ѳєѡдосїе проігѹм. ѧ҃ѕ҃р҃ѯ҃ѳ҃

Натпис на плочи у параклису св. Димитрија с јужне стране у ходнику у ман. Хиландару. — Ст. Димитријевић.

6879 Сѣзда се сїа цркоѵь рож. богородици въ лѣто ѧ҃ѕ҃р҃ѯ҃ѳ҃ при ігѹменѹ Викторѹ.

Натпис на плочи с леве стране над уласком хилендарске ћелије зване Маруда на Кареји. — Ст. Димитријевић.

6880 Сїе писаніе[1]) начрьтах своєю рѫкою Михаиль мїтрополит Банскы. Кратовскы и Шипскы въ царствующемъ граде Москвы, при благовѣрномъ цари Алеѯѣй въ лѣто ҂ѕ҃ѳ҃ѯ҃а҃ год. месеца май ·к҃·е҃· крѫг сл. ·к҃·а҃· лѫн. ·зї·

Запис у рук. (псалтир) Соф. Библ. бр. 625. — Цонев, 431.

[1]) Листове који недостају, а на целу књигу.

око 1653.

6881 Бр. 88 треба ставити око ове године јер ће бити исти Христифор који се помиње у бр. 1498.

6882 Михаиль владика Кратовски.

Запис писца првог дела рукописа (Зборник) и л. 35б у шари у Моск. Син. Б. бр. 114. — Д. Костић.

1654.

6883 Бр. 1508 избацити, тачније издано под бр. 5677.

6884 Сию книгоу писа Рашсавь, Ивань и Ђоураѣь . . . и Пеѭа и Нинько и Остоѭа и Стоѭань и Станько и баба Марта са васем домомь оу Светоу Гороу оу Хиландарь монастирь богоу и св. Сави и Симеѡноу на слоужбоу, богъ да и прости, и платише. Сїа посла се ва светы град . . . . . въ лѣто 7162 ѡ св Геѡргїю.

Записи у рук. м. Хиландара бр. 230 (47). — Сава, Каталог.

6885 Сие и маслице и ло(з)нице и чашѫке на посници кадрѫзи Макарие зовомъ Троич(а)нинъ, богъ да га прости, вечна мѫ паметъ, въ лѣтъ ҂ѕ҃ѳ҃ѯ҃ѕ҃ изли ·й· дьнь.

Запис на ст. шт. осмогласнику бр. 2. у Хиландару. — Ст. Димитријевић.

1655.

6886 Бр. 1504 пренети под ову годину, јер њој одговара август 7163 од Адама.

6887 Бр. 1516 избацити; биће исто што и бр. 1542; упор. бр. 820.

6888 Азъ сѫгрѣшихъ, а ви исправланите, кратіе, ко ће чьтить, а не клете; не пїса аггелъ, на пїса рѫка грѣшна и скврѫшна, клѫдна, и спаси ви во(гь), аминъ. Въ лѣтѣ ҂ѕ҃ѳ҃ѯ҃г҃·

Запис у рук. (другог дела; октоих) у Соф. Библ. бр. 144. — Цонев, 128.

6889 Сїе свѣтое єѵгелїе ѿкѵпи Неїѡ Кѵкашиновићъ за свою дѵшѵ, и ствѝ га ка храме рождаства прчсвѣтыє богородице, лѣто ≠·З·р·Ѯ·ї· И тко га ѿними ѿ сего храма, да мѵ є богородица сѵпарница на сѵдѵ кожѝо. Цена ≠·а·ѣ· дѵкатъ (?)

Запис у рук. Цетињског ман. — М. Драговић.

6890 Да се знаетъ, си минеи пѡпоу Димит'рию ѿ село Стрѣменикъ, за ·т· и ·а· аспри. Мар'тири, поть Питрѡнила и Христос владика. Къ лето ≠·З·р·Ѯ·ї·, амин. И то цо ми даде минеи прчзвитеръ Пет'ко.

Запис на општем минеју у м. Зографу. — Бълг. Стар. изъ Мѣкед. 198.

6891 Къ л·к(то) ≠·З·р·Ѯ·ї· многогрчшни Николаи качи се да поможе Станише. Таде ѵчаше ѱалѣтирь акатист; ѵчахъ краи Василие великаго.

Запис на табаку олова што покрива јужну страну постоља средњег кубета на Маркову манастиру код Скопља. — Г. Елезовић.

раније и 1656.

6892 Слава сѣвръшителю богоу вь вѣкы вѣкѡм, амин.[1]) Коже, оу твое име да се знае цо сѣпадиѫ Сави книжїе: прологь, два wфтаника а . . . . . дрѵги апостоль и молитвѣникь.

6893 Да се зналє, сїю книгѵ, глаголеми пролѡг, принесоχ азь грчшни Сава Хаџїи. Кѵпиχ ю ѿ попа Петра на Враца за ·ѱ·ѵ·, и принесоχ ю оу манастир Изографъ, храм светаго великаго моученика Христова Гєѡргїа. Ѧцє кто покѵсити с(є) хоцет изнестї ю ѿ вишереченаго храма, да бѵдет проклет ѿ светаго Гєѡргїа ѱоззд кχѱхидѵ ивслиѫ (= тогда пѵтѵваχ вишок?) не wкретоχ ничесож(є) свцд но²пд wлфвѡии кцлѡїѡ (= wкра(?) вл(а)д(и)ка Софински просїс (?)) вѣса азь грчшни сѱвѕлѵ ед ицдрд (= wтидоχ на Враца), благодарим вога и светаго Гєѡргїа, въ летѡ ≠·З·р·Ѯ·д· при дикеѭ дпдпїд (= Якакїа).

Пише Иѡанъ сиѭ слова кѡи ѵмеѥ да ѵи чате, а кѡи не ѵмеѥ да са чѵди.[2])

Записи у рук. м. Зографа. — Извѣст. Конст. XIII, 275: Българ. Стар. изъ Мак. 198.

[1]) Ово нема у Бълг. Стар. — [2]) Све тајн. буквицом. Ово нема у Извѣст.

1656.

6894 Бр. 1528 избацити: тачније издан под бр. 5682.

6895 Бр. 1532. Поред натписа око слике: света Ѧггелина госпожа, имају још ликови с натписима: свети Маѯимь, свети Їѡван дес. и свети Стефань десп. — Упор. бр. 744.

Опис Крушедол. рук 3.

6896 Бр. 1734. Рук. је у Нар. Библ. бр. 144.

6897 (1533) Хажи Иларионѳ ѣладїкь, сако. свети благовещине богородиц. сие.

Натпис на окову јеванђ. у м. Крушедолу.— Опис Круш. рук. 5.

6898 Сїи евангель оковах поп Касил Хтамин лето 7165 мѣсец септеври ·ӟ·і· день.

Запис у рук. м. Хиландара бр. 231 (62) Сава, Каталог.

6899 Лѣто ѧ·ӟ·р̈·ѯ̈·ѣ· придох аз смѣрени Исаия Ѩнѣвац ѿ Москве месеца сек. ·кї· дьнь.

Запис на зиду у препр. м. Грачанице.

6900 Ка лето ѧ·ӟ·р̈·ѳ̈·ѣ· фретѳниса се Стефань Липовскы.

Запис на зиду у препр. м. Грачанице.

око 1656.[1])

6901 Прими, мои свети доуховниче, малое наше писаніе грѣшнаго Антонїа, и помени вь светыхь си молитвах.

Запис у рук м. Хиландара бр. 330 (219). — Сава, Каталог.

[1]) Упор. бр. 1525.

1657.

6902 Бр. 1550. Поправи: И сїе светое невангелїе . . . . априла ·ӟ.

М. Сперански.

6903 (1539) Повелѣнїемь господин Саве владике Станисалиѣа троудихь се ѡ семь писаній ѡклан'ѣкши и мьн'ши вѣ їноцехѣ ієр'монах Кирилъ Никшиѣ, рьм'ски постриж'никь, емоуже ѿчьство грокь, землиаже мати. Тѣм'же, ѡци и братїа, колѣнѣ прѣклонь молю се и мил' се дѣю поюцїимь или прочитаюцїимь или прѣписоуюцимь аще коудеть что погрѣшено. исправлиайте, и нас' ѿ семь троудив'шихъ се благословите, а не клените, понеже не писа доухь светы ни аггель, нь роука

крⷭ҃ина и доухъ грⷭ҃шнїи и оуними, да в҃си оуслишимъ глась шнъ слад҃кы: прїидете, благословены шца моего, наслⷭ҃доуните оуготованное вамъ царствїе, егоже коуди в҃семь намъ оуⷭ҃вчити, славимре шца и сына и светого доуха и нинѣ и присно и въ вⷭ҃ки вⷭ҃комъ, аминь.

Сѫврши се кож'ст'вныѥ книгы, глаголюеми ѱалтирь лⷭ҃тѡ господниѥ ⋆ⷣ҃ⷯ҃ⷤ҃ⷭ҃, месеца мар'та ⷤ҃ⷭ҃ оу монастирог Мар'чи.

Запис у рук. м. Лепавине. — Р. Грујић.

6904 Моленїе Исаїе ѥромонаха, в лⷭ҃то ⋆ⷭ҃ⷮ҃ⷬ҃ⷭ҃

Натпис на икони апостола Петра и Павла на левом стубу главне цркве иза певнице у ман. Хиландару. — Ст. Димитријевић.

6905 (1546) Сїю наоусницѫ приложисмо въ церквы оу припрат да чьти типикарь. Аще кто се покѹсит ѿети ю, таковы да ест проклет ѿ светⷭ҃ки и живоначелнеи троици, и ѿ ⷭ҃ⷤ҃ апостолы, и ѿ ⷯ҃ⷮ҃ и ⷯ҃ⷯ҃ светыхъ ѿць и ѿ ктиторь нашихъ Симеѡна и светителя Савы, и да ест причестник Иоуде и Ярїи, и да имать ѹчестїе съ шнеми иже рекоше: вьзми, вьзми, распни его, аминь, Въ лⷭ҃то 7165.

Запис у рук. м. Хиландара бр. 334 (420). — Сава, Каталог.

6906 Лⷭ҃т(о) ⋆ⷭ҃ⷤ҃ⷭ҃ⷭ҃ⷮ҃ месеца мр. ⷯ҃ⷯ҃ светле недели въ вторник вечеръ изиде поп Їоанїкїе ѿ сего манастира и ѿ сего села са всем дѫмом.

6907 Лето ⋆ⷭ҃ⷤ҃ⷭ҃ⷭ҃ⷮ҃ придохъ азь смⷭ҃рни азь (?) грешни Петѡнина (!)

6908 Грⷭ҃шни .... лето ⋆ⷭ҃ⷤ҃ⷭ҃ⷭ҃ⷮ҃ подь митрополит. кѵр Григорїю.

6909 Да се зна каде се запопи ђакь Радосавь въ (ле)то ⋆ⷭ҃ⷤ҃ⷭ҃ⷭ҃ⷮ҃

Записи на зиду у препр. м. Грачанице.

1658.

6910 Бр. 1555. Реч тајном буквицом значи Кисарїѡнь.

Д. Костић.

6911 (1557) Въ лⷭ҃то ⋆ⷭ҃ⷤ҃ⷭ҃ⷭ҃ⷭ҃ а от рождества господа нашего Ис Христа ⋆ⷯ҃ⷯ҃ⷤ҃ⷯ҃ⷯ҃ мⷭ҃сеце генварїа ⷭ҃ⷤ҃ смⷭ҃рениѥ наше Маѳиимь архїепископь Пекцскыи прїинде въ светꙋю Горꙋ Ѳдонскоꙋю въ великоꙋю лавроу срьбскоꙋю монастирь Хиландарь, царскыѥ

светые и свещенные обит'ели светыхъ ктитор пр'еподобных и богоносных wцъ наших Стмеwна и светитела Саввы, иже ѥст'ь храмъ вьведенїе пр'ечистые владичице наше богородице вь церковь светаа светыих, и принесох вь храм еѭ малый дарь сый тетроевангелїе слоужити и пр'епочивати на пр'естол'ѣ вь светомь олтари в'ечно и на в'ѣкы неподвижно своего ради доушевнаго спасенїа и в'ечныи пом'ѣнь. Аще ли би кто им'ѣль дрьзноуль wдалити или wѭти w сего светаго монастира, или w оковь еѭ что либо затратити, да боудеть ѭмоу сьпьрница мати божїа пред милостивымь богомь вьторое и страшное пришьствїе Христово, егда сынь богь ее на землю пр'ийдет соудїа праведных и гр'ешных, и бѣди на нѭм клетва светих wцъ аминь.

Запис црвеним у рук. м. Хиландара бр. 130 (51). — Сава, Каталог.

6912 (1554) Михаиль митрополить Кратовски, пак л'ето 7166, генвар ·к·д· дн.

Запис у рук. м. Хиландара бр. 358 (405). — Сава, Каталог.

6913 Обновљена ове године Сарајевска црква св. Арханђела после уништења пожаром 1644 године. Хиљф. 1859, 70.

1659.

6914 Бр. 1568. поправи: ва попи Ѩосїфа.

6915 Васкрисенїе Христово. Сиѭ евангелиѭ . . . . . светомѹ Ѧтанасиѭ w Кохрица[1]) манастрѭ, ктитор кир хаџиа попъ Димьче и ктитор кир иеромонахъ Ѩкимь, и положише ·ф· драма сребро те имь стаде на десет хиљаде аспре. Мастор Панаіотъ w Скопиѭ и Ѩно w Пазар. И почеше иѹни дни ·ѣ· и се направи ізлиа ·к·ѣ· дни, w Христово роздаство ѧ·а·ѱ·и·д· И богородице преставлениѭ. . .

Натпис на окову јеванђеља у грчкој митрополији у Водену. — Извѣст. Конст. IV. 35.

[1]) Село Въдрица у Пазарској (Јенице-Вардарској) кази (Јор. Иванов).

8916 Въ л'ето бытїа ѧ·з·ѱ·ѯ·з· приложих азъ см'ѣренны игѹмен Ѩкторъ іеромонахъ сїи wктоих петогласник на конакъ хеландарскы светомѹ оцѹ нашемѹ чюдотворцѹ Ніколѣ црькви въ прочетанїе wкрые кратїамъ непоколѣбким да стоит. Аще ли кто

дрѣзнет ѿимити из цркве без сѫвѣта игѹменова и сѫбора, да іс(ть) проклет и анадема ѿ вѣседрѫжителя бога и ѿ прѣчистыѣ богородице и ѿ светагѡ Нїколы и ѿ ·т̈·й̈· светыхъ ѿцъ иже къ Никеи и ѿ вѣсѣхъ светыхъ. аминь, аминь, аминь.

Запис на ст. шт. књизи бр. 36 у Хиландару. — Ст. Димитријевић.

1659., 1693.

6917 Къ лѣто о(т) бытїа ≠·ӟ·р̈·ѯ̈·ӟ· приложихъ азъ смѣренны игѹмен Кїкторъ їеромонахъ хеландарскы сїи ѡктонх прѣвыгласник . . . . . (као на претходном).

6918 Ка лето ≠·ӟ·с̈·ӓ· тогда, братїе моа данъкї тешъкї настанѹше на рїстїане идеже се ѡкретахѹ вервюцїи ва Христа, и на самої Светоï Горї на їноке васе редомъ по васѹдѹ на чловека сїромаха и богата по четїрї драма злата.

Запис на ст. шт. књизи бр. 5 у Хиландару — Ст. Димитријевић.

1660.

6919 Сїа книга, глаголюеми фарисеѡвацъ, поновн се, въ лето ≠·ӟ·р̈·ѯ̈·й̈· месеца ианѹавріа ·їӓ· дань ѹ сел- Ѵрицѹ.

Запис на књ. у Комоговинској цркви. — Д. Н. Оклобџија.

6920 Михаилъ митрополитъ Кратовски.
Къ лѣто 7169 мѣсеца декемврїа ·ӓ· на Москвѣ.

Запис у рук. м. Хиландара бр. 372. — Сава, Каталог.

6921 Михаилъ мїтрополит Кратовскы и (Коласи)скы, лѣт(о) ≠·ӟ·р̈·ѯ̈·й̈· мѣсеца мана ·к̈·й̈·

Запис на рус. шт. триоду посном бр. 113. у Хиландару. — Ст. Димитријевић.

6922 Да се зна каде и ѹ коіе врѣме бихъ велика зима и велики снези, прѣко Капеле не прієће конь ѿ ·ӓ· ноіевра до светаго Геѡргїа, зашо беше велики снегъ, ·к̈ї· педи.
И ѹ тѹ зимѹ и лето поста епископъ Їѡакимъ Діаковићъ. ѾѾ рождства Христова ≠·ӓ·ѵ̈·ѯ̈· (1660).

Запис у Остр. библији у м. Гомирју — Д. Н. Оклобџија.

1660., 1774.

6923 (1570) Късемогоущомъ же вьседрьжителю, въса строющомъ, и въ коньць дѣло благо съвръшающомъ, и славы своюе въселюнѣю исплъняющомъ, иже въ вышних непостижимомъ, трисїателномъ трисвѣтломъ единомъ божествѣ, царю вѣкомъ, слава и хвала, велелѣпїе и дрьжава, чѣсть и поклонѣнїе въ неисчѣтныя вѣкы вѣкомъ, аминь.

Повелѣнїем же и ижднвенїем прѣизбраннаго съ господомъ въ прѣдстателство постничьствоующїих общежителных братїи великыя лавры сръбскыя монастира Хиландара, въсепрѣподобнѣйшаго ѡцем отца игумена господина Виктора іеромонаха написа се сїа богодъхновенная книга, апостолъ въсего лѣта редом праздником же господскним и нарочитым светымь ѿ мѣсеца септевріа до мѣсеца августа. И приложи ю светѣи великѣи церкви Хеландарскои, храмъ еже въ церковь въведенїю прѣсветыя богородице, въ славѣ божїю и похвалѣ прѣсветѣи богородици и всѣм светым благовгождьшїим его ѿ вѣка, въ общюю ползъ братїам и себѣ въ помѣнь вѣчныи. — Тѣмже колѣнѣ прѣклонь молю се вашемъ преподобїю въницающїим въ сїю книгъ, и чтоущїим, пачеже прѣписоующїим ничтоже прѣмѣнити, ни рѣчь, ни слогъ ни ѻ҃ѕ҃ю, понеже и мы ѿ добраго извода прѣписахомъ, ѿ старых прѣвшдникь Ресавскых, немоущаго ничтоже порока; мы во въ въсем изводъ послѣдовахом, развѣ аще нѣгда что оутаи се. Аще ли обрещете что погрѣшено, нашего ради скоудобмїа, любезно всѣх молю, елико вас света чеда, исправлаите и прощенїю нас сподоблаите, и благословенїю, да и сами тогожде прощенїа ѿ всесилнаго бога въ день соудныи оулѣчите, аминь. — И да не дръзнет никтоже камо ѿиѣти ю, нь да слоужит въ храмѣ прѣсветые богородице, идеже приложена быст. — Въ лѣто мїробытїа 7168, ѿ рождества Христова 1660, индикт 13., крѣг сльнцъ 28, лѣны 5. виссект мѣсеца августа 16 дне. — И простите ѿци светїи хоудаго писца.

6924 Сїм светам и божественнам книга апостоль вторицею обновисм и позлащенными деками оковисм настоанїемъ и прилѣжным тиранїемъ Ѳеодосїа недостойнаго іеромонаха и екклисїарха Хиландарскаго, трѣдомъ же чьстнаго брата кѵръ Исаїи монаха, тожде светыя обители пострижника, Малороссїанина родом. Въ лѣто 1774.

Записи у рук. м. Хиландара бр. 241 (85). — Сава, Каталог.

1661.

6925 Да се знаде кадъ овде бехъ ја Дмитар Манастирлинъ синовацъ з' дохховником Герасимомъ оу Секоулах, месеца марътa 9. данъ 1661.

Запис у рук. (апост.) гђе Ленке Радуловић у Загребу. — Р. Грујић.

6926 Партение іеромонахъ клисѣрѫ ѿ манастир зовке се по имѣ Глакчо. въ лѣто 7169.

Запис у рук. м. Хиландара бр. 373 (426). — Сава, Каталог.

1662.

6927 Бр. 1507 пренети под ову годину као што и гласи.

6928 Бр. 1584 почетак гласи: Изволенїемъ ѿца и поспешенїемъ сына и съврьшенїемь светаго доуха окова се...

Саве, Каталог.

6929 Да се зна како прѣкрн їгѫмань Ѣерасим црькѫ[1]) ·ѥ· велїе съ настоанїем їромаха Ясентїа и Ярсенїа їермонаха Христофора.

6930 И ва то врѣме доведе водѫ Ясентїе съ поможенїем Степана Коиновића, и съ настоанїем игѫмна Ѣерасима.

6931 И ва то врѣме быс(ть) Рѣшвановића на Херцеговини и такова тѫга земли нигда ние изашла на Херцеговинѫ, въ лѣто ҂·ӟ·ѱ̈·ѳ̈·

Запис у рук. Цетињског манастир. — М. Драговић.

[1]) ман. Пива.

6932 (1581) Писах азъ Стефань ѕ Светіе Гори Синаи ҂·ӟ·ѱ̈·ѳ̈· — ҂·ѧ̈·ѵ̈·ѯ̈·ѥ̈.

Запис у рук. на Синају. — Д. Костић по препису еп. Порфирија. (Петр. Публ. Биб. F. XVIII, 33.

6933 Сїа книга Михаила іеромонах(а), лѣто ҂·ӟ·ѱ̈·ѳ̈· писа.

Запис пишчев у рук. (октоих) у парох. цркви у Новосељанима (Северин. протоп.) — Р. Грујић.

6934 Іс. Хс. Пошемъ (пишем?) азы поп Їѡван ѿ селѡ Присанъ до мойстир Сїнечки до игоумена за теа книги цто ми допратї... правїхмъ сахтиванъ.

Пишемь до тебе wче свети попе Присыаньски цїw сьмь допѫстиль до тебе тега книге да правишь пеньдикостарь и апос(толь) и молитьвьникь и поменикь, а чесословци ти сѫ попѫ Станькѫ ѿ село Бзовикь, нело (?) напраи хѫбаво, а сакьтиань ѫдари на мое книге. Яко можешь вписѫвать, да ти допѫстимь изводь пасълию, тако да знаешь, и спас(и) те богь, аминь. Паке да те наѫчи Христос и свети дѫхъ, добре ми направи, и добре ти чѫ платить. Я поменыкь хрьтию ѫтѫри ѫ него, и п(и)ши слова ч(р)вена: арьхиепископи, їерьмонахи, ереи ї монахи, монане, и раба божи и рабе божи. И тако да знаешь. Писахъ месець юнь ·з· дьнь, а въ лето ҂·з·ѱ·ѳ·, крѫгъ сльньцѫ ·ѓ·, а лѫне ·й·, епахта ·ѕ·.

Запис у рук. (пентикост.) Соф. Библ. бр. 156. — Цонев, 146.

1663.

6935 (1599) Къ лѣто ҂·з·ѱ·ѳ·ѧ· да Маѯнимь чешмоу wгради. Игѫменъ Севестїанъ.

Запис у ст. шт. књизи у Житомислићу. — М. Сперански.

6936 (1591) 7171 Си книгаа преписа проигѫмен Виктор Хиландарац ка лѣто мѣсеца февраара 15, ва дни сѫлтан-Мехмеда, и приложи светой wбители Хиландарскои да слѫжи богѫ и светои wбители, братїамь на спасение и мне грешномѫ за дѫшѫ, Цена оне ·ѱ·м· аспри.

Запис у рук. (параклитик) м. Хиландара бр. 254 (142). — Сава, Каталог.

6937 Оуѕпе се на цр'квѫ гр'кшини Силвестарь мїтрополит Скопски летw ҂·з·ѱ·ѳ·ѧ·, мѣсеца апри. ·й·

Запис на олову испод кубета с источне стране у Маркову манастиру код Скопља. — Г. Елезовић.

1664.

6938 Бр. 1592 пренети под ову годину, јер њој одговара март 7172 од Адама.

6939 Сїю црькоукь светаго Николы съгради проигѫмень Вїктоурь еромонахъ при їгѫменѫ Геѡргїю ермонахѫ, лѣт(о) ҂·з·ѱ·ѳ·ѓ· мѣсеца мр. ·ѓ· д.

Натпис на плочи с десне стране над уласком у параклис св. Николе у Хиландару. — Ст. Димитријевић.

1664. (?)

6941 Око сѫ книге Жакна Кариште крцатог иѣи од наѫка карпиранског веле криде и корисне за спасенѣке наше, ·ѱ·ѯ·м·ѳ· Овоѣ записах ѣка Кариша.

Запис на Дивковићеву Науку Карстјанском у земаљ. музеју у Сарајеву. — В. Ђоровић.

1664 и позније.

6942 Да се знае како поновихѫ сїе їеѵгелїе ѕ ма(на)стирѣ светоюс благовещенїе светие богородице, и кише ктитори и наста(нни)ци кѵр Стоѩнѣ Марковѣ и шртак мѕ Стоѩнѣ Стоївѫ (?) и платише за ню за (с)е светое їеѵгелїе ·с· аспри да слѫжи за нихѫ дѫшѕ, и за вечни поменѣ да се поменѫе ѕ светое Благовещение. И ваще кои и хоѣе изнести изѣ тие цркве сїе ѥѵгелїе светое кроме запалюнїа или некие нѫжде, да бѫдетѫ проклетѣ ѿ светое Благовещенїе светие богородице, и да мѕ бѫде сѣперніца света богородица на страшнем сѫдѕ, аминѣ, аминѣ, аминѣ. — Летѡ ѧ·ѯ·ѱ·ѳ·ѳ·

6943 Сїю книгѫ приложѫ Свет‍ѕ Горѕ Ничо, Богѫ да прости, за неговѫ дѫшѕ. Ктитори попѣ Ђорђие и попѫ Ђирьаѣи, богѫ да прости.

Записи у ст. шт. књиги бр. 10. у ман. Хиландару. — Ст. Димитријевић.

1665.

6944 Сїю свѣтѫю и вожественѫю г'нигѕ, глаголемѕ ѥѵггелїе по вѣсехѫ дѣневное, прилѫчи монастирѕ вѣведенскомѕ вѣ пределе Славоніе цесара Немецкого шбласти. по игѫменѕ Спиридонѕ и братѕ Иларїѡнѕ Їѡакимѣ Дїаковиѣѣ, милостїю божїею православнихѫ епископѫнѣ Србо-Славѫн(с)кихѫ. Да естѣ проклетѣ кто ю ѿнимли ѿ монастира вѣведенского пресветіе владичице наше богородице и приснодѣви Марїи, на похѫчение и ползѫ братїамѣ кѣ ней прилежещимѣ за дѫшевно спасение нашего смерѣкиїа и родїтель монхѫ, при државе великодржавнаго и госѫдара и цара и великого кнеза Ѧлеѯїа Михаїловїѣа, ѿ царствѫюцагѡ града Москви. Рокѕ ѧ·ѧ·ѯ·ѯ·ѳ·, мѣсеца їѫниа ·ѳі· дьнь вьрѫчи се по бра(т)їамѣ више речїнимѣ.

Запис у рус. шт. четворојев. у м. Лепавини. — Р. Грујић.

6945 Сію книгѫ повеза ѵачїа Ѭникїе монахъ Моцаничанинъ при типикарѫ Сави, рѫкою Гєѡргыа расодера, тєкѫщѫ тогда лѣтѣ кытїа 7173.

Запис у рук. м. Хиландара бр. 176 (469). — Сава, Каталог.

6846 Грѣшни дїакѡн Кисариѡнь[1]) лет(о) ѧ·Ӟ·р̈·ѳ·ї̈·

Запис на зиду у пр·пр. м. Грачанице.

[1]) Исти који и под г. 1685 бр. 7117?

6947 Помени, господи, грешнаго раба своего монаха Симеѡна Хилиндарьцѣ вь (лѣ)то ѧ·Ӟ·р̈·ѳ·ї̈.

Запис на лиманом покривачу централног кубета Хиландарског. — Старине, 17.

1666.

6948 У ман. Раваници (Врднику) има сребрн крст од г. 1666.
Arkiv 12, 124.

6949 Къ лет(о) ѧ·Ӟ·р̈·ѳ·д̈· преставн се Кеса Дворновић и Кожіа (?) сна его, Ѹви мрачна доуше.

Запис на зиду у м. Грачаници. — Старине, 12.

6950 Да се знае како приложи Петко Пепеларъ ѿ Рѣтакъ ѿ Павлешеньци сие еѵгліе ѿ Романоке келие, и wкрете га ва тѵрѫскеи рѫце и ѿкѫпи га за ѧ·ä·т̈·й·, и приложи га ва град Кратов(о) ва сѫборѫною црькоѵь wца наше(го) арьҳиєрєѩ Христова Николи. И паки ако се изѫwкрете некои крата ва светѵю богородицѫ Романове келие да пребивае, паки да се подастъ безъ аспре, да естъ тако: ако ли се не wкрете нико, а wно да пребиваетъ ва светаго wца нашего Николи до сконъчание века.

И писа се сие писаніе ѕ град Паланъке ва л(е)то ѧ·Ӟ·р̈·ѳ·д̈· месеца ферѫфара пръви данъ.

И паки писа Петко ѿ Рѣтакъ себе wпири листъ и синѫ своемѫ Павлѫ проскомидию. И писа Петко подрѫжие свое Келѫ — поменикъ.

Запис у рук. Пећ. Патријаршије. — Г. Елезовић.

6951 Сїѧ книга, глаголемаѧ Єѵфрем, приложи прєѡсѫщєнни Ѳєѡдосїй митрополит Кершацки и Шевешки и преседежни Ѧрханґелски, к монастир Леповинскїй, во храм коведеніе къ землю

Кретанискꙋю к лѣ(то) ѕ҃ꙁ҃р҃о҃д҃ мѣсеца їюнїа ка҃ Ѩще кто wтїнмет ѿ таа церковь да є проклеть и анадема. Самь азь многогрешнь смирени Θеѡдосїи митрополитъ своею рѫкою подписахъ.

Запис у рус. шт. књизи у м. Лепавини. — Р. Грујић.

6952 К лѣто ѕ҃ꙁ҃р҃о҃д҃ повеза се сїа книга при дїкеїа Кисарїшнъ, а клисарь Паисїа попъ, а повезаніемъ Кирїлъ монахъ ѿ града Враца.

6953 И въ тѡ врема воеваҳѫ Тѫрци на Критъ, и бысть нѫжда велїа по всеи земли нѣнпаче на Светѣки Горѣ по морѣ и по сѫхо. Прїиде везирь оу Солѫнь и дадохмо многѡ пешкешь ѿ многѡ вещїи, мѣсеца їѫнїа кї днь.

Запис у рук. м. Зографа. — Извѣст. Конст. ХШ. 274; Бълг., Стар. изъ Мак. 200.

6954 Сїа книга Мелетїа настоатель бысть еже ес(тъ) ѿ Зинеполе, понде въ Светѫю Горѫ Ѩдона, сиреч кѫпї ю тьжде іеромонахъ Мелетїа, и ѿнесе ю въ Светые Горы Ѩдона сїи дѫховникь Мелетїа іеромонахъ сѫхорѫкы, поклоникь светомѫ градѫ Їерусалимѫ еже ес(ть) по нашемѫ имени хаџїа, и па еще воденичарь зѫграфскыи.

Сѣи воденичарь Мелетїа съгради воденици wбе въ лѣто ѕ҃ꙁ҃р҃о҃д҃, а ѿ рож. господа нашего Іѵс Христа ѕ҃ѧ҃ѵ҃ѯ҃ѕ҃.

Запис на рук. (псалтир) у м. Зографу. — Бълг. Стар. изъ Македон. 199.

6955 Далъ сїю книгѫ царствѫющагѡ града Москвы дрѫкарни книг печатныхъ справщикъ монахъ Їѡсифъ Кѣлоп во сватѫю Ѩдонскѫю Горѫ во wбитель при архимандрите Їѡаннїкїи з братнею, лѣт(а) господня ѕ҃ѧ҃ѵ҃ѯ҃ѕ҃ во Царград Мос.

Запис у штамп. Лествици бр. 133 у Хиландару. — Ст. Димитријевић.

6956 Оглавіе, да се зна що дрьжит ѱалтир. Прьвен ѱалтирь Моусеове песнѣ, сінаксара, тропарь, междѫчасїа постнаа, павечер'ница, редь октоиа, акатістъ живоносномѫ гробѫ и богородици молебанъ акадістъ, и въскрьсны канон, и евгеліа вса въскрьсна и стѣлнѣ (?) евгелске. Писа азь грѣшни паче въсе человѣкъ маншн монем малоѹмїе и неразоѹмїе. Ѩще боѹдем що погрѣшил, wтци светїи и братїе моа, исправлаите, а мене не кльните, нь о сем благословите, да господь не лишит нас цар-

ствїа своего въ безкончнїи векы, аминь. Пис(а) ѱалтир въ лѣто ҂ѕ҃ѓ҃ѳ҃д҃ на кралоу Отишь планине.

И беше житъ скъпостъ: беше кварта но петь стотина, а прона (?) по четири стотине аспри, овасъ по сто педесет. Богъ нашемъ слава въ векы векомъ аминь.

Запис на србуљ. полуставу у библ. пород. Милојевића у Могорићу (Лика). — Д. Н. Оклобџија.

6957 Да се знает кога падна паша въ манастирь Прод(ро)мъ, въ лето ҂ѕ҃ и ѳ҃ и ѳ҃ и д҃; много стори харчъ.

Запис у рук. (Пролог) Хлуд. Б. бр. 192. — Д. Костић.

6958 Да зна се когда прїиде Тимодей въ Св. Гороу Хоповаць, въ лѣто 7174.

Запис у рук. м. Хиландара, бр. 210 (470). — Сава, Каталог.

1667.

6959 Бр. 1632. Поправи вр. 4: господина ҂а҃х҃а҃ѕ҃ — На завршетку реч тајном буквицом значи: ѕ Бани.

6960 Бр. 1633. Поправи на стр. 389 вр. 3: ҂а҃х҃а҃й҃

Г. А. Ильински.

6961 † Саписа се сиі сѵ̑то вжствии жртвникъ при епископѣ Гюргию вечкомь (Бачком?) въ лето ҂ѕ҃ѳ҃ѳ҃ѣ҃

Натпис у олтару цркве Дуна-Пантелиске у будимској епархији у олтару над проскомидијом. — Пчела 1833, 151.

6962 Благоволюнїемъ wца и поспешенїем сына и съвръшенїем светаго доуха написа се съ храм въ име светаго архїерея и великаго чюдотворца Николае повелюнїем w҃ць и братїи и въсего съвора манастира Хиландара трьдом и подвигом wца игумена кѵр Вїктора їеромонаха иже мѣ и выс(ть) ктитар w҃ wснованїе до съвръшенїе. Тогда съдръжеш пр҃столь србскїе земле архїепископъ кѵр Маѳиѳ, рѣкоделць же попъ Данїилъ. Съвръши се сїе богопоспешное дело в лето ҂ѕ҃ѳ҃ѳ҃ѣ҃ м҃сеца іоуниа ѳ҃ї҃ днь.

Смѣренны їгумен и архимандрит Вїктор їеромонах.

Помени, господи, доуше рак твоих Вїктора еромонаха, Милинка, Яниѕ, Иканна, Їоаннѕ Катѕ, Радоша.

Натписи изнутра више врата, с десне стране око слике Викторове, и у проскомидији параклиса св. Николе у Хиландару. — Ст. Димитријевић.

1667., 1731.

6963 Сїа книга дѣховника Еремие. ва нен сїи акатисти, ва лето ҂ѧ҃ѯ҃ѳ҃ѕ҃

Тодан кистъ паша на Никшићѣ.

6964 Сїа книга обнови се настоанїем мене смеренна митрополита Ѧвѳентїа Хер., и платих, ҂ѧ҃ѱ҃ѧ҃ марта месеца ѕ҃ї҃ И тко че писати и дрнати по книгах, проклетъ кїѡ, и рѣка мѣ ѕсахноула.

Записи у рук. Цетињског ман. — М. Драговић.

1668.

6965 Бр. 1635. Поправи вр. 3 оздо: ѕемелїе ѕ҃к҃ѕ҃

6966 1668 na 22 genara. Ovdi pociva Mato Juuanovic xecvim. Bog mu dao vecni pokoi.

Натпис на надгробној плочи код цркве на Хисару (Прокупље). — Ст. Станојевић.

1669.

6967 (1644) Роука начрьтак'шаго ѱалтыр сьи гр҃кшньи и мѫ́йшїи Ѧкрамъ иерен Димитрїевич. — Сѫкрьши се въ л҃кто ҂ѕ҃ѯ҃ѳ҃ѕ҃, а ѿ рож. господа нашего Ісус Христа ҂ѧ҃ѱ҃ѧ҃ѯ҃, м҃ксеца поліа ѯ҃ї҃, кр҃ѕ҃ сльнцѣ ѯ҃, а лѣнны ѯ҃ї҃, дем. ѕ҃ злато число ѳ҃ї҃ ѳндїкто ѕ҃, епах, л҃ктѣ ѯ҃, къ wбластї Пловдив'скые, подкрылїе Старїе планїнъ сел(о) Сѣница, именѣемо касаба Карлово.

Запис на рук. м. Зографа. — Извѣст. Конст. XIII, 264; Българ. Стар. изъ Македон. 200.

6968 Сию икон҃ѣ коупи Радоунко Клинчанница ҂ѧ҃ѱ҃ѯ҃

Запис на икони Св. Ђурђа у цркви села Св. Иван; Жабно у Хрватској. — Р. Грујић.

6969 Да се знае сїѧ книг҃ѣ, глаголемын четроєглъ, к҃ѕпи и баба Деѧ ѿ село Правецъ ѿ Стоѧна Дончина ѿ село Лѫжане. Беше тогда тамо и Петръ хл҃кварь ѿ Строполе и Филипъ Станиславовъ ѿ Лѫжане и Макавеи ѿ Правецъ. И к҃ѕпи wв҃к книги тетроєглъ и wктонъ за ҂ѧ҃с҃ѳ҃, и приложи ихъ в' село Правец къ црькоквъ сѫборь вѫс҃кѫ светыхъ да сл҃ѫжи за Денн҃ѣ дѣш҃ѣ и дрѣга своего Петра и сина своего Милка и зетїа сво=

его Фїлипа и Кльча и Їшва и Стана, богъ да ихъ прости въ царество небесное. И кои се покѹси да ихъ поскоп или продаде или ѹкрадне, да есть проклетъ и анатема да есть ѿ ·т·й·т· штць иже въ Никеи, и да мѹ сѹ сѹперници вьси светїи на страшнын сѹдь.

Кѹпише се сїе книги въ лѣто ⁄·з·р·о·з· а ѿ рож. Христово (недописано).

Запис у рук. Соф. Библ. бр. 517. — Цонев 53.

6970 Їѧ рабъ божи Ироднѡи Ранча, полковникъ воска его царского прес. вел, запорожского Переяславски з женою моею Татїаною даю сїе евгелїе за ѿпѹщенїе грѣхов монх до храмѹ воведенїа пресвятыа богородица монастыра Филендора, лаври Светое Горы Ядонское, а хто бы мѣв шное ѡ святого мѣца ѿдалити, таковы да бѹди проклатъ, анафема, амин. Рокѹ ѿ створенїа свѣта ⁄·з·р·о·з· писанъ в градѣ Каришовѣ за Днепром.

Запис на Лавовском (1644) штампаном јеванђељу бр. 99 у Хиландару. — Ст. Димитријевић.

6971 Понеже да се зна когда приходи зде касеѡскепенїи мїтрополитъ кур Яр'сенїе Пѣчскїй и съ шним Софронїе искласнархъ и Касилїе и ексархъ Метохиски, и два дїакона, Захарїа и Гавриилъ и Симеѡн дїаконъ и Коуаа [?] канѹкъ патрїарховъ.

Тогда сѣткори хиротонїю и скврыши ѕ· дїакона и ѕ· скепценика; свепеници Маѳим и Исаїа, а дїакони Гепргїе и Нїѡванъ; ·а· свепеникъ мир'ски.

Тоже кис(т)ъ прї игѹменъ кур Христокорѹ лѣто ⁄·з·р·о·ї· месеца поемврїа ·аї· и ·кї· данъ, къ славѹ Христѹ когѹ и на радостъ богородици, а врагѹ посрамлснїе и пагѹбка, намже на веселїе и частъ, аминь.

При патрїархѣ кур Маѳимѹ.

Запис у поменику у ман. Дечанима. — Г. Елезовић.

6972 Зде почиваетъ глава блаженыѣ памети Михаила митрополита серпскїи землїе кратовскаго. 7177.

Запис на хартији у сандучићу са лобањом митрополитовом у ћелији св. Николе званој »на Хухлији«, »Мурова« и сад »Берберата« на Кареји — Ст. Димитријевић.

6973 Бр. 1642 ставити под ову (1669) годину. В. бр. 6984.

1669., 1797.

6974 Сиа книга глаголемаа: Мир со когомъ человѣкъ ѿ мене Їѡнокентиа Гизѣла, архимандрита свѧтыа великиа и чюдотворныа Кіевскиа Печерскиа лавры ес надана во С. Горѣ Ѳонскѹю в монастир Хиландар, храмѹ воведенна прес. богородици, через рѹки тамошнего архимандрита свѧтогорскаго хиландарского Геѡргиа здѣ в Кіевѣ вѹдучаго, лѣта ѿ вопло-щенна сына божіа ҂ѧ҃ѯ҃ѳ҃д҃ мѣсяца авгѹста і҃ дна.

6975 1797. Азъ прочетал проегѹмен Герасимъ мїак ѿ ики заареци (?).

Записи на рус. шт. књизи под горњим натписом (Кијев 1669) у Хиландару. — Ст. Димитријевић.

1670.

6976 (1651) Благаго благодатїю и произволенїем, повелѣнїем же и иждивенїем чьстнѣишаго и прѣподобнѣишаго, въсакыми добродѣтелми оукрашенаго, царствїа небеснаго рачителя, въ въсем послѣдователя евангелскым заповѣдем, кроткаго же и братолюбиваго жилица Христова чьста [?] кѵр Виктора іеромонаха игѹмена и архимандрита, иже въ Светѣи Горѣ Ѳона, царскые и свещенные славено-сръбскые великые лавры монастира Хїландара, светаго Сумеона мироточца и светителя Сави исписа се сїа светаа и божествна книга изкоращь минен, въ игѹменствѣ сего блаженнаго вышереченнаго ѿца, своим его истрошенїем; и приложи ю прѣсветѣи богородици Хїландарскои, въ славѹ Христа бога нашего и въ похвалѹ прѣчьстнѣи богородици, въ оукрашенїе же божествнѣи и прѣславнѣи сеи церкви, и въ полѧзѹ чьтоущїим и слышещїим, и въ вѣчны свои помѣнь. Аще ли кто дрѧзнет коею люко виною възети сїю книгѹ, или ѿдати ѿ монастира, да потрѣбит се име его ѿ книги живых, и яко Ананїа и Сапфира, напрасно да потрѣблень вѹдет ѿ земле живот его, яко клетвѣ послѣдник.

Исписана быст сїа книга рѹкою грѣшнаго попа Гаврїила Житомислићанина въ монастирѹ Хиландарѹ. Сїе писахъ понѹжденїем и любовию побѣждаемь вышереченаго ѿца въ лѣто 7178. Тѣмже аще что обрѣщете погрѣшено въ словѣхъ или въ слозѣ или въ просодїахъ или ѡ҃ѳ҃їах колѣнѣ прѣклон въседѹшно молю се дѹхом кротости исправляите, и нас прощенїю сподобляите, да и вы тожде ѿ бога полѹчите, праведнаго и нелицемѣрнаго сѹдїе въ дьнь възданїа.

Слава богъ о вьсѣхъ давшомъ начети и съкрьшити до зде конецъ постижехъ.

Запис у рук. м. Хиландара бр. 266 (181). — Сава, Каталог.

6977 Сїа книга тл҃кованїе светаго їеуггелїа всем четирем главам светые и великїе црькъвы патрїаршїе Пекскые принесох ѥ ѿ Светиѥ Горы азъ см҃кренны и последны пристав҃ник великїе црькъвы, поклоник божїа гроба, Маѳѵм патрїарх. Кѵпих҃ ѥ ценою сребра ·а҃· грош. ѿ даскала Пахомїа и приложих ѥ велицеи црькви. И тко ѣе ѥ ѿ сїе wбытелы ѿнимити, да вѣдеть проклеть ѿ господа бога вседрьжителя и ѿ прѣчистые его богоматере, а ѿ нашего см҃кренїи свезанъ и задржан въ сїи вѣкъ и въ боудоуци.

Писах л҃кто ҂·ѕ̈·р̈·ѳ̈·ї҃·, ѿ рож. Христова ҂·ӓ·х̈·ѳ̈· месеца маїа ·а҃· дьнь, индиктїѡн осмаго.

Запис у рус. шт. књизи у Пећ. Патријаршији. — Г. Елезовић.

6978 Сїи wктон оувеза се въ л҃кто ѕ̈·р̈·ѳ̈·ї҃· Плати га Раде маисторъ из Крвшева wц҃ Вѵкосав҃ за дв҃ш҃, богъ да га прости.

Запис у ст. шт. књизи (октоих Божидарев) у Цетињском ман. — М. Драговић.

6979 Да се зна како приложи Wванъ Конкевићъ чашоу светомоу архангѣлв҃, богъ да прости, въ лито ·ѕ̈·р̈· и ·ѳ· и ·ї҃· на вскрьсение Христово.

Запис у рук. (јеванђ.) Н. Б. бр. 1146. — Ј. Томић.

1670., 1710

6980 Сїѥ еуггелїе оук҃за се и wбноки повел҃кнїем игоумена кур Якѳентїа, а рѵкою гр҃кшнаго дїака Конна Вѵквића въ л҃кто ҂·ѕ̈·р̈·ѳ̈·ї҃.

6981 Сїе еуггелїе монастира Пиве, храмъ оуспенїа пресветые богородице. Въ лето ҂·ѕ̈·с̈·ї҃·ї҃.

Запис у рук. Цетињског ман. — М. Драговић.

1670., 1676.

6982 (1653) Изволенїе wтца и съпоспешенїе сына и съкрьшенїе светаго доуха, сн҃ кожствнї храм, Гр҃кшїчь зовоми, светаго славнаго пророка и пр҃кдитеча и крастител҃к (?) Іѡана, сказда се ѿ те-

мель и подписа се трѣдом и настоанїемь съ своею сиензѣ коголѣбиваго епископа кирь Исиѳь ве(ле)шького ѿ манастира Зографь, въ кр҃кме патрїарьствѣюще тогда блаженѣишомѣ и келеречеваго господина и влад(ыки) прьви Юстинїани Охрида кур Зосима, и при нечьстиви цари амир҃к солтань Мехметь

Тогда и Гирить казеть бистъ.

И кистъ ктитори ѿ Рѣдникь Іѡке, Неда, Неранїца, Продань, Стефана, Васе, Угринь, Дамче, Таса. К м(ѣ)то ѿ род. Х. ҂ѧ҃ѱ҃ѳ.

6983 Новар Иоан ҂ѕ҃ѱ҃ї҃ѧ

Натпис на зиду у м. св. Јована код Велеса. — Бълг. Стар. изъ Маке. 224.

1671.

6984 Бр. 1643. Ускрс је пао на Ђурђев дан 1671. г. и према томе ту ставити тај запис, а бр. 1642. под г. 1669.

6985 Іс. Хс. Нїка. Къ л҃кто ҂ѕ҃ѱ҃ѳ҃ѧ҃· ѡбнови си пїрагъ светаго Геѡргїа късеѕвет҃кнши митрополїтъ херц҃говачки кур Василїе при їгѣменѣ Георгїю їеромонаѳѣ настоанїем же и трѣдомь проїгѣмена кур Кїктора їеромонаха, когъ да и прости.

Натпис у цркви св. Ђорђа у пиргу истог имена у Хиландару. — Ст. Димитријевић.

6986 Сна библа монастира Хиландарог, повеза е ѵѣди расодерѫ и поклоникь грока господина Свгенне бивши ѿ монастира Требина ценом ·т҃· аспри, лето ҂ѕ҃ѱ҃ї҃· месеца сек. ·к҃· и ·г҃ данъ ѕ славном монастиро҃ Хиландарѣ при їгѣменѣ Кихторѣ.

И то лето понде сѣлтанъ Мехмедъ на Леха с всею халденскою силою и ѣзе мѣ Каменицѣ.

Опет то исто:

Сна библиа монастира Хиландара оправи е поклоник грока господна Свѣенне ермонаѳ при їгѣменѣ Кихторѣ ермонаѳѣ ценою ·т҃· аспри, лето ҂ѕ҃ѱ҃ї҃.

И то лето диж(е)се сѣлтанъ Мехмедъ на Леха и ѣзе мѣ тврди град Каменицѣ.

Записи на Острошкој библији бр. 81. у Хиландару. — Ст. Димитријевић.

1672.

6987 (1674) Сїа книга, глаголема прологъ монастира Мар'че, храма светыхъ ар'хистратигъ Михаила и Гаврила, принесена ѿ Рѕсїе, и въ лѣто ҂ѧ҃ѱ҃ѳ҃ѵ҃ оукрадена бысть Маѯимомъ калѣеромъ, и ѿнесена къ морѕ, оу село Килиѣе, юже тоу изобрѣтоу Паусей Зорчиѣь, юпископъ Клашкиуъ синовь, паки въ монастирь Марчѕ принесе тогожде лѣта, месеца ноемврїа ѧ҃ дьнь, и съ нїею нпїе книги ѿ тогожде калѵгюра оукрадене, си рѣч: светаго Юфрема книгѕ, нови тестаментъ шхтон шсмоглас'никъ, трїѡдь Лазареваць и Рѕски Часловацъ.

Запис рус. шт. минеју за септ. и окт. у цркви с. Ровишта (Беловар протоп.) — Р. Грујић.

6988 Сотворенъ быс(тъ) сы шмофоръ на слѵженїе во троицы славимомѕ богѕ преосвѧщены Нікодїмо міт(ро)болїто пргрзскі.

Помяни, господі раба божїа Радїѡна и раба божїа Зотѕ, и раба божїа Карпа. Лѣта ҂ѕ҃ѱ҃ѳ҃.

Натпис извезен на омофору у ризници хиландарској. — Ст. Димитријевић.

6989 Да се зна кадь приложи сы трижды Филип ѿ Горне Кодно . . . . светомѕ Пантелимонѕ въ лѣто ҂ѕ҃ѱ҃ѳ҃ мѣсеца іюліа ѯ҃ѕ҃ при светѣишемѕ митрополитѕ Θеѡхванѕ на сакорѕ швѕ книгѕ и еѵггелїе. Кои ѣе ѿети ѿ светаго Пантелеимона, да мѕ е сьпрьникъ свети Пантелимон на стрішном сѕд(ѕ). Писа сїе мѧнши Ѧнастасїй,[1])

Запис у рук. Н. Б. бр. 891. — Ј. Томић.

[1]) тајном буквицом.

6990 Сїа книга продана попѕ Сави Поповиѣю доклее . . . . лѣто ҂ѧ҃ѱ҃ѳ҃ѵ҃ месеца ноемврїа ѕ҃ дьнь.

Запис на Антологиону у Госпићкој цркви (Лика). — Д. Н. Оклобџија.

6991 Въ лет(о) ҂ѕ҃ѱ҃(ѯ҃) приходи Исаїа Смедереваць, ѿ Христа ҂ѧ҃ѱ҃ѳ҃ѯ҃.

Запис на зиду у препр. м. Грачанице.

1673., 1674.

6992 (1682) Изволеніем штца и поспешенїем сына и сакр'шенїем светаго доуха написа се сан храм светаго Николае повеленїем и

мздою прѣкwсквенаго патрїарха кyр Хаци Маѳима в лѣт(о) ҂ѕ҃ѳ҃ѱ҃ї҃ѳ҃, а градь wгради се в лѣ(то) ҂ѕ҃ѳ҃ѱ҃ї҃а҃.

Натпис изнад уласка у цокву св. Николе у Пећ. Патријаршији. — Г. Елезовић.

6993 Къ лето ҂ѕ҃ѳ҃ѱ҃ї҃а҃ оувеза се сїа книга.

6994 Къ лето ҂ѕ҃ѳ҃ѱ҃ї҃ѳ҃ роди[1]) се[1]) Тома[1]) мѣсеца септемвра ѳ҃ [дньъ].

Записи у ст. шт. књ. (октоих, Млеци 1537—1570) у Н. Б. бр. 137. — Ј. Томић.

[1]) тајном буквицом.

1673., 1726.

6995 Сїа литyргїа писах азъ миwгогрѣшны Пеїw даскал в село Брѣчешъ, в лѣт(о) ҂ѕ҃ѳ҃ѱ҃ї҃а҃. И кѣпи ю попъ Пойдїw, и сам ес(ть) ктитор ней инъ никтоже. И придаде Нено Михаилов нечто мало, да поминѣють wца его Михаила и мати емѣ Трохана, богъ да прости.

6996 Сїа литyргїа попа Стоѥана w село Зелинъ. Да се знае како ѥ подновн баба Стана w село Скрѣвена. да слyжи за нейна дѣша и за стопанина Никола и wца Пеїw, мати Петка, богъ да прости, вечна имъ паметъ. Повезачь попь Блако. Къ лѣто w рож, Христово ҂ѕ҃ѧ҃ѱ҃ѳ҃ѕ҃ — 1726.

Запис у рук. Соф. Библ. бр. 628. — Цонев, 437.

око 1673.

6997 Бр. 1688 можда је продужење записа бр. 1697, а не бр. 1685—87.

6998 Бр. 1906 биће да је у вези са зап. бр. 1685—1688, зато око те године га ставити.

око 1673., 1700.

6999 Сїиа книга ермона(ха) Симеwна Дѣнића, попа, и приложи ѥ ва монас(т)иръ Пивѣ рамъ ѳспение пренине (пречистие?).

7000 Сы тетроєyггелъ божїихъ оyсть глаголы быс(ть) никогда монастира Пивѣ, паки пріишадшѣ къ нам чьстномѣ протопопи кyр Пею w племена Никшића, w село Драговолића, ми

же саборно сав'кшахом и вдахом емѹ сїе благовестїе прензенцивю егѡ любовь еже имать ка светен обители сен, оусрьдно и са благословенїемь сїе сатворихом, да вѣдеть негово, и по самрти егѡ комѹ га ѡн хоцеть дати. И то быс(ть) къ л'ѣто ·ѕ̈·с̈·й·, и тогда быс(ть) игѹмен кѵр Савватїе. И сїе подписах азь смереннїи владика Ѣрасим са капросом и договором васегѡ сабора, м'ѣсеца авг. ·к̈·г̈· оу монастирѹ Пивн.

Записи на рук. Соф. Библ. бр. 436. — Цонев, 48.

1652—1673.

7001 Сїа фикара игоумена Виктора Хиландарскога.

Запис на рук. м. Хиландара бр. 323 (496). — Сава, Каталог.

1674.

7002 Бр. 1702. Поправи годину ѧ·ă·ф̈·л̈·

7003 Пописаше се сне свете иконе при игѹмень иерьмонахъ Иосифъ ва лето ѧ·ӟ·ѳ̈·й̈·ѳ̈.

Натпис на икони Христовој у цркви св. Богослова у Охриду. — Бълг. Стар. из Македон. 217.

7004 Сиа к'нига глаголѣма сѣборникъ, монастира Марче, храма светыхъ ар'хистратигъ Михаила и Гаврила ѧ·ă·ѵ̈·ѳ̈·д̈· Paulus Zorchich, episcopus Svidnicensis et Platensis.

Запис у Божид. зборн. у цркви с. Вел. Писанице (Северин. протоп.). — Р. Грујић.

7005 И приде на послѹженне см'ѣр'киномѹ протопопи кѵр Ѳеѡдорѹ, и паки смереномѹ Михаилѹ ермонахѹ Крчанинѹ (?) некїмъ божїмъ (?) изволенїемъ. На ѧ·ă·ѵ̈·ѳ̈·д̈· Писано ѹ Расанни.

7006 То лето Тѣрци бию примили Лешкѹ ....

Запис на шт. Лазаревцу црк. Широке Куле (Лика). — Д. Н. Оклобџија.

1674. и доцније.

7007 Сию кожестависю книгѹ глаголеми триходь, сиречь Лазареваць, поновн ермона Ѣрасимь Леповинаць, хѹди и недосдонни, грешни ѿ васе человекь, лето господне ѧ·ӟ·ѳ̈·й̈·ѳ̈· а ѿ рождаства ѧ·ă·ѵ̈·ѳ̈·д̈· Доготови се месеца февара ·ѳ̈· дань ѹ манастирѹ Леповинскомѹ. Помилѹй ме, боже, по велицейи милости твоеи.

Другом руком одмах испод тога

7008 Лажа кон писа.

Записи у цв. триоду Мардаријеву у цркви с. Ровишта (Беловар. протоп.). — Р. Грујић.

1674., 1699.

7010 Повеза се сїа книга ѿ манастирѣ света и живоносна троица прї егѹмена Дама(с)кина вѣ летѣ ѿ зданїа мїра ҂·ӓ·р̈·й·ё·[1] Повезах азъ гѣршник і мънишїх вѣ чловец(ѣ)х име ми Севладъ[2] месец апрїлїа зцдѱеипѕ (= гра|ма|тик?) повеза на ·д· пъти.

7011 Повеза се сиѣ книга, глаголеми ѱалтир ѿ Света и живоначелна Троица. Повеза ю азъ монах Онѳфрина, и плати кожѳхар Лазар да слѳжи за негов дѳшѳ, и бацинѳ дѳшѳ Цветко, и манчинѳ дѳшѳ Крстїанѳ, богъ да прости, вечнаа памет, вѣ лѣто ҂·ӟ· тисѳщно ·с· и ·з·

Запис у рук. Соф. Библ. бр. 249. — Цонев 12.

[1]) треба ҂·ӟ·р̈·й ё. — [2]) тајном буквицом.

1675.

7012 Бр. 1709. Помрачење месеца било је 1 јан. 1675 и не 1676 године (Наставник. 1909 св. 7 и 8 стр. 273) и према томе би тај запис дошао под ову годину.

1675., 1693.

7013 Слака иже вѣ троици славимомѳ богѳ нашемъ о немже вьсакое благое дѣло начело прїемлетъ и вь съвръшенїе приходитъ, тъи же и нына семѳ богодьхновеномѳ божественнаго писанїа дѣлѳ вѣ съвршенїе сее блаженные книгы трїѡда пентикостара конѫцъ положи. Начета бистъ писати сїа света книга по сѫвѣтѳ и по благословенїю оца игѳмена Єѵгенїа, іеромонаха, и овщаго оца дѳховнаго кѵр Θеѡфила, їеромонаха, и вьсего сѫбора манастира Рачи, паче же вѫжделенїемъ вьседѳшно и произволенїем ѿ всего срдца и ижданїем же именїа, снрѣчь срекра чьстнѣишаго проигѳмена кѵр Дѵѡнисїа їеромонаха, быѵшаго родом ѿ село Попѳвцы, близ мѣста Калева. И постаки ю вь сан монастирь, глаголеми Рача, идеже и власи главы своее постриже да слѳжитъ оу светѣи обители. Тѣмже и да никтоже дрьзаетъ прѣносити ю семо и онамо кромѣ цѣрквѣ,

да и҃мѣстъ просто ни благословено. Писа се роукою ѳвогаго доброимы дѣлы, богатаго же въ гр҃ѣсѣхъ и мѫншаго въ иноцѣх Христофора, и тогда пребывающемѳ въ месте пѳстинном въ домѳ ст. вел. мч. Гєѡргїа, т҃клом въ пѳстини, дѳхом въ мїр҃ѣ. — 1675. —

И простите отьци светы господа ради аще и възехъ мѫздѳ но и трѳд велик понесох, такав бо хоуд дѣлатель бѣхъ, едва бо за два лѣта съвръшихъ.

7014 Сїю светѳю и божествѣнѳ книгѳ зовомѳю трїѡд пентикостарь по слѳчаю изобрете и кѳпи Єпифанїе їермонах ц҃ркною ср҃ква ·й· ср҃кворникь, и приложїи монастирѳ Пиви, идеже мѳ есть постригь и ѿчьство, да есть въ дарь пр҃чистеи богородици и въ слѳжбѳ тѡе хрaмѳ оуспенїа ее и на небеса славнаго вѫзнесенїа; и да есть неѿемлема ѿ сего м҃ста неконмь уотенїемь ил(и) нав҃ктом кромѣ великїе нѳжде монастирскые, да мѳ и҃мѣсть простѡ ни благословено. — Въ лѣто ҂·ѕ̈·ѳ̈·ѧ·

Записи у рук. Цетињског ман. — М. Драговић.

7015 Сїа книга ѿ сел(о) Прогорелць како се покеза въ градь Єдинь, и плати Прьвѳлъ старешина, въ лѣто ҂·ѕ̈·ѱ̈·й·ї· за неоу дѳшѳ и за бацинѳ, въ цркѡв светѳ Петкѳ.

Запис у рук. (општ. мине̄) Соф. Библ. бр. 104. — Цонев, 111.

1676.

7016 Бр. 1731 поправи: сектем(ра) .... код Бѳдима.

7017 Бр. 1732 поправи: ·з· тисѳщно ·ц҃·к̈·ѕ̈·

7018 Бр. 5701 избацити; исто је што и бр. 1726.

7019 Сїа светаа литѳргїа исписа се въ Свет҃ки Горѣ Ѳдона на скит(оу) светаго Павла въ кѵлїи глаголисм҃ки Пр҃кдтеча, близь монастира, рѳкою многогр҃кшнаго Михаила їҳромонах(а), и послах е моемѳ любимомѳ дѳховникѳ кур Нектарїѡ їеромонахѳ къ монастирь Милешевѳ за любокь. Въ лѣт(о) ҂·ѕ̈·ѱ̈· и ·й· и ·д·, кр҃ѳг слънцѳ ·ѳ̈· лѳн(҃к) ·к̈· демелїе ·ѧ̈·ѥ̈· златое число ·ѥ̈·, епахта лѣт(оу) ·ѥ̈·[1]) м҃ксеца априлїа ·й̈· дьнь.

Запис у рук. Акад. библ. бр. 354.

[1]) треба ·ѕ̈·

7020 Сиа книга попа Стефана ѿ Хѣмк. Поноки є Десимирѫ и Неделѧко, коѭ да прости. Ва лето ҂ѕ҃ѳ҃ѱ҃ѳ҃

Запис у рук. (четворојев.) Петр. Публ. Библ. (F. I. 746). — Д. Костић.

7021 Сїа лѣтѳрьїа проиѕмена Стефана. Писа лѣто 7184.

Запис у рук. м. Хиландара бр. 401. — Сава, Каталог.

1677.

7022 (1713) Ѩр҃сенїе кожїею милостїю патрїархъ Пекскы и прочим страдамк пишем понеже да с(е) зна, кк лето ҂ѕ҃ѳ҃ѱ҃ѳ҃ когда пондохмо на пѕтк на Граничево и wкретwхмо сїю книгѕ монастира некоего запѕстевша и никим брегома, и вьзех сїю доушеполазни менеи да мї є на слѫжбѕ и подписахъ миою рѫкою месеца април ·к҃·з҃· дьнь, село Шашковац, крѫгъ лѣни ·ї҃·, ѿ рож. Христова ҂·а҃ѱ҃·ѳ҃·ѕ҃· (!)

Запис у рук. Пећ. Патријаршије. — Г. Елезовић.

7023 Ѩрсенїе кожїю милостїю патрїархъ Пескыи. Да се зна егда пондохмо на пѕть на Граничевw и wкрѣтwх сїю книгѕ ѕ монастырѕ Брадачево, и wкрѣтwх сїю книгѕ никым крѣгwм(ѕ), прииѣсwх' ю вк Патрїаршїю да слѫжить дойдеже wкновит' се кише речейна обителъ. И подписах вк лѣто ҂·з҃ѳ҃·ѱ҃·ѣ҃·

Запис у рук. (мин. децембар) у Пећ. Патријаршији. — Г. Елезовић.

7024 Ѩр҃сенїе божїею милостїю патрїар Пекскы и проч. пишемь понеже да зна како божїим произволенїем изволи се нам смѣрнїим на пѕть понти нахїню Граничевскѕю, и wкрѣтwх сїю книгѕ монастира Брадаче. Беше же монастирь сї запѕстел, а wкретwх месеца априлїа сего .... юга попа, и вьзех да ю є на слѫжбѕ нам смѣрнїим. Ѩре ли се поврати монастир Брадача, паки да бѫде монастирѕ на слѫжбѕ и никим да бѫде ѿтимѧти се монастира да ни просто нь проклето. И подписа месеца априлїа [!] ·ѱ҃ѳ҃· дна ѕ Шашковцѕ, а ѿ витиа лѣтѕ текѕцѕ ҂·з҃·ѳ҃·ѱ҃·ѣ҃·, крѫгъ лѣни ·ї҃·

И азъ грѣшни (з?)ари[1] іеродиѧкwн бивши кадь (код?) сего сѫда нарецы (с)е послѫшником.

7025 И тогда понд(о)ше Тѣрци на Москова и на Леха.

Запис у рук. (минеј април) Пећ. Патријаршије. — Г. Елезовић.

[1]) ова реч тајном буквицом.

7026 Въ лѣто ҂ѕ҃ф҃ій҃е҃ мѣсеца мана повѣза се сѫи ѱалтирь Херовскы настоѧнїем Пансеа їеромонаха второе, а потрѫжденїемь повѣза попъ Дамаскинъ, при игѹмена Захарїа їеромонаха. Да бѫдет николиже невсѣтнекъ (?) ѿ Херѡвска келїа, идеже был юст и прѣжде, и которїи брат обрѣток'сѧ тамо, да бѫдеть емѹ въ прочитанїе и въ полза дѹшевнѹю. Я кто ѿ братїи поквсит сѧ изнести ѿ кѫшереченнѹю келїю, не бѫди емѹ прощено ѿ господа бога и ѿ прѣчистѹю божїю матере, и ѿ светаго . . . . . .

Запис у рук. м. Зографа. — Д. Костић, по препису јен. Порфирија (Петр. Публ. Библ. F. XVIII, 33 л. 50а).

7027 (6000) Да се знаеть. Сїа книга, глаголеми ѱалтирь ѿ село Лазарово Полѣ како бѣше прѣжде порѹшена и расипана, и повеза ю Михаиль ермонахъ ѿ манастирь Слеп'че въ прѣдѣли Примлепьскїе, въ лѣт(о) ҂ѕ҃ф҃ій҃е҃ ѿкѹпи Ялъчько, синъ Сидоровъ за свою дѹшѹ і шчевѹ и материнѹ. Помени, господи, ктитора Ялъчета і Сидора и Проика и Митра і Стоянъ, когъ да хи прости въ царство небесно, аминъ.

Запис у ст. штам. књизи у Загреб. Б. — Иљински 5; Цонев 9.

Раније и 1678.

7028 . . . . . на рѣкаχ Оуницѹ и Оуны (Хрмањ).

7029 ѡктои манастира Мар'че, храма светаго ар'хангела Михаила и Гаврїла, при рѣце Глогов'ници, лѣто господне ҂ѧ҃ѱ҃ѳ҃й҃

Записи на окт. Божидареву (1537) у цркви с. Српске Капеле (Беловар. протоп.). — Р. Грујић.

1678.

7030 (1751) Да се знае въ лѣто ҂ѕ҃ф҃й҃ѕ҃ како повеза Славъ Ѵѡвановъ сїе светое евгеліе да слѫжи светомѹ Гешргїю въ село Ѵинина, и кои чьте, да помѣнѹва Слава і шца емѹ Ѵѡванъ и мати Рѹсо, и Славѹ подрѫжїе Ѵѡко, и ѿцъ ен Никѡла, і мати Рѹсо, и брать ен Кладе и сестра ен Конна и чедо емѹ Никола, Ѵѡванъ, и стрико емѹ Станчо, поп Петковъ синъ и подрѫжїе емѹ Мил'ке.

Запис у рук. Соф. Библ. бр. 101. — Цонев, 62.

7031 Писахъ азъ граматникъ Ѵинѹлъ штъчкствомь Бели градъ коги оучихъ на света Троица при игѹмена монаχ(а) Кар'лама,

и оучитєл ми вєше монах Калиникъ, да се знає коги испїсахъ сие с(л)овословїе месеца маркта въ ·з· дънь въ лето ≠·з· тисѣщ ·ѯ·її·ѕ·, аминь.

Запис у рук. Соф. Библ. бр. 391. — Цонев, 244

7032 Да се знає когда се запони попъ Станоя къ лкто ≠·з·ѯ·її·ѕ

Запис у рук. Соф. Библ. бр. 652. — Цонев, 471.

1679.

7033 Бр. 1757 поправи вр. 6: Тѵѳрїнь, Иванъ Рашић. — вр. 8: босан'скїм' кур *М. Сперански.*

7034 Бр. 1759 поправи: лкто ·з·ѯ·її·ѕ·

1678—9 (?)

7035 Лето ≠·з·ѯ·її·ѕ· прѣставише се добра кратна, слѵ(жи)тели великиєи цркви достовѣрни хаџи-Шахин мѣсеца ноем. ·ї·і·, хаџи-Єѵло(ги)е мѣсеца мр. ·ä· чистъ понеделник, а Єе(ва)стиан мр. ·ѣ·д· на срѣдопоси. срѣдѵ8,[1]) вечна им памет.

Запис на зиду у препр. м. Грачанице.

[1]) Да ови посни дани падну на ове датуме, треба Ускрс да падне 18. априла, а то је било 1647—7155 и 1652—7160 године, а 1679—7187 Ускрс је пао 20. априла.

Ове године је само можда запис записан, а не да је смрт тад била.

7036 Бр. 1129 говори о чему и претходни запис, те и за њега важи што је у горњој напомени наведено.

1680.

7037 Бр. 1765. — Завршетак тајн. букв. значи: писа же брен'ною рѵкою своєю и приложише вашои любве.

Д. Костић.

7038 Прѣстави се прѣѡсвєщени архиепископ Пек. кур Јажи Маѯѵм и прѣдржа прѣстолъ срѵвскаго начелства ·ѣ· лет. прѣстави се въ лет(о) ≠·з·ѯ·її·д· ѡк. ·ä· дънь 8 пратрїарши(!), вѣди емѵ вечна памет. Лишисмо се добраго ѡца нашего и ѵчителя; остави нас сирехъ, јакоже отцъ своја чеда въ послѣдна времена. Богъ милостиви да ѵкрѣпит неговими молитвами. И подписах своєю рѵкою азъ архїєпископъ Арсенїе, последны при-

ставникъ светен великден црквы. И при нем прѣдржах прѣстолъ ·ѕ· лѣт. Тако да се зна

Запис на зиду у препр. м. Грачанице.

7039 (1770) Сы гробъ прѣосвѣщеннаго патриарха Пескаго хажи кир Маѯума. Прѣставы се въ лето ≠ѕ·ѱ·ї·ѯ· месца ѡктѡврїа ·й·, вѣди емъ вѣчна памет съ васемы правѣдними, аминь.

Натпис на саркофагу у Пећкој цркви.

7040 Сѣи кивотъ светаго Саве сръбскаго чюдотворьца прьстъ. Сакова доуховникъ Нектарїе ісромонах Милешевацъ, въ лето ≠ѕ·ѱ·ї·й·

Натпис на поклопцу ћивота у Пећ. Патријаршији. — Г. Елезовић.

7041 Да се знае кога пратихме тиа пролози по дѣховника Митрофана в м(е)т(о) ≠ѕ·ѱ·ї·й· И ти дѣховниче Стимне, цо се моли за тиа книги, та хи пратихме по дѣховника Митрофана нека работа, паки да знаешъ, да хи препишете. Цо ѡтиде харачъ, а ти пиши. Така да знаете. Пом. попокъ: ереи Станко, Радч, Калина, ереи Илиа, Михаилъ, Кока, Кичо, Дѡда, Цветко, Илкана, Рада, Раћа, Стана, Калина, Дмитра, Неђра, Герго, Вѣкна. Препишите тиа имена и поменете и васъ Богъ да помене и помилѣе, ам.

Запис на рук. м. Зографа. — Бълг. Стар. изъ Македон. 200: Извѣст. Конст. XIII, 275.

1680, 1686.

7042 Сїо дѣшеполезнѣю книгѣ, глаг. ѱалтир', накавиц ѕ Вѣдимскаѳ . . . . лѣта ≠ѕ·ѱ·ї·й· 1680.

Сїе лето придѣк на Вѣдим . . . .

7043 Лето ≠ѕ·ѯ·ї·ѕ·

Сїѣ ѱалтирь монастира Леповински.

Сиа книга, глаголѣма ѱалтирь монастира Лепи Кина, храмъ. . .

Сиѫ книга, глаголеми ѱалтирь монастира Лепи Кина, храма светоковедењскога. И тко ки ю кто к секи ѿнимиль, да мѣ е света богородица на страшномь сѣдѣ соп. . . .

Записи у рук. м. Ленавине. — Р. Грујић.

1680., 1692., 1705.

7044 Сиа книга глаголемаіа ѕставк, по езїкѕ срѣскоме типїкъ, мене грешнаго рѕкима епископа Нишевскаго, сребского, зело старъ и древне писатъ, а ѕ мене рокъ ҂·ä·ѱ·ї·

7045 Сїа книга, глаголема тїпїкъ, мене грѣшнаго и недостойного ка архїерейех рѕкїма, епїскѕпа Нїшевскаго, и по моеи самр'ти ко їе казме, да ми има wдржати вѣлїки сарандаръ, кожи мѕ аманат', по ·їѱ· лїепо да сатвори, како пїше. И сїе чр'тахъ своею рѕкою ва л(ето) ҂·ѕ·ё·, ѿ рож. Христова ҂·ä·ѱ·ч·ѕ·

7046 Рокѕ ҂·ä·ѱ·ѕ· wбновїх сїю книгѕ, месеца wк. ї· дан'.

Записи у рук. Петр. Публ. Библ. (Збирка Тихонова, 476). — Д. Костић.

1681.

7047 Къ лето ҂·ѕ·(ѱ)·ї·ѯ· изиде еклисиархъ и парѣкли(с)рахъ Исана.

Запис на лиманом покривачу централног кубета Хиландарског. — Старине, 18.

7048 Писа се лѣто господиѣ ҂·ä·ѱ·ї·ä· Сиа света и божставна книга, глаголеми wктои, ієродїакона Исаіе Поповића, Марчанина.

Запис на Божид. окт. (после 1537) у цркви с. Новосељана (Северин. протоп.). — Р. Грујић.

7049 Anno 1681, die 15 May. Sveti Juraij. Ovoga leta jest pokrivena ova cherkva daskom ï pochekj pod niu versenj. To su vchinili oficerij: Nïkola Mihakjch, voivoda iz Kralevach, Stoiak Raiakovich, voivoda iz Sabiaka Roviskij, Nikola Bosnanin, zastavnik iz Rovista ï ostala nuria Roviska.

Запис на рук. (апостол) у цркви с Ровишта. — Р. Грујић.

7050 Къ лѣт(о) ҂·ѕ·ѱ·ї·ѯ· сїа книга приложи Нено ѿ сел(о) Габрово за свою дшѕ помен и родителе, настоѧнїем азь Киссарион їер'монахъ, приложи ю оу Свеета Гора оу манастир Зѡграфьк

Запис у рук. (Александрија) Соф. Библ. Бр. 627. — Цонев, 440.

7051 Сїи минеи монаѕтира Раков'ца, поновн се къ лето ҂·ѕ·ѱ·ї·ѯ·.

Запис у минеју за Мај манастира Ремете под сигнатуром 14. IX. — В. Ђоровић.

1681, 1684, и око тих година.

7052 Писах азъ Герасим єр'монах въ м҃кто ѧ҃в҃р҃ч҃· месеца сек'врїа ѳ҃ѳ҃· днь.

7053 Сел(о) Стрѡполе, д(а) се знае въ летѡ ѧ҃в҃р҃ҁ҃ѳ҃· какѡ ѡкепа Стоянъ ѕ манастирь Черепїшъ по ї҃· ѡк жїлезѡ на гѡдїна, прї егѕменa Петронїа.

7054 Сїи св҃кты кадасникъ манастирски Черепишь храм благов҃кщенїе богородице и възв'дыженїе чьстнаго и животворецаго крьстаа.

Записи у рук. (катасник) Соф. Библ. бр. 194. — Цонев, 200.

Раније, 1681, касније, 1689, 1767.

7055 Да се зна кто книгѕ сїю приложи попоу Коукоу: Иванъ Ѳѡдоровиħъ с'кву за доушоу, богь да га прости, и да моу є доушевно спасенїе и вьсем христїаном. И тко ħе препродати сїю гнигѕ, глаголюми т'ктровайгель и ѿдати, да га ѥ анадема, да се ѕподоби Їюды Искарїѿскомоу, ѿлише на пр'кпись или ѕ нарѕчь. И миръ ти Христовь, аминь.

7056 Сїе тетроїєгелїе приложи Коукь и Кѕзман сынь его Жоупановиħи, приложише оу монастир Грабоваць светомѕ ар'хангелѕ, да слѕжи за нино доушевно спасенїе, богь да прости! ѧ҃ѧ҃ӱ҃ї҃ѧ҃· лето ѧ҃в҃р҃ч҃· м҃ксеїа ное ·ѳ҃ї҃· днь ѕ Комораѕ.

И даше га доуховникѕ Грїгорїю.

7057 Сїе светое єүгелие попа Глигорие.

Сїе светое єваг҃елие да се зна како ѕзе ѕ Тѕрака Продань, Кѕканъ, Ѣѕраħ, Ивань за свою дѕшѕ. И проклеть да є тко ħе є продати или кѕпити веħе .... за дѕшѕ ва веки векомь аминь.

7058 Сїю книгѕ глаголємо єүгелїе кѕпи Драгоило Цигановиħъ, заставникъ да слѕжи богѕ и неговои дѕши ѵ цркьви Пьлавничкои, єже єстъ храмъ светаго Николе (ова рач избрисана, па другом руком и мастилом продужено:) архїепіса Христова Николае, въ лето ѿ сатворенїа св҃кта ѧ҃в҃р҃ҁ҃ѕ҃, ѿ рож. Христова ѧ҃ѧ҃ӱ҃ї҃ѳ҃, крѕг слньцѕ ·а҃· лоуи. ·її҃· ва рѕце лета ·а҃·, лета пасх. ·ї҃·

На то лѣто выс(тъ) попъ Маѯимъ Бранчиновићъ і его трѹдомъ приокрѣкт се .... коѓъ да га прости са чеда его. ...

7059 Сїѧ книга глаголемаѧ светое еванѣлие светоникола̀евского храма. Поиѫ Арсенїе Жарковићъ. Лета господиѧ 1767. ианѹарїа 29 данъ.

Записи на рук. у цркви у Новосељанима (протоп. Северински). — Р. Грујић.

1681., 1695 (или 1693), 1702.

7060 Сїю светѹю книгѹ, дѣанїа светиѫ ѡкновиѫ грѣшнии Ѳеѡдосїе Крѹшедол(а)цъ въ лѣто ѧ҃ѳ҃ѱ҃ѯ҃, мѣсеца ф҃. а҃ї҃ данъ. Молим и чьтѹщее благословити нашѹ ѯдость, да и вы благословенїе ѿ господа одлѹчите въ данъ въздања.

7061 Сїи апостол ѡправи Никодимъ монаѫ Раковичанинъ въ свои монастир на слѹжбѹ божественомѹ ѯрамѹ и светомѹ сѣкорѹ, а за свою дѹшѹ и своиѫ ради родитељ, и коѓъ да прости кои сѹ докро радили. Въ лето ѧз҃ тисоуцно ѳ҃ѱ҃ѕ, а ѿ рождества Христова ѧ҃ѳ҃ѱ҃ѯ҃ѱ҃ (!) прї игѹменѹ Маѯимѹ и парѳекисархѹ Гѣѡр'гїю. И тко е ѿнимит ѿ светїе цркве Раковице, и ѿ сѣкора архистратига, да е проклеть ѿ ѯ҃маго сѣкора, и да е Јрїи везѹмномѹ и Јѹди предателю Христока, и ѡскемъ вьсеѫ люди коѓъ да га ѹбїе.

7062 Я ѡпрама се ѕ Коранѹ (Комораѹ?) въ лето ѧ҃ѯ҃ ти(сѹ)цно ѳ҃ѱ҃

Записи у рук. Срп. Семинара на Универзитету. — А. Белић.

око 1681.

7063 Бр. 4467. и 4498 пренети око ове године, јер ће бити исти владика Симеон који је на путу у Јерусалим свраћао у Хиландар; в. бр. 1776.

1682.

7064 Бр. 769 пренети под ову годину (7190).

7065 Бр. 872 поправи годину: лѣто 7190,[1]) и пренети под ову годину.

Сава, Каталог.

[1]) Да не буде 7196, и онда би било тачно (1688 г.)?

7066 Јероморах Михаил написао је 1682 г. Зборник разних чланака у Св. Гори.

Лавров, Палеогр. 289.

7067 . . . вож . . . шенїем сына и съвръшеннем вьсесветаго дѫха съградиште се сїе кѣлїе и мар(г?)ѕпиїца ѿ темелиа трѫдом и маздою мьне смѣрнаго и [последнаго прѣ]ставника светен велицен цркъвы архїепископь Ярсенїе съгради и дѫварь испрѣд цркъве ѿ основанїа [и] прѣпокрыих цркъвъ лѣт(а) ҂ѕ҃р҃ч҃, а ѿ рож. Христова ҂а҃ѯ҃ї҃ѕ҃ месеца їюлїа ѯкї҃, крѫгъ слън(ц)ѕ ѯкѕ҃, а лѕи . . . . ѯї҃ епахта ѯѕ҃, їндиктинь ѯѕ҃

Натпис на мраморној плочи која је била ломљена, па делови крпљени и призидани на спољној страни препрате цркве у Будисавцима, метоху ман. Пећ. патријаршије у Метохији. — Ст. Димитријевић.

7068 (1790) Сїа всеосвещена митра скова се настоанїемъ и трѫдомъ и платою Станиште Попова ѿ васи Нѣгѕша, и приложи митрополїи Цетинскои, храмѕ рождства прѣсвете богородице, и на благословъ владике Скендерїнскога курїе кур Кисарїона, въ лѣто ҂ѕ҃р҃ѳ҃ Рѕкоделиса маисторъ Андро ѿ места Рисна.

Натпис на митри у Цетињском ман. — М. Драговић.

7069 Сїю светѫю и божствнѫю книгѕ поновн іермонахъ Антонїе Леповинаць оу монастирѕ Леповинскомѕ, при игѕменѣ кур Тѣрасимѕ ермонахѕ, въ лѣто ѿ рождства Христова ҂а҃ѯ҃ї҃ѕ҃.

Запис у ст. шт. књ. (летур. Загуровићева) у цркви с. Подгорана (Беловар. протоп.). — Р. Грујић.

7070 (1789) Сїа книга псалтирское тлъкованїе монастира Хиландара, иже ѣстъ въ Светѣи Горѣ Ѳонсцѣи, и тко ѣе ѥ отнимить или издати ил из порте на поле изнети, любо попь любо дїаконь любо невць, любо чѣтьць, любо монах, любо простъ людин, таковы да е проклетъ ѿ господа вога вьседржителя, и ѿ прѣчистые богородице и ѿ светых ѯт҃ї҃ богоносных отець, и ѿ светыхъ ктиторъ нашихъ Симеона Мироточца и светителя Савы, и ѿ всѣх светыих. 7190, и тако Дадинь и Авїрон да потрѣкнѣть вѣдеть, напрасно ѿ земле живот его, тако клетвѣ наслѣдникѕ, амин. Зане ѣсть ѿ дрѣвныи врѣмене въ светои обители Хиландарскои ѥще ѿ светаго Симеона и Савы. Савещасмо мїи манастира Хиландара братїа васа междѫ собою о сїи светыхъ дѫшеполезныхъ книгах по прошенїю оца и брата нашего Макарїа іеромонаха и архимандрита како ест е

заискао да их метне на црамп8, и дасмо вас сокорь братскїи и посласмо. Како се отнимє ѿ монастира да є проклето прко ѿ господа бога вседрьжителa и его матере, и ѿ светыхь ктитор Сави и Сумеона, и ѿ нас грѣшних, амин.

Запис у рук. (на хартији) ман. Хиландара бр. 268 (101). — Сава, Каталог.

7071 Сїа книга псалтирско тлъкованїе монастира Хиландара иже есть въ Светѣи Горѣ Ѧдонцеи, и тко ѣе ю отнимити или издати и из портѣ на полѣ изнети, любо попь, любо дїакон, любо пѣвць, любо чьтьць, любо монахь, любо простъ людинь, таковы да є проклеть ѿ господа бога вьседржителa и ѿ прѣчистые богородице, и ѿ светыхь ктитор нашихь Сумеона и светителa Савы, и ѿ вьсѣхь светихь, и тако Дадань и Ѧвїрон да потреблень бѫдеть напрасно живот его ѿ земле, тако клетве наследникѫ, аминь.[1])

Запис у рук. м. Хиландара, бр. 189 (100). — Сава, Каталог.

[1]) Јамачно исте године као и претходни.

7072 Сїи книга глагоюема светы Карламь монастира Хиландара въ Светѣи Горѣ ѿ игѫменїе, да стоит неѿемлимо оу игѫменїи речено бысть съборь, и да є проклет тко ѣе є ѿнимити ѿ игѫменїе, да є проклеть ѿ господа бога и прѣчьстые его матере, и светыхь ·т·й·т· ѿць иже въ Никюи, и светыхь ктитор нашихь Симеона и светителa Сави, амин.

Смѣренны игѫмень Гаврїиль иеромонахь, лѣто 7190.

Запис у рук. м. Хиландара бр. 77 (317). — Сава, Каталог.

7073 Манастир Хиландар.

Смѣрены игѫмен Гаврїил, лѣто ≠·з·р·ч.

Книга трїѡд глаголюмаа ѿ игѫменарїе хиландарскыѥ, и тко ѣѥ є ѿ тѫде ѿнимн или камо дѣти, да є проклетъ ѿ господа бога вьседржителa и прѣчистыѥ богородице и ѡгню вѣчномѫ да бѫдеть въ съжеженїе вѣчно, амин, амин, амин.

Запис на ст. шт. књизи (1561 у Млецима) у Хиландару. — Ст. Димитријевић.

7074 (6001) Сиа книга ѕ сѫть (?) хсѣа, сиречи ·д· благовещенїе коѫ̀ положи попь Мѫцо ѿ село Калофь ѕ манастирь Сопоѣки, храмь вьзнес(ен)їе господа нашего Їсоуса Христа, при игѫмана Їосифа, да слѫжи светыи цркве. Ко се покѫси да та (га?) посвои или

8крадне, или попъ, или калогиръ или грамакь (!) или простъ члколъ (!), да е прок(л)етъ ѿ ·їйї· ны (!) светины wце и ѿ самого господа бога вѣседрѣжителька, и да има wчестїе рекше: вѣзме, вѣзми, распети его. Въ л҃кто ·ѕ· тисѧщѧ ·р̄·ч̄·, при попа Дамнасїа, и при попа Стонка (Стоика?), бог да г҃и то в вѣчнаа (!),

Запис у рук. Пловдив. библ. — Извѣстія Имп. Ак. Н. VIII, 3, 346.

7075 Смѣрени игѹменъ Гаврїилъ іеромонахъ, л҃кто 7190.

Сїа книга псалтир ѿ игѹмнарїе Хиландарскыѣ, и кто ѣе ѿнимити ѿ вишереченїе игѹмнарїе, да е проклет ѿ господа бога вьседрьжителя и прѣчистыѣ богородице и огнь вѣчномь да бѹдеть въ жеженїе, аминь.

Запис у рук. м. Хиландара бр. 114 (87). — Сава, Каталог.

7076 Сїа к҃ныга монастира Мар҃че, храма светыхъ архистратигъ Михаила и Гаврїила. Л҃кто господнїе ѧ·ӓ·х̑·ї·ѕ̈·

Запис на четворојев. цркве с. Граберју (протопоп. Беловарски). — Р. Грујић.

7077 Сїа книга монастира Марче, црькве светыхъ ар҃хистртига Михаила и Гаврила. Писано рѣкою Pauli Zorchich episcopi Suidnicensis et Platea. Valachorum. Anno 1682, 28 januarij.

Запис на другом четворојев. у цркви села Граберја. — Р. Грујић.

7078 Да се знаетъ кѡ се потрѹждихѫ: селѡ Косоврасти, све селанї, бог да и прѡстітъ. Повеза сна гнига wвѣтон попъ Яковъ ѿ Прилепъ въ лето ѧ·ѕ̄·р̄·ч̄· ѕ месеца юнїа.

Запис у рук. Соф. Библ. бр. 313. — Цонев, 122.

7079 (1792) Сїю истиерѹ сагради протѡсинг҃клъ срьбскїе патрнаршїе кр҃ Кисарїѡн за свою доушѹ прї игѹм҃нѹ кр҃ Г҃кѡргїю їермонах(ѹ), въ л҃кто ѧ·ѕ̄·р̄·ч̄·

Натпис на плочи у цистерни Хиландарској. — Ст. Димитријевић.

1682., 1684.

7080 (1125) Изволенїемъ wца и поспешенїем сына и съвршенїем светаго доуха, сы пиратъ светаго Сави wкновы камарами митрополїтъ белиградскы ҳаци кр҃ Сѵмеѡн при їгѹменѹ Гаврїилѹ л҃кт(о) ѧ·ѕ̄·р̄·ч̄·

*

7081 (1126 и 1827) Паки послежде тъжде мїтрополїтъ хаџи кѵр Сѵмеѡн и попїса и ѕкрасїа храмъ светаго предитече Їѡанна при їгѹменѣ кѵр Сѵмеѡнѣ їермонах(ѣ) къ лѣт(о) ѧ·Ӟ·р̈·ӵ·ѕ̈.

Натпис над вратима у параклису св. Јована на врху пирга св. Саве у Хиландару. Ту има и слика митрополитова с грчким натписом око главе. — Ст. Димитријевић.

1682. и око 1690.

7082 Сїю книгѣ, рѣкомѣ трїходъ Цветъни приложи рабъ божї кѵр Коукадїн ва храм вѣликаго архистратига Михаила ва церковъ превеликѣ. Ѵ аще ѥ кто ѿїмѵт ѿ сего храма да мѣ бѹдетъ архїстратїгъ ва место помоштьнїка сѹпарнїка ва ден праведногъ сѹда божїа, ва лѣто ѧ·Ӟ·р̈·ӵ.

7033 Сїю книгѣ кѹпїх азъ смерѣнїзи Васїлїе дѫховнїк ѕ Герасїма владѵкѣ, вазет ѕъ (?) ка времѣ Тѹрскога рати Бечъког.

Записи на рук. м. Косијерева. — Владис. Нешковић.

1682. и доцније.

7084 Сїа книга, глаголеми шхтоих, монастира Марче, цркве светыхъ ар'хїстратигъ Михаила и Гаврїила ѧ·ѧ·Ѵ̈·ї·ѕ̈

7085 Сїѧ книга глаголемаѧ шктоихъ храма чѣстнаго и славнаго пророка претечи и крестителѧ Їѡанна. сѹщаго къ Светомъ Їоаннѣ.[1])

Записи на окт. Божидареву (после 1537) у цркви с. Српске Капеле (Беловар. протоп.). — Р. Грујић.

[1]) Св. Иван-Жабно (Беловар. протоп.).

1682., 1691.

7086 (1812) Сїю книгѣ, глаголюеми Никонъ кѣсь шбадва комада сѣтъ здѣ, сїпреч ·Ѯ̈·ї̈· слова, кѹпих дѫховникъ ѭ Никанорь от попа Виктора на Светои Янины ценою сребра ·ї̈· гроша, двадесет гроша 7190.

На Спасовы Коды чрьтах ѭ Сѵмеѡн поп брат дѫховника Никанора.

7087 (1813) Таже Никанорь испроси от владике Сѵ̑меона Белиград-скаго ·ѯ̑· гроша, и оукрасисмо пирагь светаго Предитече камарами и тавани и писанїем. Такожде же испроси от великаго Кисарїѡна, протосингела патрїарха сръбскаго Маѯима ·ѕ· гроша, и ѡградисмо истернѫ, и быст вода красна ва потревѫ монастирѫ.

7088 Таже на Спасовон Коди сагради смо церковь с варом ис темела, и келїю, чешмѫ и лозїе и истернѫ, и оукрасисмо церк-квѫ писанїем и одеждами и иконами, пѫтир и блюдо, за ·р̑·к̑·в̑· гроша. И быстъ свега харча ѧ·а̑·ф̑· гроша, хиляда и пет сто-тинь гроша.

7089 (1814) И ѿ Сѵ̑меон проигѹмень испросихъ от владике Темиш-варскаго кѵр Михаила иконостась седевли; отиде за иконостась аспри ·ф̑·й̑· гроша. И испросих от того владике ѧ·а̑· гроша, те поновисмо келїю на Карегахъ светаго Николе на Хѫхли. Сего владикѫ престригох и погрѣбох, и много ми быстъ истезанїе ѿ патрїарха Сръбскаго кѵр Ѧрсенїа, имена его ради, мнѣ Сѵ-меонѫ, братѫ дѫховника Никанора.

Чрьтах на ногѫх на прѣши 7199.

Записи у рук. м. Хиландара бр. 76 (242). — Сава, Каталог.

око 1682.

7090 Бр. 824 и 825 јамачно ће бити око ове године, а не 1592; година је остала недописана: ѧ·з̑·р̑·...

1683.

7091 Бр. 1780 и 1781 јамачно ће ваљати ставити под ову годину; упор. бр. 1819. Можда би годину ваљало читати ѧ·з̑·р̑·ч̑·а̑·, бога...., а не: ѧ·з̑·р̑·ч̑· а бога...

7092 На лето ѧ·з̑·р̑· и ·ҁ̑·ä· вели снег. Да се зна каде паде вели шниегъ ·в̑ї· неделѧ по Жюне, и беше по планине и ѿ ·в̑ї· педи, и пета неделѧ поста почи (?) югъ и копнити.

Запис у рук. Петр. Публ. Б. (зб. Хиљфердингова бр. 53). — Д. Костић.

7093 Anno 1683, mesecha Augusta. Ovoga mesecha i leta jeszu billi Turchi pod Bechem, j ondije Poliak rasbj tursku szilu, a Vlaszj ï Hervatj robise Ugersku zemliu j orszag palise j poro-

bise, jer se ie billa odvergla од chesara. I tu bise kapetani Vlaskj szinovej Stoiak Raiakovich ї Nikola Mihakich nad birmanczi.

Запис у рук. (апостол) Ровишке цркве. — Р. Грујић.

7094 . . . . в' вѣчное поминовеніе прї архимандритѣ Гаврїилѣ съ братїею, лѣта ѯ·з̃·р̃·ч̃·ѳ· декемврїа въ ·д· де(нь).

Остатак записа на ирмологији у Хиландару. — Ст. Димитријевић.

Раније, 1683., 1766.

7095 Прwдал сию книгѳ Галицкогw ѳ·ѣзда живоначалныѧ троицы Варнавины пустыни строитель старецъ Иосифъ старцу Пимину а подписал своею рѣкою.

7096 Сїю книгѳ дал в кладѳ въ Свѧтѣю Горѣ Ѳwнскѣю в' Хїландаров монастирь царствѣющагw града Москвы печатнагw двора книжносправщик монах Їwсифъ Бѣлои Дѧдькин по свиχъ родителеχ и сродницѣχ в' вѣчнои поминок, при архїмандритѣ Гаврїилѣ съ братїемъ, и имъ вы господа ради и доушевнагw ради своего спасенїа родители и сродники мои, конχ имена въ сунодїкъ вписаны поминат и в' сунодїкъ кои ѳ жертвованика вписать да и сами поминовенны и вписаны вѣдѣт въ книги животныѧ, ѣже на небесѣχъ. Подписаχ аз Иwсиф Бѣлои лѣта ѿ созданїа міра ѯ·з̃·р̃·ч̃·ѳ·, а ѿ рождества Христова 1683 сектенрїа ·д̃ї.

7097 Аз грѣшнїй Ѳеодос(їе) прочтоχ и ползоваχ сѧ в' лѣто 1766 април. 30 в' Хиландар(ѳ).

Записи на књизи Бѣра [Москва 1648] у Хиландару бр. 122. — Ст. Димитријевић.

1684.

7098 Бр. 1779. Може бити да је крајња цифра година од Христа рђаво прочитана и да треба ·д· а не ·а· и онда би се слагала с годином од Адама и дошла би под ову годину.

7099 Бр. 1824 пренети под ову годину, јер њој одговара децембар 7193 године.

7100 Бр. 1829. Поправи: приложише ка цркоѵь сараевскѣю светыχ архистратигъ Христѳ раби . . . . . .

М. Сперански.

7101 Бр. 1730. Место Мара треба по свој прилици Марк(о); к (које није јасно) надметнуто је над р.

М. Сперански.

7102 Писасѧ сїи чиновникъ лѣта ѯ҃ѳ҃ч҃ѳ҃ дєвр҃варїа въ к҃ѳ҃ въ домѫ свєтѣишаго пат҃рїар҃ха.

Запис у архијерејском литургијару манастира Гргетега. — В. Ђоровић.

7103 Сїи ч(а)стнѣи wбразь с(вє)т(а)го архїстратига Михаила wкѫпи Х(ри)стоу рабь Фил(и)пъ за д(ѫ)шѫ себе и wцѫ своємѫ Дамїанѫ и м(а)т(є)ри Мари и приложїе въ с(вє)тѣыхи храм' с(вє)т(а)го вел(ико)м(ѫ)ч(є)нїка и побѣдонсца Х(ри)с(то)ва Гєwргїа.

И Б(о)гъ имъ м(и)л(о)стивъı д(ѫ)ше иҳъ ѫ небѫ и на земли пом(и)ловаш и с(вє)ты Гєwргїє м(о)л(є)бнъık' имъ био, јакоже рече се: бл(а)жени м(и)л(о)стивъı јако тъı пом(и)ловани бѫдѫтъ; и с(вє)тъı ап(о)с(то)лъ реч(є): красей цр'ковъ Б(о)жїю д(ѫ)шѫ свою краситъ:

Сїє саписа се wѿ битїа въ лѣт(о) ѯ҃ѳ҃ч҃ѳ҃, а wѿ рождъства Х(ри)с(то)ва ѯ҃ѧ҃ї҃ѳ҃д҃ кроугъ сѫлнца к҃ѧ҃[1]) а лоун(и) ѳ҃

Запис на икони Св. Аранђела Михаила у цркви села Салника у Хрватској. — Р. Грујић.

[1]) Биће к҃д҃, па је д҃ рђаво прочитано као ѧ҃

7104 Сїа книга црькве Повеличке, храма сѫшад'ствїа светагw доуха. Под'писа се рѫкою в'сєwсвєщєннагw єпископа Свид'ничкога и Платєнскога Пауєла Зорчића, въ лѣто wѿ рож. Христова ѯ҃ѧ҃ї҃ѳ҃д҃ з҃ дьнь априлїа. Paulus Zorchich, episcopus Svidnicensis et Plat. Valachorum.

Запис у ч. јеванђ. цркве у Горњим Средицама којој је Повелићка црква филијална. — Р. Грујић.

1684., 1685.

7105 Чюдеса прѣсвєтыѥ владичици нашеѥ богородици и присно дѣвы Марїа мала нѣкаа wѿ различныҳ оучитєлєи извранна и wѿ Самонла іеромонах(а) wѿ Рwсїи въ Свєтѣки Горѣк на Словєнскы єзыкъ wѿ Грѣческаго прѣведена въ лѣто бытїа ѯ҃ѳ҃ч҃ѳ҃ї҃ мѣсеца wк, ѳ҃ї҃

7106 И пакы ѿ тоѣжѣ земли кыш(е)реченнои исписал сїа чюдеса Мисаил їеромонах таѫже въ Светѣи Горѣ к лѣт(о) ѿ рож. Христова ≠ѧ·ѯ·п·ѳ· мѣсеца ген. ·к·

Запис на листу који је био насловни (и коме је с друге стране прилепљена наштампана слика богородичина) у Н. Б. бр. 1164. — Ј. Томић.

1667—1684.

7107 Бр. 4308 ставити око ових година јер ће бити исти Христифор, који је писао књиге бр. 1632., 1636 итд.

1685.

7108 Бр. 1825 ставити под ову годину, јер њој одговара јули 7193 од Адама.

7109 Бр. 1844., 45 и 46. Таких записа има још на осам Хиландарских рукописа.

Сава, Каталог.

7110 (1840) Исписа се сїа псалтирь въ селѡ Хандар, исписа го грамотикь Филип въ лѣто 7193, а ѿ рождества Христова 1685; не писа богь ни ангель нь рѫка бренна и да вѫдет нѣгде погрѣшено, а вїе кои четете, ано исправѣтѣ, а мене не кльнѣ. Писа го генварь мѣсеца 29 дьнь, крѫкь лѫни 11., тем. 4., епахта 2.; тогава се крѫгове бѣхѫ.

Запис у рук. м. Хиландара бр. 354 (120). — Сава, Каталог.

7111 (1841) Ѣкдомо вѫди братствѫ нашемѫ въсем, тако сїе правило, на памет Сергїа и Бакха повѣле ктиторь нашь, Шерканъ бегь, дрьжати вдѣнїе и литоургїю слоужити и молитви творити къ богоу и къ светым моученикомъ Сергїю и Бакхѫ ѡ Шерканъ-воиводи и ѡ родителе его и чедох его и ѡ въсеи дрьжаве его. Тако бо и їним монастиром въсем Светогорским завѣщаль ест дондеже стоит нови монастирь его въ Бокорецѣ, тако да се дрьжит. Въ лѣто 7193, при їгѫменѫ Симеѡнѫ іеромонахѫ.

Запис у рук. м. Хиландара бр. 336 (397). — Сава, Каталог.

7112 (1848) Сїю книгѫ оправи смѣрени игѫмень Симеонь, іеромонахь въ лѣто 7193, за любовь светомѫ оцѫ Николаю, на место звано Коуметицоу, богь да га прости.

Запис у рук. м. Хиландара бр. 190 (93). — Сава, Каталог.

7113 Сїи ѱалѫтирѫ клисарчѣскїи бисѣ клисара Паисеи монахѣ при игѹменѣ Симеѡнѣ ерѣмонахѣ, вѣ лѣто ҂ѕ҃ѳ҃ч҃ѱ҃.

Запис на корици псалтира бр. 94 у Хиландару. — Ст. Димитријевић.

7114 Да се зна сїи ѡпѵтон стар'ца Филотеа. И тогда свѣтителствѹющѣ прѣстоломь ср'бскимъ кѵр Ярьсенїю патрїархѣ Пекскомѣ. Яминьк.

Истом руком:

7115 Да се зна како кѣпи попь Станисавь сїи ѡп'тон ѿ Кѹзмина Гаврьила по ·д· стотине. Писа ва лето ҂ѕ҃ѳ҃ч҃ѱ҃ ѿ бога слова ҂ѧ҃ѯ҃· и ·ї҃·ѕ҃· месеца марта ·з҃· дань.

И писа ѡцѣ Ѳврадѣ и матери Ѳїдани ·її· летѹрьдна да им се ѿпое. Богь да и прости и ва кл. . . . .

Запис на Божид. октоиху (1537) у библ. Југосл. Акад. у Загребу. — Р. Грујић.

7116 Си летѹ(ρ)г(и)а доуховника Никанора, к(ти)тора Сп(а)с(о)ви ҂ѕ҃ѳ҃ч҃ѱ҃.

Запис на штамп. млетачком служебнику бр. 71 у Хиландару. — Ст. Димитријевић.

7117 Да се зна когда придосмо ми грѣшнии ѿ Їерусалим. Макарїе и Кисарїѡи, лет(о) ҂ѕ҃ѳ҃ч҃ѱ҃ лѵпи (!) ·к҃·д҃.

Запис на зиду у препр. м. Грачанице.

7118 Да се знае коги се трѣсла зѣмлꙗ вѣ лѣто ҂ѕ҃ѳ҃ч҃ѱ҃ месеца ген'вариа ·к҃·а҃· в' час ноши вѣ дни Димитрашко вода Мол'довлахїйской земли. — Тогда бѣшѣ велики гладѣ на той земли, оумираха чловеци ѿ глади.

Запис у рук. Соф. Библ. бр. 627. — Цонев, 449.

7119 Да се знаетъ како престави ермонах Стефань ѿ Света Гора на (Стрѵга)та, го погребоха ї дадоха за дѵшата. Ѡстана ѥдинъ ѱалириль ї ѥдинъ петрахиль во свети Горгиа, а цо имаше малѡ, много сѵе мѵ зведе владика. Цеше да зведетъ ѱатримитъ ї петрахилѡтъ, потрѵди се Ѡванъ Кѵца Петрѡвь, та го не даде, ѡстави го во свети Горгиа ѕ гробница за Стефанова доуша, богъ да проститъ на ф(т)ѡро пришьствие і богъ да проститъ тїе цо се потрѵдѫа, вѣ лето ҂ѕ҃ѳ҃ч҃ѱ҃ а ѿ рождьства Христова ҂ѧ҃ѯ҃ї҃ѕ҃

Запис на крају рукоп. зборника бр. 24 у Хиландару — Ст. Димитријевић.

1685, 1690.

7120 Сїа книга, глаголеми прологъ, митрополита Пожаревачког ку Їоаникуа, лѣто ҂·ѕ·р·ч·й·

7121 Іоаникїе, божїею милостїю митрополитъ Браничев'скъ 1690

7122 Яр'сенїе, божїею милостїю патрїархъ Пекскыи и вьсем Срьблем и Бл'гаром и Гор'наго Подѵнавїа до царствѵющаго град(а) Рима и всего запада и прочим странам. 1690.

7123 Пис(а) вь лѣт(о) ҂·ѕ·р·ч·й· мѣсеца августост(а) ·кѣ· ѕ Ѻстрово грѣшни Нектарїе. 1690.

Записи у рук. Љубљ. Библ. бр. 4. — М. Сперански.

1686.

7124 Бр. 1875. Можда је последња цифра година од Христа рђаво прочитана (или наштампана) ·ѕ· место ·ѕ·, онда би се слагале године од Христа и Адама, и требало би га преместити под ову годину.

7125 (1859) Ярсенїе божїею милостїю милостїю архїепископъ Пек. и патрїархъ вьсех четїрех стран.

Смѣренїе наше пишет понеже да ес(ть вѣдомо в'сакомѵ хотещомѵ раз'ѵмети сїе наше рѣкописанїе, како божїем изволѥнїем изволи сѧ мнѣ смѣрномѵ Яр'сенїю, архїепископѵ Пек. и прочим, проходити и по благодати прѣсветаго и животворещаго доуха данеи ми wбласти в'сех срьбскиx и помwрскыx и блъгарскыx землъ, и пріидwx зде въ монастирь Ѻсоговw, и wбретѣ сѧ неке (?) нестроенїе о црькwв. вещех, паки сѧ състроише и изнесwше црькwвнїе ѵтвари пред смереніе ми. И wбрете се: кандил сребренix ·м̈·ӟ·, ·ѕ̈· лаѣи сребренix, ·к̈· чаша, ·ӟ· дискоса, ·ӓ· напоръникъ, ·ӓ· чаша велика с' поклопwм и една чаша Гюрђа Чрноевића (!), ·ѣ̈· потира, и єдан велики дрєвни (древни или дрвени?), ·ѣ̈· кѵвота, ·г̈· рwменце и една велика, ·ѣ̈· тиквице, ·ѣ̈· рѣчке, ·ѣ̈· кадилнице, ·д̈· єѵгелїа, ·м̈· и ·ӟ· крьстова, єдан паѣчар, ·д̈· кашичица. ·ѣ̈· звездице и две цваке. Сїа више писана в'са ѿ сребра. — И аще еще кwго доухъ ст. наставит да приложит что светеи цркви, да вьписнет се. — Ѻ више речениx же ѵтвар аще кто дрьзнет чесw некѵде денѵти да є проклет, и да мѵ є сьпарница мати божїа и светы wтьць

Їѡакѵм на страшномѣ сѣдѣ, нѣ съвѣкѣплѥна стражите и прилагаема съблюданте, ꙗко да вѣ благих ѕспеете. Тако да вести, и проче благодать божїа вѣди съ вами, амин.

Писа се сїе вѣ в'сако ѕтврьжденїе и съхранѥнїе лет(о) ѧ҃ѕ҃р҃ч҃д҃ ѧ҃а҃х҃п҃ѕ҃ мѣсеца ф҃ к҃а҃ ѕ Ѳсѡговѣ.

6126 (1860) Ты же, ѡ богоразѣмнии читателю, ѿ сѣдѣ вь(з)врати се и поищ(и) вь на кончанїе Лѣки еѵгелиста и ѡбрѣщеши и еще неколико словес.

(На завршетку ев. од Луке:)

И егда придѡх зде ѡбретѡх ігѹмена Кѵрила і клисїарха Стефана и старца Маѳима, и повѣлех їеклисїархѣ да чати по вьсе вечери акаѳистъ пресвѣтеи богородици и да ѕчини по т҃ поклон по вьсе вечери.

И в'сеи иже аще комѣ что вьрѣчихѡм, и не ѕствари (ѕствори?), ꙗкоже повѣлехѡм да є проклет и трьклет и задрьжан.

Запис у рук. Пећ. Патријаршије. — Г. Елезовић.

7127 Панаѣер(и)кь монастиар(а) Раковца храм(а) свети врачевъ Козѣм(а) и Давиан(а). Подписа грешнїи вѣ їноц'к Чїприань ѿ битѵа вѣ лето ѕ҃р҃ и ч҃д҃

Запис у прологу манастира Раковца, бр. 76. — В. Ђоровић.

После 1686.

7128 Ѳ҃ пр'кславныхъ чюдесъ пр'кславные пр'ксветые и пр'кчистые владичице нашее богородице и присно д'квы Маріе мала н'ккаа написана, иже сѣд'каше се вѣ мир'к вѣ различныхъ странах земліе, и сѣвѣкоупи их вѣ единѣ Ѧгапїе философѣ, родомъ Кипренинъ. Потомже пр'кведена быше ѿ езыка Грѣчьскаго на Словенскы Самоѵилѡм Даскалѡм, пришьдшѣ емѣ ѿ Роускые земли зде вѣ Светоую Горѣ.

Предговор пишчев у другом делу рук. Петр. Публ. Б. (Зб. Погодинова бр. 1105). — Д. Костић.

7129 Сеи дѣшеспасителнои книзѣ пръвее кыст твораць и списатель Ѧгапие Философъ, Критенинъ родомъ и сѣписа є по своемѣ езыкѣ Грѣчаскомѣ, а ѿ Грѣчаского езика пр'кведе ю на Слов'кньскы езикь Самоилъ Даскалъ Рѣсинъ родомъ. Ѧз же маньши ѿ вс'кхъ инокъ, Василіе именемъ, Дровнакъ, родомъ ѿ

села Загѣлиа, и съ кратомъ моимъ по плѣти Стефанѡмъ, къждельхѡмъ прѣквести на свои єзикъ, понеже слышахомъ ѿ некоего брата, да їсть велми полѣзна и дѹшеспасителнаа, и того ради не поидехѡмъ ѿ еже имѣхѡмъ малаго нашего имѣнїа, да преведемъ сїю книгѹ на нашь єзикъ да бѹдетъ многымъ человѣкѡмъ на полѣзѹ и спасенїе, тѣчїю аще хощѹтъ послѹшати, иже въ нѣи написана сѹтъ. Пакы же мы даровахѡмъ сїю книгѹ свѣтомѹ архистратигѹ Михаилѹ и прочимъ бесплѣтнымъ, да бы ходатайствовали къ богѹ о спасенїи дѹшъ нашихъ и нашихъ родитель и прочихъ сѹродникъ, а въ монастир, глаголѥми Тѹшимѣлиа, иже їсть въ ѿчьствии нашем. И да не имать никто покѹсити се да ѿимет ю ѿ цркве светыхъ бесплѣтныхъ силъ, да не прїимитъ въмѣсто благословенїа клетвѹ. И аще братъ ѿимитъ ю кои, да бѹдѹт емѹ сѹпарници вѣси небесны аггели, тѣчїю аще изволитъ настоятель подати комѹ за прочитанїе, или да препишетъ: то нѣст грѣхъ, нъ и мьзда ѿ бога дѹшевнїе ради пользи, и пакы да вѣзимаютъ ю въ монастирѣ.

Прѣведе се сїа книга ѿ єзика Грьчьскаго на Словен'скы въ лѣто ⁘ѯ҃ѳ҃ѕ҃ д҃. Глаголѣтъ се по єзикѹ Грѣчѣскомѹ Ямар'толонъ Сотирїа, а по нашемѹ єзикѹ Грѣшныхъ Спасенїе, сирѣчь аще послѹшает грѣшни, паже въ нѣи писана сѹтъ, спасет се.

Доцније, преко истрвеног записа:

7130 Ꙗ самъ грѣшныхъ Василие, рекаѡ то слово: послати сию книгѹ оу мои манастиръ, паке ми бистъ нѹжда, и дадо є попѹ Гигорию (!), богъ вестъ, не ради имениа, на лѹбве ради, понеже иска є; ѡдари ме болшимъ даромъ шнъ, господъ богъ ѡдариѡ его ва дьнъ шнъ страшни, аминь.

Запис у рук. (Гр. Спас. и чудеса Богород.) у Петр. Публ. Б. (Зб. Погодинова 1105). — Д. Костић.

1687.

7131 Сїю свѣтѹю и дѹшеспасител'нѹю книгѹ, глаголѥмѹю апостѡлъ, приложи ю Марковѹ монастырѹ светомѹ Димитрїю мѵроточ'цѹ хажї пѡп кѵр Никѡнъ, быв'ши архидїаконъ вьсевсвещенномѹ митрополити Скоп'скомѹ хажи кѵр Θеѡфанѹ. Д(а) кто ѣ ю ѿѥти ѿ сего манастира да бѹдет пѡдоб'нъ Їюди и въпїющомѹ въ'зми, въз'ми расп'ни его, и да мѹ боуде сѹпарникъ свети Димитрїе на страш'номѹ соудѹ въ дьнь възданиа. Въ лѣто ⁘ѯ҃ѳ҃ч҃ѣ҃

Запис у рус. шт. књизи (1639) у цркви села Ракотинаца (Ст. Србија). — Г. Елезовић.

7132 Вѣдомо да їсс(тъ) за сїю книгѫ, глаголеми wхтои, wкѵпи Златань Гервшинъ за нега, и приложи ю ѕ цръковь кожїа светаго wтьца Николаа ѕ село Бирнмирци, да слоужи за неговоу дѵшѫ и за родители Гервша и мати Їѡван(а) и подржїе Кида, да слѫжи светомѫ Николи. И кто се покѵси да ю посвои нлїи изнесе из светаго храма светаго Николи, да е проклетъ и завезан wѿ господа вога вьседрьжителя и wѿ светыхъ ·т̈·й̈·т̈· светы wѣци, да мѫ е сѵпорникъ светы Никола на страшнаго сѵда. Къ лето ≠ѕ̈·р̈·ӵ ё·, при попа Стоѧна.

Запис у рук. Соф. Бпбл. бр. 5. — Цонев, 120.

7133 Сїа книга трїѡд wѿ кѡнака хилендарскога и кто ѣе е wнимити wѿ храма светаго Николы еже ес(тъ) на Карѣи да е проклетъ wѿ господа вога и прчсветыѥ богородице и wѿ светаго Николы великаго чюдотворца Христова, аминь, аминь, амин. при игѵменѫ Хиландарскѡмѫ ≠·ѕ̈·р̈·ӵ·ё· Wле бчды тогда и ратемъ wѿ четырех странъ.

Запис на ст. шт. триоду (1561) у цркви св. Николе на Карејн. — Ст. Димитријевић.

7134 Свети Гевргн. Сїи печатъ монастира светаго Гевргїа въ Свечки Горѣ Ядона. 1687.

Натпис на печату м. Зографа. — Бълтар. Стар. изъ Макед. 201.

7135 1687. Да се знае кога сам дошел аз дїакѡн Хрїс(ти)фор сас Кѡста априлмса ·ѕ̈· день, и сас Пахѵмна.

Запис на зиду у м. св. Ђорђа у Темској. — Изв. Пирот. гим. 1908/9, 4.

7136 К л(чкто) ≠ѕ̈·р̈·ӵ ѕ̈·

Да се знаетъ кога помръкна лоуна, мчсеца сѣктъврїа ·ѯї· день, кънзь при дьнѣ и тога Тѵрци, Ягарить родъ погани, коеканить на Нчмци, и царь Сѵлчкиманъ. Тоги ѕ Софїа сѣдшѣ на ртъ съ вьсѣкми силами.

Запис у рук. м. Зографа. — Бълтар. Стар. изъ Макед. 201; Извѣст. Конст. XIII. 275.

7137 Писахъ азъ ер'монахъ Ярсенїе въ лчто ≠ѕ̈·р̈·ӵ·ё Къ то лѣ(то) ходи царь на Задра.

Запис у рук. (Требник) Соф. Библ. бр. 200. — Цонев, 161.

7138 Престави се Ђакъ Дмитарь в лето ⁄·Ӟ·р̈·ч̄·ѣ̈.

Запис на зиду у препрати м. Грачанице.

7139 Да се зна одь Топала ⁄·Ӟ·р̈·ч̄·ѣ̈.

Запис у рук. (псалтир) Цетињског ман. — М. Драговић.

1687, 1702, 1704, 1705, 1707 и око тих година

7140 (1885) Да се зна кад се роди҃х Ђ8рѣко на ⁄·ӓ·ѵ̈·ӥ·Ӟ· новембра в лето седмо ⁄·Ӟ· тис8ще҃но ·р̈·ч̄·Ӟ·

7141 (2140) Да се зна кад се запони попъ Ђ8рко в лето ⁄·Ӟ·с̈·ї·ѣ̈.

7142 (2111) Да се зна кад се 8говори Илиꙗ и Марија, да 8зме Марија шваца двадесетъ великие и петоро шилежи, Илии и Ѧндри=и Милош8 и срѣбра на трое ·р̈· и ·д̈·, на трое како три брата стоко҃ и шалине, а к8че... Или=и Милош8 половин8 а Ѧндри половин8, и да да Илиꙗ Мари кантарь сира. Томе седокъ ѣ попъ и Тодоръ Милинъ и К8кота Павићевъ. Писахъ в лето ⁄·Ӟ·с̈·ї·

7143 (2001) Да се зна каде паде Ѧсанъ аланбегъ Боселѧманъ паша Дѕрѧмишъ аланбегъ Зворнички аланбег скритъчки аланбегъ в лето ⁄·Ӟ· тис8ще҃но с̈·ї·ѓ·

7144 (2002) Тога лета дасло (! дасмо?) главари҃н8 8 Никшићъ.

7145 (2181) Да се зна каде се подиели К8кота и Илиꙗ з братом поп (?) Ѧнѕдрѡмъ и наће се дѕга илада аспри їд—ѵ(!) и даше К8коти к8л8 и к8чиџе кодъ к8ле и вритъ до п8та а да плати дѕга илада їдѵ (!); цо више ће в8де дѕга да Илиꙗ плача два два (!) диела . . . . попъ К8къ. Томе сведокъ К8къ Батричевъ и Єздимирь и Тодоръ (?) Поповъ и Ѧнѕдриꙗ Драшковъ и Никола Ивановъ и Тодоръ Калабић, Миꙗтъ Милошевъ Иванишъ К8ковићъ, в ле(то) ⁄·Ӟ·с̈·ї·ѣ̈.

7146 (2179) Да се зна кад се престави кнезъ К8къ Батричевићъ в лето ⁄ тис8ще҃но ·с̈·ї·ѣ̈·

7147 (4608) И то лето погибе Єздимирь на Требин8

7148 (2140) Сиꙗ книга божствное еванѣлие попа Ђорѣне.

7149 (4544) Да се зна каде попъ Ђѵрѣко дарова Милѵтинѵ книге ·ѓ·: еванѣлие и ѡктои и салтиеръ, а ѡнъ немѵ доламѵ чое.

Сие еванѣлие попа Милѵтина.

Запис у ст. шт. јеванђељу у библ. А. Н.

1688.

7150 Бр. 1890. Штампан у Лет. 25, 22.

7151 У ман. Раваници (Врднику) има јеванђеље од 1688 године. упор. бр. 1887. Arkiv, 12. 124.

7152 (1898) Сиꙗ божьствна книга, глаголеми ·ѕї· пророкъ, храмъ Ар=хыстратига Михаилъ и преподовѣнаго ѿца Гаврила, иже въ подкрилїе гори Лесновьскые постившаго се въ Ѳблово, да не вѣдетъ ѿтьемати никымъ ѿ вишереченаго храма, да нїе про=сто ни благословено, на клето и проклето вь си векъ и въ вѣдѵщи, и архистратигъ сили господне и преподобни ѿць Гав'рилъ да мѵ є сѵпьрьникь на страшномѵ сѣдѵ вь место застѵпленїꙗ, кроме монастирскѣскаго разоренїꙗ и запѵстенїꙗ. Писа азъ єрѣмонахъ Костандинъ рѵкою, многогрѣшнїи. Прочьти ѡбретъ вь немъ слат'ка словеса мѵромъ ρ бл(а)говхаю. Писа мѣсеца сек'темрїа ·ѣї· дънь въ Ѳблово и Кѵново на в'рь=шидбе, при игѵмена кѵр Гаврила, проигѵмена Кѵрила, въ лето ѧ·ӟ·р̈·ӵ·ӟ.

Запис на страж. корици у рук. Хлуд. Б. бр. 1. — Д. Костић.

7153 Сїꙗ книга шера Банѣ Лѵце, ва време попа Илие и Θео=дора; писа Кѵрилъ Оповаць, въ лѣто ѧ·ӟ·р̈·ӵ·ѕ̈·

7154 Я се да се зна како кѵпи сиѭ книгѵ Радона за свою дѵшѵ, богь да га прости него и неговѵ дѵшѵ, и да є проклетъ тко ће тѵ книгѵ посли дрьзнѵти . . . него нека слѵжи непацен цркви.

Записи на окт. Божидареву (1537) у цркви села Пашјана (Северин. протоп.). — Р. Грујић.

7155 Сиꙗ книга всмогласникъ попа Стоꙗна Докриньца ѧ·ѵ̈·ѷ·й·й.

Запис у рук. ман. Црне Реке. — Г. Елезовић.

7156 Кистѣ ка лето господне ѧ҃ѧ҃ѱ҃ѱ҃. вѣ лето ѕзнеше Столни Белиградѣ, и wсконше сѵе Подѕнавїс.

И ка то мѣсто при . . . . з . . . . . месеца априла ѯ҃ данѣ . . . . . (забрљано мастилом).

Запис у Божид. зборнику у цркви села Сриске Капеле (Беловар. протоп.). — Р. Грујић.

7157 Каде ѕзеше Немци Бео҃градъ мсца авгѵста ѯ҃ѯ҃ днѣ лето ѧ҃ѕ҃ѱ҃ѱ҃ѕ҃, а w҃ рождества Хр҃а ѧ҃ѱ҃ї҃ (после додато изнад тога з).

Запис у прологу манастира Ремете. — В. Ђоровић.

7158 Да се зна кѣде се ѕзе Нови, ове есени цо иде година.

Запис у Божидареву октоиху у Цетињском ман. — М. Драговић.

Раније и 1689.

7159 Сїю книгѕ тетроеванђелие даде Дабижївѣ w҃ село Ђа҃те ђѕе монастирѕ Хїландарѕ за wчїнѕ дшѕ и за материнѕ дшѕ и за братїнѕ дшѕ и за женїнѕ дшѕ, зде имена им: Пле, Єлена, Ђѕра, Ђерана, всакомѕ по ѯ҃ѱ҃ ѕ.

7160 Да се зна сїа книга евѣђелїе донесена w҃ Тѣмолива w҃ цр҃кве светаго Стефана ѕ кѵлисѣрѣницѕ вѣ лето ѧ҃ѕ҃ѱ҃ҁ҃ѕ҃

Запис на јеванђељу штам. од 1512 г. бр. 14. у Хиландару. — Ст. Димитријевић.

1689.

7161 Бр. 1916. Те године био је уторак прве недеље поста 12 фебруара, а не 11; мора бити да је погрешка у датуму, иначе би требала година 1684.

7162 Сие блюдо приложи Никола χ. Димитриївић ѕ цркьвѕ Белиградск, храм ѕспенїе пресветїе богородице 1689.

Натпис на оловном дискосу у цркви с. Помаза код Пеште. — Ал. Белић.

7163 (1907) Сїа книга мьне смѣрена архїереа Цетинскога кѵр Кисариона, Принесена ми бистъ неконм Пѣрсенином w҃ места Скадра, вѣ лето ѧ҃ѕ҃ѱ҃ҁ҃ѱ҃. егда бистъ намь радость велїа и веселие неизглаголано, понѣже вѣ то мѣсто прилѣчи се неконмь божїем самотренїем прити воемь и началникомь римскаго царства са силою многою и плѣнише и претѣраше богомрьзьки род царства Измаилева и скврни езикъ ихъ w҃ мѣста Косова и w҃

нихъ wкрьстних месть. И придоше до вѣликые црькви дома Спасова, иже наричает се Пек, архиепископиа wтца wкитель и пресветлое слнце, еже сиает и лѣче исп8ает по васѣки земли срьском. И кисть ва мале дни подрѣчна. Последи же въздвигъ се са вон своими христоненавистникъ и домашни врагъ паша Махм8ть-беговићь, ѿ места Пећи, и паки васприе сию свет8ю wкитель и wтачаство его место глаголемо Пекъ. Сна вса быше божїемъ поп8щением грех ради нашихъ. И многа зла сам богомрьзьки варварь показа сен светон wкители: касе расхити и разпраши, еже ѿ основанїа вѣше стѣкжала, тачию не wкори, а стежанїа вса вазе, w семь да м8 богъ ваздасть по делом. И сиа книга ва то врѣме кисть ѿ сен светен wкители принесена ва град Скадарь; мне же 8ведевш8, и поискахъ ю и обрѣтохъ є, и кѣпихъ є маздою моею, да є предрьжим докле паки богъ повелитъ сабрати расточена и вазвратити ва место идеже естъ и прежде била. — Се же кисть на хилиад8 ·ѰЇ·Д·

Запис у рук. (Житије св. Григорија) у Цетињ. ман. — М. Драговић.

7164 Сїю книг8, глаголисми литѵргїю повеза ю грѣшни и маюши паче вьсех человекъ нарѣк(че)ни кѣниоц именени Кѵрїиль, а делом добрим wскѣдїни къ лет(о) ѧ·Ӟ·Р̈·Ӵ·Ӟ·, а ѿ рожства Христова ѧ·ӒѰ̈·Ї·Д̈· И паки кнезь Плашки Вѣкокон Косановићь плати ми за ню тр8дъ, да м8 сл8жи за д8ш8 и за вечни спомень, и богъ да га прости.

Запис у ст. шт. књизи у м. Гомирју. — Д. Н. Оклобџија.

7165 (1908) Здѣ прїдох ва лѣто ѧ·Ӟ·Р̈·Ӵ·Ӟ· азъ грѣшни Р8вимъ, владика наречени Ниш8 и Лѣсковцъ8, прїидох ва монастїрь Цетинѣ ва Чрнен Гори ѿ келїе кѣде, кою презъ да каж8 сваки м8дри може знати що се чини къде се царство изменъе тачїю, 8ви! 8ви! що дочекасмо грѣх ради нашихъ! Може богъ дати кыѣети касемь архиереом wкрига wца и патрїарха и свою епархїю, зане смо разагнати ѿ безкожнїхъ чедь. Къ тожде врѣме држеш8 сан монастирь са епархїею касеwскѣкрени митрополитъ кѵр Кисарионъ, ем8 же многа лѣта зане велми милѣе шюке.

Запис у рук. Цетињског ман. — М. Драговић.

7166 Да се знае кага 8мре Иωсикъ и Йковъ и Касилиа и Когослокъ и кодиничаръ Богдань ѿ Класи, и попадиа поп8 Слакк8 и попъ Бокрца ѿ Градьшница и шнъ тока креме подъ есенъ загина цакъ Кравчки ѿ хайдѫци ѿ сегмени Зиеполски, кеχ8 се полокина поᴴнвили, кеше имъ Голча конвода ѿ Глакановци, ка лето ≠·З·р̈·ӵ·З·

Запис у рук. (номок.) Соф. Библ. бр. 109. — Цонев, 204.

7167 Да естъ кѣдомо вьсакомѣ члокѣкѣ иже прочатитъ или 8слышитъ сїе писанїе ѡ благовер'немъ и благороднемъ и христолюбикомъ иже вьсакими благими дели и благо8годними светло прѣкрашеномѣ и страχ божи пред ѡчима вьсегда имѣщемѣ Христѣ рабъ Милошъ, попа Стефана ѡтац прѣстави се къ лет(о) ≠·З·р̈·ӵ·З· мᴴсеца фер. ·аї· дьнъ въ в'тор'никъ чистїе неделе къ постъ светїе и великие м̈· це.

И сїе лето бистъ велна погибелъ родѣ Христїан'ском8.

Запис на рук. (јеванђ.) у Н. Б. бр. 1147. — Ј. Томић. — Упор. бр. 1916.

7168 Писаχ азъ Петко попъ, ѿ село Йнина, да се знае кога са 8жениχ, къ лᴴкто 7197.

Запис на корицама у рук. м. Хиландара бр. 331 (221) — Сава, Каталог.

7169 Єкто Томичъ 1689.

Натпис на једној мужари у земаљ. музеју у Сарајеву. — В. Ћоровић.

1689., 1725.

7170 .... и божествавна книга, глаголѣми Сакорьникъ. све поᵧрнѣ Плавничке, 'рама светога чюдотворца харнереха Христока Николе. Кѣпише ѥ ѿ Оповца Ѣнирнана, и даше за нѣ свака кѣћа по дрьвенкѣ пшенице. Лето господне ≠·ѧ·ᵧ̈·й·д̈.

7171 Сїю книгѣ, глаголѣми сьборникъ, обнови господинь десетникъ Продань Пѣрићь, ѣ прилогъ светаго архїереха и чѣдотворца Христова Йколаа, и даде трѣда делавшомѣ ·ї· фор. Лᴴкта господна ≠·ѧ·ѱ·к·ѥ· мар. ·к·З·

7172 Сна книга, глаголема сабориик, Плавничке ї Кѣпйновачке фаре . .

Записи на Божид. Зборнику у цркви с. Новосељана (Северин. протоп.). — Р. Грујић.

1690.

7173 (1926) Сию книжицѫ исписа азъ грѣшныи и грѣхомь богати Яковъмь ѿ монастира Хопова, и приложихъ ю светомѹ манастирѹ Житомислићю, въ храмь прѣсветое благовѣщенїе, при частномѹ ѿцѹ їгѹменѹ и господинѹ кѵр Констан'тинѹ їеромонахѹ въ лѣто ѿ - китїа ѯ·ӟ·р̈·ӵ·й·. а ѿ вапл'щенїа сина божїа 1690, ѯ·ӓ·ѵ̈·ӵ, 8 Сарајевѹ. Погрѣшенна же кцѡ̑ѡ̑вѡ̑и ѣ̈мıе нисслїа авнйш'на́ кѡ̑ѯ̣ [= простите понеже рѹка грѣш'но (?) писа].

Запис у рук. м. Житомислића. — М. Сперански.

7174 Сѫи с(ве)тыи жр'тавникъ Г(осподь)а Б(ог)а и Сп(а)са нашего Ї(сѹ)с(ъ) Х(ри)с(т)а ѡс(ве)ти се роукою прѣѡс(ве)щеннаго еп(и)скѹпа кѵр' Їсаїе Поповића, въ храме с(ве)таго арх(и)стратига Михаила и Гаврила, въ лѣто ѿ сатворенїа света ѯ·ӟ·р̈·ӵ·й·, а ѿ рождаства Х(ри)с(то)ва ѯ·ӓ·ѵ̈·ӵ· м(е)с(е)ц(а) їюлїа ·д̈· д(а)нъ. Крѹгъ сл'нцѹ ·ѣ·, лѹни ·ѕ̈ї·, ва рѹце лета ·ѣ·, лета пасхъ ·й·

Плаштаница монастира Марче лѣта 1690.

Натпис на плаштаници у цркви села Липовчана у Хрватској. — Р. Грујић.

7175 Сию книгѹ, зовоми трнѫод Лазаревац, кѹпи азъ грѣшни капетанъ Радованъ и са подружним моим Смиљаном ѿ попадие хачи (?) Ѥѹкоманове за ·д̈· златице. И дадосмо ю на слѹж'кѹ ѡцѹ нашемѹ дѹховномѹ попѹ кѵр Ѥѹкадинѹ за нѣгова живота да слѹжи за наше дѹшице. И посли негова живота нека е паки наша и наше дице и мое браће, да се има паки ѕвети.

ѿ рождства Христови 1690. Ѝ томѹ сведетелѹ смерени Єкрѣмъ, кнк. слѹга господинѹ надхарѹ. . . Арсенїю, и страиць тогда Шкарица, и сынъ его Ивань ѡд Єкрадина.

Запис у ст. шт. књизи цркве у Широкој Кули (Лика). — Д. Н. Оклобџија.

7176 Кнїга мина коупи ю Степанъ чїжьмечїа ѕ Дренополю за ·ѵ̈·й· аспри въ лѣто 169. када се поробїи скрыска земла. и даде ю оу Светою Горѹ за свою доушѹ, и попѹ Григорию, коѓъ господ да прости.

Запис у рук. м. Хиландара бр. 175. — Сава, Каталог.

7177 Сїа книга г(лаго)леми Сокоринкъ храма с(ве)т(а)го вѣликомоученика (Георгиа) лѣто г(о)с(под)нѣ ≠·ä·ӯ·ѱ·

Запис у Зборнику Вуковићеву од 1538 г., у цркви Бјеловарској, Хрватској — Р. Грујић.

7178 Да се зна когда приходи азъ худи мнїй проігѹмен Игнатие Кокїлацъ и Θеѡфанъ Хоноацъ оу славнїй градъ Тоур, wка какѹне. Ѡле! коліко ми васѣ трѣдихове се и нїчто ѕспехѡм ва тие часи. Тогда wкретѡхомъ когомоказнаго свещѣника Міханла, иже оумасетъ люди свое Исранла 1690, Оуви, оуви, нам мнїхѡм кодъ человекъ зависнїкъ и ненакистнїкъ: оустнами чатѹть, а срьдцѣ далечѣ ѿстоитъ. Ѡ люте нам.

Запис у рук. (апост.) гђе Ленке Радуловић у Загребу. — Р. Грујић.

7179 (1934) Кь лѣто ≠·ӟ·р̑·ч̑·й· кис(тѵ) рать велика и пленъ по вьсеи Сръске земліс и дондоше Немци до Шиша, и Тѹр'ци покетоше: и паки се кратише wтераше и прѣко Дѹнава. Ѡх! Ѡх! и ѕви мне лѣти страх и беда тогда беше: матер ѿ чедех раздвајахю. и ѿ wца сина: младе роблахѹ а старе секахѹ и давлахѹ. Тогда на се члокѣци съмрьтъ призиваху а не животъ ѿ проклете Тѹрака и Татара. Ѹви мне, лютѣ тѹге!

7180 (1935) И поцю приватише Ягарении. тогда некое зми велики диже се на манастир, паша Гашли паша. и плени игѹмена, еле жива wстаки. и коначним запѕ(стѣ)нисмъ манастир wстави. Игѹменъ живъ кити не може: трети дьнь престави се їгѹменъ Захарїа. По томъ настаа игѹменъ Данилъ нермонах.

И сїе да знате: велико чѹдо сътвори свети краль Стефанъ wд онога трьклетога паше; вьс се — тамо шнь — раста (!) живь, и ѕвки мѕ испадоше и трьдом (!) дѹшѕ изкрьже: и сви цю бехѹ с нимь ни єданъ живъ кити не може до три лѣта, а манастир произкомениснсмъ кожїемъ не запѕсте.

Запис у рук. м. Дечана. — Г. Елезовић.

око 1690.

7181 Бр. 4241, 4242 и 4628 биће око ове године, ако је исти Авакум, који се помиње у запису бр. 7173.

7182 Сїа книга, глаголеми сабориикъ, Исаїе Поповиħа, владике Марчанскога, и даде га цркви, храмъ свете Петкѣ въ Подгорцѣ подъ двадесетъ талїра, а да ïе црква плаħа пенези, воскомъ и тамианомъ док нам' се исплати.

И платише сѵ̀в. И записа є презвитеръ Даниль Станкчаħь да є наплаħена поцело.

Записи (први владичин други попов) у Божид. зборнику у цркви с. Подгораца (Беловар. протоп.). — Р. Грујић.

7183 Да се зна каде би гладь велика въ Никшиħе и Дромжнаце. И тада беше ока пшенице по аспри ·їд̀·, а ечмма по аспри ·ї·, и тадаи беше динарь по аспри ·д̀·, а цекинь по ·ѱ̀· И таде се хранише калѵ̀ħери ѡ себе ·при иг̀менѵ̀ Теѡдосию, и беше родом ѿ Доне Еле. И тада беше в монастирѵ̀ калѵ̀ħера ·їв̀·, а васеχ..лѵ̀ди ·ѧ̀· И тадаи беше во велики по ·з̀· цекина, шванъ по ·ѕ· (аспри), швца по ·т̀· и ·ч̀·, коза по ·т̀· двизацъ по ·с̀·

7184 И тада пленише Колашиниъци Горжнѵ̀ Тѵ̀шимжлѵ̀, и погибоше ·к̀· брата Илие Косорића. Милошъ . . .на, богь да и прости, бѵ̀ди имъ вечна паме(ть и та)де беше в Дромжнаце. вовда Илиа Косо(рићь) |
— — — — — Бѵ̀кота Бѵ̀чићевь у Тѵ̀шимжли у Горноі |
— — — — — ниъ Ђѵ̀ровъ в Долои Ђѵ̀ро Николиниъ |
— — — — — — — нько Матиашевиħъ на Посħенѵ̀ |
— — — — — — в Придкорици Станъко в Комарь= |
— — — — — — — — нь Марко. То писа Ђописие |
— — — — — — — из Никшиħа и — села К . . ħева |
— — — — — — — — — шимъ Никшиħемь |
— — — — — — — — — и то писа месца иѵ̀ниа |

Запис у рук. Сарајев. цркве. — Старинар 1907. 61.

Упор. бр. 5712, 5719 и 1969.

око 1690.[1]) и доцније.

7185 Сїа книга, глаголеми шктои монастира Марче, храмъ светиχъ архистратигъ Михаила и Гаврила; прежде беіаше попа Богдана в Катинаиħе, и казе ю Исаїа Поповиħь, епископъ клаџки синовь.

7186 Сиа книга попа Жиже.

7187 Сиа книга попа Стоика.

Записи у Бож. окт. (1537) у цркви села Липовчана (Беловар протоп.). — Р. Грујић.

[1]) Упор. бр. 1928

1691.

7188 Бр. 1937. Сава у Каталогу за овај рукопис вели да је псалтир с последовањем и да има запис: Сии псалтир попь Гаврила Логодка; о години не говори ништа.

7189 Бр. 1939 поправи вр. 1. и 2: сакрѣшенїемъ светаго дѵха .... Житомислика — вр. 6: лѣт(о) ҂·З·ѳ·ч·д·

7190 Красна и дѵшеполезнаа сѵкло книга, наричаема ΤΗΣΑΒΡΌΣ, си єсть скровище, юже списа въ иноцех Дамаскинь иподиаконь Стѵдитъ Соломанинь, грѣчьски, преведе же на єзыкъ словенски въ іеромонасех Самѵилъ Какачичь, Рѵсинъ, въ Светои Горѣ Ѳдонсцѣ въ скитах Светые и праведные Анны, въ лѣто ѿ въплощенїа Христова ҂·ѧ·ѱ·ч·ѧ· и месеца авгѵста ·д· дне. Въ тоежде лѣто коньць си сътвори.

Запис у рук. Соф. Библ. бр. 166. — Цонев, 321.

7191 Сїи апостолъ роужьку дадосмо ѿ монастира Хиландара оу постиць светаго Савы да слоужит въсегда. Сіе подаде се прї игѵменоу кѵр Симеѡнъ їер'монахъ, и при типикарѵ проигѵменоу Ѳеѡфанъ ермонахъ; сеж(е) кыс(ть) въ лет(о) ҂·З·ѳ·ч·д·, и т'ко ѣе є ѿнимити ѿ поснице, да є проклет ѿ господа бога и ѿ светѣ тројчнице богородице, амин ·гѱ·, и ѿ светых ктитѡр Симеѡна и светителя Савы.

Запис у руск. шт. апост. бр. 96. у Хиландару. — Ст. Димитријевић.

7192 Сїа книжка попа Сѵмеѡна, брата дѵховника Никанора. Писах и подписах 7199. быкшѵ ми тогда игѵменѵ токоже петѵ годинъ, последнїи изврогъ (!) или непотрѣбныи. Въ тои книзи єсть литѵргїе Златоѵстаго и Василїева и херетонїа и причестие молитвы и молитвы ѿ саблазна въ сне. Херотонїа прѣводь сачиних ѿ Грькъ Росином Самѵилом, прѣведено на Коды Спасовои, при дѵховникѵ Никанорѵ се сѵпее.

Запис у рук. м. Хиландара бр. 343 (400) — Сава, Каталог.

7193 Сїа книга монаст ра Ракωвца χрам(а) светиχ врачѣкъ Козми и Дамиана^{x}, близ реки Дѯнав а), подьписа χѯдї Θеωфанъ на ⸗·ӓ·χ̈·ӵ·ӓ·.

Запис у прологу манастира Раковца, бр. 9. — В. Ћоровић.

1692.

7194 Бр. 1957. Тајни запис тачкама значи: Θеωфанъ.

7195 Бр. 1967. Може бити да је крајња цифра година од Адама рђаво прочитана ·д̈· у место ·ӓ·, и онда би се године слагале.

7196 Сїи пролог монастира светаго мѯченика Димитрїа Реме-д(е) монастїра пωд Хрѯшком Гором близ вароши Карловаца. Пис(а) аз многогрѣшнїй ѣерманъ Герасим лѣто ·ѕ̈·с̈·, царствїе сѫдр'жещ(ѯ) тѯрском сѯлтан(ѯ) Ѧмѯрат(ѯ), ѿ злѣ господа(ра)!

Запис у прологу манастира Ремете. — В. Ћоровић.

7197 (1956) Сїа книга ђака Петра, χоџи Ранка сина. Сїе писαχ азъ многогрѣшнии Раїѡ въ лѣто ѿ̈ сътворенїа света 7200, а ѿ̈ рождества Христова 1692.

Запис у рук. м. Хиландара бр. 365 (500). — Сава, Каталог.

1692., 1749.

7198 Сїа света книга, глаголемїи апостолъ, манастираχ Марче, рамъ светиχъ χариχстратигъ Михаилъ и Гаврилъ. Принасена оу сїиχъ светиχ рамъ лето господне ⸗·ӓ·χ̈·ӵ·ѣ̈·

7199 Сїѧ книга, глаголемаѧ іапостолъ, светога ї великомѯченика ї повѣдоносца Христова Гεωргїе ⸗·ӓ·ѱ·м̈·д̈·

Записи ка рук. у цркви св. Ђурђа у Српској Капели. — Р. Грујић.

1692. и доцније.

7200 Сїю дѯшеспасноую и кожствноую книгѯ приложиχ азъ смерени митрополитъ Їωсифъ Темишкарскїи въ χрамъ прѣсветые владичице наше богородице въ монастирѣ глаголеми Ѣхоуцаци. И аще кто покоусит се ѿнимити ѿ сего светаго мѣста, да моу є проклето ѿ господа бога и прѣчистые богоматере и вьсеχ светыиχъ, амин. Въ лѣто ⸗·ӟ·с̈·

7201 Сиа книга, глаголеми Златоустъ, манастира Пике, храмь Успеніе пр҃чистыє богородице, еже єстъ на веломь врем(а?)8.... (иструло).

Запис у рук. Цетињског ман. — М. Драговић.

1693.

7202 Калѣеръ Іѡко Свилокосъ и Силивестаръ Проданокићъ їермонаси ѳѕидираше ован манастиръ егда народ изпод цара Тѵрецкога прекели под власть Ѣесара Римскога. Ока 2 калѣера из Мѕштанице манастира придоше сѣмо и заочеше овде литѵргиѭ говорити, и манастиръ направише.

Запис у ст. протоколу м. Комоговине сада у парох. архиви у Блињи (Бањја). — Д. Н. Оклобџија.

7203 Сїа книга, глаголеми сѣборникъ, манастира Марче, храма светихъ архистратигъ Михаила и Гаврила, при реце Глоговнице. Прибавлена бистъ при късевскѣпенномь архїерею Исаии Поповикѕ, епископѕ Свидничкомѕ и Платенскомѕ, архимандритѵ Марчанскомѕ лето господне ≠·ä·ӱ·ч·ї·

Запис на Божид. Зборнику у цркви Св. Стевана у селу Граберју (Беловар. протоп.) — Р. Грујић.

7204 Сиа книга звѣкеми Чассловацъ пръвоерега Ивака Прѕшчевића. Стари Оускоци въ летѡ ≠·ä·ӱ·ч·ї·

И въ тѡ лето рѡди сѣ Илїа Прѕшчевић м(е)с(е)ца априла дань ·ѕ· въ недѣлю.

Записи у руском штамп. Часловцу у цркви Иванић града у Хрватској. — Р. Грујић.

7205 Да се знае сиа к(н)ига како а кѕпи Ивань Поповъ ѿ Златари, ѿ Дес(н)мира ѣ кѕпи ·ѳ·ї· за свол дѕша, і богъ да го проститъ. Е лѣто ≠·ä·ӱ·ч·ї·.

Запис у рук. (четворојеванђ.) у Петр. Публ. Б. (F. I. 746). — Д. Костић.

7206 Въ лѣто ≠·ѕ·с·ä· месеца августа ·ї· дань изкадихмо нови рѕсовои монастирѕ Раваници ѿ великиҳ г(о)с(ѕ)дареи царех и великиҳ кн(а)зеи Їѡанна Алеѯїевича в'сѣки Россїи самодрѣжцех (!). И сегѡ ради сїе написах, аще се нѣкоим дїаволс'кыим наважденїем (!) погѕбит да имате тражити на Москви оу посел'скем (!)

приказѫ тога лѣти и месеце при тих царех вса написано под подробнѫ окрѣшете и дрѫгога извадите. Тако знаите.[1])

Запис у рук. шт. књизи у Црној Реци. — Г. Елезовић.

[1]) Тиче се м. Раванице; в. бр. 7222.

7207 (6003) Да се зна (каде) приде клад. Кисариюнх ва лето ≠·Ӟ·С̈·Ӓ.

Запис на зиду у папертн ман. Ломнице. — Зах. Поповић.

1693., 1734.

7208 Сїа книга светого штца Іѡанна Рилѣскаго, повеза ю ерѣонах Єѵдїмїа неклїсархаа, лет(о) ≠·Ӟ·С̈·Ӓ·

7209 Сїа книга трїѡд ѿ светаго штца Іѡанна Рилскаго повеза поп Ѧтанас да слѫжи оу Дѫбница оу метѡх манастирскы за негова дша. Лѣто ѿ рож. ≠·Ӓ·Ѱ̈·Ӓ·Д̈· при їгѫмена Дїѡнисїа, клисара Сїликестрїа.

Записи у рук. Соф. Синод. Библ. бр. 104. — Спространов, 121.

1694.

7210 Кѡнцѣ шестимь месецемь пролѡг.

Ѩзь оубо вѣ иноцѣ їеремѡ(на)х Романь[1]) Зарорцѣ (Загорцѣ?) исписах сїю пролог в монастир више село Лозень, вѣзнесенїе господа Ісоуса Христа, вѣ шблас(тѣ) Соф. при митрѡполита кѵр Григорїе, вѣ лѣт(о) ≠·Ӟ·С̈·Ё.

Сїю азь пишемь прїнде старць нѣкои и принесе вина добрѫ чашѫ и напих се доволно, богь да прос.

Записи у рук. Соф. Библ. бр. 511. — Цонев, 114.

[1]) тајн. букв.

7211 Си катастихѣ монастира Хиландара, храма кѣведенїа прѣсветие богородице иже вѣ Свѣтѣи Горы Ѧдона, српскые лаври, подписа се при їгоуменѫ кѵр Василїю ісромонахѫ оу монастироу Хиландарѫ. Лѣто 7102, а ѿ рождества Христова 1694.

Зап. у рук. м. Хиландара бр. 519. — Сава, Каталог.

7212 Є(ре)тѣ Стефань архїдіаконь.

Сїю иконѫ ставн писаць Ѳстоіа с(ве)томѫ Илии пророкѫ за дшѫ свое кѣери Ѳеѡфане. К(о)гѣ да в прости.

К лето ≠·З·С·Ѳ·

Запис на икони Св. Стефана архиђакона у цркви села Широко Село у Хрватској. — Р. Грујић.

7213 Сїю иконоу платн Ѧтанасїе ісрмоунаѵ к лето ≠·З·С·Ѳ· ѿ рож(дества) Х(ри)с(то)ва ≠·а·ѱ·ч·д· Рѕкою недостоиною Ѻстоіа Мрькоевїћь.

Запис на икони четвородневног Лазара у Ман. Ораховици у Славонији. — Р. Грујић.

7214 С(ве)тъı пророкъ Ілїа на ѡганнен колеснїце вьзнесенъ бистъ на вьздѕсе.

Сїю иконѕ плати попь Марько.

Рѕкою недостоїною Ѻстоіа Мр'коевиһь к лето ≠З тисѕщное ·С·Ѳ· ѿ рождества Х(ри)с(то)ва ≠·а·ѱ·ч·д·

Запис на икони Св. Илија на огњеним колима у цркви села Широко Село у Хрватској. — Р. Грујић.

7215 Кова се ѕ Млетьке лето ≠·З·С·К.

Сию кадилницѕ ськова Никонь їермонаҳь ѿ Жѕпе Лакиһ.

Натпис на сребрној кадионици у ман. св. Луке у Жупи Никшићкој. — А. Лубурић.

7216 Въ лѣто ѿ витїа ≠·З·С·К·, а ѿ рожства Христова ≠·а·ѱ·ч·д· (1694) придоҳ азъ Христофор, еѳарха господина патрїарха месеца фер. ·К·В· ѕ прото(по)пе кур Марѣка, и брата мѕ попа Ивке.

Запис у ст. шт. књизи у Вребачкој цркви (Лика). — Д. Н. Оклобџија.

1694., 1701.

7217 (6004) Сїа книга мне сма (!) Їефрема Ѭиковиһа, їепископа Петоцрквен(с)кога и Мѕачкога. Сегетварѕ и Канижи, Шиклеѕшѕ и прочим. Сїе преписаҳ помощи ради покровителници моеи пречистеи владичици и богородици и приснодевеи Марїи и светомѕ великомѕченикѕ и поведоносцѕ Христову Гевргїю рѕкою преподокшнаго инока Їефрема Хиландарца въ лето господне ≠·а·ѱ·ѧ· месеца април(а) ·К·Г· ѕ Печѕю, повнегда же прнеҳ даръ вел. а(р)хїерейства лето господне ≠·а·ѱ·(ч·)·д· месеца април(а) и на самѕ пасѵ ѕ Свети Ѭндреи више Ѥздима въ пречасніа храмѕ ѕспенїа пречистїе богородице, а ѿ витїа ≠·З·С·Ѳ·

Запис у рук. (правило покр. богор.) у Печварској цркви. — Лет. 25, 17.

1695.

7218 Бр. 2018, 2019. Помрачење сунца било је 26 новембра 1695 год. (Наставник 1909 св. 7 и 8 стр. 273) што одговара години од Адама 7204, али не и од Христа год. 1696 као што је писац ставио, и зато ваља ставити под ову годину.

7219 (6005) Рѣкою грѣшною и кренною конѣць пріѣть сіе мѣсеца їоуніа ·д· Исписа се сіа божствна книга, глаголемі минеи мѣсеца маи, ѕ светы монастирь храмь светы врачи Кѵѕма и Даміань; настоат(ель) бїсть егѵмень Θеѡфанѣ їеромонах. И кои ке се покѵси да ю изнесе из мона(с)тырь, или да ю придади (!), или да ю замрачи, да бѵде проклеть ѿ светыхъ ·т· и ·її· ѿць. светы врачи Кѵзма и Дамїань. Ѣкто ≠·з·ѕ·ѓ·

Запис у рук. Пловдив. библ. — Извѣстія Имп. Ак. Н. VIII, 3, 345.

7220 Саї вилегь пріложи трѵдомь и подвигом ермонахъ Макаріє. ≠·з·ѕ·ѓ· Миχо Наранѣићъ.

Записи урезани на корицама [ваљда на окову?] рук. (јеванђеље) у м. Гомирју. — Д. Н. Оклобџија.

7221 Ѿ рожства Хрїсь ≠·ä·ÿ·ч·ѣ· Сіе Єѵгеліе владике Єф'рема Мѵхачкога.

Запис извезен сребрном жицом на предњој окованој корици у Пећ. Патријаршији. — Г. Елезовић.

7222 Сїа книга миѣ грѣшнаго и недостоинаго и леникаго миниχа Миχаила іер'монаχа Раваничанина. Принесоу ю ѿ великаго и царьствоующаго града Москви. Да ми слоужит до съмр'ти къ кѵлїи моеи, а по съмрьти моеи да ес(ть) монастир'скаа, или ѿ оученикоѵъ моиχ, которѡи завѣщаю оусти моими, а слѵжители монастѡр'скыи боудоуть. И никыим же ѿемлюма да бѵдеть ѿ кыпѣреченніе обители или ѿ слоужител ее лѵкав'ствѡм или неконм насиліем неправедним, да ніе прѡсто ни благословеіно, него клѧто и проклѧто къ сїи вѣкъ и въ боудоущи.

Сіе бысть къ лѣто ≠·з·ѕ·ѓ·, а ѿ рож. Христока ≠·ä·ÿ·ч·ѣ·.

Запис у рус. шт. књизи где и бр. 7206 у Црној Реци. — Г. Елезовић.

7223 Да се зна како кѫпи сию книгѫ Іованъ и Кѫзманъ, и приложи ю ѕ храмъ светога Николе да слѫжи за ихъкѫ дѫшѫ и за ининѣхе (!) родителе Младенъ, Срекра и Никола Сина (Іела?) ка лето и ѿ китна ≠ѕ· и ·с· и ї· месеца гранарне ·к·й· данъ, ѕ кѫпи Стаматоке и сина Ининк. И тѫ киск ереи Младен и ереи Тѣѡрѣине, Прквлъ селимо к'к. И даде се за книгѫ ·ф·ѯ· аспри. И тина аспьри даде Іованъ калѫпеpѫ Викторѫ Хулидарьцѫ. И кто ѣе ѡтни ѡ светаго Николе храма да єстъ проклетъ ѿ триста и ѡсмнаестъ свети ѡци. и ѿ светаго Николе, аминъ.

На корицама истом руком и мастилом:

Ѫ Светои Гори на Карея кодъ пирьга . . . . светога Тѣѡрѣиѡ и код. . . . хиландарскога. . . .

Записи у рук. (номокан.) библ. Јерусалимског метоха у Цариграду бр. 600. — Споменик LI. 1.

7224 Сїа книга, глаголемы синаѯарѫ, естъ покоиагѡ Козма ермонаха Рѕсина, иже пр'кстави се вѫ л'кто ≠·з·с·д· м'ксеца ноємв. ·к· и положи ю во цркви Зографьскои вѫ п'квница да слѫжит за еговѫ дѫшѫ донелиже вѫдет. Я котори брат полакомит се изнесет ѿ цркѫ и присвои себ'к, таковы да вѫдет прок(л)ет ѿ господа бога вьседержителма и ѿ светыхъ ·т·й·ї· богоносныхъ ѿцъ, иѫ же вѫ Никеи, и ѿ светагѡ вел. мч. Гѣѡр. и ѿ всего събора братскаго, тчнїю до припрат. за нѫждѫ да исходит, аще дрѫгѫ не имат, пакн на свое место да ѿнесетъ.

Запис у рук. м. Зографа. — Бълг. Стар. изъ Макед. 201.

7225 Сина книга, глѫгалеми (!) трїѡд, асча (ашчија?) Іоавъ кѫпи ценом за ·в· гроша ≠ ·з· тисѫщно ·с·д· месецъ сектемрина ·і· данъ.

Запис у рук. Пећ. Патријаршије — Г. Елезовић.

7226 Я шпралъхъ се ѕ Коранѫ (! Коморану?) вѫ лето ≠ ·з· тищно ·с·ї·.

Запис у рук. (апост.) Срп. Семин. на Београд. Универзитету. — А. Белић.

7227 (6006) Їеродїе Никац, знан. лето ≠з·с·ї· тогда бис(тѫ) паш(а) на Херцеговини Рѣпно — паш(а) Шенѣ ѿ Трекина оукно га богъ по сароукоу и по глави,[1]) и тако знан.

Запис у рук. Берл. библ. бр. 15. — Акс. Обрадовић и Д. Костић.

[1]) Последњих осам речи тајном буквицом.

пре 1696.

7728 Коньць ·ѣї· тим м҃ксецемь. Слава ти боже и пр҃чистаа Христос зач. и коньць (истругано) .... манастирь. Дамианъ

7229 Съ прологъ м҃ксеца мар'да ·а· дьнь ѡкѳпи попь Несторь и даде за свою дѳшѳ да слѳжи манастирѳ Стѳпи, и богъ да га прѡсти.

7230 Помени, господи, рабѳ божию Ꙗлоу ели ѥ дала на швѳ шва (?) книгѳ грошь.

Запис на рук. (пролог март-август) Прашк. Музеји IX С I. — М. Сперански.

1696

7231 (2008) Сїа налонта монастира Житомислика, храма благовещенїа пресветїе богородице на реце Неретве, садела се при васеосвещенномъ архїепископѳ Пећкомъ кур Калиникѳ, троудомь и подкигомъ изноуреніемь срѣбрникъ Кирилона митрополита Босинскаго въ м҃кто ѯ·ѕ·ѕ·д· м҃ксеца априла дне ·кѣ· оу Сарајеву. Роукодоланїе Гавриила еромонаха Рачанина.

Запис на налоњи у м. Житомислићу. — М. Сперански.

7232 Сїа книга глаголюема правило, монастира Крѳшѣдола, идеже светыхъ деспотови телеса почикают: архїепископа Маѯима и Стефана и Иѡана деспота, и Ѧгелїе госпоѯде. Подъписа се рѳкою последнаго и хѳдаго въ иноц҃хъ Ѳеѡдѡсїа Поповича, лето ѯ·ѕ·с҃·ѕ·, ѿ рож. Христова 1696.

Запис у рук. (синтагма) м. Крушедола. — Новаковић, Синтагма стр. LXI.

7233 Сию книгѳ приложи Иѡвка свѣтомѳ Димитрию оу Кошѳ, богъ да ѥ прости. Кто га некамо дети, да ѥ проклет ѿ кога и ѿ пречистиѥ богоматере и ѿ ва(се)хъ светиҳ и ѿ светого Димитрија ... ва лето ѯ·ѕ· и ·с҃·д·

Запис у рук. (четворојев.) Загреб. б. IV, d. 6. — Цонев 16.

7234 Milak desetnik, Nikolich, voivoda. Anno Domini 1696. Znano chinim s' sziem vaszakomu vrednomu chloveku, koteri bude ovo stal piszmo (chitati?), kadi Petronie popova u Podgorczie, a ia Illie v Rovlstu, i idoszmo obadva u toplicze.

Запис у рук. (апостол) Ровишке цркве. — Р. Грујић.

7235 Зде подписа азъ грѣшнии Мисаило дїаконъ въ лѣто ѯ·ӟ·с̈·д̈· зде приходи 8 Саклювъ (Самоков?)

Запис тајном букв. у рук (Житија св.) Рил. ман. бр. 43. — Спростр. Опис. 44.

1696[1]) и око 1731.[2])

7236 Сїа книга, глаголюмаа наказаніе, юс монастира Крѹшедола, храм(а) благовѣщенїа пр̀ѣсвѣтїе богородице, въ подкрилїю Фрѹшкои Гори недалеко реки Дѹнава, тѣжде и телеса светыхъ деспот почивают. Подписа се рѹкою грѣшнааго инока Ѳеѡдосїа Поповича, въ последнихъ дне бившѹ ми.

7237 Сїа книга монастїра Крѹшедола. Подпїса поп Хрисанд҃ъ.

Записи у рук м. Крушедола. — Опис Круш. рук. 181.

[1]) в. бр. 2011 и 2017.
[2]) в. бр. 2582.

око 1696.

7238 Сїа книга мона́стира Крѹшедо храмъ благовещене. Всеслав'номѹ Яввакѹмъ еродїако|н|. Сїа книга Маѯима а̑р'хиепископа бившаго деспота.

Запис у минеју за руске свеце у манастиру Крушедолу под сигнатуром ж IV 48. — В. Ћоровић.

1697.

7239 Бр. 790 пренети под ову годину, јер је тад био босански митрополит Висарион; упор. бр. 2008, 2084, 2156. Година је дакле ѯ·ӟ·с̈·ѕ̈, а не ѯ·ӟ·ц̈·ѕ̈·

7240 Бр. 2021—23 пренети под ову годину као што је у бр. 2022 и забележено.

7241 Бр. 3384. Биће да је ова а не „1607-ма (1707 ?)“ година.

7242 Бр. 2042 поправи, у вр. 2: Светон Горѣ Ѳдонскои. — вр. 3: грѣчскимъ єзыкомъ; нынѣ же іеромонаха Самоѹила Бакачича ѿ єзыка. . .

7243 Благоволисніемь отъца и посп'шеніе сына (и) сврьшеніемь всесветаго дѹха написа се сїи светыи и божественыи храмь све-

таго и славнаго архїерарха и чюдотворца Христова Николи трудомь и настоанїемь ока нашего Їоаникїа игумена іермонаха съ братїами и съ прочими христїани и хтитори светаго храма сего въ лѣто ҂ѕ҃с҃є҃ Тогда кыс(т) кроуг сльнцѣ ан· а лѣни. злато число ·ан· демелїѡн начинает ·а·[1]) месеца августа ·ѣ· дьнь.

Натпис на наосу у м. Никољи. — Старине, 44.

[1]) Цела ова пасхалија погрешна и стављена без икаква разумевања.

7245 Сїа книга глаголюма катамарен іс(ть) монастира Крѹшедола храм благовещенїе прѣсветїе богородици въ подкриљи Фрѹшкои Гори, тѣже и светиҳ деспотовь телеса почивают. Подписа се рѹкою смѣрнаго инока Ѳеѡдосїа Поповича бившѹ ми тогда типикар. Лет(о) ҂ѕ҃с҃є҃

Запис у Златоустову тумачењу јеванђ. Матијева у ман. Крушедолу. — В. Ђоровић.

На истој књизи од истог мало друкчији запис штампан је под бр. 2034.

7246 Сие єѵггліе монастира вѣликие Патрїаршие подписа се въ лѣтѡ ҂ѕ҃с҃є҃ ѿ въплощѣнїа Христова 1696 (!)

Дїаконь Михаиль писаҳ міца априлиа ·ѣ· дїе.[1])

Запис у рук. Пећ. Патријаршије. — Г. Елезовић.

[1]) Ова реченица тај. буквицом.

7247 Лѣто ҂ӑ҃ѯ҃ч҃ѕ҃ окт. 13 придоше Нѣмци, божіимъ попѹщенїемъ и поплѣнише Сарајево и сажегоше до конца и прегнаше Христіанѣ и Шокцѣ прѣко Славе, Сврѣке же все и Тѹракъ мало заведоше ѹ ропство. Црѣковъ же наша светыҳ Ярхангелъ оста и не съгорѣ милостїю божіею и застѹпленіемъ безплътныҳ силъ, нь, поплѣнише ю Нѣмци, оставиша же отъ Нѣмецъ плѣнише Тѹрци. — Прочаа же что да скажѹ: скорѣ и тѣгѹ и плачь незтанимїи кто да скажетъ? Гори и холми плакаҳѹ пожигаеми, ми же что да створими разлѹчаеми матерѣ наше цркви, и своиҳ домовъ зрѣніе конъчное съгорѣніе. Ѵвїи, ѵвїи и горе въпіощѣ плѣнаеми и переселаеми ѹ тѣждѹ землю. Но плѣненїю же нашем оставшаа врата Христіани събраваше се въ цркви поставише клисаре по обичаю.

7248 Лѣто ҂ӑ҃ѯ҃ч҃ѕ҃ окт. їѳ҃ днь. Придоше Нѣмци и плѣнише нас, и пожегоше Сарајево, и прѣселише нас. ѕ Срѣмь и ѕ

Бачкѕ. Паки колею кожіею козвратиχом се въ своꙗ сн, а дрѕги и помрѣшие тамо, дрѕгїи же осташе и не козвратише се к сѵ(о)на сн.

Записи у рук. Сарајев. цркве. — Хиљф. III, 52; Старинар 1907, 62.

7249 Да се зна каде се ѡпали Сарꙗево.
И тогда мнози Тѕрци погинѹше ·ѳ· тисѫца на . . . писа лето ≠·Ӟ·С̈·Ё.

Запис у рук. Цетињског ман. — М. Драговић.

7250 Да се зна каде се престави свети владїка Симеѡнъ Белградски и. . . . имение расточи. И то кистъ ва лето ≠·Ӟ·С̈·Ё· Писа многогрешнии и мънши Рѕфимъ зовомъ Пиваць.

Запис у рук. Цетињског ман. — М. Драговић.

7251 Приходиχ азъ многогрѣшнии Кѵрил їером. еѯарχ владики кѵр Кисарина(!) Косиского. Писа оу Пек. къ лет(о) ≠·Ӟ·С̈·ї̈·Ё· (Ӟ С̈ и Ё ?) ѡ рож. Христова 1694 месеца маи (мај) К̈·

Запис у рук. Пећ. Патријаршије. — Г. Елезовић.

7252 Їѳѕманъ Паχомїе последнии Пѣски, къ лет(о) ≠·Ӟ·С̈·Ё

Запис на зиду у препр. м. Грачанице.

1998.

7253 Бр. 2046. Рук. је у Нар. Библ. бр. 500.

7254 У ман. Раваници (Врднику) има сребрн крст од г. 1698.
Arkiv, 12, 124.

7255 Сїа книга месечник ѳе монастир(а) Хопова, йдеже почивает свети великомѕченик Θеѡдоръ Тирон въ χрам(ѕ) светаго âрχїерεа Христова Нйколае. Пиѣ(а) лет(а) ·Ӟ·С̈·Ӟ ѡ новеи благодати 1698, месеца ѳе. ·ӓ· днъ.

Запис у минеју за фебруар у манастиру Хопову, бр. 120. — В. Ћоровић.

7256 † Сйа книга глаголема ѡχтоих владыке кѵр Пароꙉ(ен)ѣа й ко се (нок)ѕси да ê продаде, да їсс(т) проклет. Пїсаχ въ лет(о) ·Ӟ·С̈·Ѕ̈·, а рокѕ 1698.

Запис у октоиху манастира Крушедола под сигнатуром ɛv 37. — В. Ћоровић.

7257 (6007) Да се зна када се wгради мостъ[1]) лета ѯ҃з҃ и ѳ҃ѕ҃, мартна месеца а҃ данъ поче се градити.

Запис у рук. Берл. библ. бр. 33. — Акс. Обрадовић.

[1]) На Морачи.

1698, 1718., 1746., 1770.

7258 Сїи Лазаревић принесена ми вис(ть) на слѫж'бѫ ѿ Москви, мне смѣрномѫ хажи кирию кир Арсенїю Чр'ноевићѫ. . . . ѿ витїа ѯ҃з҃ѳ҃ѕ҃ ѿ вапл'ценїа ѯ҃а҃ѯ҃ч҃і҃ месеца декем. к҃ (?) дьнь.

7259 Сїа светаѧ и божес'тавнаѧ книга глаголемаѧ. . . . 1718.

7260 Сїа книга храма светагѡ Ѳоме апостола, сиречь младагѡ вескресенна. Писа є Іѡа Главаревић лѣта 1746-го оу Ѥковна по вескресенню оу сѫботѫ.

7261 Сиѧ книга петикостарь храма сѫтагѡ мѵченика Димитриѧ 1770.

Записи на корицама и по дну листова у рус. шт. цвет. триоду попуњеном рук. српс. у цр. св. Димитрија у с. Ступовачи (Север. протоп.) — Р. Грујић.

1699.

7262 Бр. 2057. поправи: фер. ѕї

7263 Бр. 2059. поправи: іюлїа ѕі

7264 Бр. 2070. Поправи: Христова ѯ҃а҃ѯ҃ч҃ѕ҃ И та је година добра и ако због септембра не одговара години од Адама 7207, јер је те године било помрачење сунца (Наставник 1909, св. 7. и 8. стр. 274.)

7265 Сїа книжица, глаголѥма тамента, мнѣ грѣшнаго Ѳеѡдосіа Милешевца. Даде мї є вьсесвѣтѣшни митрополитъ и господин Херцеговачки владика кир Сакатїе поради своего архїдїакона Стефана, да ѥ пропое ѿ петїа при светеи литѵргїи код(?) дрѵгога ѥ ѵзможе. Лѣто ѯ҃з҃ѳ҃ѕ҃ ѿ рож. Христока ѯ҃а҃ѯ҃ч҃ѕ҃ месеца ф҃. дьнь, на Покѡм.

Запис на св. писму Горњо-будачке цркве (Г. Крајина). — Д. Н. Оклобџија.

7266 Сїа книга глаголема ѡктоѯі ѡсмогласник попа Христофора Милешевца, приложї ю цркви светаго Савы ѡсвещеннаго на типикарицѣ да слѣжи за дѣшѣ стар'цѣ Ѧѵ҃ентїю, неѿемлемо тамо да стоит, и аще кто покѹсит се ѿнимити, да ѿнимит господ ѿ него животъ вѣчан въ дньх праведнаго възданїа, лѣто ҂ѕ҃с҃й· мѣсеца дек. ·к҃й·

Запис у руск. шт. књизи (1601.) бр. 110. у Хиландару. — Ст. Димитријевић.

7267 Къ л(ѣ)то ҂ѕ҃с҃ѕ· Маѳїмь диак.

Запис на зиду у м. Грачаници. — Старине, 13.

7268 Ко лѣто ҂ѕ҃с҃ѕ· помрче солнце месеца септ. ·ї҃· ѡколь пол дньѕ.

Запис на Острошкој библији у м. Лепавини. — Р. Грујић.

1699., 1700.

7269 Кьлѣто ҂ѕ҃с҃й· кист мир помѣждѕ Немьцѣ и Тѣрьчинѣ

7270 И тога лѣта помрче слньце месеца сек. ·д· днѕ, ѥако ·ї҃. ча^{с} въ полѕднѕ.

7271 И тога лѣта вистъ воиска на Скадрь Хода паша Мах'мѣтъ Ѳгли и ѕдави Хѣдар агѕ и ѡпе ·ї҃· съ ним; многи вон Хаодарагини и Климѣкьта съ ним погике, мѣсеца юлиа ·к҃· дньѕ.

Запис у рук. Пећ. Патријаршије. — Г. Елезовић.

1699., 1700., 1703.

7272 Бр. 2124 и 2125 избацити; тачније издани под бр. 5735—5737, и ту поправи: вр. 2: ѿ село Темьпанїц. — вр. 3: Горѕ ка манастиро Ѯеноѳь. — вр. 5: Илїански. — вр. 8: иже когождо. — вр. 11: вода ѡскѕ(дна). — вр. 13: чешмѕ лето ҂ѕ҃с҃й.

Старине 47.

око 1699.

7273 Бр. 1982 пренети око ове године; упор. бр. 2072, јамачно је исти игуман Максим.

1700.

7274 Писа многогрѣшни еромонахъ Стефанъ, И тъгаїа беше пѫхаранъ тиҳ (манасти)р свети Ге(ѡргие) ѡт харачь Тѫрски ѡт проклети Ягарени. И писахъ въ лет ҂·ѯ·ѕ̈·ї. И тъгаїа беше харачи ї три пѫта.

Запис на зиду у м. Темској. — Изв. Пирот. гимн. 1908/9. 4.

7275 Исписа се книга сїа, на оѳво (?) молю ви се, ѿци и братїа моя четци вѣси бо исправленїи чететѣ и благословіте, а не клѧнетѣ, за но не пінса дѫхъ светы и аггелъ, но рѫка грешнаа и древнаа (?) и очи дремнивли. Яціе слово грѫбо іес(ть) но слатко іес(ть), ꙗко божествено іес(ть) паче и благо іес(ть). Исправленїи четы за но ме тиҳа (?)горѣ последѣи оубо писаніе зреіи исцелевно ѡ семъ ѳво савръши се. Сїю книгѫ мынеіи исписа поп Савъ ѿ село Лешница, и коупїа а поп Кончо ѿ село Белица за ·ѯ·а· въ лѣто ѕмо҃ тѣдѵц и ·ѕ· и ·ї·[1]) въ месеца апрїлъ ·ѥї· дьнъ.

Запис у рук. цркве с. Белице (Мађед.). — Сборникъ Мин. XII, 268.

[1]) Издавач читао 7208 дакле »҂ѕмо тысѳц. и ·с· и ·й·«; непоуздано.

7276 Црква у Неродимљу, храм св. Арханђела, обновљена 1700 г. како гласи натпис.

Хильф. 1859, 230.

1700., 1701.

7277 Прихѡди зде.... кѵр ѧаніӥл въ лѣт(о) ҂·ѯ·с̈·й· Паки и въ лѣт(о) ҂·ѯ·с̈·ѯ̈·...[1])

Запис на зиду у цркви Св. Николе у с. Божици — Сѣвер. Мак. 403.

[1]) Можда би се — по снимку — могло читати [митропо]лит Кол(асіи) є҆ѯ̈ар(х) Даніӥл(а) дек. ѕ. Овај датум можда се односи и на год. ·ѯ·с̈·й.

650136

P
HSlav
Z

Zbornik za Istoriju, Jezik i Književnost Srpskog Naroda. 1. Odeljenje: Spomenici na Srpskom Jeziku.
knj.10(1923)

DATE	NAME OF BORROWER

UNIVERSITY OF TORONTO LIBRARY

DO NOT REMOVE THE CARD FROM THIS POCKET